

Transport in cijfers

editie 2010

Transport en Logistiek Nederland
Boris Pasternaklaan 22, Postbus 3008, 2700 KS Zoetermeer
Telefoon 079-3636111, fax 079-3636200, e-mail info@tln.nl, internet www.tln.nl

© 2010 Transport en Logistiek Nederland

Alle gegevens uit Transport in cijfers, editie 2010 mogen worden gebruikt, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

De gegevens in deze brochure berusten op de situatie per november 2010.
Hoewel de uiterste zorgvuldigheid is betracht bij het samenstellen van Transport in cijfers, wordt aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden door Transport en Logistiek Nederland niet aanvaard, noch aansprakelijkheid voor schade, van welke aard dan ook, die het directe of indirecte gevolg is van handelingen en/of beslissingen die (mede) gebaseerd zijn op de informatie in Transport in cijfers.

Voorwoord

Het was me het jaartje wel. Nog even en we sluiten een turbulent jaar af waarin veel is gebeurd. Positieve, maar ook negatieve dingen waar we straks op kunnen terugblikken.

Voor u ligt 'Transport in cijfers 2010', waarin het belang van transport en logistiek onderbouwd wordt met cijfers en figuren. In bepaalde segmenten binnen onze sector gaat het momenteel al een stuk beter, maar er zijn nog genoeg bedrijven waar een economische en soms ook een financiële impuls hard nodig is. Neem nou alle bouwgerelateerde transportbedrijven of verhuisbedrijven. Door het schrappen van een groot aantal nieuwbouwprojecten is het volume binnen het bouwmaterialenvervoer tot onder het vriespunt gedaald. En door stagnatie van de koopwoningenmarkt, wordt er minder verhuisd. Ook verhuisbedrijven worden hierdoor extra zwaar getroffen.

Persoonlijk vind ik de samenvoeging tussen TLN en KNV Goederenvervoer, die dit jaar beklonken werd, één van de meest positieve gebeurtenissen voor de sector transport en logistiek. Er is nu één krachtige, actieve vertegenwoordiging voor beroepsvervoer en logistieke dienstverlening ontstaan. Dit samengaan maakt onze branche niet alleen sterker, maar komt ook zeker een betere samenwerking binnen de branche ten goede. Als voorzitter van dé brancheorganisatie in Nederland op het gebied van transport en logistiek ben ik dan ook bijzonder trots dat wij nagenoeg alle ondernemers die in de sector actief zijn, mogen vertegenwoordigen.

Het nieuwe kabinet heeft het bedrijfsleven en ondernemerschap hoog in het vaandel staan. En terecht, want daar komt het economisch herstel vandaan. Het lijkt er bovendien op dat de nieuwe regering onze sector welgezind is. Een duwtje in de rug kunnen we goed gebruiken. Per slot van rekening is de economische crisis niet zonder slag of stoot aan ons voorbij gegaan.

Transport in cijfers is inmiddels een begrip voor iedereen die op zoek is naar betrouwbare cijfers over de sector transport en logistiek. Hopelijk kunnen wij u ook dit jaar weer van deze kwaliteit overtuigen en daarmee net zo goed van dienst zijn als voorgaande jaren.

Alexander Sakkers
Algemeen Voorzitter
Transport en Logistiek Nederland

Inhoudsopgave

pagina

Voorwoord	1
------------------	---

Bedrijfstak

1	Verdeling aantal transportbedrijven per 2-cijferig postcodegebied	7
2	Aantal bedrijven in het wegvervoer	8
3	Aantal binnenlandse vergunningbewijzen per bedrijf	9
4	Aantal buitenlandse vergunningbewijzen per bedrijf	9
5	Aantal bedrijven en vergunningbewijzen naar provincie en grootteklasse	10
6	Mutaties in het aantal transportbedrijven	10
7	Vergunningbewijzen verdeeld naar grootteklasse bedrijven	11
8	Ontwikkeling aantal bedrijven naar grootteklasse	12
9	Ontwikkeling faillissementen wegvervoer	12
10	Ontwikkeling ziekteverzuim bedrijfstakken in Nederland	13
11	Vacaturegraad beroepsgoederenvervoer over de weg	13
12	Vacaturegraad chauffeurs beroepsgoederenvervoer over de weg	14
13	Vacaturegraad niet rijdend personeel beroepsgoederenvervoer over de weg	14
14	Ontwikkeling transportondernemers vertrouwen	15
15	Werkzame personen per bedrijfstak	15
16	Ontwikkeling arbeid en financiële gegevens transportbedrijven	16
17	Productiebenadering van het BBP per bedrijfstak	17
18	Aandeel werkzame vrouwen per categorie transportbedrijf	17

Materieel

19	Motorvoertuigenpark per bouwjaar	18
20	Leeftijdsklasse-indeling personenauto's en bestelauto's	18
21	Leeftijdsklasse-indeling vrachtauto's en trekkers	19
22	Ontwikkeling motorvoertuigenpark	20
23	Uitval Nederlands motorvoertuigenpark	20
24	Aanhangwagens en opleggers naar leeftijd en laadvermogen	22
25	Verkopen vrachtauto's naar merk	22
26	Verkopen bestelauto's naar merk	23
27	Verkopen zware vrachtauto's in Europa	23
28	Motorvoertuigenpark in Europa	24
29	Verkopen zware vrachtauto's naar diverse landen en merk	25
30	Diefstallen voertuigen	25
31	Voertuigkilometers in Nederland	26
32	Ontwikkeling vrachtauto's met een digitale tachograaf	26

Vervoersstromen

33	Modal-split binnenlands goederenvervoer	27
34	Aandeel modaliteiten naar goederensoort	27
35	Prestaties binnenlands wegvervoer	28
36	Aandeel binnenlands beroeps en eigen goederenvervoer over de weg	28
37	Gemiddelde afstand per binnenlandse rit	29
38	Gemiddelde afstand per binnenlandse rit, naar goederensoort	29
39	Geladen en geloste gewicht Nederlands wegvervoer per provincie	30
40	Prognose binnenlands goederenvervoer over de weg	30

	pagina
41 Binnenlands wegvervoer naar goederensoort	31
42 Binnenlands en internationaal wegvervoer naar goederensoort	32
43 Gemiddelde ritafstand per provincie	32
44 Goederenvervoer over de weg per Nuts-3 gebied	33
45 Nederlandse handel en wegvervoer met EU-lidstaten	34
46 Aandeel buitenlandse transportbedrijven in internationaal wegvervoer per land	35
47 Modal-split grensoverschrijdend goederenvervoer	36
48 Modal-split grensoverschrijdend goederenvervoer naar goederensoort	36
49 Gemiddelde afstand per internationale rit	37
50 Prestatie grensoverschrijdend wegvervoer	38
51 Nederlandse handel	40
52 Grensoverschrijdend wegvervoer naar goederensoort	41
53 Gemiddelde afstand bilateraal beroeps- en eigen wegvervoer	42
54 Grensoverschrijdend beroeps en eigen goederenvervoer over de weg	42
55 Grensoverschrijdend wegvervoer naar landenrelatie	43
56 Bilateraal wegvervoer	44
57 Bilateraal wegvervoer Midden en Oost Europa	44
58 Totaal beroepsvervoer over de weg	45
59 Prognose internationaal (bilateraal) goederenvervoer over de weg	45
60 Contingenten Nederlandse vergunningen	46
61 Samenstelling goederenvervoer binnen, van en naar Nederland	46
62 Verhouding binnenlands en internationaal wegvervoer door EU-lidstaten	47
63 Vervoerd gewicht binnenlands wegvervoer naar afstand	47
64 Grensoverschrijdend wegvervoer naar afstandsklasse	48
65 Gemiddelde afstand per grensoverschrijdende rit naar goederensoort	48
66 Wegvervoer naar en vanuit diverse landen naar goederensoort	49
67 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Duitsland	50
68 Bilateraal wegvervoer op Duitsland naar deelstaat	52
69 Cabotagevervoer in Duitsland, uitgevoerd door deelnemende landen	52
70 Ontwikkeling aantal Mautkilometers in Duitsland	53
71 Ontwikkeling aantal Mautritten in Duitsland	54
72 EU-25 handel met buurlanden, verdeeld naar goederenwaarde per modaliteit	55
73 Duits internationaal wegvervoer naar landenrelatie	55
74 Duits binnenlands en grensoverschrijdend wegvervoer	56
75 Vergelijk indicatoren voor wegvervoer Nederland-Duitsland	56
76 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit het Verenigd Koninkrijk	57
77 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit België	58
78 Bilateraal wegvervoer op België naar provincie	58
79 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Italië	59
80 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Spanje	59
81 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Frankrijk	60
82 Bilateraal wegvervoer op Frankrijk naar departement	61
83 Aantal vrachtauto's per grensovergang in Alpengebied	62
84 Vervoer van, naar, door en in Zwitserland	62
85 Wegvervoer via Eurotunnel en ferry via het Kanaal	63
86 Ontwikkeling wegvervoer via het Kanaal	63
87 Aandelen in het goederenvervoer over de weg in de EU	64

	pagina	
88	Goederenvervoer naar vervoerswijze in Europa	65
89	Binnenlands vervoer in enkele landen naar afstandsklasse	65
90	Cabotagevervoer binnen Europa door deelnemende landen	66
91	Cabotagevervoer binnen Europa in deelnemende landen	66
92	Totale vervoersprestatie diverse landen	67
93	Goederenoverslag Hamburg-Le-Havre-range	67
94	Ontwikkeling binnenlands goederenvervoer per vervoermodaliteit	68
95	Ontwikkeling aan- en afvoer containers Rotterdamse haven	68
96	Ontwikkeling goederenoverslag Hamburg-Le-Havre-range	69
97	Containervervoer per modaliteit naar en vanuit Rotterdamse haven	69
98	Internationaal vervoer naar en van Rotterdamse haven	70
99	Vervoersprestatie binnenlands wegvervoer per EU lidstaat, per inwoner	70
100	Europees weg/railvervoer	71
101	Internationaal weg/railvervoer naar afstand	71
102	Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer	72
103	Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer naar soort vervoer	72
104	Weg/railvervoer per UIRR lid	73
105	Goederenvervoer per binnenvaart in Nederland	74
106	Goederenvervoer per binnenvaart in EU	74
107	Nederlands goederenvervoer per spoor	75
108	Goederenvervoer per spoor in EU	75
109	Nederlands short sea-vervoer naar land	76
110	Ontwikkeling Nederlands short sea-vervoer naar land	76
 Bedrijfseconomie		
111	Opbouw kostprijs wegvervoer	77
112	CAO-uurloon wegvervoer	77
113	Arbeidskosten in de industrie in diverse landen	78
114	Ontwikkeling Nederlandse dieselprijs in jaargemiddelden	79
115	Kostenniveau binnenlands vervoer per deelmarkt	79
116	Ontwikkeling samenstelling Nederlandse dieselprijs	80
117	Ontwikkeling accijns en overige heffingen Nederlandse dieselolie	81
118	Tankgedrag transportbedrijven	82
119	Ontwikkeling prijs diesel in diverse landen	82
120	Pompprijs dieselolie in diverse landen	83
121	Vergelijking loonkosten chauffeurs in diverse landen	83
122	Accijns dieselolie in de EU	84
123	Accijnsheffing op dieselolie in diverse landen	85
124	Motorrijtuigenbelasting van zware vrachtautocombinatie	86
125	Belasting en afdrachten voor een vrachtautocombinatie	86
126	Logistieke kosten in Europa	87
127	Kosten- en vrachtprijsniveau binnenlands wegvervoer	87
128	Rentabiliteit binnenlands wegvervoer	88
129	Verdeling bedrijven naar behaalde resultaat binnenlands wegvervoer	88
130	Ontwikkeling rentabiliteit fysieke distributie	89
131	Vrachtprijs wegvervoer, reëel en nominaal	89
132	Kostenniveau grensoverschrijdend wegvervoer voor aantal landen	90

	pagina
133 Rentabiliteit grensoverschrijdend wegvervoer	91
134 Rentabiliteit grensoverschrijdend wegvervoer naar enkele specialisaties	91
135 Rentabiliteit binnenlands wegvervoer naar bedrijfsgrootteklasse	92
136 Rentabiliteit internationaal wegvervoer naar bedrijfsgrootteklasse	92
137 Verdeling bedrijven naar behaalde resultaat internationaal wegvervoer	93
138 Omzet goederenvervoer over de weg	93
139 Omzetverdeling transportbedrijven naar activiteit	94
140 Omzet uit onderaanneming transportbedrijven naar grootteklasse	94
141 Transportbedrijven met eigen werkplaats en RO contract	95
142 Effect liberalisatie op wegvervoer in de USA	95
143 Gebruik van softwaretoepassingen bij transportbedrijven	96
144 Soort tracking & tracing systeem bij transportbedrijven	96
145 Gebruik boordcomputer bij transportbedrijven	97
146 Gebruik navigatiesysteem bij transportbedrijven	97
 Infrastructuur	
147 Gemiddeld aantal motorvoertuigen per uur, per telpunt en per dag	98
148 Files met bijbehorend startuur per dag	98
149 Intensiteit vrachtverkeer op hoofdwegenet	99
150 Aantallen motorvoertuigen, voertuigkilometers en autosnelweggebruik	100
151 Verkeersintensiteit op hoofdwegen	100
152 File top-20	101
153 Overzichtskaart filezwaarte per provincie	101
154 Economische schade vrachtverkeer door files per traject	102
155 Economische schade vrachtverkeer door files per corridor	102
156 Top-50 files op basis economische schade vrachtverkeer	103
157 Gemiddelde verkeersintensiteit per dag, per telpunt	104
158 Filemeldingen per provincie per motorvoertuig	104
159 Overzicht filemeldingen naar oorzaak	105
160 Fileduur per dagsoort	105
161 Files door vrachtauto's	106
162 Bodemgebruik in Nederland	106
163 Gemiddelde verkeersintensiteit op het Nederlandse hoofdwegenet	107
164 Infrastructuur in Europa	108
165 Ontwikkeling Rijksinkomsten uit wegverkeer	109
166 Rijksinkomsten uit wegverkeer	109
167 Rijksuitgaven aan verkeersvoorzieningen	110
168 Ruimtebeslag bij vervoer over spoor of weg	110
169 Indicatie toltarieven personen- en vrachtauto's in diverse landen	110
170 Beheers- en onderhoudskosten infrastructuur	111
171 Groei park personenauto's, bestelauto's en vrachtauto's	111
 Milieu	
172 Energieverbruik en emissies door het wegverkeer	112
173 Luchtverontreiniging, emissies door alle bronnen	113
174 Verdeling CO ₂ -uitstoot	119
175 Verdeling NO _x -uitstoot	120

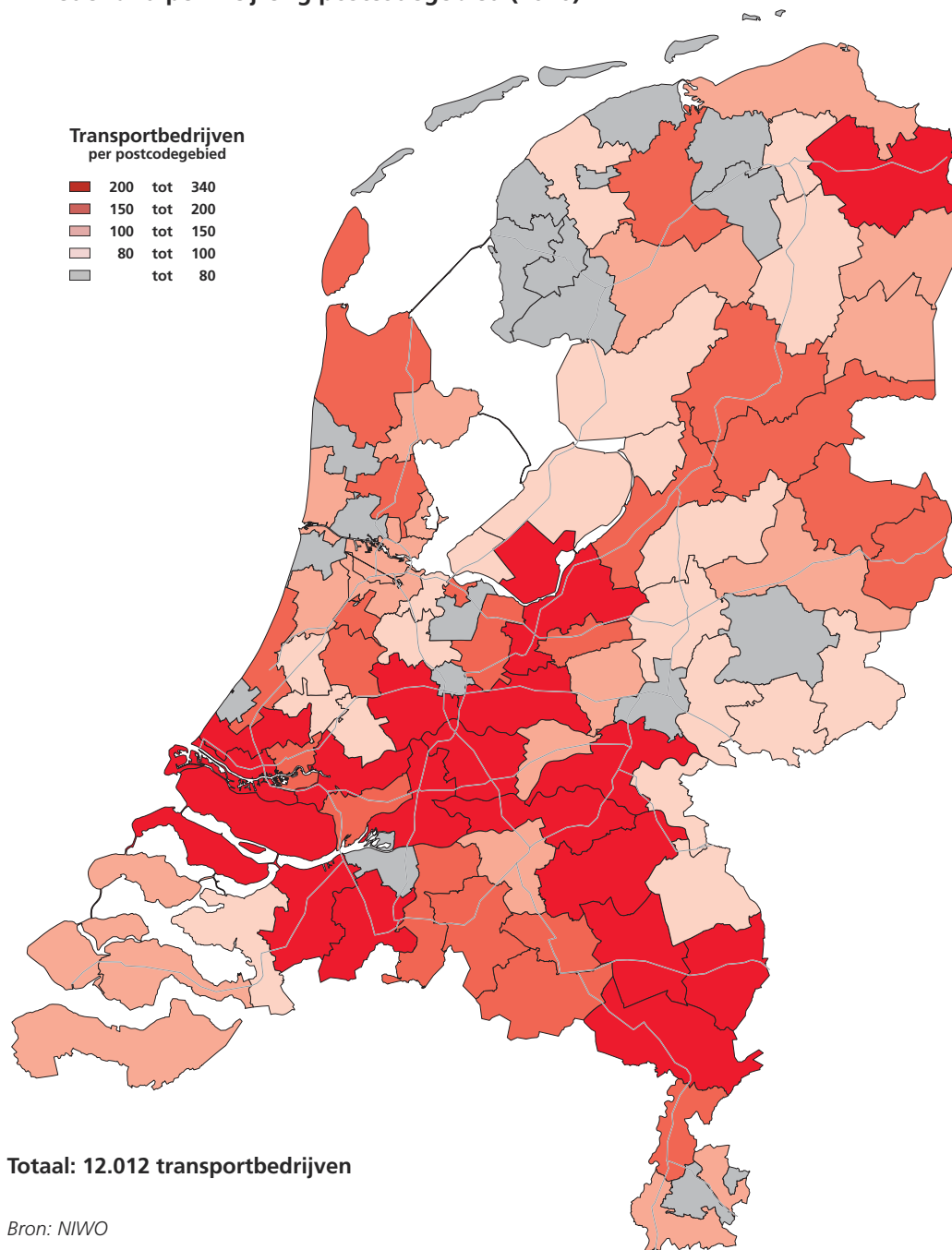
	pagina	
176	Verdeling SO ₂ -uitstoot	121
177	Verdeling PM10-uitstoot	122
178	Ontwikkeling CO-uitstoot per vrachtauto en trekker	123
179	Ontwikkeling NO _x -uitstoot per vrachtauto en trekker	123
180	Emissies motorvoertuigen binnen en buiten de bebouwde kom	124
181	Ontwikkeling NO _x emissie motorvoertuigen in diverse landen	124
182	Vergelijk naar voertuiggrootte van ruimtebeslag en brandstofverbruik	125
183	Gestelde Euronormen aan reductie van vrachtauto's	125
184	Emissies door vrachtauto's	126
185	Verdeling CO-emissie in Nederland	126
186	CO-uitstoot door Nederlanders	127
187	NO _x -uitstoot door Nederlanders	127
188	Emissies verkeer en vervoer	128
189	Emissie CO ₂ in lange afstandvervoer containers	129
190	Emissie NO _x in lange afstandvervoer containers	129
191	Emissie CO in bulkvervoer over lange afstand	130
192	Emissie NO _x in bulkvervoer over lange afstand	130
193	Euronormen uitlaatgassen	131
194	Indicatieve geluidsnormen	131
195	Dieselverbruik naar grootte voertuig en laadvermogen	132
196	Beladingsgraad van afstand en inhoud grensoverschrijdend vervoer	133
197	Schaduwrijzen emissies binnen en buiten bebouwde kom per kilogram	133
198	Maximale marginale maatschappelijke kosten per kilometer	134
199	Maximale marginale en integrale kostentoerekening per kilometer	134
200	Maximale marginale kosten en integrale inkomsten	135
201	Indicatie effecten van hogere marginale heffingen en efficiëntie op kostenstijging	135
202	Bezettingsgraad van afstand en inhoud naar land	135
203	Vrachtautopark Nederlandse transportbedrijven naar milieuklasse	136
Verkeersveiligheid		
204	Aantal verkeersdoden naar leeftijd en wijze van verkeersdeelname	137
205	Aantal verkeersgewonden naar leeftijd en wijze van verkeersdeelname	137
206	Betrokkenheid bestel- en vrachtauto bij verkeersslachtoffers	138
207	Verdeling doden niet natuurlijke oorzaak naar oorzaak	138
208	Bij verkeersongevallen betrokken voertuigen	139
209	Betrokkenheid voertuigen, voetgangers, dieren en objecten naar soort slachtoffer	139
210	Aantal verkeersdoden per land	140
211	Verkeersprestatie en slachtoffers van ongevallen waarbij vrachtauto betrokken	140
212	Trends in verkeersslachtoffers, wagenpark, kilometers, bevolking en intensiteit	141
213	Verkeersslachtoffers per provincie	142
214	Verkeersdoden naar leeftijdsklasse-categorie en bevolking	142
215	Verkeersdoden bij ongevallen met vrachtauto's naar verkeersdeelname	143
216	Verkeersdoden bij rechtsafslaande vrachtauto's	143
217	Verkeersslachtoffers per 100.000 inwoners per provincie	144
218	Aantal voertuigen betrokken bij verkeersongevallen	144

Bedrijfstak

Concentratie bedrijven in midden en zuid Nederland

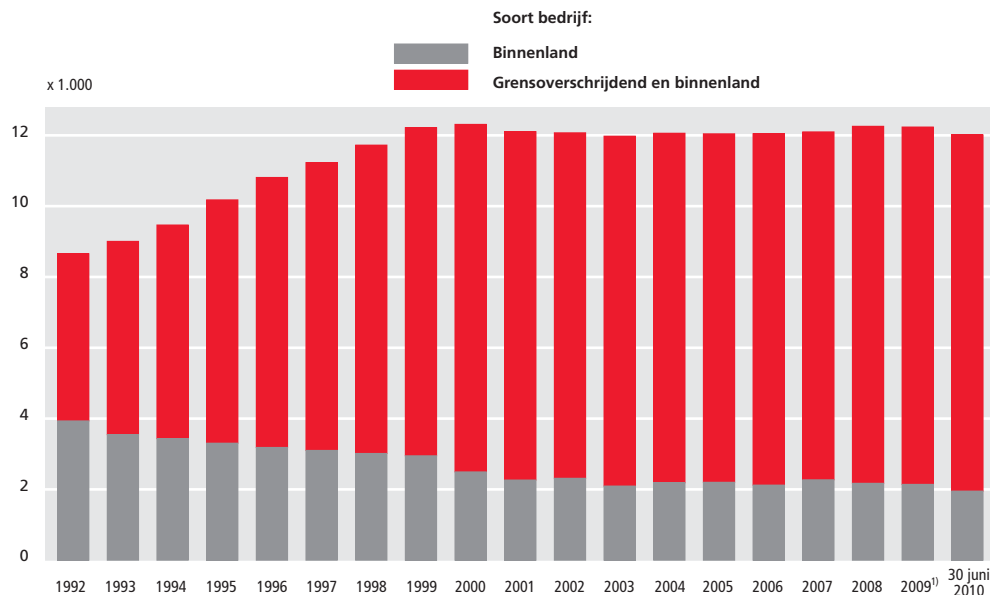
1 **Aantal transportbedrijven in beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland per 2-cijferig postcodegebied (2010)**

Lichte daling aantal bedrijven

2

Aantal bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1992-2010)

	Aantal bedrijven-	Waarvan grensoverschrijdend	Aantal binnenlandse vergunningbewijzen	Aantal Euro vergunningbewijzen
1992	8.657	4.722	75.938	34.879
1993	9.006	5.460	77.635	37.981
1994	9.468	6.034	79.941	40.783
1995	10.178	6.872	84.312	44.751
1996	10.811	7.625	87.616	47.670
1997	11.231	8.129	91.871	50.994
1998	11.724	8.708	95.875	54.497
1999	12.217	9.267	100.641	58.089
2000	12.310	9.815	102.929	65.015
2001	12.105	9.840	104.204	68.237
2002	12.072	9.757	105.182	68.918
2003	11.977	9.882	103.907	69.991
2004	12.060	9.872	104.456	71.404
2005	12.044	9.842	104.027	71.515
2006	12.046	9.924	107.067	74.614
2007	12.098	9.826	109.732	75.240
2008	12.256	10.083	112.745	78.539
2009 ¹⁾	12.235	10.092	106.667	98.557
30 juni 2010	12.012	10.059	104.668	97.139

1) Op 1 mei 2009 is de nieuwe Wet wegvervoer goederen (WWG) in werking getreden. Een Eurovergunning geldt voor binnenlands en grensoverschrijdend vervoer.
Bron: NIWO

3 Aantal binnenlandse vergunningbewijzen per bedrijf in het beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1992-2010)

	Aantal bedrijven 31-12-1992	Aandeel %	Aantal bedrijven 31-12-2008	Aandeel %	Aantal bedrijven 31-12-2009 ¹⁾	Aandeel %	Aantal bedrijven 30-06-2010	Aandeel %
Totaal	8.657	100	12.256	100	12.235	100	12.012	100
niet opgenomen	186	2,1	440	3,6	531	4,3	460	3,8
1	1.928	22,3	3.822	31,2	3.955	32,3	3.907	32,5
2	1.161	13,4	1.780	14,5	1.714	14,0	1.731	14,4
3	828	9,6	1.015	8,3	991	8,1	981	8,2
4	638	7,4	705	5,8	678	5,6	660	5,5
5 tot 10	1.786	20,6	1.893	15,4	1.852	15,1	1.821	15,2
10 tot 15	830	9,6	871	7,1	868	7,1	825	6,9
15 tot 20	415	4,8	440	3,6	413	3,4	420	3,5
20 tot 50	692	8,0	905	7,4	872	7,1	856	7,1
50 tot 100	156	1,8	261	2,1	253	2,1	247	2,0
100 en meer	37	0,4	124	1,0	108	0,9	104	0,9
Totaal aantal vergunningbewijzen	75.938		112.745		106.667		104.668	

1) Op 1 mei 2009 is de nieuwe Wet wegvervoer goederen (WWG) in werking getreden. Een Eurovergunning geldt voor binnenlands en grensoverschrijdend vervoer.
Bron: NIWO

4 Aantal buitenlandse (Euro-)vergunningbewijzen per bedrijf in het beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1992-2010)

	Aantal bedrijven 31-12-1992	Aandeel %	Aantal bedrijven 31-12-2008	Aandeel %	Aantal bedrijven 31-12-2009 ¹⁾	Aandeel %	Aantal bedrijven 30-06-2010	Aandeel %
Totaal	4.722	100	10.083	100	10.092	100	10.059	100
niet opgenomen	207	4,4	462	4,6	308	3,1	292	2,9
1	1.085	23,0	3.637	36,1	3.295	32,6	3.292	32,7
2	769	16,3	1.433	14,2	1.325	13,1	1.374	13,7
3	504	10,6	766	7,6	735	7,3	747	7,4
4	362	7,7	516	5,1	544	5,4	533	5,3
5 tot 10	882	18,7	1.375	13,6	1.556	15,4	1.538	15,3
10 tot 15	346	7,3	591	5,9	768	7,6	735	7,3
15 tot 20	181	3,8	330	3,3	379	3,8	388	3,9
20 tot 50	298	6,3	701	7,0	830	8,2	815	8,1
50 tot 100	75	1,6	199	2,0	245	2,4	242	2,4
100 en meer	13	0,3	73	0,7	107	1,1	103	1,0
Totaal aantal vergunningbewijzen	33.424		78.539		98.557		97.139	

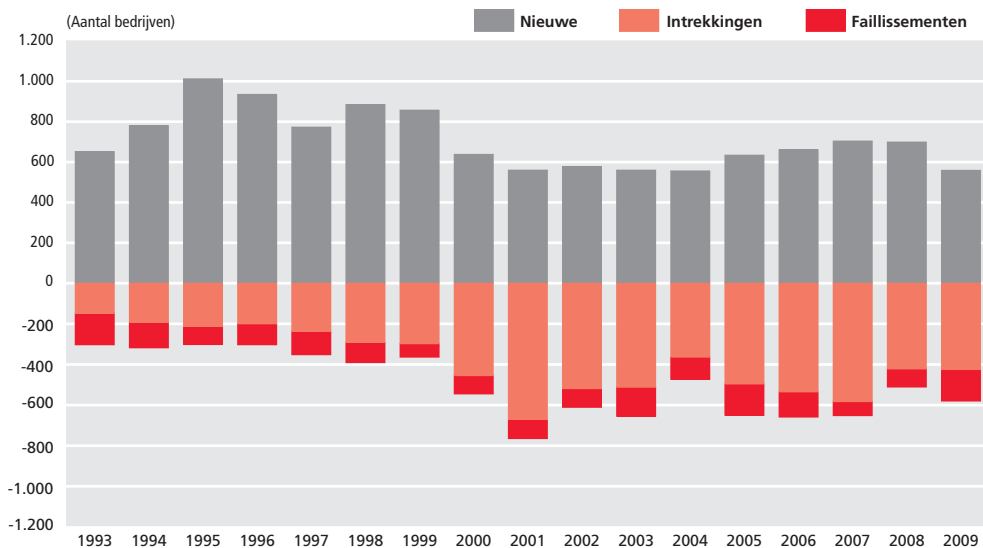
1) Op 1 mei 2009 is de nieuwe Wet wegvervoer goederen (WWG) in werking getreden. Een Eurovergunning geldt voor binnenlands en grensoverschrijdend vervoer.
Bron: NIWO

5 Aantal bedrijven en vergunningen beroepsgoederenvervoer over de weg naar provincie en grootteklasse in Nederland (2010)

Aantal vergunningbewijzen	1	2	3	4	5 tot 10	10 tot 15
Zuid-Holland	763	296	163	127	366	181
Noord-Brabant	701	295	179	138	361	169
Gelderland	570	271	156	93	244	131
Noord-Holland	316	171	121	80	199	91
Limburg	262	139	84	55	148	72
Overijssel	254	117	66	40	126	54
Friesland	308	103	61	36	79	40
Utrecht	199	84	52	32	105	41
Groningen	230	91	46	28	85	20
Drenthe	164	70	32	36	69	34
Zeeland	163	88	31	23	62	22
Flevoland	37	29	12	7	20	11
Totaal	3.967	1.754	1.003	695	1.864	866

*) Tijdelijk niet opgenomen vergunningen.
Bron: NIWO

6 Mutaties in het aantal bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg (1993-2009)

Bron: NIWO

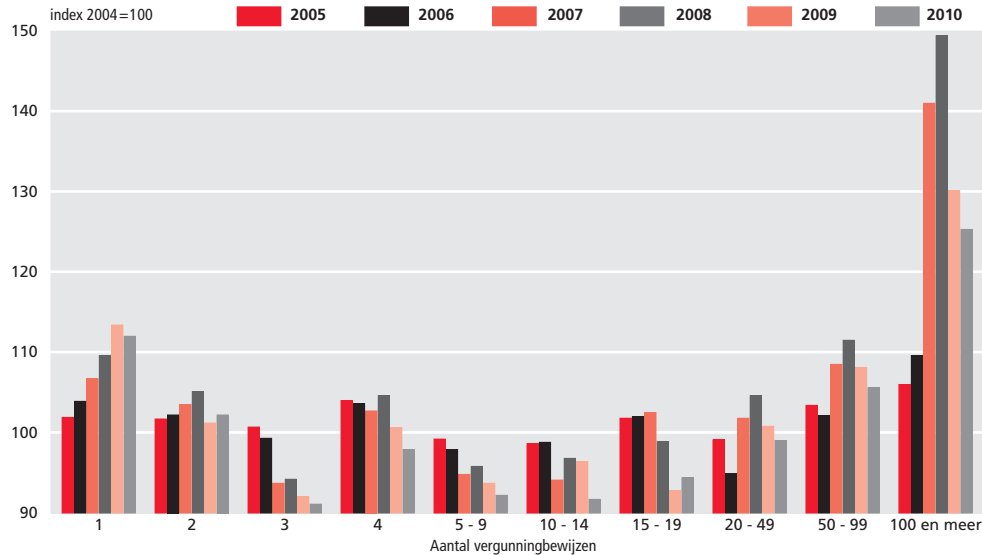
	15 tot 20	20 tot 50	50 tot 100	100 en meer	Niet opgenomen *)	Vergunninghouders	Vergunningbewijs voor uitsluitend nationaal vervoer	Vergunningbewijs voor nationaal en internationaal vervoer
	90	200	44	23	117	2.370	1.911	20.887
	80	161	59	21	100	2.264	1.123	19.880
	64	105	38	14	54	1.740	883	13.051
	49	93	23	14	52	1.209	1.866	9.461
	41	76	20	4	52	953	267	7.573
	32	66	19	10	29	813	485	7.648
	14	37	12	1	30	721	614	3.502
	27	57	14	9	33	653	563	6.962
	13	24	7	4	18	566	356	3.086
	10	24	10	1	10	460	242	2.984
	5	23	7	2	14	440	126	2.664
	2	12	3	2	6	141	105	1.156
	427	878	256	105	515	12.330	8.541	98.854

7 Aantal bedrijven en vergunningbewijzen per grootteklasse transportbedrijven (2010)

	Bedrijven	Vergunningbewijzen	Aandeel bedrijven (grootteklassen)	Aandeel vergunningbewijzen
Totaal	12.012	104.668	100,0%	100,0%
Vergunningen:				
niet opgenomen	460		3,8%	
1	3.907	3.907	32,5%	3,7%
2	1.731	3.462	14,4%	3,3%
3	981	2.943	8,2%	2,8%
4	660	2.640	5,5%	2,5%
5 tot 10	1.821	11.871	15,2%	11,3%
10 tot 15	825	9.632	6,9%	9,2%
15 tot 20	420	6.977	3,5%	6,7%
20 tot 50	856	25.730	7,1%	24,6%
50 tot 100	247	16.314	2,1%	15,6%
100 en meer	104	21.192	0,9%	20,2%

Bron: NIWO

8 Ontwikkeling aantal bedrijven in beroepsgoederenvervoer over de weg naar grootteklasse in Nederland (2004-2010)

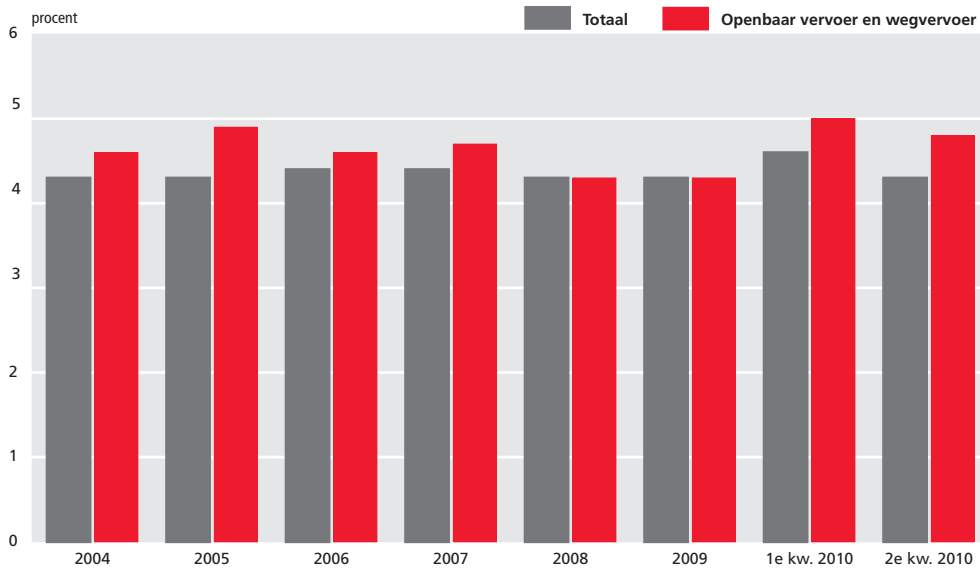
Bron: NIWO

9 Ontwikkeling faillissementen Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (1992-2009)

Aantal vergunningbewijzen per onderneming	1-5	6-10	11-20	21 en meer	totaal	+/-
1992	31	22	12	5	70	
1993	64	51	29	11	155	121,4%
1994	63	32	22	8	125	-19,4%
1995	36	27	16	10	89	-28,8%
1996	36	33	17	17	103	15,7%
1997	34	29	33	19	115	11,7%
1998	36	29	21	14	100	-13,0%
1999	25	15	8	18	66	-34,0%
2000	31	19	24	16	90	36,4%
2001	31	29	16	18	94	4,4%
2002	38	21	19	14	92	-2,1%
2003	49	33	33	28	143	55,4%
2004	44	27	29	9	109	-23,8%
2005	56	34	31	33	154	41,3%
2006	58	29	25	12	124	-19,5%
2007	22	25	17	5	69	-44,4%
2008	28	26	18	17	89	29,0%
2009	49	35	34	37	155	74,2%

Bron: NIWO

10 Ziekteverzuimpercentage bedrijfstakken in Nederland (2004-2010)

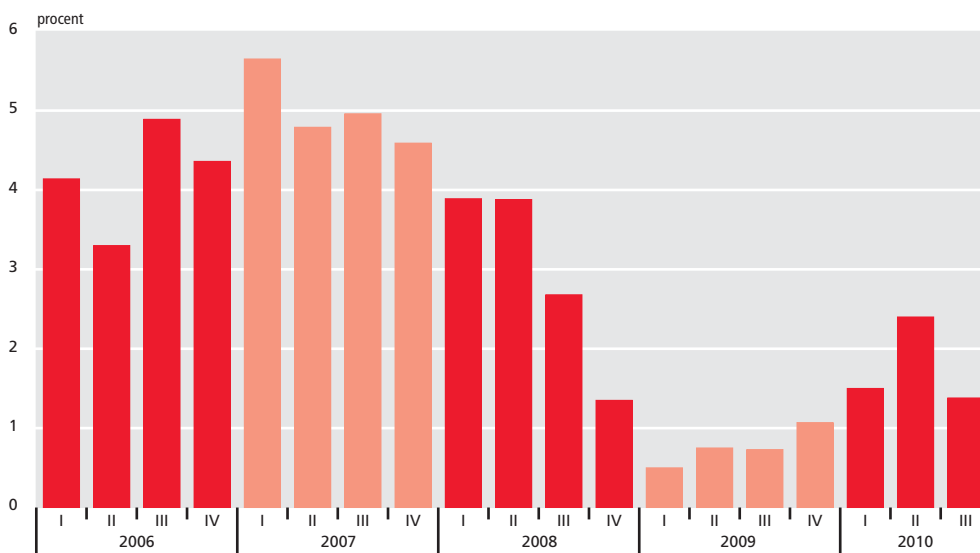

Vanaf 2008 voorlopig cijfer.
 Openbaar vervoer en wegvervoer (SBI93) inclusief beroepsgoederenvervoer over de weg.
 Ziekteverzuim inclusief lang verzuim, exclusief zwangerschapsverlof.

Bron: CBS

Vacaturegraad afspiegeling van conjunctuur

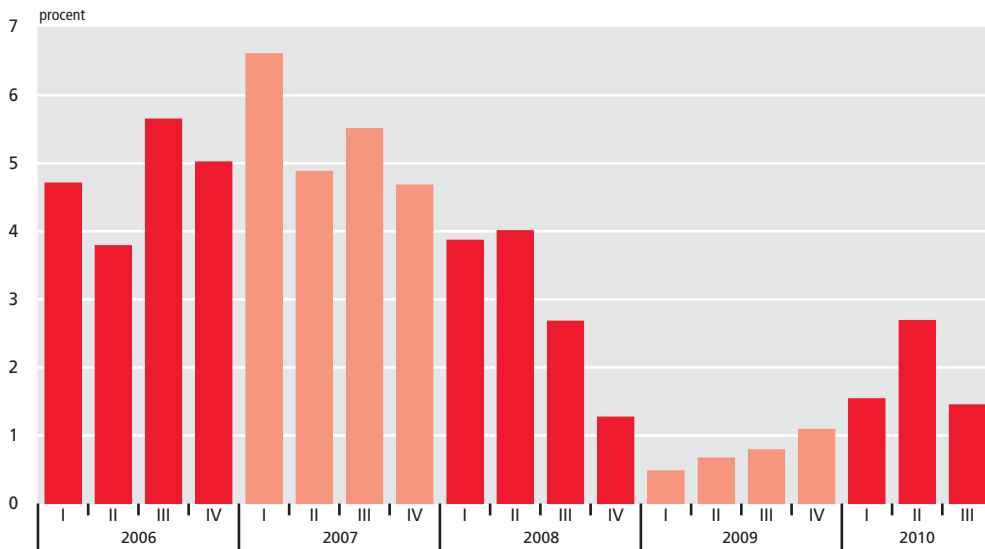
11 Vacaturegraad beroepsgoederenvervoer over de weg (2006-2010)

Vacaturegraad: Aantal vacatures ten opzichte van aantal werknemers in dienst.

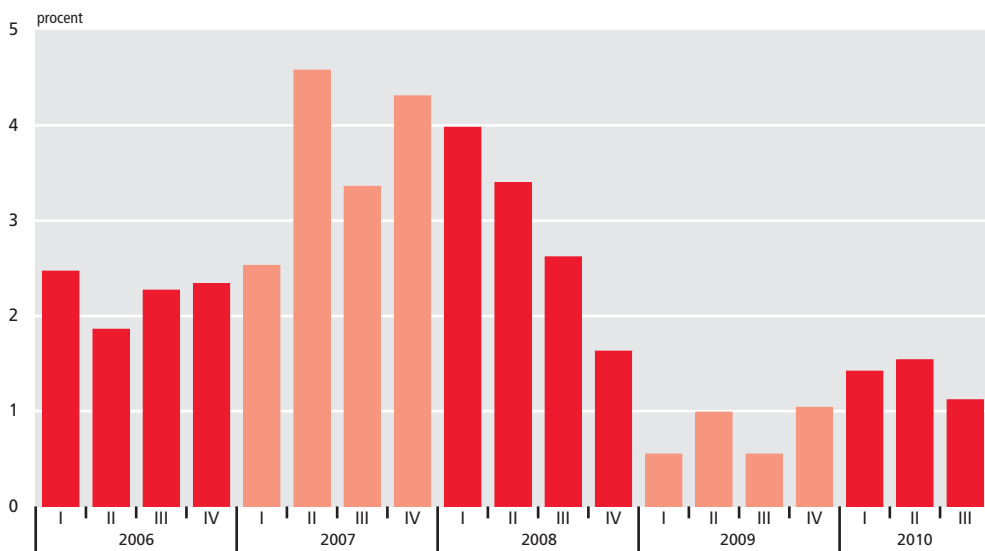
Bron: TLN

12 Vacaturegraad beroepsgoederenvervoer over de weg voor chauffeur (2006-2010)

Vacaturegraad: Aantal vacatures ten opzichte van aantal werknemers in dienst.
Bron: TLN

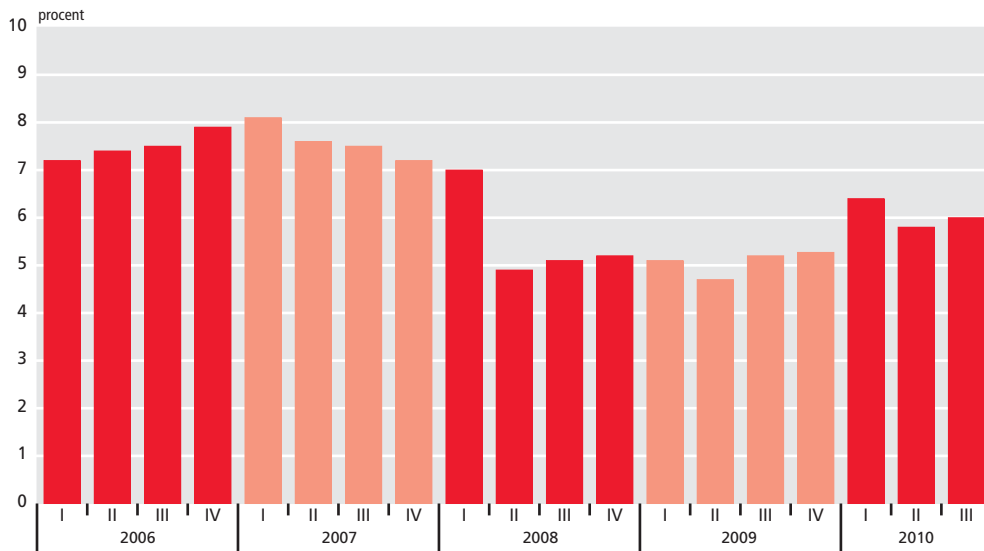
13 Vacaturegraad beroepsgoederenvervoer over de weg voor niet rijdend personeel (2006-2010)

Vacaturegraad: Aantal vacatures ten opzichte van aantal werknemers in dienst.
Bron: TLN

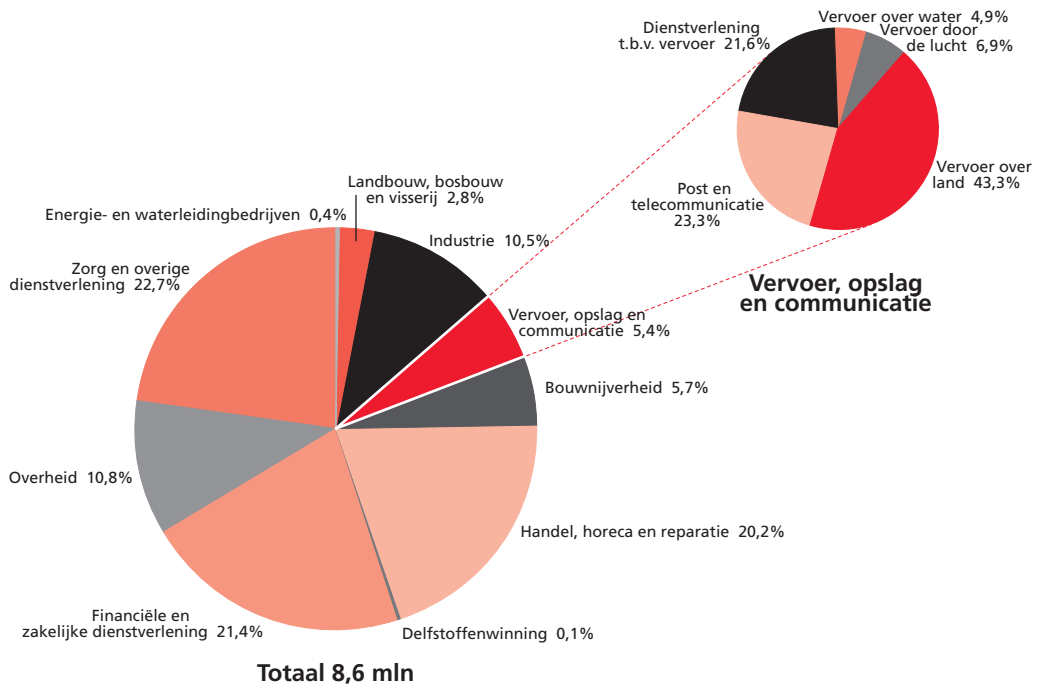

14 **Ontwikkeling stemmingsindicator transportondernemers vertrouwen (2006-2010)**

Bron: TLN

15 **Werkzame personen per bedrijfstak in Nederland (2009)**

Bron: CBS

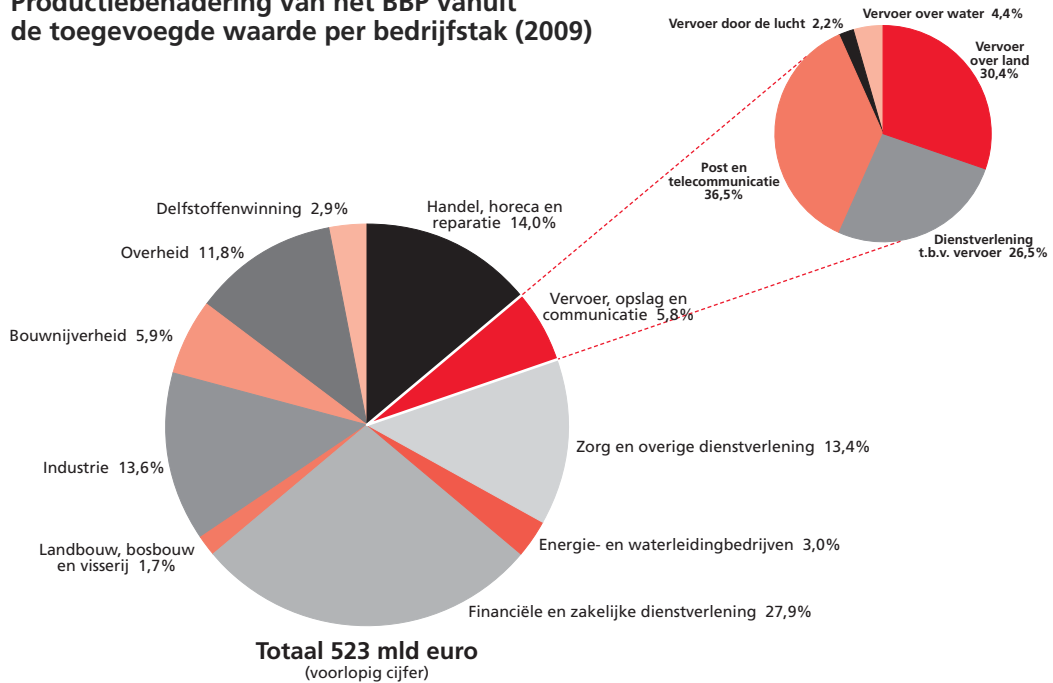
Ontwikkeling arbeids en financiële gegevens Nederlandse bedrijven in het goederenvervoer over de weg (2006-2008)

	2006 x 1.000	2007 x 1.000	2008 x 1.000
Werkzame personen¹⁾	133,2	145,1	142,9
Werkzame personen in FTE	118,2	124,8	125,6
Werknemers op loonlijst	115,0	123,2	123,0
Werknemers op loonlijst in FTE	103,3	109,6	109,4
	x mln euro	x mln euro	x mln euro
Bedrijfsopbrengsten totaal	17.688	19.091	20.116
Netto omzet	17.574	18.953	19.996
Bedrijfsopbrengsten overig	114	138	120
Bedrijfslasten totaal	16.662	17.967	19.166
Omzet inkoopwaarde	4.898	5.403	5.984
Personeelskosten:			
Totaal	5.253	5.686	5.922
Lonen en salarissen bruto	3.705	4.029	4.187
Sociale verzekeringspremies werkgever	500	543	577
Premies pensioen, VUT/inkoopsummen	359	382	407
Sociale lasten overig	46	47	37
Personeelskosten overig	643	685	714
Totaal overige bedrijfslasten	5.668	5.983	6.287
Kosten voor:			
Energie	62	62	69
Huisvesting	344	373	395
Apparatuur en inventaris	58	72	81
Vervoermiddelen	3.905	4.178	4.476
Verkoop	105	109	104
Communicatie	111	108	103
Dienstverlening door derden	546	540	563
Overige bedrijfslasten	537	542	496
Afschrijvingen op vaste activa	842	895	973
Bedrijfsresultaat	1.026	1.124	950
Saldo financiële baten en lasten	-136	-121	-94
Saldo voorzieningen	-11	11	-8
Saldo buitengewone baten en lasten	46	97	98
Resultaat voor belastingen	925	1.110	946

1) Inclusief meewerkende eigenaren en gezinsleden die niet op de loonlijst staan.

Bron: CBS

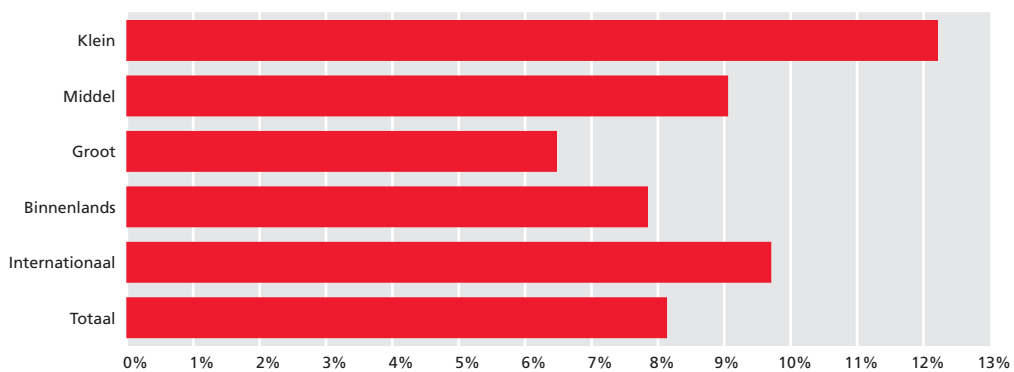
17 Productiebenadering van het BBP vanuit de toegevoegde waarde per bedrijfstak (2009)

Toegevoegde waarde tegen marktprijzen.
Bron: CBS

Relatief meeste vrouwen werkzaam bij kleine bedrijven

18 Aandeel werkzame vrouwen per categorie bedrijf in het beroepsgoederenvervoer over de weg (2010)

Kleine bedrijven (< 5 vrachtauto's)
Middelgrote bedrijven (5-50 vrachtauto's)
Grote bedrijven (≥50 vrachtauto's)
Binnenlandse bedrijven (>75% omzet binnenlandse activiteiten)
Internationale bedrijven (>75% omzet internationale activiteiten)
Bron: TLN

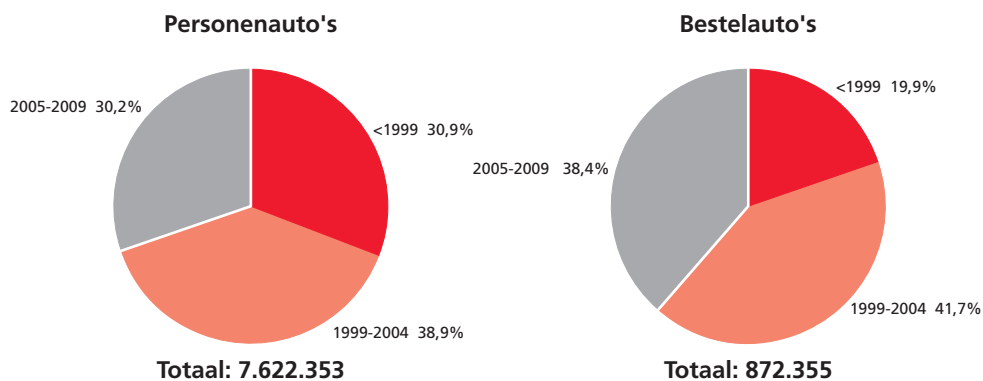
Materieel

19 Nederlands motorvoertuigenpark en getrokken materieel per bouwjaar per 1-1-2010

	Totaal park	Aandeel (%)	Personen-auto's	Aandeel (%)	Bestelauto's ≤3,5 t.ttm	Aandeel (%)	Vracht-auto's >3,5 t.ttm	Aandeel (%)
<1999	3.005.614	32,2	2.352.532	30,9	173.657	19,9	22.588	30,8
1999	608.468	6,5	518.436	6,8	55.049	6,3	3.508	4,8
2000	623.598	6,7	529.253	6,9	58.593	6,7	4.166	5,7
2001	573.507	6,1	483.323	6,3	56.097	6,4	4.492	6,1
2002	576.162	6,2	484.688	6,4	59.286	6,8	4.100	5,6
2003	568.026	6,1	475.521	6,2	60.678	7,0	3.845	5,2
2004	581.385	6,2	474.293	6,2	74.137	8,5	3.852	5,3
2005	546.805	5,9	455.179	6,0	60.213	6,9	4.405	6,0
2006	575.903	6,2	478.200	6,3	62.093	7,1	6.040	8,2
2007	609.460	6,5	496.605	6,5	79.241	9,1	5.113	7,0
2008	612.541	6,6	492.742	6,5	83.246	9,5	6.221	8,5
2009	458.537	4,9	381.581	5,0	50.065	5,7	5.038	6,9
Totaal	9.340.006		7.622.353		872.355		73.368	
Aandeel	100,0%		81,6%		9,3%		0,8%	
Gem. leeftijd in jaren	10,0		9,6		8,0		10,3	

Bron: RDW, CBS

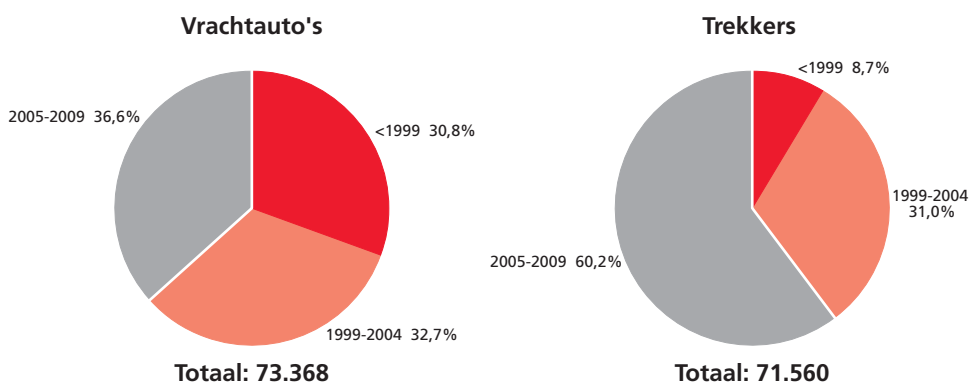
20 Leeftijdsklasse-indeling personenauto's en bestelauto's per 1-1-2010

Bron: RDW, CBS

Trekkers	Aandeel (%)	Speciale voertuigen	Aandeel (%)	Auto-bussen	Aandeel (%)	Motor-tweewielers	Aandeel (%)	Aanhang-wagens	Aandeel %	Opleggers	Aandeel %
6.248	8,7	37.933	58,1	2.332	20,0	410.324	65,8	477.049	51,6	39.515	29,8
1.871	2,6	3.603	5,5	384	3,3	25.617	4,1	38.882	4,2	6.312	4,8
2.456	3,4	3.733	5,7	685	5,9	24.712	4,0	43.451	4,7	6.140	4,6
3.537	4,9	3.448	5,3	606	5,2	22.004	3,5	43.401	4,7	6.486	4,9
3.681	5,1	3.205	4,9	579	5,0	20.623	3,3	42.529	4,6	5.619	4,2
4.441	6,2	2.573	3,9	767	6,6	20.201	3,2	46.575	5,0	6.679	5,0
6.223	8,7	2.247	3,4	863	7,4	19.770	3,2	43.492	4,7	8.224	6,2
7.003	9,8	1.804	2,8	1.121	9,6	17.080	2,7	39.861	4,3	9.413	7,1
11.030	15,4	1.635	2,5	781	6,7	16.124	2,6	40.147	4,3	10.370	7,8
8.742	12,2	1.732	2,7	1.136	9,8	16.891	2,7	41.017	4,4	14.333	10,8
10.571	14,8	1.931	3,0	1.213	10,4	16.617	2,7	38.403	4,2	13.969	10,5
5.757	8,0	1.450	2,2	1.167	10,0	13.479	2,2	29.311	3,2	5.562	4,2
71.560		65.294		11.634		623.442		924.118		132.622	
0,8%		0,7%		0,1%		6,7%					
5,8		14,8		8,3		17,9		13,5		9,3	

21 Leefijdsklasse-indeling vrachtauto's en trekkers per 1-1-2010

Bron: RDW, CBS

22 Ontwikkeling motorvoertuigenpark en getrokken materieel per 1 januari (1990-2010)

	Totaal park	index	Personenauto's	index	Bestelauto's	index	Vrachtauto's	index	Trekkers	index
1990	5.800.927	100	5.118.429	100	384.987	100	84.195	100	33.006	100
1995	6.530.087	113	5.580.818	109	495.313	129	82.712	98	41.337	125
1996	6.644.290	115	5.664.408	111	501.326	130	82.581	98	44.531	135
1997	6.859.086	118	5.810.228	114	525.144	136	83.518	99	47.351	143
1998	7.042.600	121	5.931.387	116	566.562	147	81.829	97	49.008	148
1999	7.318.515	126	6.119.581	120	627.758	163	82.411	98	52.647	160
2000	7.640.776	132	6.343.164	124	696.135	181	83.153	99	56.759	172
2001	7.926.892	137	6.539.040	128	755.776	196	83.418	99	59.804	181
2002	8.168.344	141	6.710.595	131	797.594	207	82.706	98	62.013	188
2003	8.387.745	145	6.854.947	134	835.710	217	81.668	97	62.889	191
2004	8.495.499	146	6.908.890	135	866.753	225	79.444	94	63.445	192
2005	8.627.180	149	6.991.974	137	893.455	232	77.619	92	64.519	195
2006	8.715.847	150	7.092.293	139	862.974	224	75.924	90	65.608	199
2007	8.862.935	153	7.230.178	141	849.348	221	75.841	90	70.544	214
2008	9.059.630	156	7.391.903	144	862.303	224	75.313	89	72.786	221
2009	9.249.367	159	7.542.331	147	876.170	228	75.112	89	74.624	226
2010	9.340.006	161	7.622.353	149	872.355	227	73.368	87	71.560	217

Bron: RDW, CBS

23 Sloop, export en overige uitval Nederlands motorvoertuigenpark (2000-2009)

	2000	2001	2002	2003	2004
Personenauto's					
Sloop	310.323	303.866	294.637	292.023	274.573
Export	96.365	133.542	123.222	137.266	197.175
Buiten de normale registratie gesteld	2.114	1.533	1.869	2.310	1.828
Uitval totaal personenauto's	408.802	438.941	419.728	431.599	473.576
Bedrijfsauto's					
Sloop	17.386	18.657	18.672	17.788	18.291
Export	34.748	42.567	45.721	47.006	57.334
Buiten de normale registratie gesteld	651	535	595	559	463
Uitval totaal bedrijfsauto's	52.785	61.759	64.988	65.353	76.088
Uitval totaal motorvoertuigen	461.587	500.700	484.716	496.952	549.664

Bron: CBS

Speciale voertuigen	index	Autobussen	index	Motorfietsen	index	Aanhangers	Opleggers
25.715	100	11.424	100	143.171	100	.	.
24.301	95	11.168	98	294.438	206	.	.
25.398	99	11.526	101	314.520	220	.	.
27.551	107	11.241	98	354.053	247	.	.
29.578	115	10.801	95	373.435	261	.	.
32.653	127	11.006	96	392.459	274	.	.
36.374	141	11.206	98	413.985	289	.	.
39.707	154	11.369	100	437.778	306	.	.
43.292	168	11.326	99	460.818	322	.	.
46.899	182	11.382	100	494.250	345	.	.
49.228	191	11.344	99	516.395	361	721.626	107.092
51.451	200	11.231	98	536.931	375	782.035	112.360
55.104	214	10.995	96	552.949	386	820.035	117.059
58.268	227	10.845	95	567.911	397	853.482	119.376
61.030	237	11.091	97	585.204	409	881.919	126.027
64.194	250	11.332	99	605.604	423	905.955	132.894
65.294	254	11.634	102	623.442	435	924.118	132.622

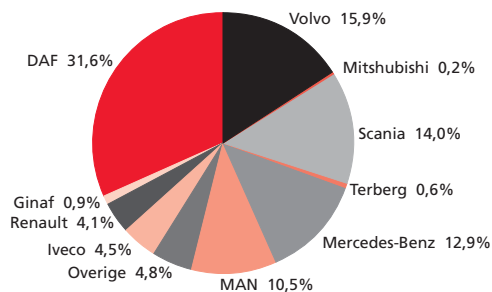
2005	2006	2007	2008	2009
231.627	225.760	200.836	198.272	246.759
177.430	179.901	209.446	205.455	181.928
1.463	1.436	1.392	1.299	1.066
410.520	407.097	411.674	405.026	429.753
2005	2006	2007	2008	2009
19.837	15.258	12.313	12.204	15.851
105.945	86.775	73.855	70.397	64.110
591	674	530	562	478
126.373	102.707	86.698	83.163	80.439
536.893	509.804	498.372	488.189	510.192

24 Aanhangwagens en opleggers vanaf 5 ton laadvermogen naar leeftijd en laadvermogen (1-1-2010)

leeftijd laadvermogen	< 1	1 t/m 2	3 t/m 6	7 t/m 11	> 12	Totaal
5.000 - 5.499 kg	29	57	93	98	201	478
5.500 - 5.999 kg	17	105	99	68	180	469
6.000 - 6.499 kg	32	64	118	110	174	498
6.500 - 6.999 kg	19	59	240	80	177	575
7.000 - 7.499 kg	29	116	104	121	223	593
7.500 - 7.999 kg	58	218	151	59	186	672
8.000 - 8.499 kg	17	59	70	137	195	478
8.500 - 8.999 kg	12	12	31	52	194	301
9.000 - 9.499 kg	2	35	64	31	169	301
9.500 - 9.999 kg	9	22	72	79	179	361
10.000 - 10.499 kg	38	199	81	45	203	566
10.500 - 10.999 kg	9	17	53	60	307	446
11.000 - 11.499 kg	19	55	78	139	386	677
11.500 - 11.999 kg	29	80	86	137	440	772
12.000 - 12.499 kg	57	115	143	154	472	941
12.500 - 12.999 kg	42	185	206	325	766	1.524
13.000 - 13.499 kg	57	171	306	374	789	1.697
13.500 - 13.999 kg	59	129	267	447	785	1.687
14.000 - 14.499 kg	48	160	351	541	1.041	2.141
14.500 - 14.999 kg	91	278	479	491	1.176	2.515
15.000 - 15.499 kg	108	255	402	518	1.037	2.320
15.500 - 15.999 kg	50	129	262	441	991	1.873
16.000 - 19.999 kg	127	408	717	952	2.730	4.934
20.000 - 24.999 kg	619	1.723	2.961	4.627	8.266	18.196
25.000 - 29.999 kg	516	1.925	2.952	3.194	6.913	15.500
30.000 kg en meer	4.121	23.705	27.345	20.152	16.375	91.698
Totaal	6.214	30.281	37.731	33.432	44.555	152.213

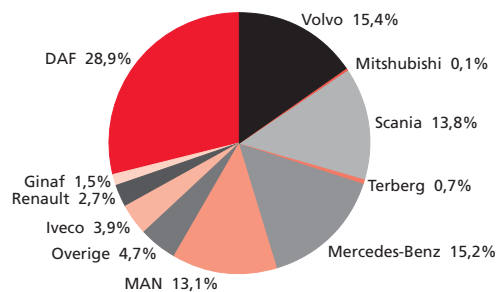
Bron: RDW, CBS

25 Verkopende vrachtauto's (>3,5 ttm) naar merk in Nederland (2008-2009)

Totaal: 19.483 (2008)

Bron: RAI

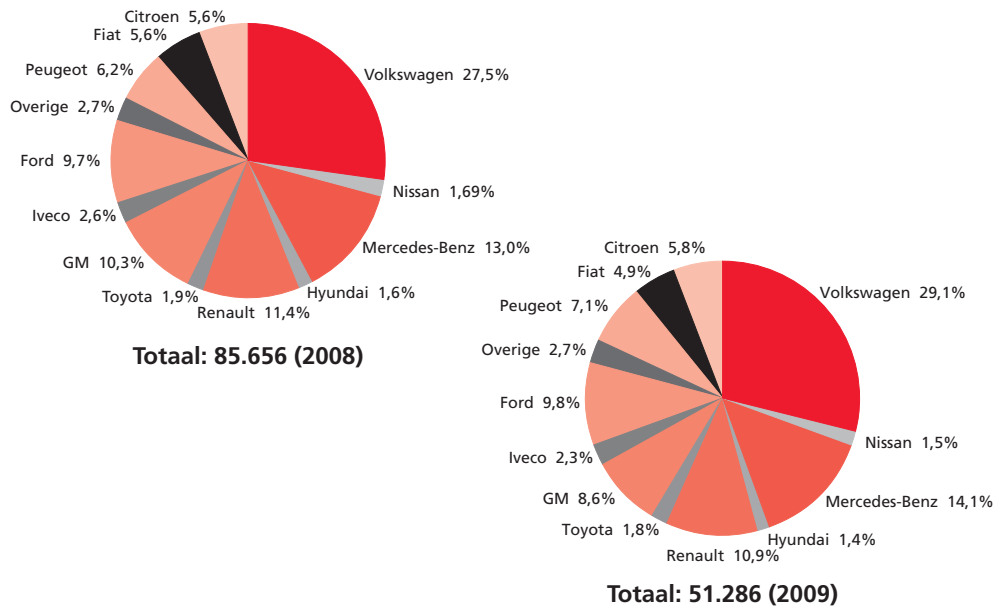

Totaal: 12.922 (2009)

26

Verkopen bestelauto's ($\leq 3,5$ ttm) naar merk in Nederland (2008-2009)

Bron: RAI

2009 flinke aderlating voor truckfabrikanten

27

Ontwikkeling verkopen zware vrachtauto's vanaf 16 ton totaalgewicht in Europa (2008-2009)

	2008	2009	toe-/afname		2008	2009	toe-/afname
Duitsland	67.748	40.199	-40,7%	Zwitserland	1.703	1.705	0,1%
Frankrijk	48.163	28.575	-40,7%	Roemenië	5.994	1.542	-74,3%
Verenigd Koninkrijk	35.094	19.326	-44,9%	Hongarije	4.477	1.467	-67,2%
Italië	25.662	12.731	-50,4%	Slowakije	3.718	1.149	-69,1%
Nederland	16.695	10.644	-36,2%	Griekenland	1.597	940	-41,1%
Spanje	25.088	8.378	-66,6%	Luxemburg	1.584	790	-50,1%
Polen	16.326	6.341	-61,2%	Ierland	2.648	674	-74,5%
België	9.634	6.202	-35,6%	Slovenië	2.175	531	-75,6%
Zweden	6.027	4.782	-20,7%	Bulgarije	2.389	495	-79,3%
Oostenrijk	7.775	4.202	-46,0%	Litouwen	3.084	414	-86,6%
Tsjechië	7.436	2.997	-59,7%	Letland	1.632	254	-84,4%
Noorwegen	4.659	2.822	-39,4%	Estland	1.124	202	-82,0%
Denemarken	5.573	2.688	-51,8%	IJsland	193	30	-84,5%
Portugal	4.493	2.364	-47,4%				
Finland	3.339	2.201	-34,1%	Totaal	316.030	164.645	-47,9%

Bron: ACEA

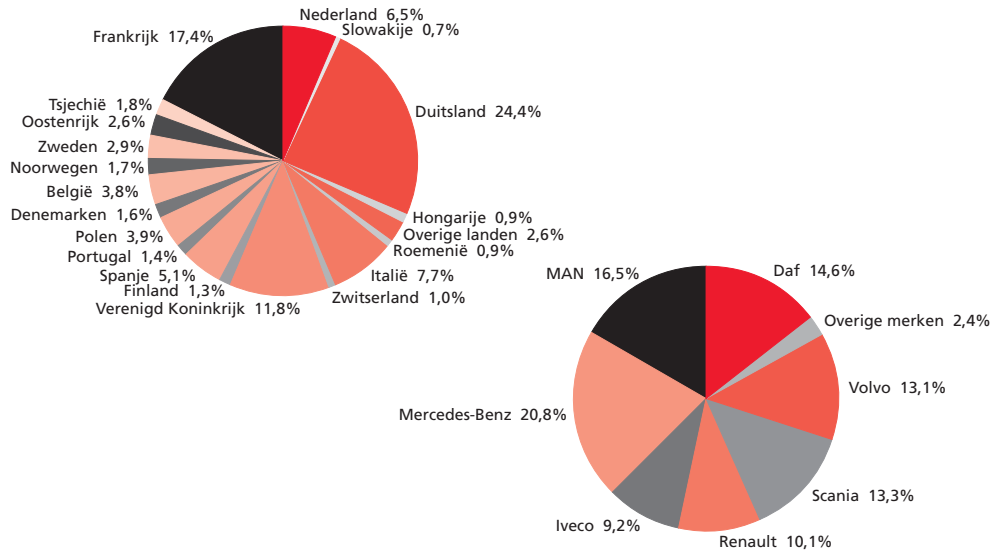
Actief motorvoertuigenpark in enkele landen in Europa (2008)

	Personenauto's	Bestelauto's (≤3,5 ton)	Vrachtauto's (>3,5 ton)	Bestelauto's en vrachtauto's	Autobussen
België	5.086.756	561.303	153.502	714.805	15.992
Bulgarije	2.366.196	:	:	299.161	25.400
Cyprus	443.517	:	:	121.779	3.402
Denemarken	2.105.049	481.734	50.555	532.289	14.452
Duitsland	41.321.171	1.898.485	885.593	2.784.078	75.270
Estland	551.830	:	:	83.350	4.292
Finland	2.682.831	318.797	105.106	423.903	12.276
Frankrijk	30.850.000	5.720.000	558.000	6.278.000	92.874
Griekenland	5.101.410	776.794	248.466	1.025.260	27.186
Hongarije	3.055.427	:	:	470.755	17.955
Ierland	1.924.281	313.935	39.983	353.918	8.911
IJsland	209.740	:	:	31.819	1.955
Italië	36.105.183	3.685.662	1.006.049	4.691.711	97.597
Kroatië	1.535.280	:	:	180.301	5.099
Letland	932.828	53.859	64.310	118.169	10.543
Liechtenstein	25.462	:	:	2.696	99
Litouwen	1.697.934	91.312	84.947	176.259	14.312
Luxemburg	329.048	:	:	34.408	1.546
Macedonië	290.000	:	:	18.000	2.500
Malta	229.389	:	:	48.210	1.176
Nederland	7.467.117	869.237	211.530	1.080.766	11.332
Noorwegen	2.197.193	:	:	523.350	23.324
Oostenrijk	4.284.919	307.287	71.773	379.060	9.368
Polen	16.079.533	1.947.300	974.665	2.921.965	92.401
Portugal	4.408.000	1.200.000	134.000	1.334.000	15.400
Roemenië	4.027.363	:	:	645.340	41.514
Slovenië	1.045.183	:	:	83.909	2.378
Slowakije	1.544.888	:	:	248.662	10.537
Spanje	22.145.364	4.918.611	486.974	5.405.585	62.196
Tsjechië	4.423.370	484.125	206.812	690.937	21.113
Turkije	6.796.629	2.449.555	744.217	3.193.772	583.482
Verenigd Koninkrijk	30.309.171	3.498.114	557.256	4.055.370	114.000
Zweden	4.278.995	430.887	79.312	510.199	13.474
Zwitserland	3.989.811	:	:	326.232	48.536

Bron: ANFAC, EUROSTAT

29

Verkopen zware vrachtauto's vanaf 16 ton totaalgewicht naar diverse landen en merk (2009)

Totaal: 164.645

Bron: ACEA

30

Diefstallen Nederlandse voertuigen (1997-2009)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Personenauto's	24.018	23.605	24.138	25.187	23.090	23.379	18.968
Bedrijfsvoertuigen (licht)	2.857	3.172	3.459	3.934	3.650	4.306	3.353
Bedrijfsvoertuigen (zwaar)	308	256	287	299	340	430	355
Aanhangwagens/opleggers	1.467	1.397	1.213	1.230	1.045	1.072	1.045
Motortweewielers	1.870	1.646	1.510	1.696	1.582	1.598	1.886
Totaal gestolen motorvoertuigen	30.520	30.076	30.607	32.346	29.707	30.785	25.607
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	(+/-)
Personenauto's	16.527	13.844	12.821	11.891	11.216	11.025	-1,7%
Bedrijfsvoertuigen (licht)	3.304	2.719	2.458	2.173	2.219	2.369	6,8%
Bedrijfsvoertuigen (zwaar)	368	319	305	274	257	262	1,9%
Aanhangwagens/opleggers	1.022	1.032	1.030	987	1.015	896	-11,7%
Motortweewielers	1.768	1.765	1.547	1.676	1.926	2.112	9,7%
Totaal gestolen motorvoertuigen	22.989	19.679	18.161	17.001	16.633	16.664	0,2%

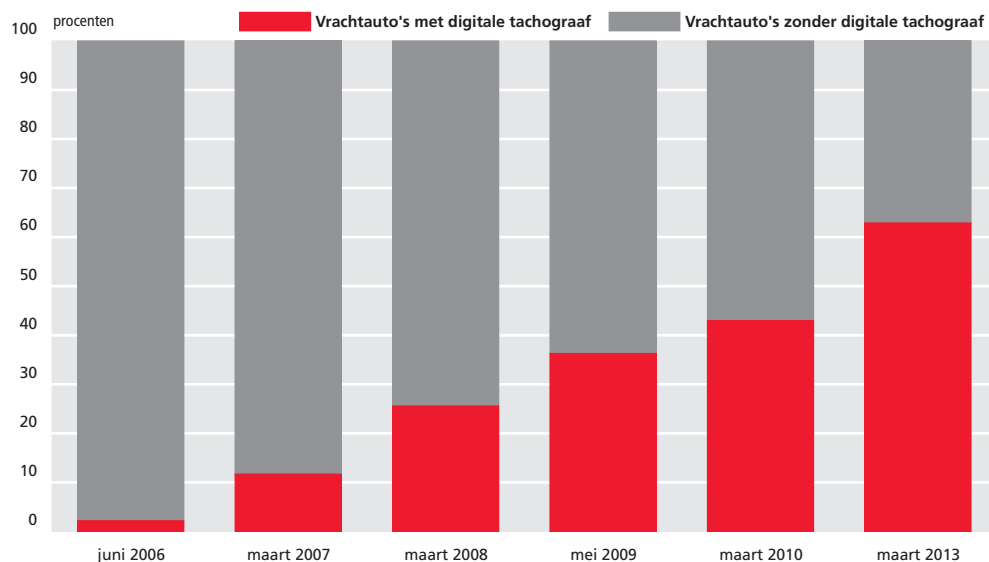
Bron: Stichting AVC

31 Voertuigkilometers motorvoertuigen in Nederland (1990-2008)

(mln km)	1990	2000	2005	2006	2007	2008
Personenauto						
Nederlandse kentekens	78.200	89.148	94.902	95.827	97.485	99.696
Buitenlandse kentekens	1.853	2.061	2.028	2.076	2.116	1.989
Aandeel buitenlandse personenauto's	2,3%	2,3%	2,1%	2,1%	2,1%	2,0%
Bestelauto						
Nederlandse kentekens	7.854	14.794	17.245	16.618	16.932	17.400
Buitenlandse kentekens	224	597	719	692	706	725
Aandeel buitenlandse bestelauto's	2,8%	3,9%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%
Vrachtauto						
Nederlandse kentekens	5.040	6.241	6.129	6.199	6.319	6.433
Buitenlandse kentekens	437	524	669	747	819	800
Aandeel buitenlandse vrachtauto's	8,0%	7,7%	9,8%	10,8%	11,5%	11,1%

2006 t/m 2008 voorlopig cijfer.
Bron: CBS

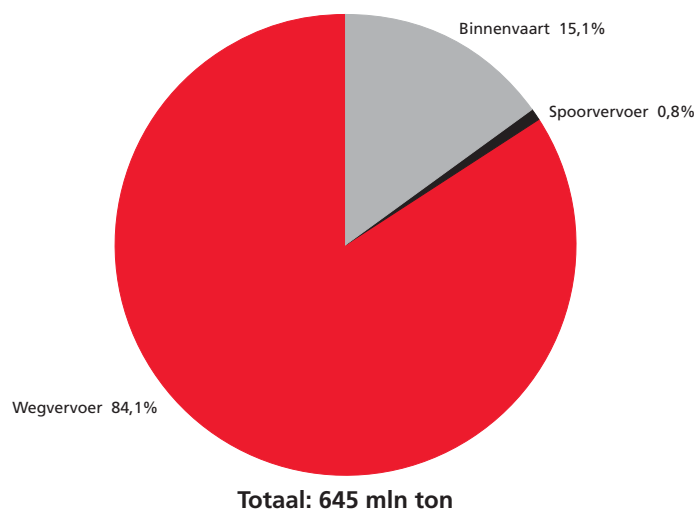
32 Ontwikkeling aantal vrachtauto's beroepsgoederenvervoer over de weg voorzien van een digitale tachograaf (2006-2013)

Vanaf maart 2010 inschatting transportondernemers.
Bron: TLN

Vervoersstromen

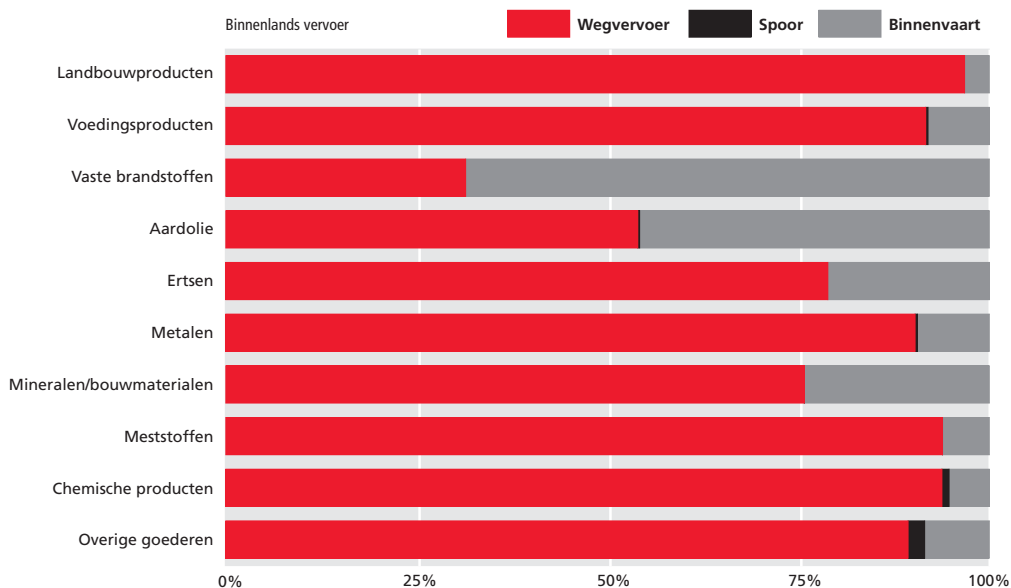
33 Modal-split in het binnenlands goederenvervoer in Nederland (2006)

Bron: CBS

Wegvervoer dominant in binnenlandse goederenstromen

34 Aandeel modaliteiten in binnenlands goederenvervoer naar goederensoort, in tonnen (2006)

Binnenvaart incl. buitenlandse schepen.

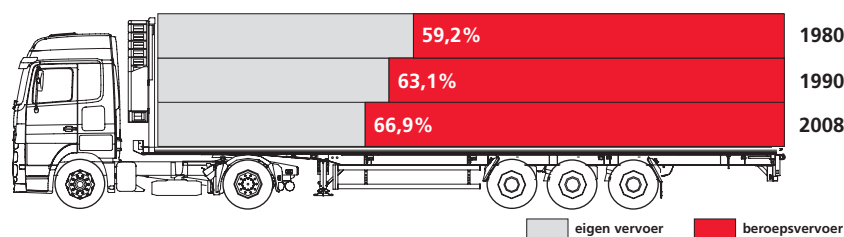
Bron: CBS

35 Prestaties Nederlands binnenlands goederenwegvervoer (1999-2009)

	Aantal ritten		Afgelegde afstand		Aantal zendingen	Vervoerd gewicht	Vervoersafstand der goederen	Ladingtonkilometers
	totaal	w.o.beladen	totaal	w.o.beladen				
	x1.000		mln km		x1.000	1.000 ton	mln km	x mln
Beroepsvervoer								
1999	-	23.992	2.795	2.037	27.102	337.474	2.315	25.447
2000	-	22.149	2.788	2.074	24.629	320.181	2.296	24.141
2001	-	22.741	2.835	2.132	25.400	330.160	2.385	23.936
2002	-	22.066	2.898	2.208	23.814	309.802	2.384	23.231
2003	-	22.484	3.261	2.279	24.607	312.211	2.492	22.935
2004	46.701	23.170	3.633	2.433	26.097	323.038	2.765	24.245
2005	45.767	23.392	3.489	2.321	26.509	314.560	2.661	23.741
2006	49.871	27.568	3.961	2.759	30.865	327.801	3.073	23.620
2007	54.369	31.731	3.821	2.644	35.821	359.937	2.985	23.679
2008	52.981	32.614	3.916	2.915	35.901	363.794	3.247	25.518
2009	47.794	28.397	3.721	2.730	30.898	335.320	3.017	23.831
Groei 2008/2009	-9,8%	-12,9%	-5,0%	-6,3%	-13,9%	-7,8%	-7,1%	-6,6%
Eigen vervoer								
1999	-	19.509	1.459	1.028	28.222	122.777	1.848	6.522
2000	-	19.257	1.454	1.021	27.496	119.268	1.793	6.543
2001	-	18.583	1.450	1.030	27.689	113.821	1.850	6.225
2002	-	18.899	1.399	976	23.349	113.677	1.385	6.080
2003	-	272.534	11.441	7.142	275.853	205.081	7.405	9.265
2004	359.743	188.961	11.855	7.109	191.986	207.028	7.350	10.148
2005	437.871	242.721	14.246	8.578	244.849	222.166	8.742	10.262
2006	396.828	244.180	12.969	8.844	246.655	214.560	9.038	9.797
2007	429.879	242.388	12.451	7.911	244.569	206.055	8.073	9.188
2008	365.338	221.102	13.111	8.811	222.999	180.272	8.968	8.826
2009	370.936	224.316	13.306	8.947	226.245	217.622	9.095	9.811
Groei 2008/2009	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	20,7%	1,4%	11,2%

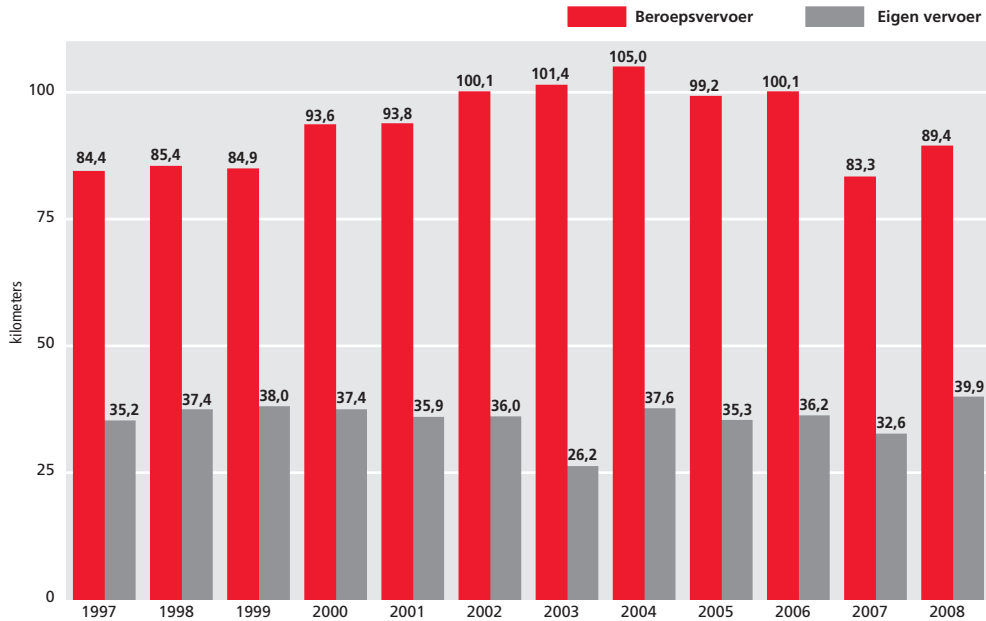
Eigen vervoer vanaf 2003 incl. vervoer met bestelauto's.
 Vanaf 2008 worden bedrijven geëncquêteerd via het CBS-bedrijven register i.p.v. het NIWO vergunninghoudersbestand.
 Bron: NIWO, CBS

36 Aandeel beroepsgoederenvervoer in het binnenlandse wegvervoer op basis van tonnen (1980-2008)

Bron: CBS

37 Gemiddelde (beladen) afstand per binnenlandse rit goederenvervoer over de weg in Nederland (1997-2008)

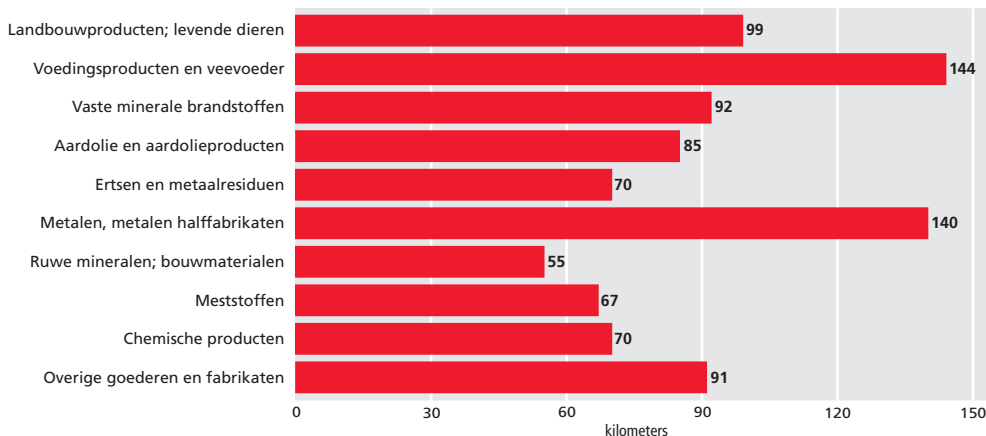

Eigen vervoer incl. vervoer met bestelauto's.

Bron: NIWO, CBS

Bouwmaterialenvervoer met name op korte afstand

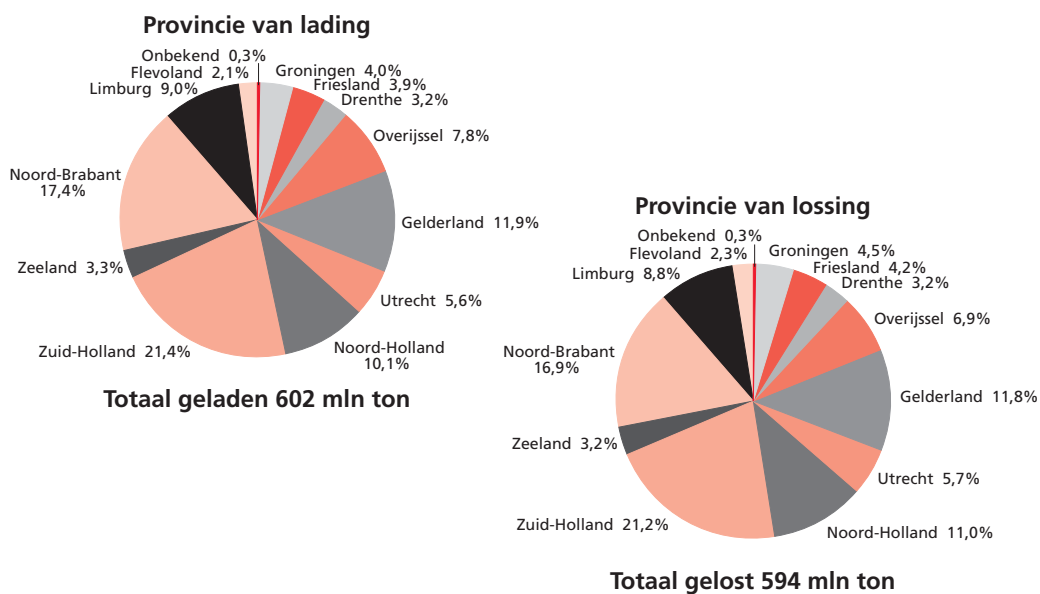
38 Gemiddelde afstand per binnenlandse rit in het beroepsgoederenvervoer over de weg naar goederensoort (2008)

Bron: NIWO, CBS

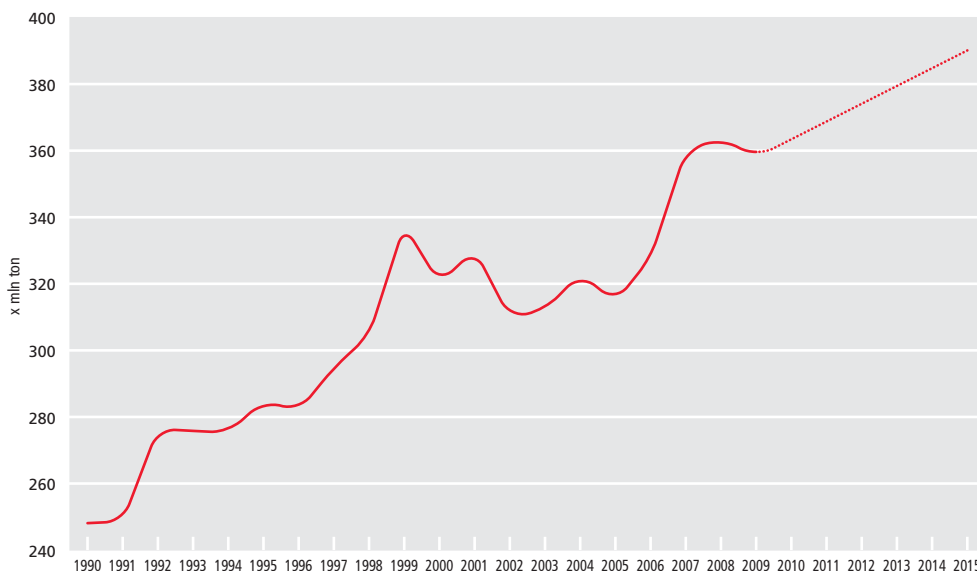
Meeste vervoer van en naar Zuid-Holland

39 Totaal geladen en geloste gewicht (binnenlands en bilateraal) in het Nederlandse goederenvervoer over de weg per provincie (2008)

Bron: NIWO, CBS

40 Binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (1990-2015)

Bron: NIWO, CBS, prognose TLN

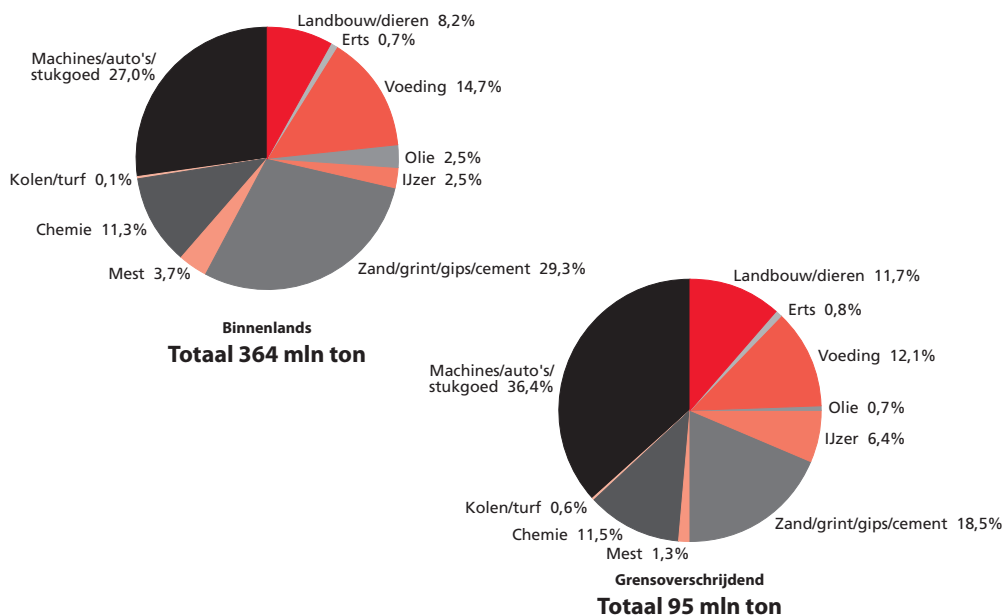
Binnenlands beroepsgoedervervoer over de weg door Nederlandse ondernemingen naar goederensoort (1993-2009)

	Totaal	Landbouw- producten/ levende dieren	Voedings- producten/ veevoeder	Vaste brand- stoffen	Aardolie en aardolie- producten	Ertsen en metaal- residuen
x 1000 ton						
1993	275.826	33.595	44.842	804	8.366	1.530
1994	275.344	31.349	41.568	876	7.737	1.829
1995	284.887	32.991	44.909	569	7.846	1.280
1996	281.807	31.554	46.219	842	7.470	1.629
1997	294.760	33.330	45.541	848	7.301	1.979
1998	304.643	36.606	45.395	636	6.641	1.726
1999	337.474	33.190	48.535	821	9.049	2.001
2000	320.181	31.134	49.918	615	8.992	1.611
2001	330.160	28.954	51.948	640	8.559	2.704
2002	309.802	30.136	50.811	645	10.279	1.797
2003	312.211	26.217	47.605	699	7.795	1.682
2004	323.038	32.141	48.982	734	8.166	2.639
2005	314.560	32.019	49.597	592	16.090	2.108
2006	327.801	31.649	52.519	615	10.687	2.330
2007	359.937	33.332	55.351	633	9.937	2.801
2008	363.794	29.932	53.490	462	9.141	2.572
2009	335.320	35.134	57.376	673	12.854	2.319
Groei 2008/2009	-7,8%	17,4%	7,3%	45,7%	40,6%	-9,8%
		Metalen/ metalen halffabrikaten	Ruwe mineralen/ bouwmaterialen	Mest- stoffen	Chemische producten	Overige goederen en fabrikaten
x 1000 ton						
1993		7.045	100.000	5.158	12.866	61.619
1994		7.671	102.051	6.534	13.242	62.485
1995		7.630	98.230	6.471	15.084	69.876
1996		7.280	95.710	6.816	12.968	71.320
1997		6.992	101.181	6.983	13.326	77.280
1998		6.806	103.240	6.668	14.595	82.333
1999		7.496	116.340	8.139	15.773	96.130
2000		7.070	112.372	6.947	20.134	81.388
2001		6.454	119.105	7.391	22.600	81.804
2002		6.385	97.795	7.642	17.819	86.493
2003		7.561	104.885	6.239	24.934	84.596
2004		7.885	94.202	9.409	35.218	83.662
2005		8.232	82.430	6.878	33.124	83.490
2006		8.281	90.236	7.162	35.673	88.650
2007		9.275	104.460	10.368	39.415	94.366
2008		9.194	106.266	13.342	41.086	98.310
2009		8.999	93.686	9.105	34.035	81.138
Groei 2008/2009		-2,1%	-11,8%	-31,8%	-17,2%	-17,5%

Bron: NIWO, CBS

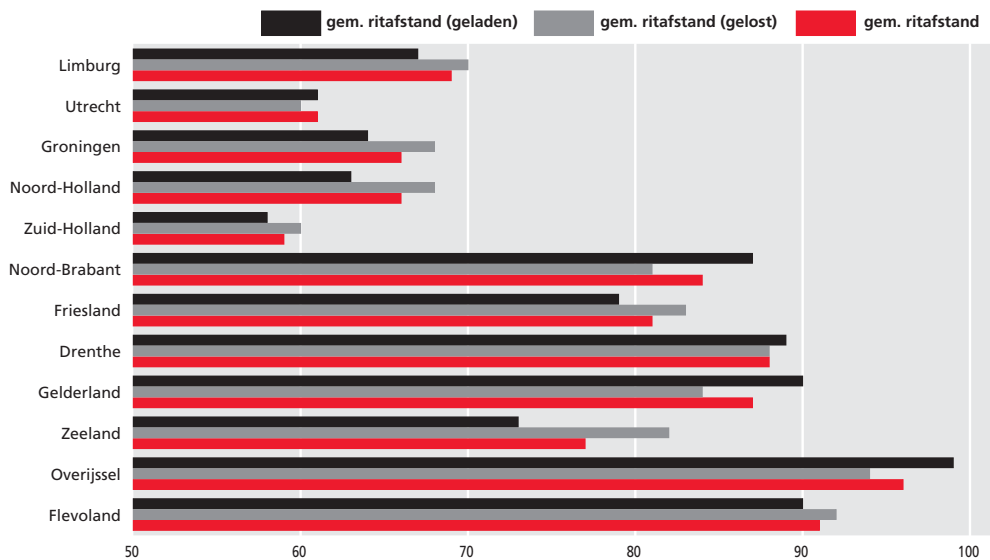
Groot deel gewicht bepaald door bouwmaterialen

42 **Nederlands binnenlands en grensoverschrijdend (bilateraal) beroepsgoederenvervoer over de weg naar goederensoort (2008)**

Bron: NIWO, CBS

43 **Gemiddelde ritafstand (beladen) per provincie binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2008)**

Ritafstand inclusief lege kilometers.

Bron: CBS

Meeste gewicht geladen en gelost in Groot-Rijnmond

44

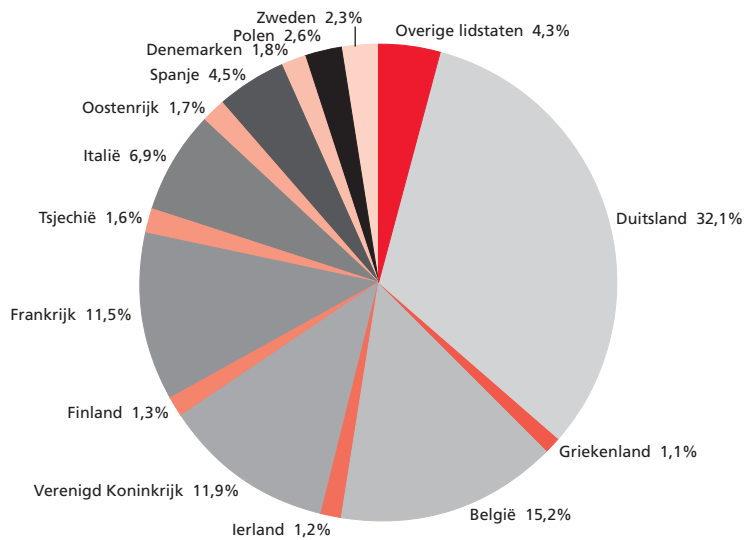
Geladen en geloste gewicht Nederlands goederenvervoer over de weg per Nuts-3 gebied (2008)

(x 1.000 ton)	Geladen:	Gelost:	Geladen en gelost:
Groot-Rijnmond	66.421	62.858	129.279
Utrecht	33.578	33.679	67.257
West-Noord-Brabant	29.349	27.039	56.388
Groot-Amsterdam	25.597	28.310	53.908
Zuidoost-Noord-Brabant	26.087	27.252	53.339
Noordoost-Noord-Brabant	25.276	23.649	48.925
Zuid-Limburg	21.253	19.697	40.951
Veluwe	20.524	19.562	40.086
Twente	19.548	18.164	37.712
Noord-Overijssel	19.143	15.432	34.575
Noord-Limburg	16.099	17.653	33.753
Zuidoost Zuid-Holland	13.959	14.615	28.574
Midden-Noord-Brabant	14.883	13.458	28.341
Flevoland	12.487	13.547	26.034
Overig Zeeland	11.647	13.434	25.081
Zuidwest-Gelderland	12.817	11.943	24.760
Overig Groningen	11.404	13.101	24.505
Midden-Limburg	13.109	11.132	24.240
Delft en Westland	10.594	10.256	20.849
Oost Zuid-Holland	10.574	9.724	20.298
Noord-Friesland	9.242	10.776	20.018
Agglomeratie 's-Gravenhage	7.594	9.591	17.184
Zuidoost-Friesland	8.579	8.287	16.866
Kop van Noord-Holland	8.230	8.622	16.851
Agglomeratie Leiden en Bollenstreek	8.249	7.140	15.389
Oost-Groningen	6.134	7.071	13.205
Zuidoost-Drenthe	6.488	6.294	12.782
Noord-Drenthe	5.892	6.368	12.260
Zeeuwsch-Vlaanderen	6.687	4.502	11.190
Zaanstreek	4.718	5.383	10.101
Zuidwest-Drenthe	5.260	4.641	9.900
Alkmaar en Omgeving	4.634	4.548	9.181
Zuidwest-Overijssel	4.651	3.972	8.623
IJmond	4.410	3.734	8.144
Delfzijl en Omgeving	3.799	3.902	7.701
Het Gooi en Vechtstreek	3.127	3.809	6.935
Zuidwest-Friesland	3.042	3.083	6.125
Agglomeratie Haarlem	1.242	1.902	3.143
Arnhem/Nijmegen	5	11	16
Achterhoek	1	1	3
Overige gebieden in:			
Zuid-Holland	11.473	11.473	22.946
Noord-Brabant	9.184	9.184	18.368
Noord-Holland	8.845	8.845	17.690
Gelderland	6.566	6.566	13.132
Limburg	3.946	3.946	7.892
Overijssel	3.609	3.606	7.215
Groningen	2.632	2.632	5.263
Friesland	2.380	2.384	4.764
Drenthe	1.800	1.800	3.600
Zeeland	1.301	1.301	2.601
Nederland	33.731	33.894	67.625
Totaal	601.797	593.774	1.195.570

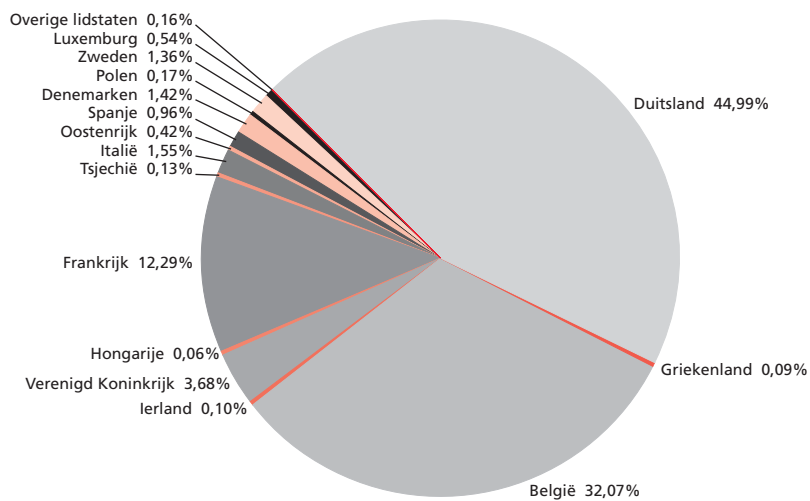
Bron: CBS

België en Duitsland het belangrijkste qua waarde en gewicht

Uitvoerwaarde Nederlandse goederenhandel met EU-Lidstaten en bilateraal vervoerd gewicht Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg vanuit Nederland (2008)

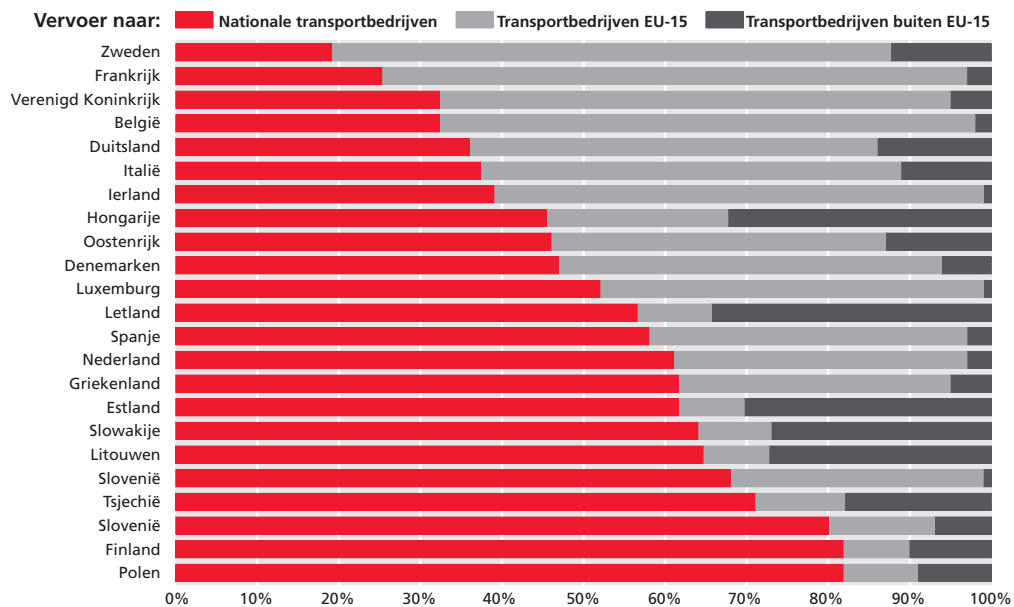
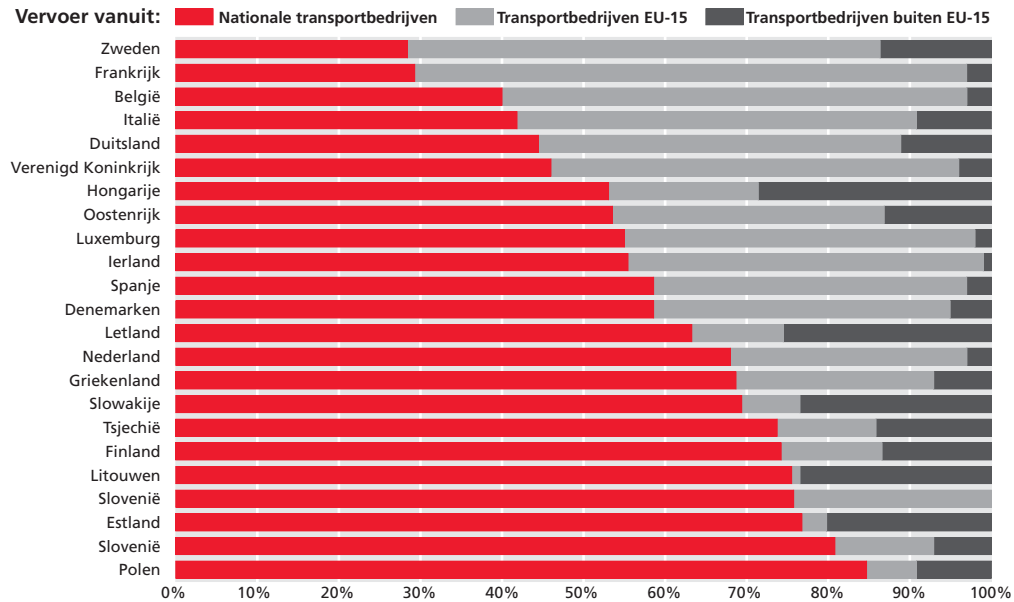
Totaal: 282 mld euro

Totaal: 50 mln ton

Bron: NIWO, CBS

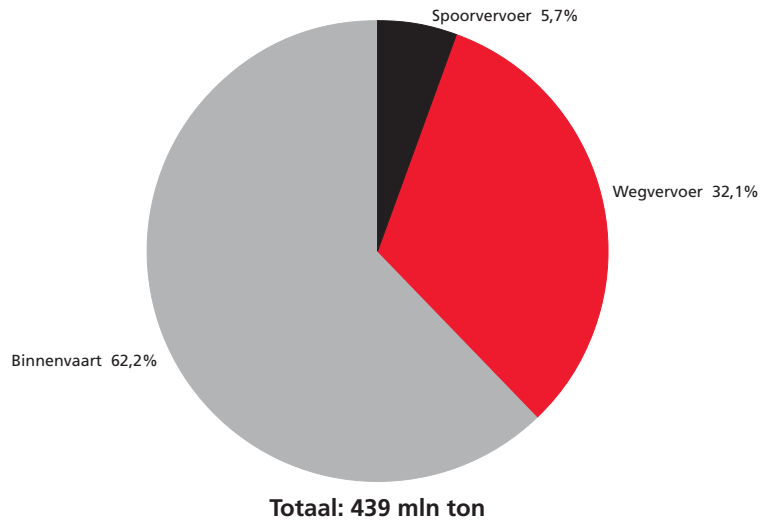
Aandeel buitenlandse transportbedrijven in het vervoerde gewicht internationale goederenvervoer* over de weg per land (2005)

* Bilateraal en derde landenvervoer.

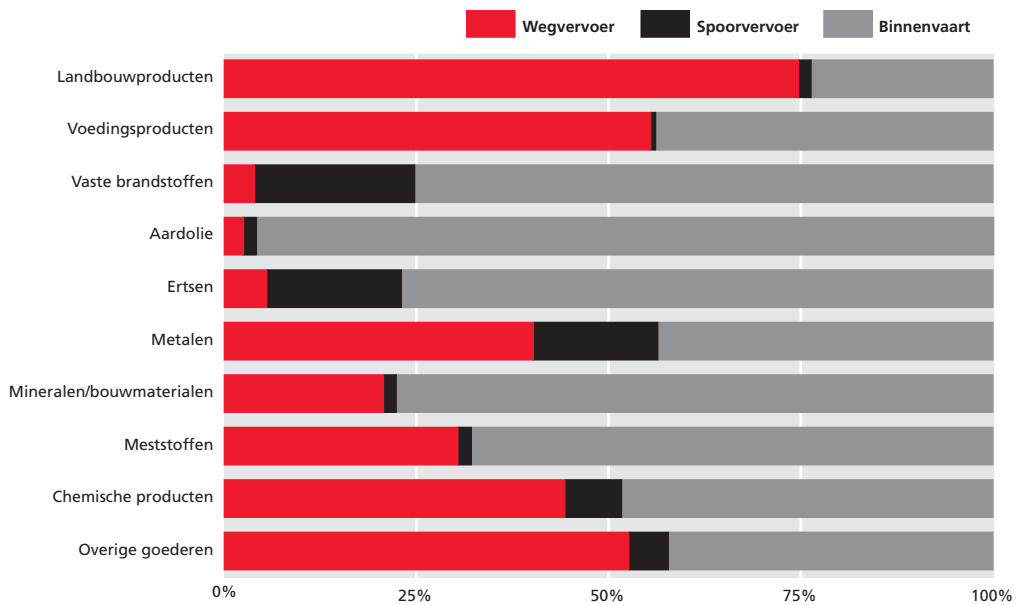
Bron: EUROSTAT

47 **Modal-split in het Nederlands internationaal goederenvervoer (2006)**

Bron: CBS

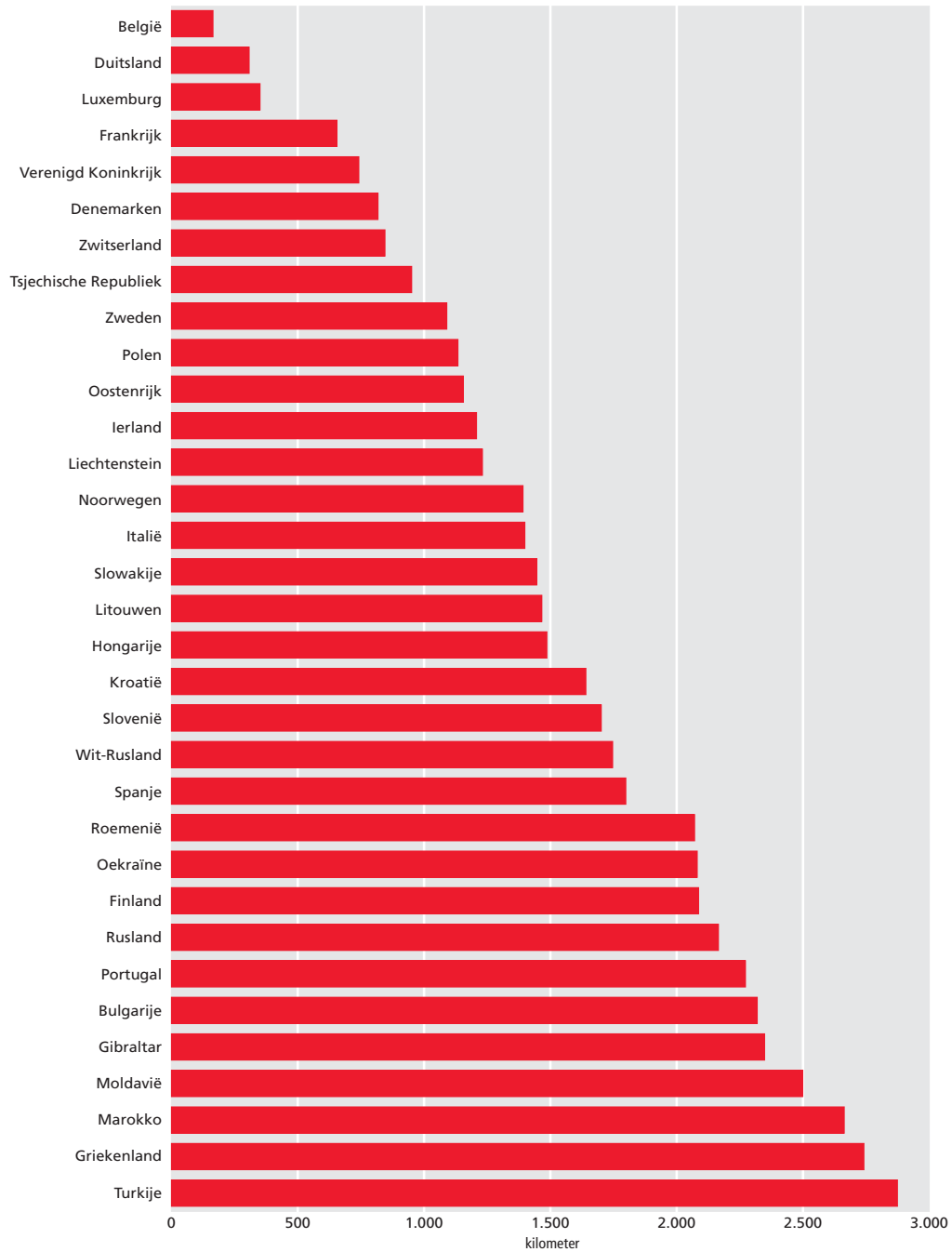
48 **Aandeel modaliteiten in internationaal bilateraal goederenvervoer naar goederensoort, in tonnen (2006)**

Binnenvaart uitsluitend onder Nederlandse vlag.

Bron: CBS

Gemiddelde ritafstand bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Nederland (2008)

Bron: CBS

Prestatie Nederlands internationaal wegvervoer (2000-2009)

		Aantal ritten		Afgelegde afstand		Aantal	Vervoerd	Vervoers-	Ladington-
		totaal	w.o.beladen	totaal	w.o.beladen	zendingen	gewicht	afstand der	kilometers
		x1.000		mln km		x1.000	1.000 ton	goederen	x mln
								mln km	
Beroepsvervoer									
2000	bilateraal	-	5.052	2.606	2.162	5.473	89.483	2.366	35.722
	cabotage	-	531	127	97	553	8.920	102	1.606
	derde landen	-	694	556	479	724	12.566	498	8.354
	totaal	-	6.277	3.289	2.738	6.750	110.969	2.966	45.682
2004	bilateraal	8.718	5.658	3.175	2.482	6.579	99.287	2.936	37.916
	cabotage	2.169	852	348	185	977	14.042	212	2.724
	derde landen	1.214	914	724	600	1.061	16.928	705	10.535
	totaal	12.101	7.424	4.247	3.267	8.617	130.257	3.853	51.175
2005	bilateraal	8.623	5.698	3.121	2.442	6.755	96.883	2.935	37.196
	cabotage	2.346	1.041	339	188	1.179	15.297	213	2.583
	derde landen	1.011	756	601	494	890	13.476	584	8.535
	totaal	11.980	7.495	4.061	3.124	8.824	125.656	3.732	48.314
2006	bilateraal	9.237	5.962	3.286	2.474	6.959	98.009	2.929	37.522
	cabotage	2.408	925	326	167	1.064	12.605	188	2.050
	derde landen	1.025	765	601	500	860	13.390	559	8.690
	totaal	12.670	7.652	4.213	3.141	8.883	124.004	3.676	48.262
2007	bilateraal	8.850	5.779	2.896	2.165	6.774	94.726	2.610	32.928
	cabotage	3.210	1.496	375	208	1.629	12.429	227	1.834
	derde landen	936	683	485	398	778	12.160	458	6.825
	totaal	12.996	7.958	3.756	2.771	9.181	119.315	3.295	41.587
2008	bilateraal	9.148	5.765	3.138	2.270	6.670	95.095	2.687	32.451
	cabotage	3.136	1.400	419	225	1.508	14.698	244	2.366
	derde landen	966	679	491	391	763	12.008	439	6.800
	totaal	13.250	7.844	4.048	2.886	8.941	121.801	3.370	41.617
2009	bilateraal	8.319	5.185	2.842	2.077	5.960	85.167	2.448	28.965
	cabotage	3.009	1.218	405	205	1.317	12.244	228	2.151
	derde landen	922	661	481	390	726	11.648	431	6.657
	totaal	12.250	7.064	3.728	2.672	8.003	109.059	3.107	37.773
Groei 2008/2009		-7,5%	-9,9%	-7,9%	-7,4%	-10,5%	-10,5%	-7,8%	-9,2%

Eigen vervoer vanaf 2003 incl. vervoer met bestelauto's.

Vanaf 2008 worden bedrijven geëquipteerd via het CBS-bedrijven register i.p.v. het NIWO vergunninghoudersbestand.

Bron: NIWO, CBS

		Aantal ritten		Afgelegde afstand		Aantal	Vervoerd	Vervoers-	Ladington-
		totaal	w.o.beladen	totaal	w.o.beladen	zendingen	gewicht	afstand der	kilometers
		x1.000		mln km		x1.000	1.000 ton	goederen	x mln
								mln km	
Eigen vervoer									
2000	bilateraal	-	1.435	422	344	1.848	8.081	472	2.152
	cabotage	-	138	13	10	151	646	10	85
	derde landen	-	9	9	8	12	153	9	126
	totaal	-	1.582	444	362	2.011	8.880	491	2.363
2004	bilateraal	1.740	1.067	505	372	1.384	13.962	476	3.342
	cabotage	7.459	3.376	631	318	3.388	1.842	320	205
	derde landen	34	23	17	14	28	417	17	183
	totaal	9.233	4.466	1.153	704	4.800	16.221	813	3.730
2005	bilateraal	1.692	1.101	469	351	1.399	13.527	448	3.535
	cabotage	8.500	3.244	554	194	3.267	2.409	197	205
	derde landen	44	31	23	19	39	524	24	301
	totaal	10.236	4.376	1.046	564	4.705	16.460	669	4.041
2006	bilateraal	1.810	1.138	471	338	1.411	13.888	435	3.478
	cabotage	4.867	2.605	451	210	2.629	2.292	215	225
	derde landen	50	32	22	18	42	623	21	333
	totaal	6.727	3.775	944	566	4.082	16.803	671	4.036
2007	bilateraal	1.993	1.310	601	445	1.608	15.913	540	4.978
	cabotage	5.785	3.535	607	399	3.556	2.175	402	313
	derde landen	81	58	40	34	64	1.042	38	587
	totaal	7.859	4.903	1.248	878	5.228	19.130	980	5.878
2008	bilateraal	1.617	1.017	484	344	1.261	12.345	444	3.746
	cabotage	6.413	3.475	669	293	3.502	2.678	297	295
	derde landen	71	50	39	31	60	982	35	594
	totaal	8.101	4.542	1.192	668	4.823	16.005	776	4.635
2009	bilateraal	1.649	1.027	457	328	1.277	12.404	412	3.196
	cabotage	6.344	3.425	658	287	3.445	1.762	289	206
	derde landen	47	30	22	17	38	456	21	253
	totaal	8.040	4.482	1.137	632	4.760	14.622	722	3.655
Groei 2008/2009		-0,8%	-1,3%	-4,6%	-5,4%	-1,3%	-8,6%	-7,0%	-21,1%

2009 Slecht handelsjaar

51

Ontwikkeling van de Nederlandse goederenhandel (2008-2009)

in mln euro	Uitvoer				Invoer			
	2008	Groei	2009	Groei	2008	Groei	2009	Groei
België	42.967	4%	34.619	-19%	33.896	3%	27.452	-19%
Bulgarije	554	13%	413	-25%	219	48%	187	-14%
Cyprus	369	26%	324	-12%	82	7%	83	0%
Denemarken	5.061	8%	4.076	-19%	3.529	11%	2.975	-16%
Duitsland	90.618	11%	75.225	-17%	64.622	5%	52.537	-19%
Estland	357	-16%	264	-26%	154	-32%	346	125%
Finland	3.686	-2%	2.888	-22%	3.606	6%	2.640	-27%
Frankrijk	32.375	13%	27.484	-15%	16.884	13%	13.591	-20%
Griekenland	3.018	11%	2.571	-15%	432	13%	389	-10%
Hongarije	2.725	-4%	2.108	-23%	2.004	14%	1.845	-8%
Ierland	3.318	-3%	2.600	-22%	3.534	-4%	3.154	-11%
Italië	19.608	14%	16.007	-18%	7.962	5%	6.322	-21%
Letland	427	20%	230	-46%	202	15%	152	-25%
Litouwen	611	5%	449	-27%	281	14%	312	11%
Luxemburg	1.198	7%	959	-20%	1.200	23%	716	-40%
Malta	178	13%	247	39%	16	9%	40	159%
Oostenrijk	4.871	-2%	4.102	-16%	2.007	9%	1.636	-18%
Polen	7.261	16%	5.948	-18%	3.938	11%	3.595	-9%
Portugal	2.460	5%	2.413	-2%	1.304	8%	1.088	-17%
Roemenië	1.732	23%	1.298	-25%	912	79%	957	5%
Slovenië	650	3%	528	-19%	274	12%	228	-17%
Slowakije	1.068	29%	890	-17%	1.182	-7%	1.118	-5%
Spanje	12.730	2%	10.512	-17%	5.988	1%	4.799	-20%
Tsjechië	4.481	-7%	3.818	-15%	3.701	67%	3.761	2%
Verenigd Koninkrijk	33.586	5%	25.879	-23%	21.224	9%	17.648	-17%
Zweden	6.463	2%	5.185	-20%	5.737	4%	3.992	-30%
Noorwegen	3.046	1%	3.092	1%	8.531	97%	6.787	-20%
Rusland	6.559	0%	4.419	-33%	13.036	22%	9.628	-26%
Turkije	3.850	2%	3.482	-10%	1.642	-3%	1.367	-17%
Zwitserland	4.940	3%	4.781	-3%	2.058	-8%	1.696	-18%
Overige landen	69.713	3%	62.550	-10%	125.763	9%	102.978	-18%
Totaal	370.480	7%	309.359	-16%	335.921	9%	274.020	-18%

Bron: CBS

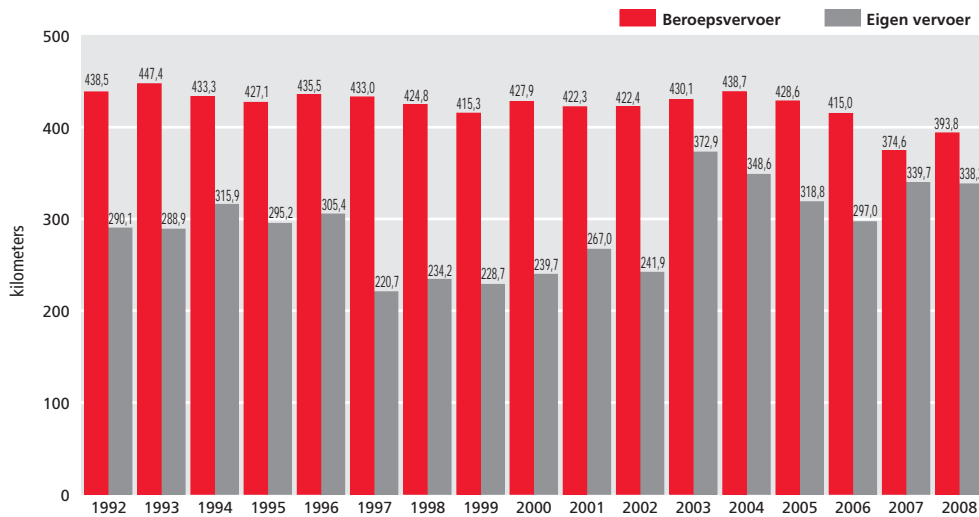
Grensoverschrijdend (bilateraal) beroepsgoederenvervoer over de weg door Nederlandse ondernemingen naar goederensoort (1993-2009)

	Totaal	Landbouw- producten/ levende dieren	Voedings- producten/ veevoeder	Vaste brand- stoffen	Aardolie en aardolie- producten	Ertsen en metaal- residuen
x 1000 ton						
1993	78.437	11.762	11.866	620	627	767
1994	83.820	11.565	11.851	823	649	875
1995	87.843	11.834	12.220	833	617	982
1996	86.416	11.777	11.599	716	527	1.019
1997	89.318	11.935	11.434	661	575	935
1998	90.287	12.692	10.969	709	704	1.082
1999	96.348	12.742	11.368	876	841	911
2000	89.483	10.454	12.338	465	643	777
2001	90.636	10.538	12.013	504	673	923
2002	91.998	10.137	12.514	731	537	951
2003	90.983	10.107	11.065	523	377	874
2004	99.287	12.340	12.954	654	387	1.092
2005	96.883	11.613	13.909	483	655	593
2006	98.009	12.160	14.131	540	537	846
2007	94.726	12.188	12.893	778	608	1.031
2008	95.095	11.090	11.486	525	685	741
2009	85.167	11.141	12.971	740	575	894
Groei 2008/2009	-10,4%	0,5%	12,9%	41,0%	-16,1%	20,6%
		Metalen/ metalen halfabrikaten	Ruwe mineralen/ bouwmaterialen	Mest- stoffen	Chemische producten	Overige goederen en fabrikaten
x 1000 ton						
1993		5.642	10.931	921	9.905	25.396
1994		6.493	12.267	1.080	10.402	27.815
1995		6.747	12.655	1.225	10.549	30.181
1996		6.378	11.886	997	10.871	30.646
1997		6.673	12.558	908	10.775	32.863
1998		6.583	11.924	820	10.852	33.953
1999		6.592	13.225	1.142	11.006	37.645
2000		5.978	13.273	937	12.065	32.554
2001		5.957	14.018	901	12.630	32.480
2002		5.771	13.871	944	11.634	34.908
2003		6.364	15.589	721	11.199	34.166
2004		5.898	16.135	1.195	10.328	38.304
2005		6.249	13.532	625	10.250	38.975
2006		5.352	14.035	802	12.214	37.393
2007		6.448	13.784	1.314	12.060	33.622
2008		6.063	17.695	1.258	10.947	34.606
2009		4.529	13.860	1.584	11.339	27.535
Groei 2008/2009		-25,3%	-21,7%	25,9%	3,6%	-20,4%

Bron: NIWO, CBS

53

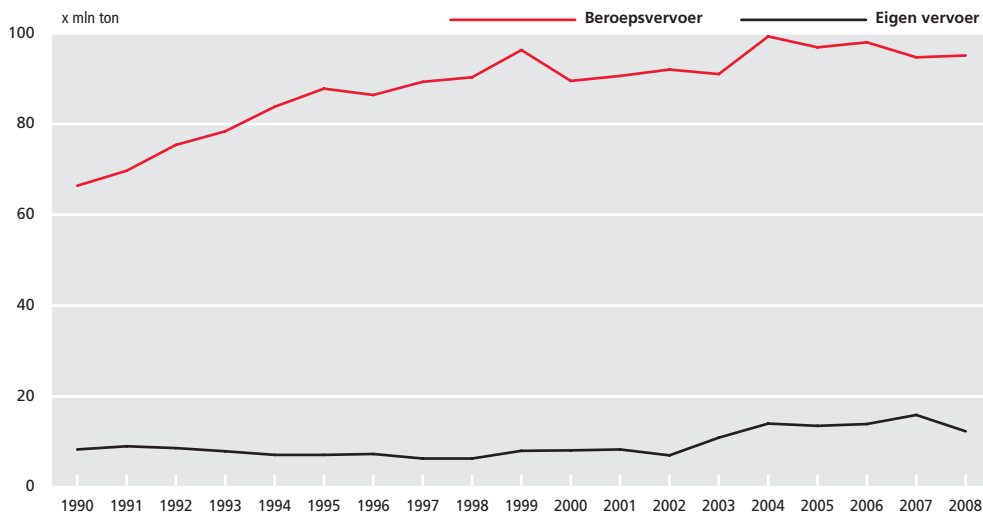
Gemiddelde afstand per beladen internationale (bilaterale) rit Nederlands goederenvervoer over de weg (1992-2008)

Bron: NIWO, CBS

54

Ontwikkeling Nederlands grensoverschrijdend beroeps- en eigen (bilateraal) goederenvervoer over de weg (1990-2008)

Bron: NIWO, CBS

Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg naar landenrelatie (2007-2008)

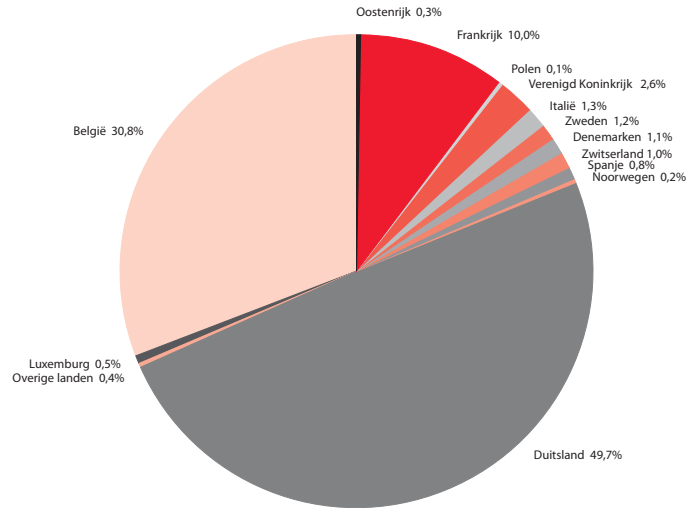
	2007		2007		2008		2008	
	vanuit NL	Groei	naar NL	Groei	vanuit NL	Groei	naar NL	Groei
x 1.000 ton								
Duitsland	21.802	-6,6%	22.471	-6,7%	22.279	2,2%	24.949	11,0%
België	16.876	9,8%	13.483	9,0%	15.881	-5,9%	13.443	-0,3%
Frankrijk	6.383	-10,9%	3.935	-6,6%	6.087	-4,6%	3.460	-12,1%
Verenigd Koninkrijk	1.787	-5,6%	644	-30,1%	1.821	1,9%	662	2,8%
Italië	858	-17,9%	606	-34,3%	766	-10,8%	492	-18,8%
Zweden	819	4,3%	517	-10,6%	675	-17,5%	432	-16,5%
Denemarken	667	-9,4%	437	-4,9%	705	5,7%	370	-15,4%
Zwitserland	587	-12,3%	324	-15,2%	635	8,2%	285	-12,1%
Spanje	464	-28,0%	324	-44,9%	475	2,4%	321	-0,9%
Luxemburg	414	39,8%	206	21,7%	267	-35,5%	157	-23,6%
Oostenrijk	201	-28,1%	137	-3,9%	207	2,9%	87	-36,8%
Noorwegen	128		88		102		37	
Polen	111		18		87		33	
Ierland	76		22		51		12	
Finland	55		25		17		3	
Portugal	42		7		15		3	
Hongarije	22		9		28		5	
Rusland	17		6		16		3	
Roemenië	17		1		24		4	
Kroatië	13		0		2		0	
Griekenland	9		8		44		8	
Slovenië	4		1		9		2	
Bulgarije	3		3		9		0	
Turkije	3		4		8		3	
Overige landen	60		34		94		25	
Bilateraal	51.415	-2,7%	43.311	-4,1%	50.303	-2,2%	44.793	3,4%
Totaal bilateraal	94.726	-3,3%			95.095	0,4%		
Derdelanden vervoer	12.160	-9,2%			12.008	-1,3%		
Cabotagevervoer	12.429	-1,4%			14.698	18,3%		
Totaal	119.315	-3,8%			121.801	2,1%		

Bron: NIWO, CBS

Duitsland goed voor helft bilateraal vervoer

56

Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg (2008)

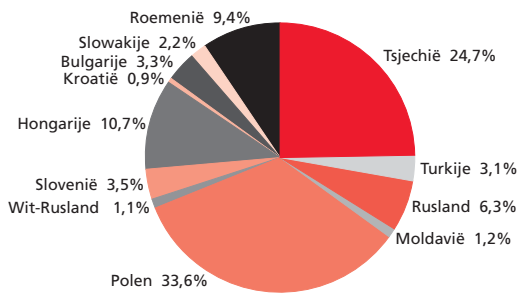

Totaal: 95 mln ton

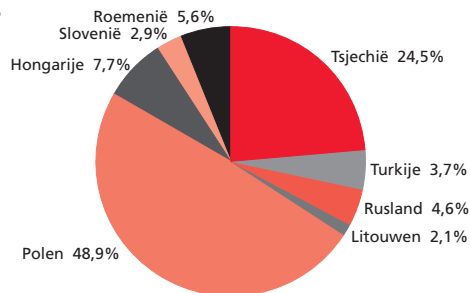
Bron: NIWO, CBS

57

Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op belangrijkste vervoerrelaties in Midden- en Oost-Europa (2008)

Vanuit Nederland
257.000 ton

Naar Nederland
67.000 ton

Bron: NIWO, CBS

58

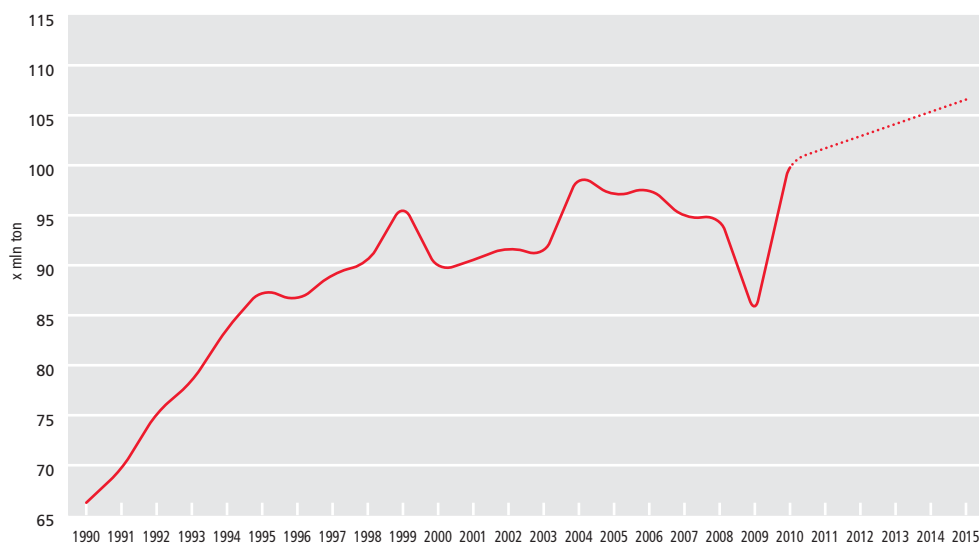
Totaal vervoerd gewicht per land Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2007-2008)

(x 1.000 ton)	2008				2009			
	bilateraal	cabotage	derdelanden	totaal	bilateraal	cabotage	derdelanden	totaal
Nederland				363.794				335.320
Belgie en Luxemburg	29.748	4.645	8.865	43.258	27.009	3.961	8.408	39.378
Denemarken	1.075	11	297	1.383	843	40	189	1.072
Duitsland	47.228	5.441	7.558	60.227	42.131	5.057	7.204	54.392
Frankrijk	9.547	791	3.680	14.018	8.686	649	3.970	13.305
Italie	1.258	282	654	2.194	1.344	577	478	2.399
Oostenrijk	294	134	144	572	235	24	233	492
Spanje	796	58	468	1.322	532	54	357	943
Verenigd Koninkrijk	2.483	1.593	1.218	5.294	2.023	1.412	1.044	4.479
Zweden	1.107	1.588	315	3.010	938	217	345	1.500
Zwitserland	920	28	300	1.248	713	17	220	950
Centraal en Oost-Europa	317	12	300	629	431	116	553	1.100
Overige landen	322	115	217	654	282	121	295	698
Totaal alle landen	95.095	14.698	24.016	497.603	85.167	12.244	23.296	456.028
Totaal vervoerd gewicht	95.095	14.698	12.008	485.595	85.167	12.244	11.648	444.379

Bron: NIWO, CBS

59

Grensoverschrijdend (bilateraal) beroepsgoederenvervoer over de weg (1990-2015)

Bron: NIWO, CBS, prognose TLN

60

Aantallen uitgewisselde ritmachtigingen voor het Nederlandse beroepsgoederenvervoer over de weg naar land (2010)

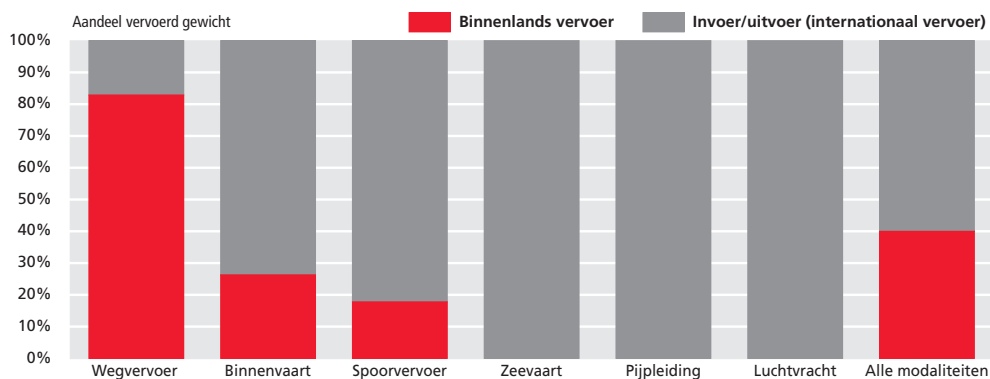
Land	Aantal	Geldig voor
Albanië	200	
Albanië	100	derdelanden
Azerbeidzjan	350	
Azerbeidzjan	50	derdelanden
Bosnië-Herzegovina	750	
Bulgarije	500	derde landen buiten EU
Duitsland	800	derde landen buiten EU
Finland	250	derde landen buiten EU
Georgie	100	
Kazachstan	400	
Kazachstan	100	derdelanden
Kroatië	6.500	
Kroatië	750	derdelanden
Macedonië	2.000	
Marokko	2.800	
Moldavië	500	
Montenegro	250	
Oekraïne	5.000	
Oezbekistan	100	
Oostenrijk	300	derde landen buiten EU
Rusland	6.000	
Servië	2.500	
Servië	500	derdelanden
Tunesië	1.000	
Turkije	2.000	bilateraal, transit (ritm.)
Turkije	3.500	bilateraal, transit (termijnm.)
Turkije	1.000	derdelanden (ritm.)
Turkije	350	derdelanden (termijnm.)
Wit-Rusland	4.000	
Zweden	100	derde landen buiten EU

Bron: NIWO

Wegvervoer overwegend binnen Nederland

61

Samenstelling goederenvervoer binnen, van en naar Nederland (2006)

Bron: CBS

Kleinste lidstaten naar verhouding meer grensoverschrijdend vervoer

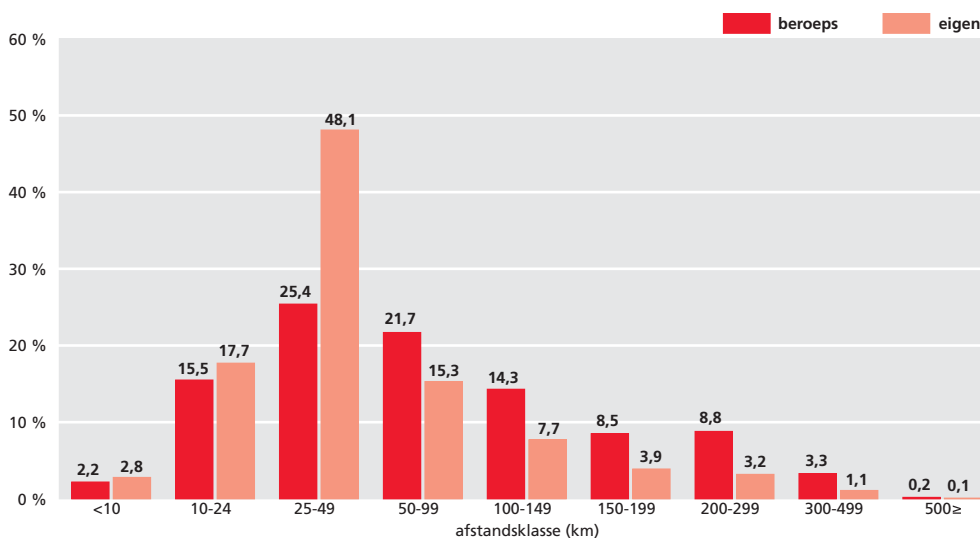
62 Verhouding binnenlands en grensoverschrijdend goederenvervoer over de weg per EU lidstaat (2007)

Bron: EUROSTAT

Beroepsvervoer rijdt langere afstanden

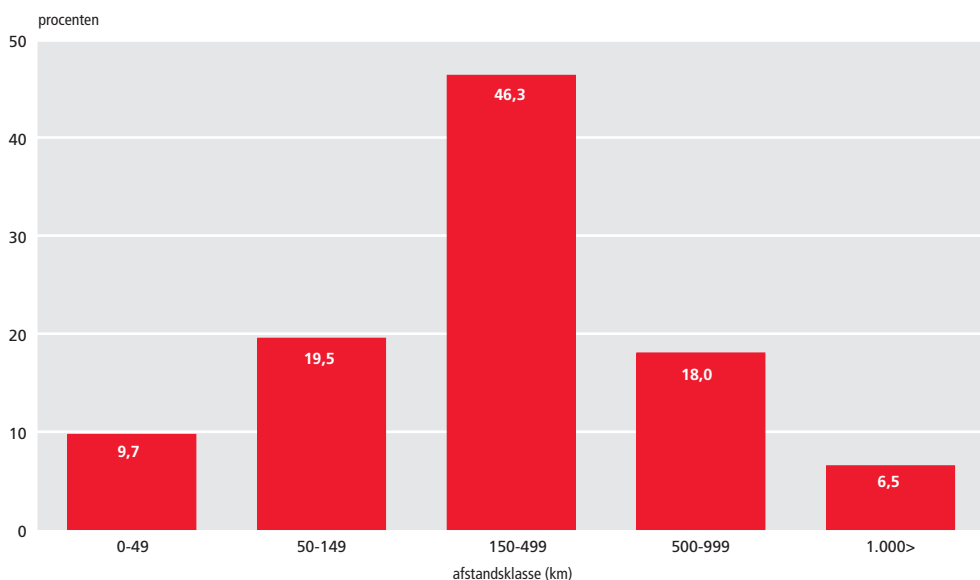
63 Vervoerde binnenlandse gewicht door het beroeps- en eigen goederenvervoer over de weg, naar afstand (2008)

Bron: CBS

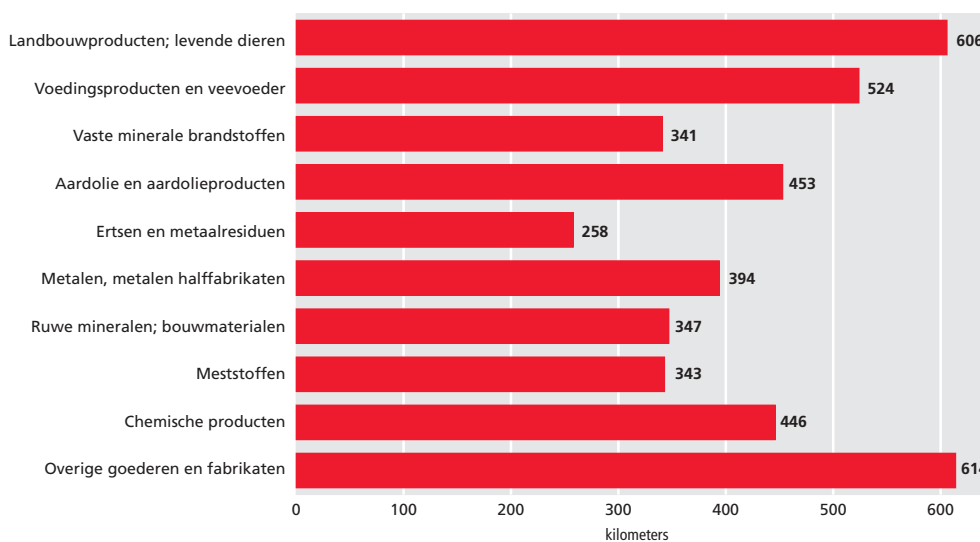
Driekwart binnen een straal van 500 km

64 Vervoerd gewicht Nederlandse bilaterale beroepsgoederenvervoer over de weg naar afstand (2008)

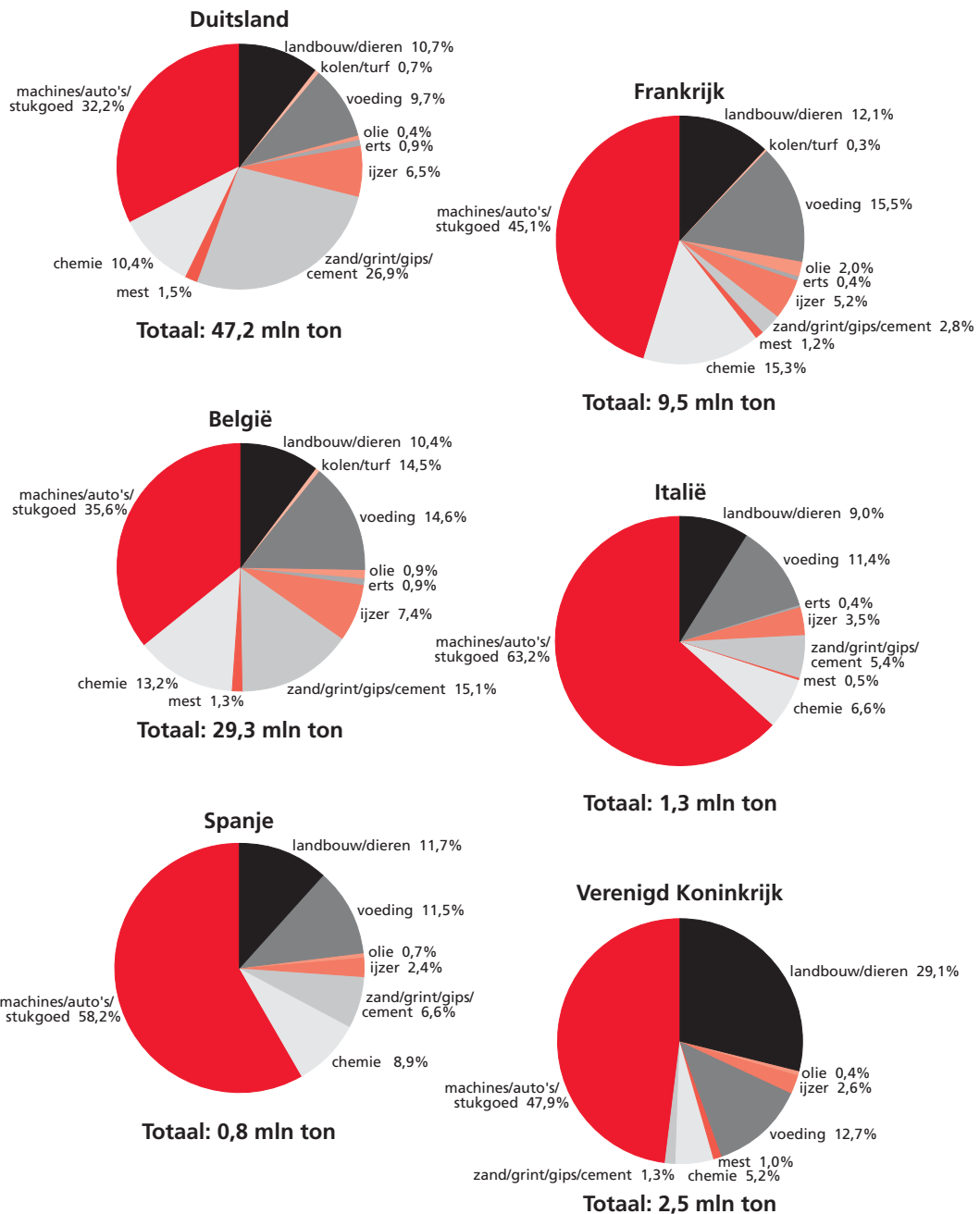
Bron: CBS

65 Gemiddelde ritafstand in het internationale (bilaterale) beroepsgoederenvervoer over de weg naar goederensoort (2008)

Bron: NIWO, CBS

Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg naar NSTR-goederenhoofdstuk naar en vanuit diverse landen (2008)

Uitsluitend bilateraal vervoer.
Bron: CBS

Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Duitsland (2000-2008)

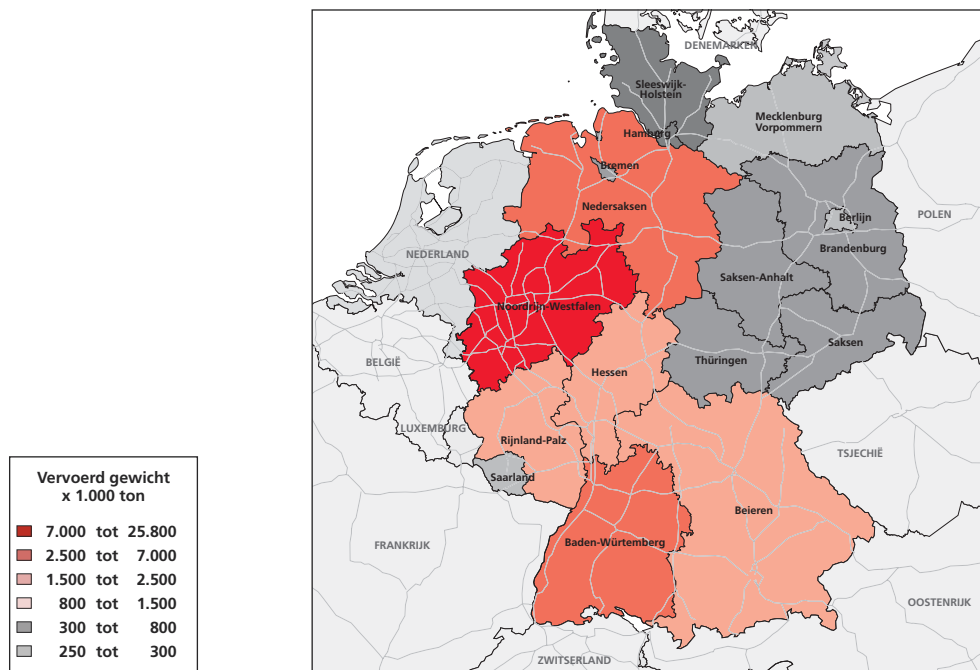
(x 1.000 ton)	2000		2007		2008	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	51.415	43.311	50.303	44.793
Duitsland totaal	21.695	22.025	21.802	22.471	22.279	24.949
aandeel Duitsland	46,0%	52,0%	42,4%	51,9%	44,3%	55,7%
Nordrhein-Westfalen	9.199	11.190	10.673	12.659	10.342	15.377
Düsseldorf	3.364	5.478	4.686	6.529	4.213	8.313
Köln	2.264	2.038	2.243	2.140	2.334	2.888
Arnsberg	1.653	1.812	1.612	1.720	1.925	1.887
Münster	1.230	1.349	1.508	1.757	1.313	1.911
Detmold	688	512	618	504	538	376
Nordrhein-Westfalen onbekend	-	1	6	9	18	2
Niedersachsen	3.058	4.078	2.946	4.450	3.336	3.635
Braunschweig	282	280	267	275	175	135
Hannover	629	512	560	561	380	427
Lüneburg	461	263	395	352	453	355
Weser-Ems	1.686	3.023	1.714	3.261	2.318	2.712
Niedersachsen onbekend	-	-	10	-	10	6
Bayern	1.607	1.081	1.326	758	1.559	859
Oberbayern	423	220	312	140	455	209
Niederbayern	174	107	151	70	174	109
Oberpfalz	130	95	103	93	91	56
Oberfranken	145	119	117	71	86	72
Mittelfranken	267	179	190	87	205	99
Unterfranken	219	163	254	176	277	164
Schwaben	249	197	200	119	268	146
Bayern onbekend	-	1	-	3	3	4
Baden-Württemberg	1.676	1.164	1.477	963	1.420	1.062
Stuttgart	591	367	484	274	480	274
Karlsruhe	601	420	448	315	446	320

Bron: CBS

	2000		2007		2008	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Freiburg	279	179	339	217	274	199
Tübingen	205	198	206	153	203	253
Baden-Württemberg onbekend	-	-	-	3	17	17
Hessen	1.167	734	1.026	619	1.079	678
Darmstadt	734	398	598	375	704	410
Giessen	151	137	175	105	142	125
Kassel	281	199	253	138	234	143
Hessen onbekend	1	-	-	-	0	0
Rheinland-Pfalz	1.147	1.160	1.158	905	1.067	1.175
Koblenz	516	547	494	448	392	622
Trier	125	166	168	150	166	168
Rheinessen-Pfalz	506	447	496	306	510	385
Rheinland-Pfalz onbekend	-	-	-	-	0	0
Schleswig-Holstein	686	618	837	560	873	549
Hamburg	557	420	486	317	482	429
Berlin	384	141	171	68	201	57
Sachsen	388	222	244	154	273	122
Bremen	334	218	232	170	336	203
Brandenburg	370	254	252	225	295	205
Sachsen-Anhalt	392	315	381	279	428	292
Thüringen	348	221	200	148	220	111
Mecklenburg-Vorpommern	202	90	233	97	149	128
Saarland	152	92	158	100	216	68
Duitsland overig/onbekend	28	27	-	1	-	1

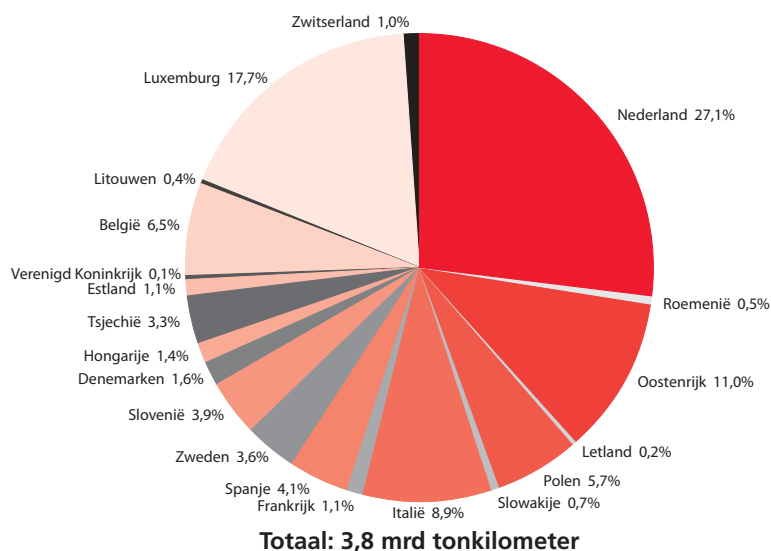
Meeste vervoer van en naar Nordrhein-Westfalen

68 Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op Duitsland naar deelstaat (2008)

Bron: CBS

69 Cabotagevervoer in Duitsland, uitgevoerd door deelnemende landen (2008)

Bron: EUROSTAT

Ontwikkeling aantal Mautkilometers door vrachtauto's (12 ton ttm) in Duitsland per land (2007-2009)

(x 1.000 km)	2007	2008	+/-	2009	+/-
Duitsland	18.030.108	18.002.984	-0,2%	15.988.835	-11,2%
Polen	2.218.667	2.359.289	6,3%	2.116.315	-10,3%
Nederland	1.328.774	1.265.795	-4,7%	1.083.769	-14,4%
Tsjechië	991.895	1.038.904	4,7%	929.289	-10,6%
Oostenrijk	668.923	598.148	-10,6%	448.441	-25,0%
Hongarije	430.792	461.477	7,1%	419.059	-9,2%
Slowakije	378.591	407.003	7,5%	356.679	-12,4%
Italië	364.671	350.023	-4,0%	285.844	-18,3%
Roemenië	218.074	270.587	24,1%	270.009	-0,2%
Litouwen	302.915	326.222	7,7%	267.695	-17,9%
Slovenië	229.319	268.875	17,2%	244.267	-9,2%
Spanje	199.486	205.982	3,3%	195.263	-5,2%
België	275.956	247.959	-10,1%	194.512	-21,6%
Bulgarije	90.357	121.621	34,6%	127.754	5,0%
Denemarken	180.680	153.315	-15,1%	120.400	-21,5%
Luxemburg	127.126	131.216	3,2%	113.344	-13,6%
Letland	115.175	115.760	0,5%	86.973	-24,9%
Frankrijk	107.396	97.260	-9,4%	77.730	-20,1%
Portugal	73.442	74.239	1,1%	68.657	-7,5%
Zweden	83.190	77.628	-6,7%	65.710	-15,4%
Estland	60.422	60.982	0,9%	57.430	-5,8%
Griekenland	46.025	38.855	-15,6%	33.253	-14,4%
Verenigd Koninkrijk	35.698	33.338	-6,6%	30.560	-8,3%
Finland	38.107	32.417	-14,9%	27.859	-14,1%
Ierland	17.042	17.915	5,1%	16.017	-10,6%
Cyprus	7.165	10.088	40,8%	11.330	12,3%
Malta	652	775	18,9%	870	12,3%
Geen EU	760.625	777.947	2,3%	669.217	-14,0%
Onbekend	42.822	59.676	39,4%	52.014	-12,8%
Totaal	27.424.096	27.606.280	0,7%	24.359.092	-11,8%

Bron: BAG

71 Ontwikkeling aantal Mautritten door vrachtauto's (12 ton ttm) in Duitsland per land (2007-2009)

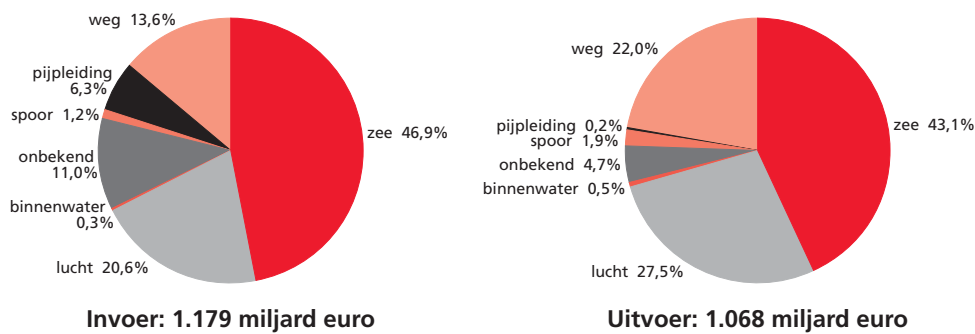
	2007	2008	+/-	2009	+/-
Duitsland	259.367	263.688	1,7%	239.573	-9,1%
Nederland	12.013	11.596	-3,5%	10.467	-9,7%
Polen	9.258	10.194	10,1%	9.777	-4,1%
Tsjechië	5.678	5.898	3,9%	5.221	-11,5%
Oostenrijk	5.152	4.645	-9,8%	3.762	-19,0%
Hongarije	1.861	2.057	10,5%	1.961	-4,7%
Slowakije	1.926	2.083	8,2%	1.830	-12,1%
België	2.485	2.202	-11,4%	1.805	-18,0%
Italië	2.094	2.008	-4,1%	1.658	-17,4%
Luxemburg	1.591	1.598	0,4%	1.410	-11,8%
Litouwen	1.299	1.437	10,6%	1.348	-6,2%
Spanje	1.393	1.402	0,6%	1.332	-5,0%
Slovenië	1.059	1.216	14,8%	1.191	-2,1%
Roemenië	753	1.017	35,1%	1.118	9,9%
Frankrijk	1.315	1.210	-8,0%	1.000	-17,4%
Denemarken	1.113	957	-14,0%	773	-19,2%
Bulgarije	377	518	37,4%	586	13,1%
Portugal	515	515	0,0%	483	-6,2%
Letland	490	516	5,3%	418	-19,0%
Zweden	449	420	-6,5%	368	-12,4%
Estland	299	312	4,3%	308	-1,3%
Verenigd Koninkrijk	212	201	-5,2%	184	-8,5%
Finland	209	182	-12,9%	168	-7,7%
Griekenland	178	155	-12,9%	145	-6,5%
Ierland	86	86	0,0%	77	-10,5%
Cyprus	36	61	69,4%	70	14,8%
Malta	4	4	0,0%	5	25,0%
Geen EU	3.673	3.749	2,1%	3.357	-10,5%
Onbekend	1.362	1.587	16,5%	1.509	-4,9%
Totaal	316.247	321.515	1,7%	291.904	-9,2%

Bron: BAG

72

Waarde EU-25 goederenhandel met landen buiten de EU, verdeeld per vervoermodaliteit (2005)

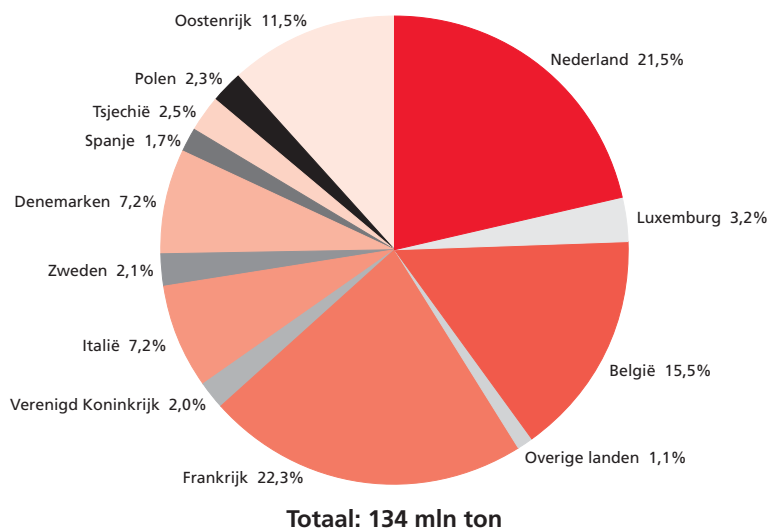

Bron: EUROSTAT

Nederland op tweede plaats

73

Duits internationaal goederenvervoer over de weg binnen de EU (2008)

Bron: KBA

74 Duits beroeps en eigen wegvervoer (1995-2009)

		vervoerd gewicht (x 1.000 ton)	vervoers prestatie (x mln tonkm)	aantal ritten (x 1.000)
Totaal	1995	3.169.559	237.798	277.182
	1996	3.014.946	236.584	262.851
	1997	2.980.981	245.881	255.122
	1998	2.968.023	257.447	253.498
	1999	3.181.363	278.470	268.741
	2000	3.005.104	280.699	257.343
	2001	2.884.479	288.955	245.610
	2002	2.720.163	285.207	228.406
	2003	2.743.858	290.918	229.368
	2004	2.767.167	303.987	231.689
	2005	2.764.922	310.115	229.935
	2006	2.919.337	330.009	243.246
	2007	3.027.941	343.738	252.757
	2008	3.077.845	341.551	256.448
2009	2.768.694	307.575	229.498	
Binnenlands vervoer	beroeps	1.626.436	190.224	118.868
	eigen	998.590	55.373	101.287
Grensoverschrijdend vervoer	beroeps	114.285	56.348	7.209
	eigen	16.211	3.846	1.094
Cabotage	beroeps	11.601	1.693	901
	eigen	1.571	91	139

Bron: KBA

75 Vergelijk enkele indicatoren Nederland en Duitsland (2004-2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Bruto Binnenlands Product					
per hoofd bevolking Nederland (Euro)	28.000	29.400	31.000	33.100	33.600
per hoofd bevolking Duitsland (Euro)	25.200	26.300	27.500	28.800	29.000
Vervoerd gewicht wegvervoer					
per hoofd bevolking Nederland (ton)	41,58	41,63	41,82	43,06	41,56
per hoofd bevolking Duitsland (ton)	33,53	33,51	35,41	36,78	37,44
Tonkilometer prestatie wegvervoer					
per hoofd bevolking Nederland (tonkm)	5.490	5.296	5.248	4.911	4.913
per hoofd bevolking Duitsland (tonkm)	3.683	3.759	4.003	4.176	4.154

Bron: KBA, EUROSTAT, CBS, bewerking TLN

Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Verenigd Koninkrijk (2004-2008)

(x 1.000 ton)	2004		2007		2008	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	53.183	46.104	51.415	43.311	50.303	44.793
Verenigd Koninkrijk totaal	1.930	1.076	1.787	644	1.821	662
aandeel Verenigd Koninkrijk	3,6%	2,3%	3,5%	1,5%	3,6%	1,5%
North East	37	22	43	9	56	18
Tees Valley & Durham	15	12	19	1	27	12
Northumberland And Tyne & Wear	21	9	24	8	28	7
North West (Inc Merseyside)	209	144	189	61	121	66
Cumbria	3	6	10	0	1	2
Cheshire	24	20	31	14	23	11
Greater Manchester	106	48	77	26	48	18
Lancashire	23	34	40	15	33	26
Merseyside	53	36	30	5	16	9
Yorkshire & The Humber	120	87	135	56	169	49
East Riding & North Lincolnshire	33	30	36	9	58	15
North Yorkshire	23	9	33	7	23	4
South Yorkshire	13	6	30	15	49	11
West Yorkshire	51	42	35	24	40	18
East Midlands	248	115	224	77	226	94
Derbyshire & Nottinghamshire	42	27	45	13	56	29
Leicestershire, Rutland & Northants	140	59	102	36	97	34
Lincolnshire	66	29	77	29	73	32
West Midlands	201	112	167	79	181	58
Herefordshire, Worcestershire & Warks	40	27	32	22	61	13
Shropshire & Staffordshire	60	27	31	18	29	14
West Midlands	101	59	104	38	91	31
Eastern	186	80	137	70	145	59
East Anglia	82	36	68	37	78	40
Bedfordshire & Hertfordshire	34	15	12	4	28	11
Essex	70	29	56	29	39	7
London	313	131	302	75	348	84
London	175	84	-	-	-	-
Inner London	14	6	252	56	331	83
Outer London	124	40	50	19	17	1
South East	306	197	267	93	248	105
Berkshire, Bucks & Oxfordshire	135	99	78	11	80	19
Surrey, East & West Sussex	45	19	67	26	29	12
Hampshire & Isle Of Wight	50	35	62	26	60	13
Kent	76	45	60	30	78	61
South West	135	71	132	34	147	34
Gloucestershire, Wiltshire & North Somer	89	26	87	21	93	23
Dorset & Somerset	37	35	36	12	38	5
Devon	9	10	9	1	15	6
Wales	59	38	82	34	52	44
West Wales & The Valleys	30	27	64	22	42	38
East Wales	28	11	18	11	10	6
Scotland	106	72	101	52	115	49
North East Scotland	20	5	18	14	36	16
Eastern Scotland	25	18	31	23	43	14
South Western Scotland	60	42	50	13	33	18
Highlands And Islands	-	6	3	2	3	1
Northern Ireland	11	7	8	5	14	1

Bron: CBS

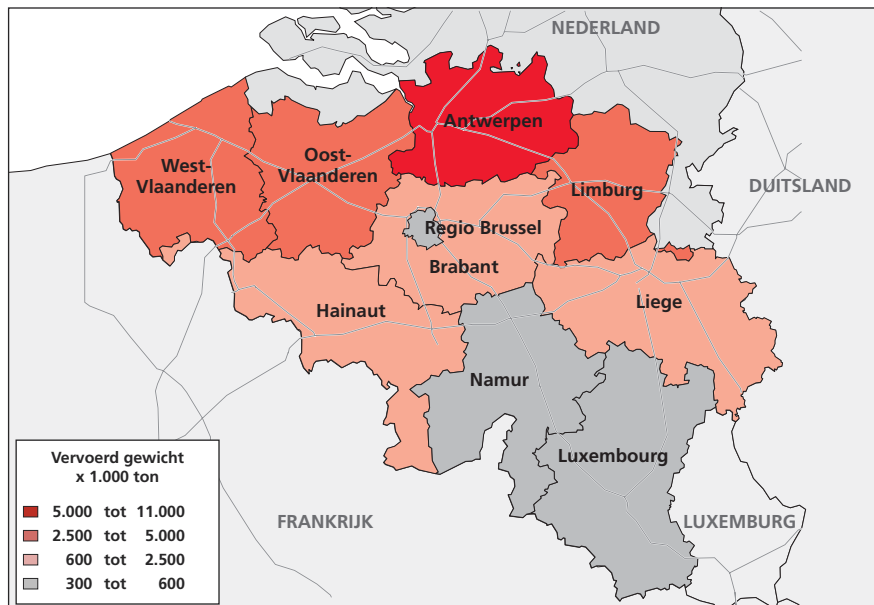
77 Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit België (2000-2008)

(x 1.000 ton)	2000		2007		2008	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	51.415	43.311	50.303	44.793
België totaal	14.301 30,3%	12.846 30,3%	15.374 29,9%	12.369 28,6%	15.881 31,6%	13.443 30,0%
Antwerpen	5.903	4.880	6.447	5.246	5.738	5.005
Limburg	2.044	2.319	2.406	1.571	2.611	1.737
Oost-Vlaanderen	1.870	1.434	2.661	2.002	2.537	2.090
Brabant	1.447	872	1.300	843	1.201	602
West-Vlaanderen	1.580	1.064	1.990	1.402	1.631	1.304
Liege	724	1.444	730	1.022	755	1.428
Hainaut	527	623	724	835	734	769
Namur	100	71	109	210	209	164
Luxembourg	100	127	138	207	184	208
Regio Brussel	-	-	371	146	280	135
België onbekend	5	11	-	-	-	-

Bron: CBS

Regio Antwerpen, goed voor meer dan veertig procent

78 Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op België naar provincie (2008)

Bron: CBS

79 Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Italië (2000-2008)

(x 1.000 ton)	2000		2007		2008	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	51.415	43.311	50.303	44.793
Italië totaal	1.068	841	858	606	766	492
aandeel Italië	2,3%	2,0%	1,7%	1,4%	1,5%	1,1%
Nord Ovest	106	105	62	69	86	61
Lombardia	413	249	292	170	294	160
Nord Est	200	200	147	107	108	89
Emilia-Romagna	127	132	100	144	88	106
Centro (I)	95	96	81	67	68	43
Lazio	51	20	67	8	63	14
Campania	24	10	34	17	21	7
Abruzzi-Molise	20	9	37	18	15	1
Sud	24	15	34	3	17	3
Sicilia	6	4	2	-	7	8
Sardegna	3	-	1	2	0	0

Bron: CBS

80 Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Spanje (2000-2008)

(x 1.000 ton)	2000		2007		2008	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	51.415	43.311	50.303	44.793
Spanje totaal	601	454	464	324	475	321
aandeel Spanje	1,3%	1,1%	0,9%	0,7%	0,9%	0,7%
Noroeste	19	7	17	11	34	16
Noreste	81	71	41	36	50	53
Madrid	94	26	73	16	57	23
Centro (E)	49	41	44	27	14	26
Este	290	246	219	187	251	159
Sur	67	63	66	41	68	45
Spanje onbekend	-	-	3	5	-	-

Bron: CBS

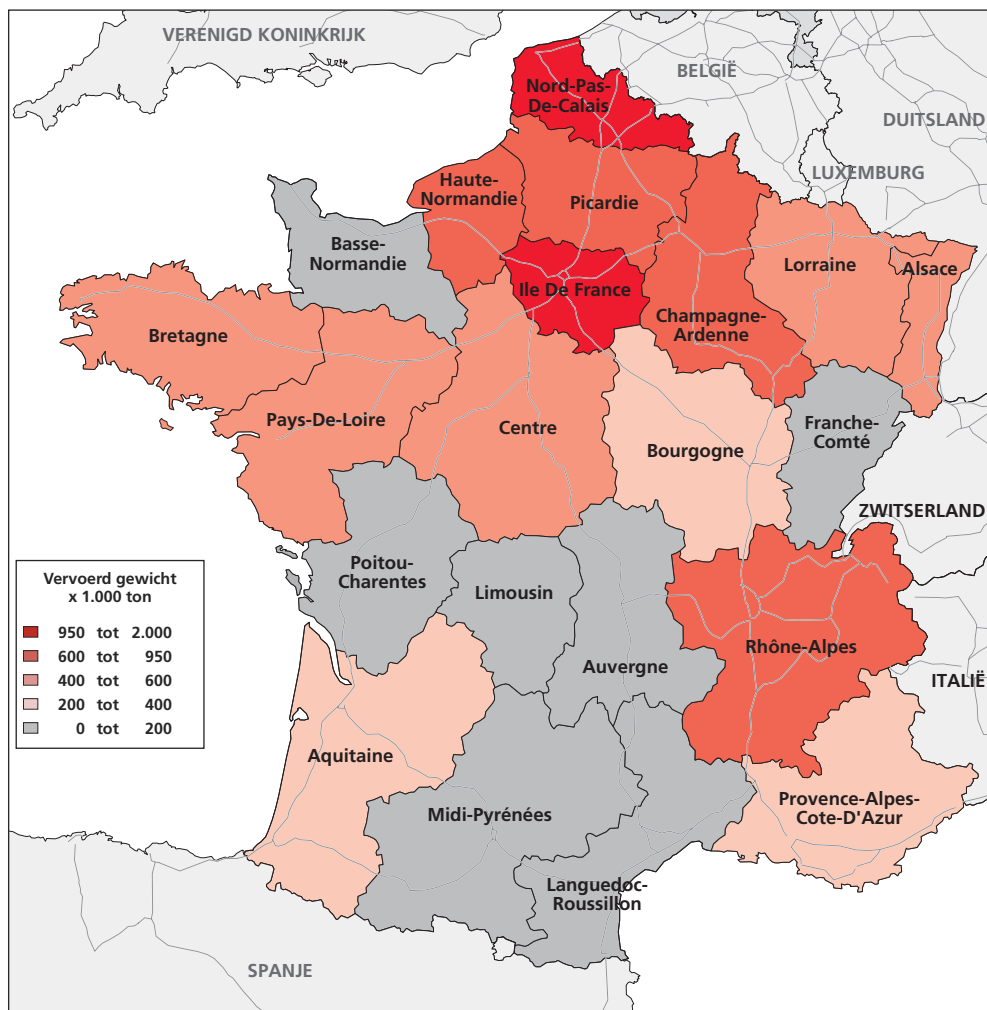
81 Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Frankrijk (2000-2008)

(x 1.000 ton)	2000		2007		2008	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	51.415	43.311	50.303	44.793
Frankrijk totaal	5.309	3.603	6.383	3.935	6.087	3.460
aandeel Frankrijk	11,3%	8,5%	12,4%	9,1%	12,1%	7,7%
Ile-De-France	965	401	954	368	1.046	535
Nord-Pas-De-Calais	899	701	1.280	968	1.164	772
Picardie	452	292	592	340	608	288
Alsace	305	208	262	193	274	168
Rhône-Alpes	341	166	427	218	358	201
Pays-De-Loire	222	138	320	135	280	115
Champagne-Ardenne	264	219	294	362	250	225
Haute-Normandie	273	207	361	244	261	136
Centre	218	159	275	135	281	129
Provence-Alpes-Côte d'azur	200	149	197	126	214	103
Lorraine	222	231	275	251	287	236
Bretagne	177	127	302	103	193	53
Bourgogne	157	104	179	79	154	55
Aquitaine	136	124	133	79	160	107
Midi-Pyrénées	87	62	92	46	128	81
Basse-Normandie	86	62	112	63	98	58
Languedoc-Roussillon	65	93	62	65	73	82
Franche-Comté	76	49	82	40	100	35
Poitou-Charentes	61	56	84	64	84	43
Auvergne	63	43	69	21	56	29
Limousin	36	12	29	32	10	8
Corse	2	-	-	-	-	-
Frankrijk onbekend	2	-	2	3	7	5

Bron: CBS

Voornaamste goederenstroom met Noord-Frankrijk

82 Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op Frankrijk naar departement (2008)

Bron: CBS

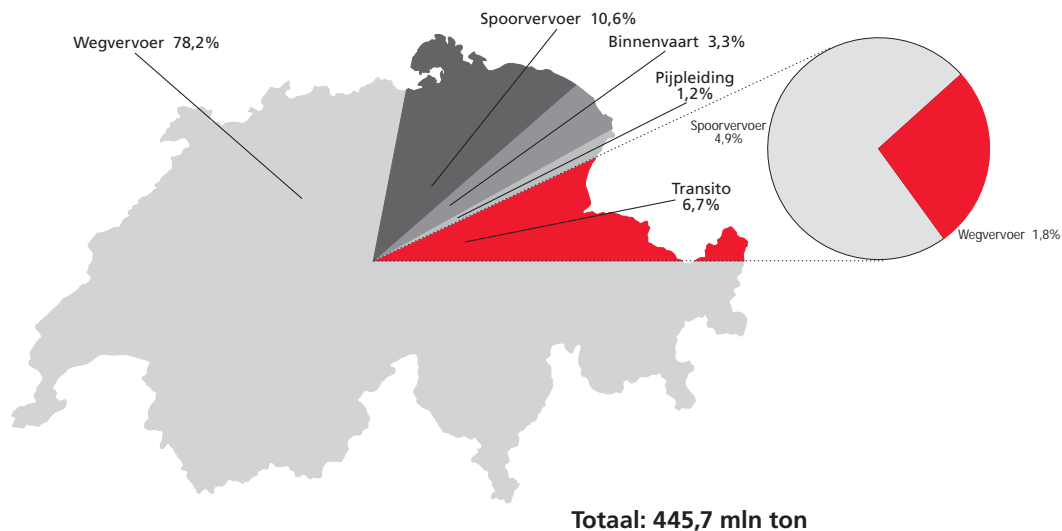
83 Ontwikkeling aantal vrachtautoritten in Alpen per grensovergang (1984-2009)

(x 1.000)	1984		1990		2000		2008		2009	
Zwitserland	431	17%	732	19%	1.404	21%	1.275	17%	1.180	18%
St.Bernhard	48	2%	64	2%	52	1%	57	1%	46	1%
Simplon	13	1%	27	1%	27	0%	82	1%	68	1%
Gotthard	298	12%	547	14%	1.187	18%	973	13%	900	14%
San Bernardino	72	3%	94	2%	138	2%	163	2%	166	3%
Oostenrijk	1.042	42%	1.210	32%	2.610	39%	3.343	45%	2.763	43%
Brenner	852	34%	925	24%	1.560	24%	2.102	28%	1.766	28%
Tarvisio	190	8%	285	8%	1.050	16%	1.241	17%	997	16%
Frankrijk	1.006	41%	1.858	49%	2.614	39%	2.802	38%	2.477	39%
Ventimiglia	320	13%	579	15%	1.061	16%	1.390	19%	1.273	20%
Fréjus	230	9%	540	14%	1.553	23%	824	11%	686	11%
Mont-Blanc	456	18%	739	19%	*		588	8%	518	8%
Totaal	2.479		3.800		6.628		7.420		6.420	

* Gesloten.
Bron: ARE, BAV

Aandeel transitovervoer over de weg summier

84 Vervoer van, naar, door en in Zwitserland (2008)

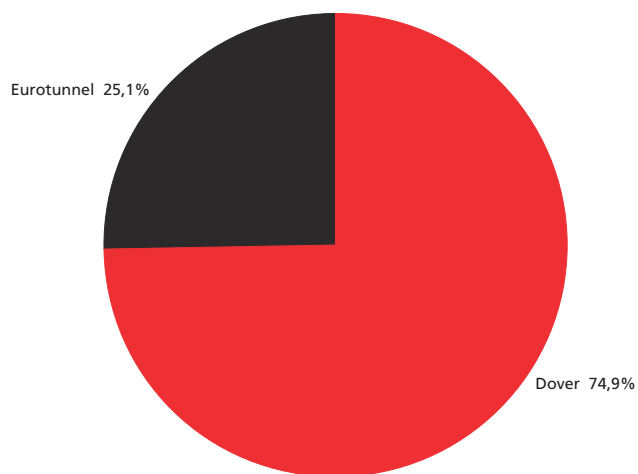

Bron: LITRA

Ferryvervoer meest populair

85 Verdeling wegvervoer via het Kanaal (2009)

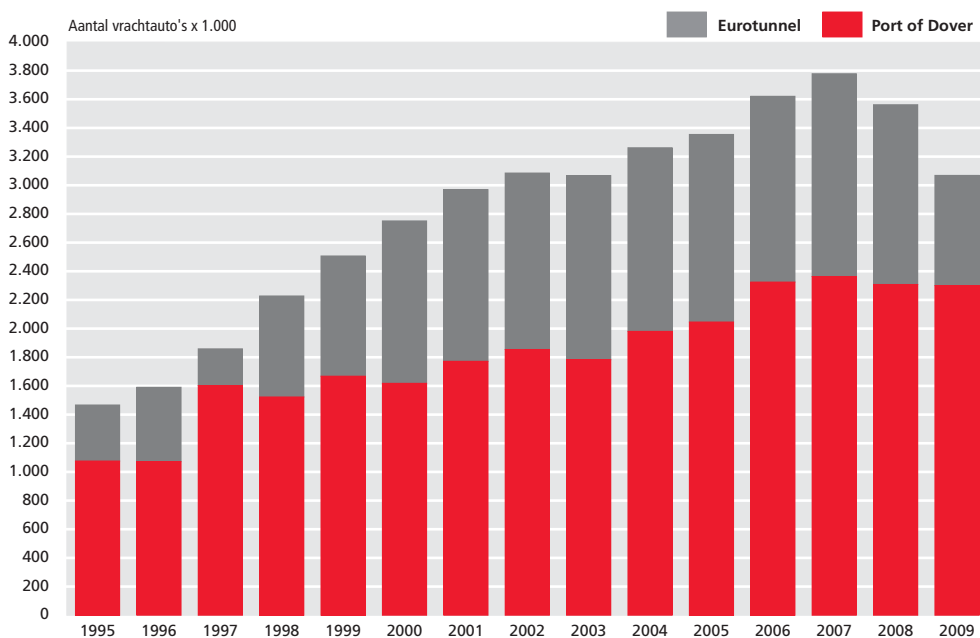

Totaal: 3,1 miljoen vrachteenheden

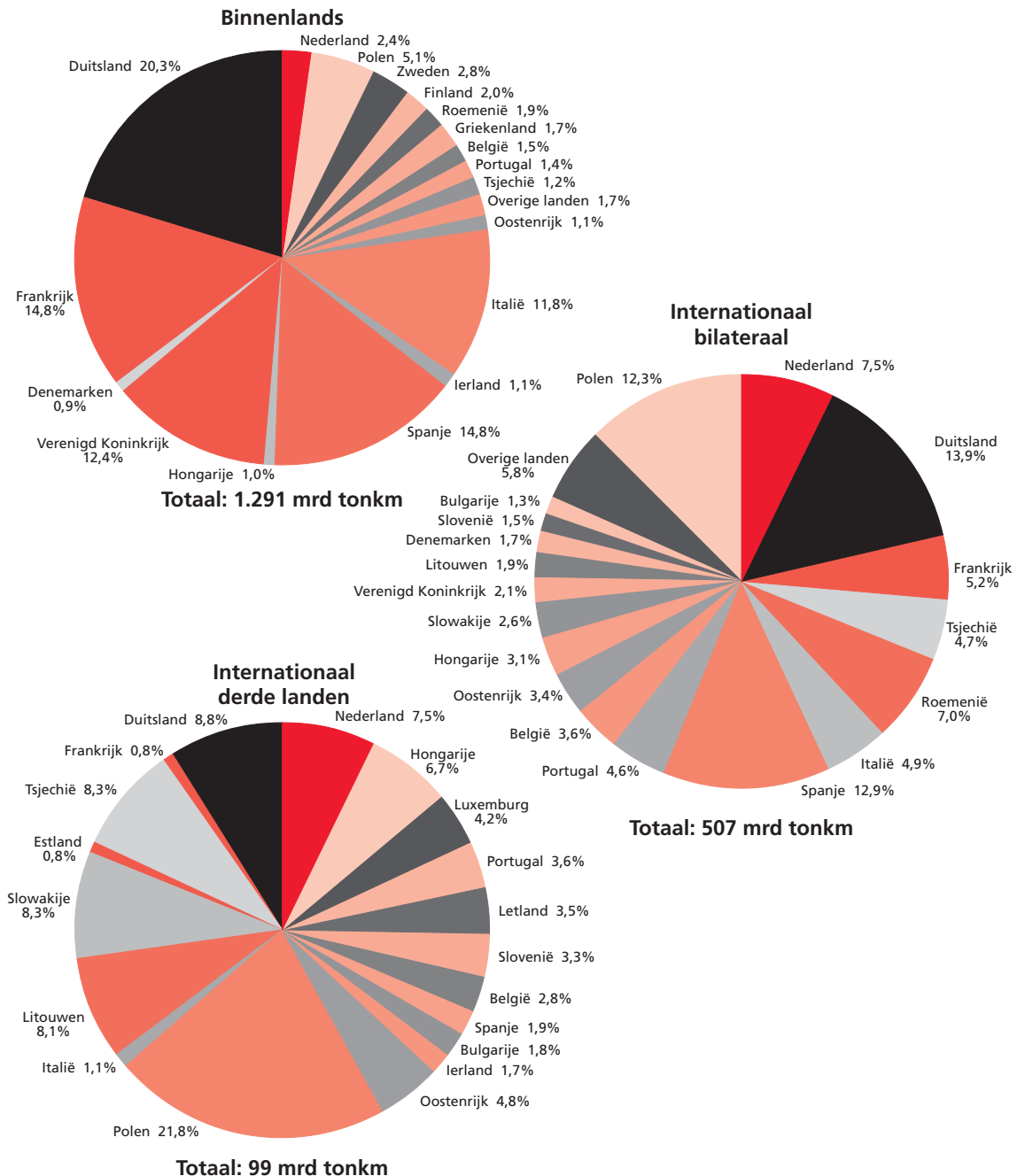
Bron: Port of Dover, Eurotunnel

Na jarenlange groei afname van aantal vrachtauto's

86 Ontwikkeling aantal vrachtauto's over het Kanaal (1995-2009)

Bron: Port of Dover, Eurotunnel

EU exclusief Cyprus en Malta.

Bron: EUROSTAT, bewerking TLN

Wegvervoer domineert en groeit het hardst

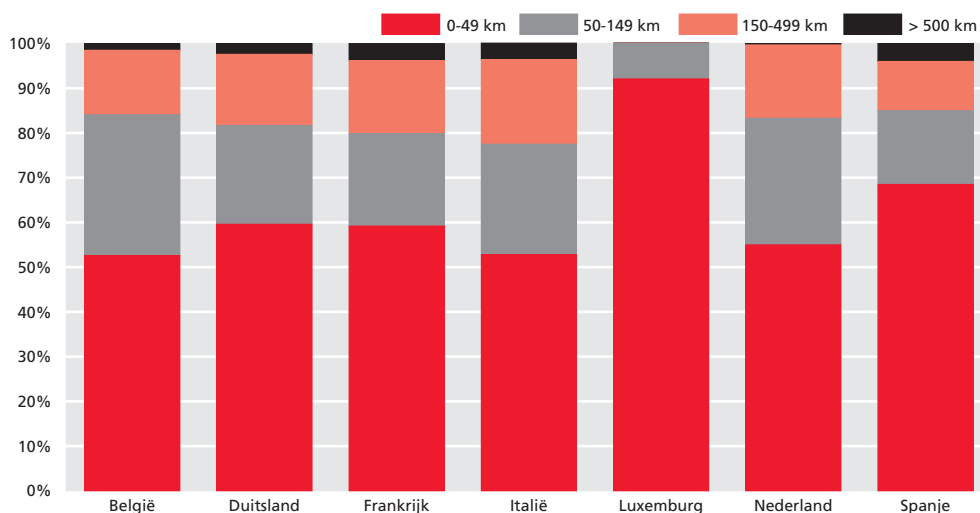
88 Ontwikkeling goederenvervoer naar vervoerswijze in EU25 (1995-2008)

(mld tonkm)	1995		2000		2003		2004	
wegvervoer	1.289	42,1%	1.519	43,4%	1.625	44,5%	1.747	45,2%
spoorvervoer	386	12,6%	404	11,5%	392	10,7%	416	10,8%
binnenvaart	122	4,0%	134	3,8%	124	3,4%	137	3,5%
pijpleiding	115	3,8%	127	3,6%	130	3,6%	132	3,4%
zeevaart	1.146	37,5%	1.314	37,5%	1.378	37,7%	1.427	37,0%
luchtvaart	2	0,1%	2	0,1%	2	0,1%	3	0,1%
totaal	3.060	100,0%	3.499	100,0%	3.652	100,0%	3.861	100,0%
	2005		2006		2007		2008	
wegvervoer	1.800	45,5%	1.854	45,5%	1.915	45,8%	1.878	45,9%
spoorvervoer	414	10,5%	440	10,8%	453	10,8%	443	10,8%
binnenvaart	139	3,5%	138	3,4%	147	3,5%	145	3,6%
pijpleiding	136	3,4%	135	3,3%	127	3,0%	124	3,0%
zeevaart	1.461	37,0%	1.505	36,9%	1.532	36,7%	1.498	36,6%
luchtvaart	3	0,1%	3	0,1%	3	0,1%	3	0,1%
totaal	3.953	100,0%	4.076	100,0%	4.177	100,0%	4.091	100,0%

Bron: EUROSTAT

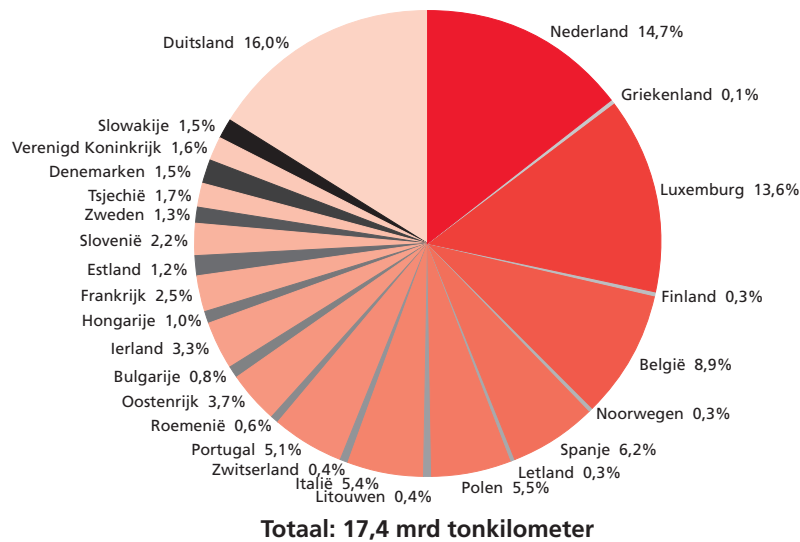
Binnenlands wegvervoer vooral op korte afstand

89 Binnenlands goederenvervoer over de weg in enkele landen naar afstandsklasse (2007)

Bron: EUROSTAT

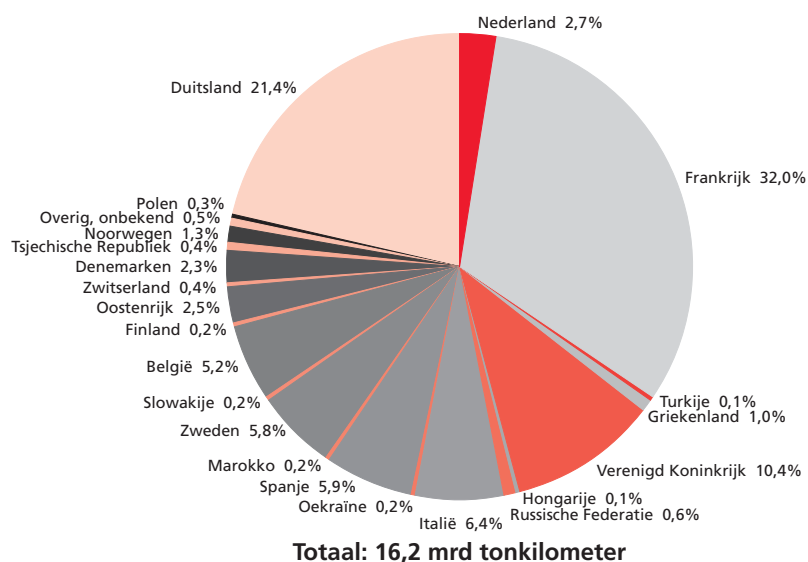
Cabotagevervoer uitgevoerd door deelnemende landen (2008)

Italië, Verenigd Koninkrijk = 2007.
Bron: EUROSTAT

Meer dan helft cabotagevervoer in Duitsland en Frankrijk

Cabotagevervoer in deelnemende landen (2008)

Bron: EUROSTAT

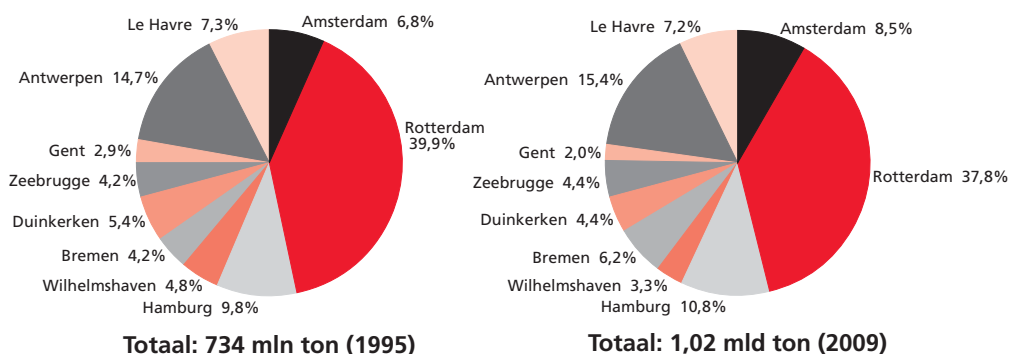
92 **Vervoersprestatie wegvervoer door diverse landen (2007)**

(x mln tonkm)	binnenlands	aandeel	bilateraal	aandeel	derde landen	aandeel	cabotage	aandeel	Totaal
België	19.650	1,8%	18.090	3,6%	2.815	2,9%	1.529	9,8%	42.084
Bulgarije	5.890	1,1%	6.834	4,8%	1.811	11,7%	89	1,7%	14.625
Denemarken	11.799	1,4%	8.468	2,6%	400	0,5%	293	2,2%	20.960
Duitsland	261.440	20,6%	70.717	14,8%	8.743	9,3%	2.546	18,0%	343.447
Estland	1.942	0,3%	3.558	1,5%	754	1,6%	163	1,4%	6.417
Finland	25.955	3,6%	3.624	1,8%	84	0,2%	147	1,6%	29.810
Frankrijk	191.388	17,2%	26.478	5,3%	777	0,8%	569	3,7%	219.213
Griekenland	21.730	3,0%	5.895	3,0%	102	0,4%	65	0,9%	27.792
Hongarije	13.186	1,7%	15.897	6,4%	6.597	14,1%	126	1,1%	35.806
Ierland	14.427	1,1%	3.731	0,7%	443	0,4%	418	2,6%	19.019
Italië	152.403	15,2%	24.950	6,2%	1.116	1,3%	939	8,2%	179.408
Letland	3.006	0,4%	6.644	3,3%	3.514	10,0%	39	0,6%	13.203
Litouwen	2.704	0,3%	9.465	2,9%	8.041	11,0%	69	0,5%	20.279
Luxemburg	547	0,1%	2.638	0,8%	4.129	5,7%	2.248	24,7%	9.562
Nederland	30.686	5,3%	37.830	12,0%	7.407	10,3%	1.999	22,0%	77.922
Noorwegen	15.426	1,8%	3.869	1,2%	37	0,1%	42	0,3%	19.374
Oostenrijk	14.745	1,9%	17.172	4,7%	4.800	5,7%	686	6,5%	37.403
Polen	65.769	11,3%	62.424	20,3%	21.589	33,8%	1.098	12,1%	150.880
Portugal	18.318	3,1%	23.368	7,4%	3.589	5,0%	927	10,2%	46.203
Roemenië	23.932	2,2%	35.479	7,5%	51	0,1%	61	0,4%	59.523
Slovenië	2.573	0,3%	7.608	2,0%	3.303	3,9%	250	2,3%	13.734
Slowakije	5.618	0,6%	13.085	3,3%	8.241	9,8%	216	1,9%	27.160
Spanje	190.611	34,7%	65.547	24,6%	1.892	3,6%	825	17,2%	258.876
Tsjechië	15.831	2,1%	23.849	6,8%	8.214	10,7%	248	2,4%	48.142
Ver. Koninkrijk	160.424	27,5%	10.574	3,3%	194	0,3%	285	3,1%	171.477
Zweden	36.396	4,7%	3.563	1,0%	430	0,5%	152	1,4%	40.541

Bron: EUROSTAT

Rotterdam heeft grootste aandeel

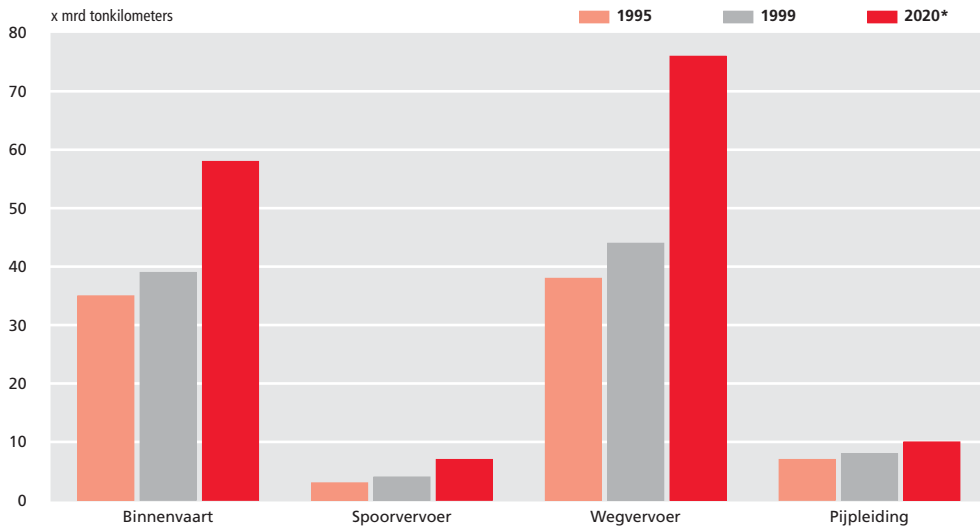
93 **Goederenoverslag havens Hamburg-Le-Havre-range (1995, 2009)**

Bron: Port of Rotterdam

94

Ontwikkeling goederenvervoer op Nederlands grondgebied (1995-2020)

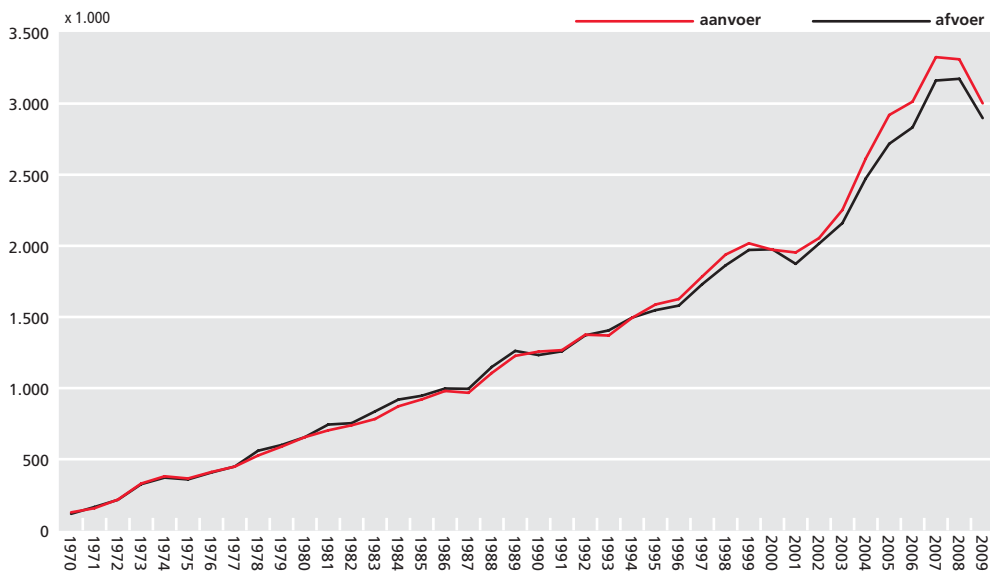

* Prognose European Co-ordination (middenscenario).
Bron: Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Opmars goederenvervoer in containers

95

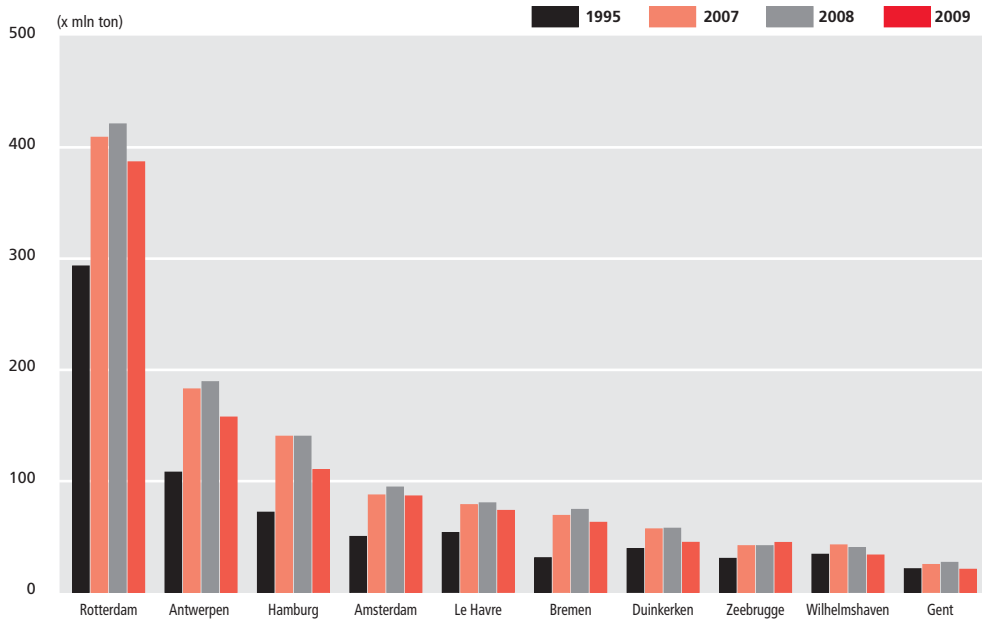
Ontwikkeling aantal containers in de aan- en afvoer Rotterdamse haven (1970-2009)

Bron: Port of Rotterdam

96

Goederenoverslag havens Hamburg-Le-Havre-range (1995-2009)

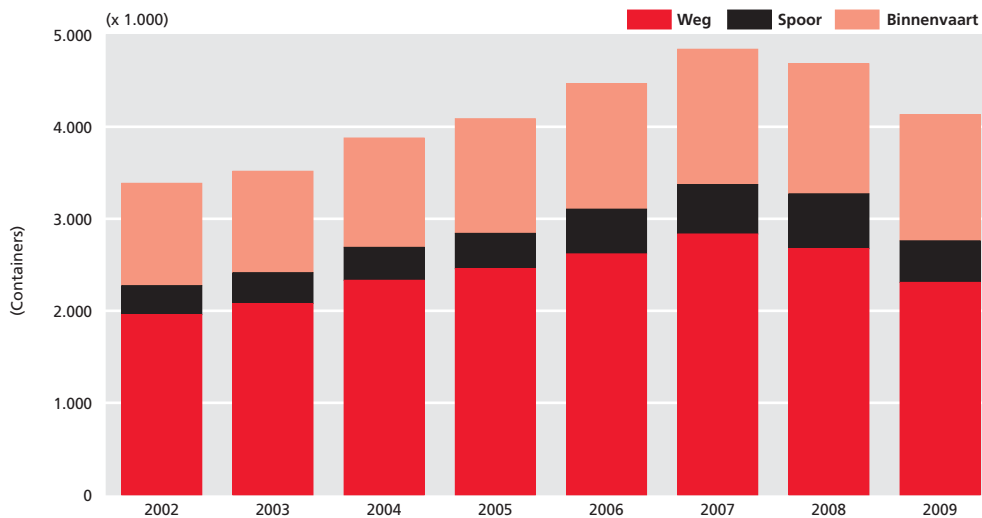

Bron: Port of Rotterdam

Wegvervoer belangrijkste schakel

97

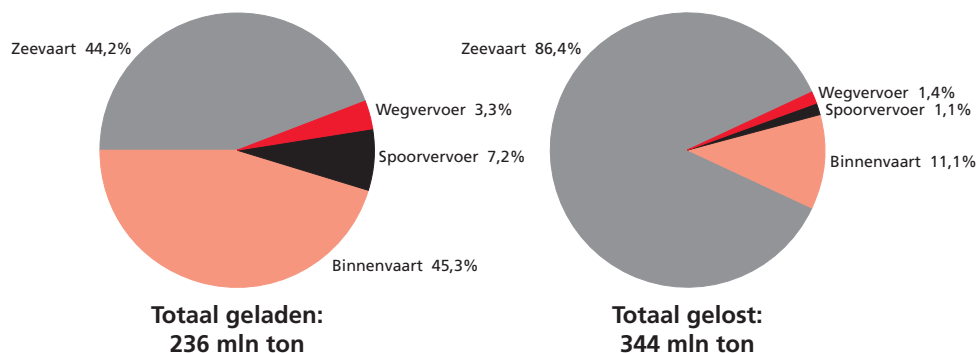
Containervervoer per vervoermodaliteit naar en vanuit Rotterdamse haven (2002-2009)

Bron: Port of Rotterdam

Kleine rol voor het wegvervoer

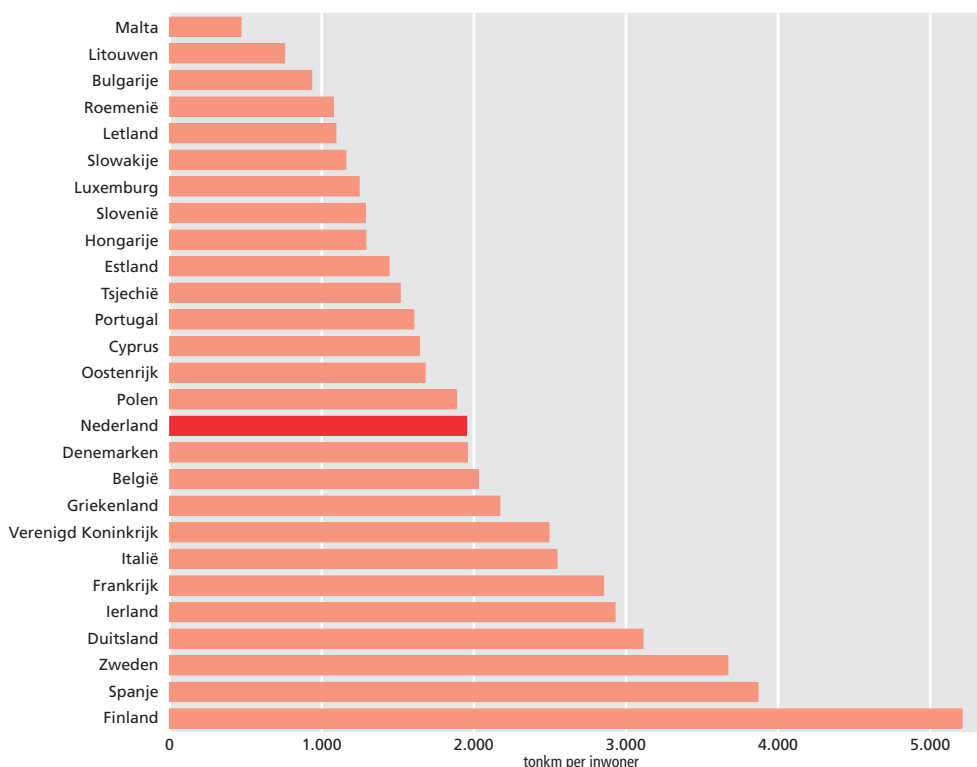
98 Internationaal vervoer naar en vanaf de Rotterdamse haven (2007)

Wegvervoer alleen met Nederlandse vrachtauto's.

Bron: Port of Rotterdam

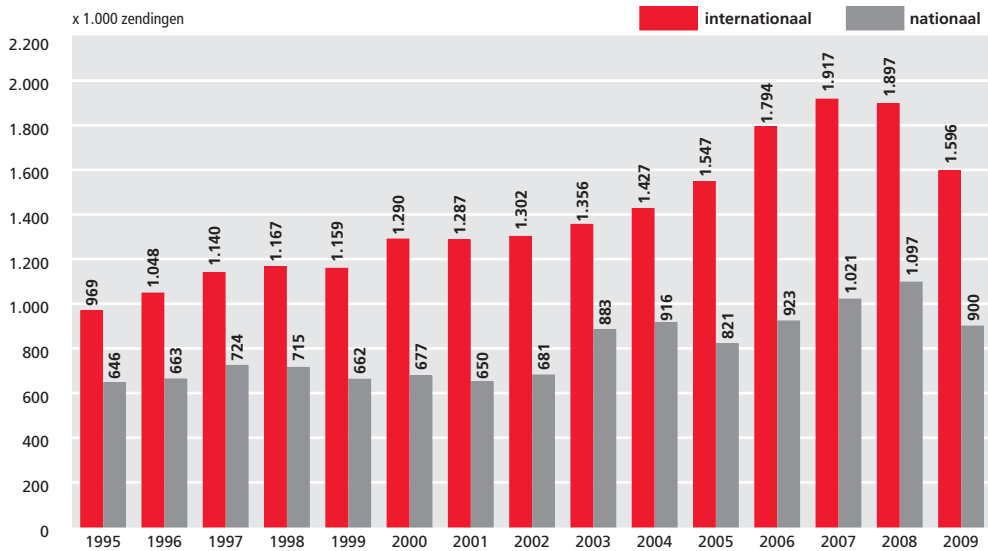
99 Vervoerprestatie binnenlands goederenvervoer over de weg in de EU, per inwoner (2008)

Bron: EUROSTAT

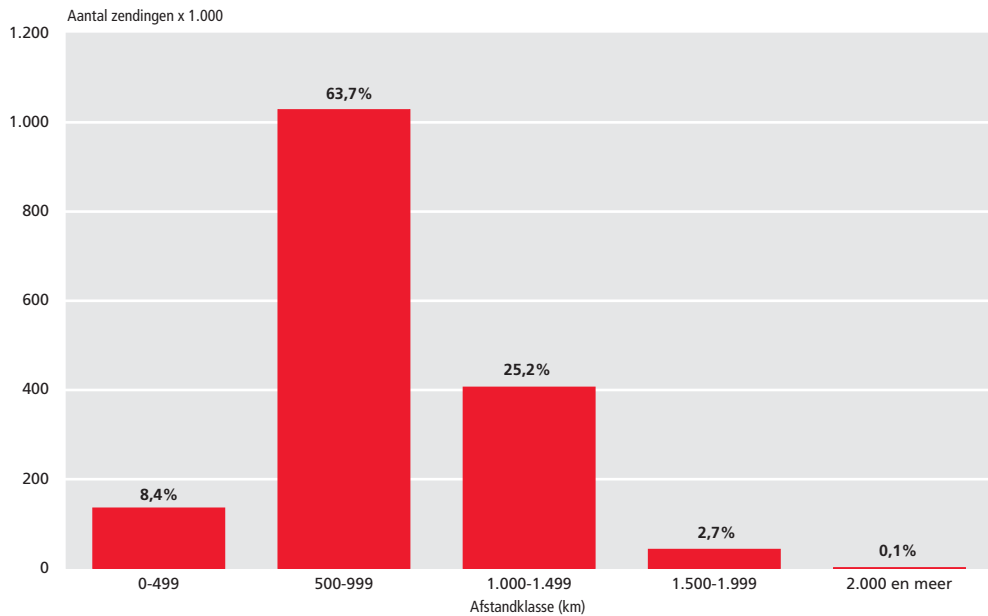
100 Ontwikking Europees weg/railvervoer (1995-2009)

Bron: UIRR

Nadruk op afstanden boven 500 kilometer

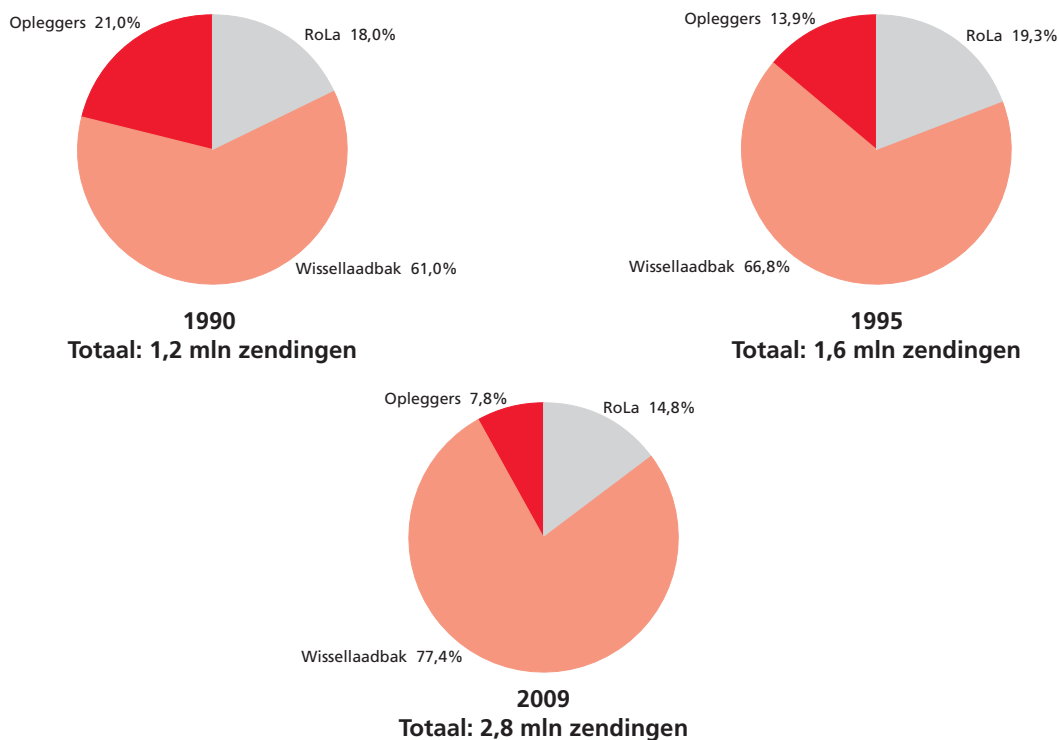
101 Internationaal weg/railvervoer naar afstand in Europa (2009)

Bron: UIRR

Gebruik wissellaadbak groeit

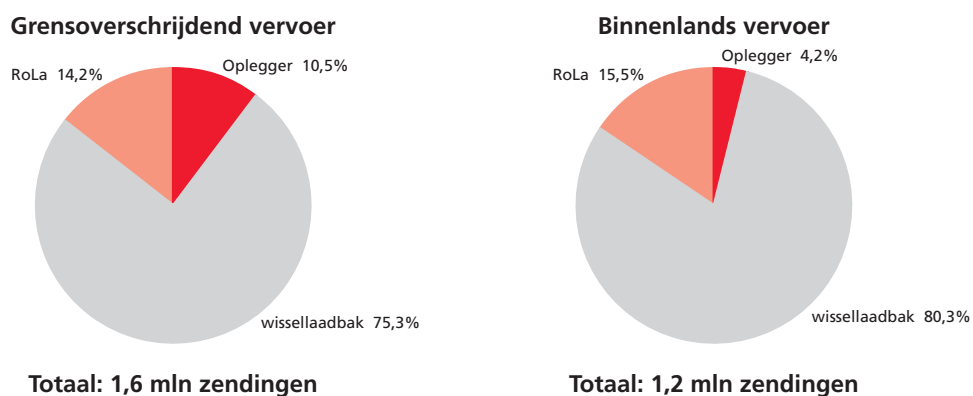
102 Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer (1990-2009)

Bron: UIRR

Gebruik wissellaadbakken dominant

103 Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer naar binnenlands en grensoverschrijdend vervoer (2009)

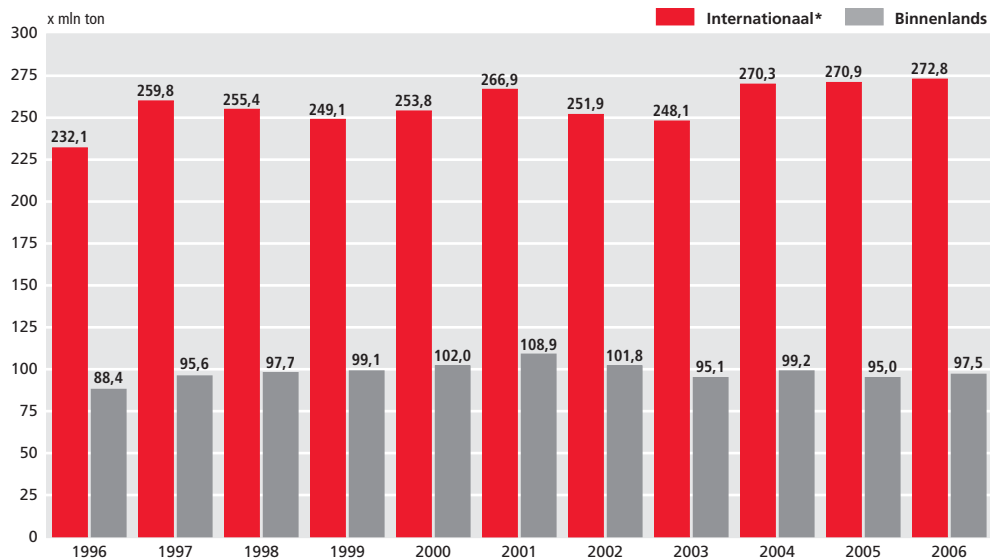

Bron: UIRR

aantal zendingen	Internationaal			Nationaal		
	2005	2008	2009	2005	2008	2009
Onbegeleid vervoer						
Adria Kombi	14.047	38.257	30.469	12.401	37.525	36.040
Alpe Adria	8.747	21.299	15.222	20.324	30.701	9.806
Bohemiakombi	1.424	6.302	6.401	:	:	:
Cemat	236.824	259.464	197.129	187.125	163.182	91.049
Combiberia	24.406	27.244	23.172	:	:	:
Conliner	45.337	:	:	:	:	:
Crokombi	1.796	2.399	1.090	:	:	:
Hungarokombi	10.345	:	:	:	:	:
Hupac	279.856	385.278	333.026	21.410	43.151	43.585
Hupac NV	57.085	72.533	57.941	:	:	:
ICA	96.585	166.115	135.371	19.925	40.753	36.136
Kombi Dan	7.205	6.972	:	1.408	1.036	:
Kombiverkehr	351.371	401.443	355.001	224.989	306.397	244.003
Naviland Cargo	12.804	35.355	27.928	111.592	113.850	102.908
Novatrans	37.848	35.647	32.396	145.909	154.053	123.372
Ökombi	4.321	:	:	:	:	:
Polzug	:	90.329	55.708	:	18.081	11.553
Rocombi	38	10	3	11.496	12.300	2.315
T.R.W.	85.889	82.946	95.393	5.117	13.059	12.534
IFB	:	:	19.410	:	:	303.409
Totaal	1.275.928	1.631.593	1.385.660	761.696	934.088	1.016.710
Begeleid vervoer						
Adria Kombi	27.084	24.206	14.933	:	:	:
Alpe Adria	13.423	11.432	11.493	:	:	:
Crokombi	:	324	0	:	:	:
Hungarokombi	26.731	18.278	13.216	:	:	:
Hupac	11.301	5.584	0	12.200	10.944	9.998
ICA	27.168	:	:	:	:	:
Ökombi	86.356	120.835	97.170	32.169	152.236	176.706
RAAlpin	79.248	85.106	92.464	:	:	:
Totaal	271.311	265.765	229.276	44.369	163.180	186.704

Bron: UIRR

Ontwikkeling goederenvervoer per binnenvaart in Nederland (1996-2006)

* Vervoer onder Nederlandse en buitenlandse vlag.

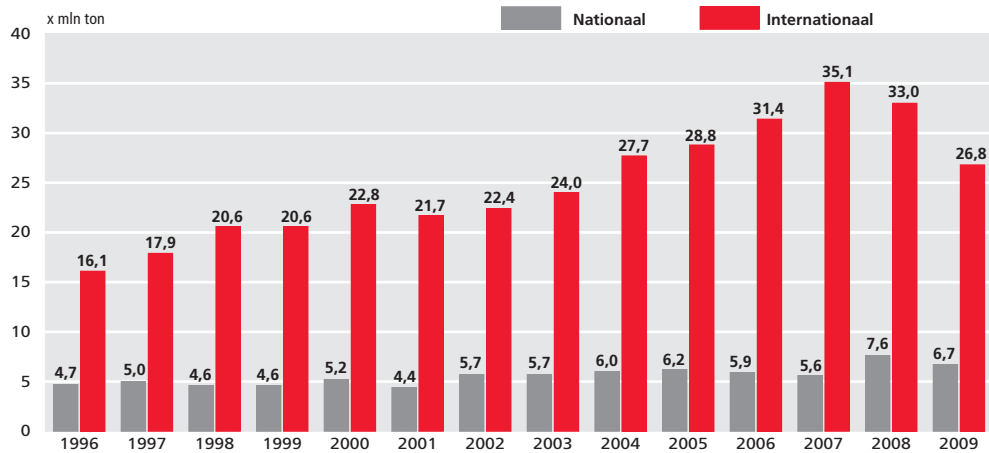
Bron: CBS

Goederenvervoer per binnenvaart in de EU (1970-2008)

x mrd tonkm.	1970	1980	1990	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
België	6,73	5,85	5,39	8,07	8,23	8,39	8,57	8,91	9,01	8,75
Bulgarije	1,83	2,61	1,61	0,56	0,61	0,70	0,76	0,79	3,01	2,89
Duitsland	48,80	51,40	54,80	64,17	58,15	63,67	64,10	63,98	64,72	64,06
Finland	2,00	1,80	1,10	0,11	0,11	0,12	0,08	0,07	0,10	0,08
Frankrijk	12,23	10,87	7,58	8,27	8,02	8,42	8,91	9,01	9,21	8,90
Hongarije	1,76	2,15	2,04	1,41	1,52	1,90	2,11	1,91	2,21	2,25
Italië	0,35	0,20	0,12	0,09	0,09	0,11	0,09	0,08	0,09	0,08
Litouwen	0,12	0,15	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01
Luxemburg	0,30	0,33	0,36	0,37	0,32	0,37	0,34	0,38	0,35	0,37
Nederland	30,62	33,48	35,66	40,98	39,03	43,05	42,23	42,22	46,00	45,30
Oostenrijk	1,29	1,56	1,66	2,85	2,28	1,75	1,75	1,84	2,60	2,36
Polen	2,30	2,33	1,03	1,13	0,87	0,37	0,33	0,29	0,28	0,28
Roemenië	1,35	2,35	2,09	3,64	3,52	6,96	8,44	8,16	8,19	8,69
Slowakije	:	:	:	0,60	0,52	0,74	0,74	0,65	1,00	1,10
Tsjechië	:	:	:	0,08	0,06	0,05	0,06	0,04	0,04	0,03
Verenigd Koninkrijk	0,30	0,40	0,30	0,18	0,18	0,15	0,17	0,16	0,16	0,15

Bron: EUROSTAT

107 Ontwikking Nederlands goederenvervoer per spoor (1996-2009)

Bron: CBS

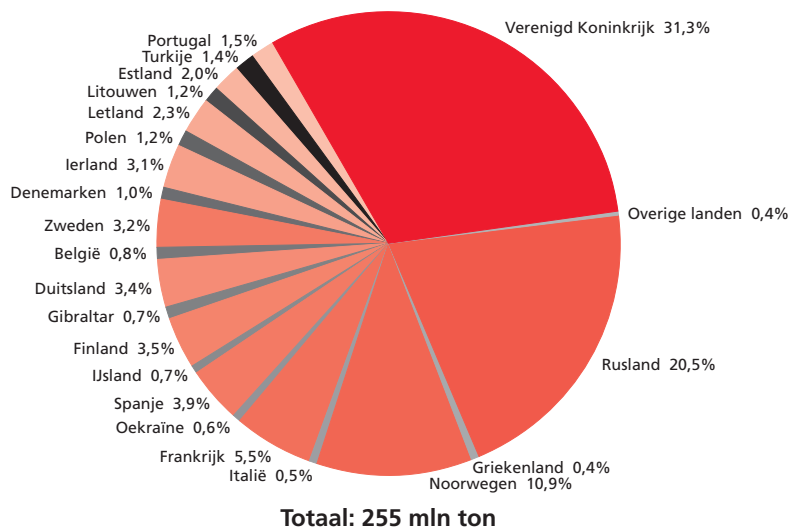
108 Goederenvervoer per spoor in de EU (1970-2008)

x mrd tonkm.	1970	1980	1990	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
België	7,88	8,04	8,37	7,30	7,29	7,69	8,13	8,57	9,26	8,57
Bulgarije	13,70	17,68	14,13	4,63	5,27	5,21	5,16	5,40	5,24	4,69
Denemarken	1,70	1,62	1,73	1,88	1,99	2,32	1,98	1,89	1,78	1,87
Duitsland	113,00	121,30	101,70	81,06	85,13	91,92	95,42	107,01	114,62	115,65
Estland	5,70	6,50	6,98	9,70	9,67	10,49	10,64	10,42	8,43	5,94
Finland	6,27	8,34	8,36	9,66	10,05	10,11	9,71	11,06	10,43	10,78
Frankrijk	67,59	68,82	52,24	51,29	48,06	46,35	40,70	41,18	42,62	40,63
Griekenland	0,69	0,81	0,61	0,33	0,46	0,59	0,61	0,66	0,84	0,79
Hongarije	19,82	24,40	16,80	7,80	7,61	8,75	9,09	10,17	10,05	9,87
Ierland	0,55	0,64	0,59	0,43	0,40	0,40	0,30	0,21	0,13	0,10
Italië	18,07	18,38	19,36	20,68	20,30	22,18	22,76	24,15	25,29	23,83
Letland	15,52	17,59	18,54	15,02	17,96	18,62	19,78	16,83	18,31	19,58
Litouwen	13,57	18,24	19,26	9,77	11,46	11,64	12,46	12,90	14,37	14,75
Luxemburg	0,76	0,67	0,62	0,55	0,53	0,56	0,39	0,44	0,29	0,28
Nederland	3,72	3,47	3,07	4,02	4,71	5,83	5,87	6,29	7,22	6,98
Oostenrijk	9,87	11,00	12,16	17,13	16,87	18,76	18,96	20,98	21,37	21,92
Polen	98,00	132,40	81,60	46,60	47,41	52,33	49,97	53,62	54,25	52,04
Portugal	0,78	1,00	1,46	2,19	2,07	2,28	2,42	2,43	2,59	2,55
Roemenië	43,10	64,80	48,91	15,22	15,04	17,02	16,58	15,79	15,76	15,24
Slovenië	3,30	3,80	4,21	3,08	3,02	3,15	3,25	3,37	3,60	3,52
Slowakije	:	:	:	10,38	10,11	9,70	9,46	9,99	9,65	9,30
Spanje	9,74	11,28	11,15	11,57	11,74	11,87	11,64	11,63	11,06	10,48
Tsjechië	:	:	:	15,81	15,86	15,09	14,87	15,78	16,30	15,44
Verenigd Koninkrijk	24,55	17,82	16,00	18,50	18,73	22,55	22,32	27,37	26,38	24,83
Zweden	17,31	16,65	19,10	19,20	20,17	20,86	21,68	22,27	23,25	23,12

Bron: EUROSTAT

Meeste vervoer van en naar het Verenigd Koninkrijk

109 Nederlands short sea-vervoer naar land van herkomst en bestemming (2008)

Bron: CBS

110 Ontwikkeling Nederlands bilateraal short-sea-vervoer (1996-2008)

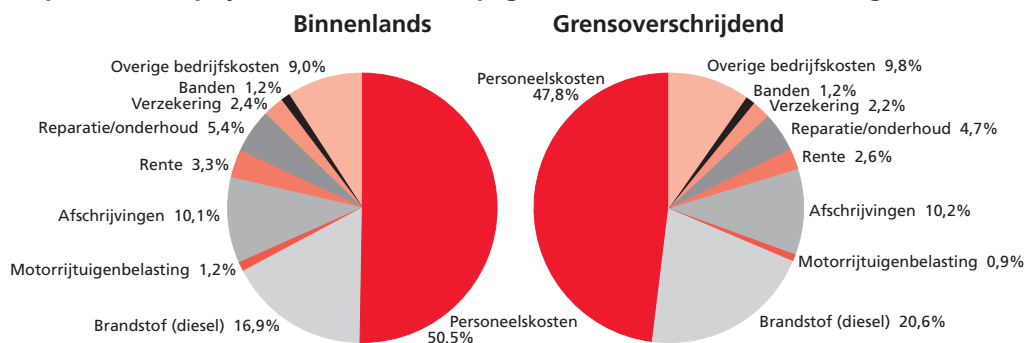
(x 1.000 ton)	1996	2005	2006	2007	2008
België	1.007	2.765	2.421	2.664	2.108
Denemarken	2.250	4.720	3.893	3.062	2.491
Duitsland	8.747	7.658	8.983	7.869	8.784
Estland	2.102	7.245	6.184	6.586	5.106
Finland	4.457	4.974	6.342	7.677	9.035
Frankrijk	4.431	12.499	12.652	12.314	13.937
Gibraltar	136	651	683	1.761	1.804
Griekenland	2.188	1.011	1.151	1.456	1.082
Ierland	3.981	7.814	8.441	8.590	7.911
IJsland	732	996	1.482	1.686	1.793
Italië	2.446	2.352	2.405	2.193	1.369
Letland	10.370	7.271	5.119	6.423	5.775
Litouwen	1.841	3.327	3.559	2.654	3.135
Noorwegen	36.849	30.917	31.151	29.547	27.824
Oekraïne	281	534	424	601	1.549
Polen	2.613	3.043	2.314	3.622	3.012
Portugal	2.459	4.110	4.076	3.502	3.737
Rusland	7.056	43.793	44.727	51.877	52.369
Spanje	6.291	9.053	9.542	9.908	9.849
Turkije	3.186	1.952	1.971	4.022	3.563
Verenigd Koninkrijk	62.482	68.652	73.556	79.146	80.002
Zweden	5.141	7.111	8.393	8.475	8.277
Overige landen	896	604	945	714	858
Totaal	171.942	254.174	257.975	256.350	255.370

Bron: CBS

Bedrijfseconomie

Personeelskosten de helft van totale kosten

111 Opbouw kostprijs Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2010)

Bron: NEA, 1e kwartaal 2010

Constance groei loonkosten

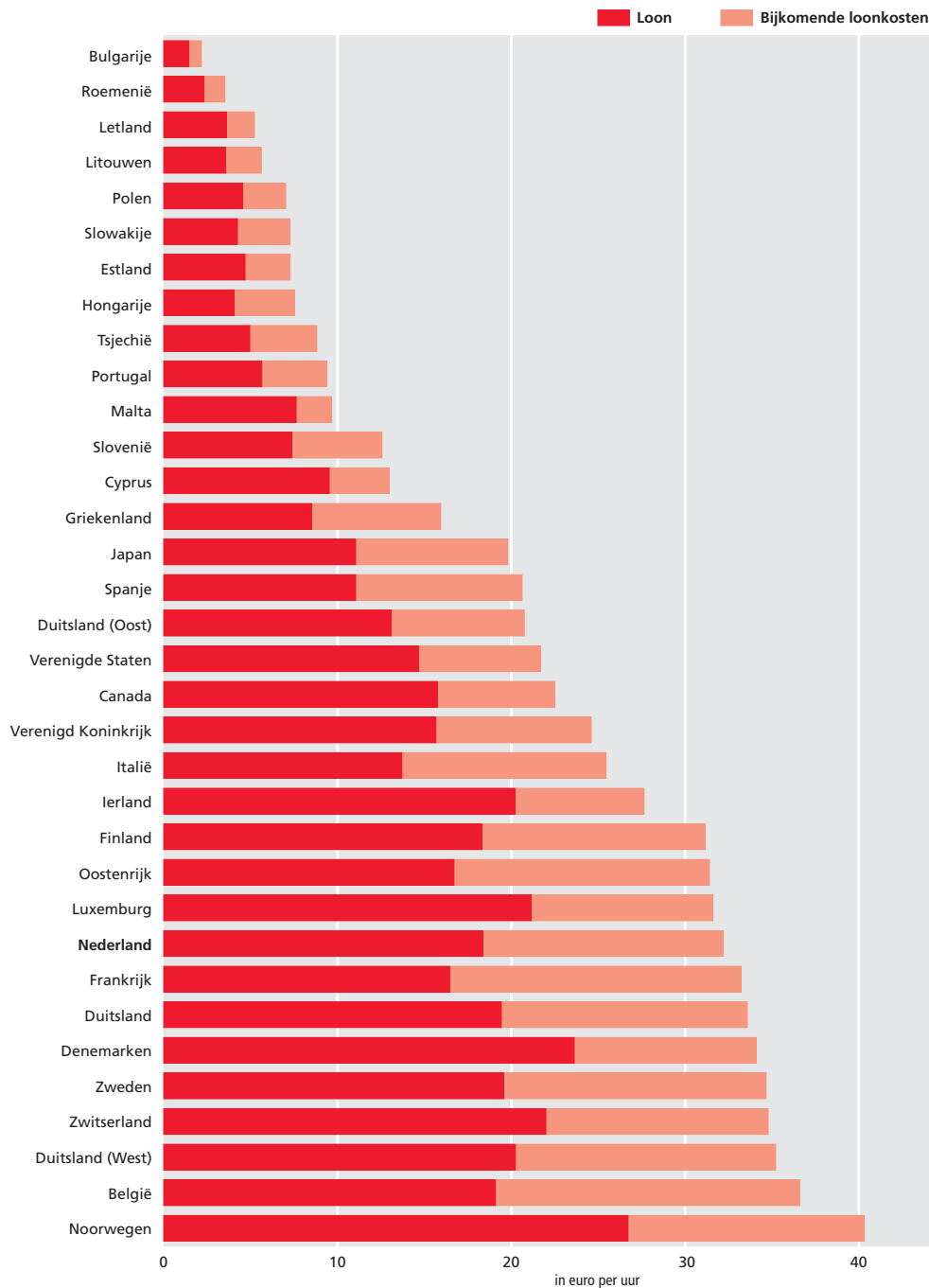
112 Ontwikkeling CAO-uurloon beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1995-2010)

Per uur in euro Jaar	D5-loonschaal			E6-loonschaal		
	Bruto loon	Sociale lasten	Totale loonkosten	Bruto loon	Sociale lasten	Totale loonkosten
01-01-95	12,31	2,90	15,21	13,41	2,99	16,4
01-01-96	12,53	2,89	15,42	13,65	3,05	16,7
01-01-97	12,58	2,57	15,15	13,71	2,69	16,4
01-04-97	12,91	2,61	15,52	14,05	2,75	16,8
01-07-97	12,91	2,67	15,58	14,05	2,81	16,86
01-01-98	13,29	2,78	16,07	14,47	2,94	17,41
01-01-99	13,19	2,87	16,06	14,38	3,01	17,39
01-04-99	13,55	2,95	16,5	14,78	3,09	17,87
01-01-00	13,61	3,02	16,63	14,83	3,15	17,98
01-04-00	14,02	3,11	17,13	15,28	3,24	18,52
01-01-01	14,35	2,77	17,12	15,58	2,86	18,44
01-04-01	14,51	3,24	17,75	15,76	3,36	19,12
01-01-02	14,48	3,35	17,83	15,74	3,47	19,21
01-04-02	14,77	3,80	18,57	16,05	3,96	20,01
01-01-03	14,66	3,69	18,35	15,94	3,79	19,73
01-04-03	14,90	3,97	18,87	16,20	4,08	20,28
01-01-04	14,83	4,01	18,84	16,14	4,13	20,27
01-04-04	14,83	4,02	18,85	16,14	4,14	20,28
01-07-04	14,83	4,08	18,91	16,14	4,20	20,34
01-01-05	14,80	4,05	18,85	16,12	4,19	20,31
01-04-05	14,80	4,09	18,89	16,12	4,23	20,35
01-01-06	15,11	4,25	19,36	16,48	4,43	20,91
01-10-06	15,23	4,28	19,51	16,59	4,46	21,05
01-01-07	15,33	4,28	19,61	16,70	4,47	21,17
01-06-07	15,99	4,51	20,5	17,38	4,69	22,07
01-01-08*	15,81	4,53	20,34	17,22	4,72	21,94
01-04-08	16,04	4,61	20,65	17,48	4,79	22,27
01-01-09	16,65	4,67	21,32	18,15	4,83	22,98
01-10-09	16,80	4,71	21,51	18,31	4,88	23,19
01-01-10	16,80	4,86	21,66	18,31	5,03	23,34

De sociale lasten zijn gebaseerd op de wettelijke verplichtingen.
 Bij de berekening van de loonkosten per uur wordt rekening gehouden met het aantal beschikbare arbeidsuren per jaar.
 Het aantal beschikbare arbeidsuren heeft invloed op de hoogte van de loonkosten per uur.
 * Inclusief éénmalige uitkering.

Bron: TLN

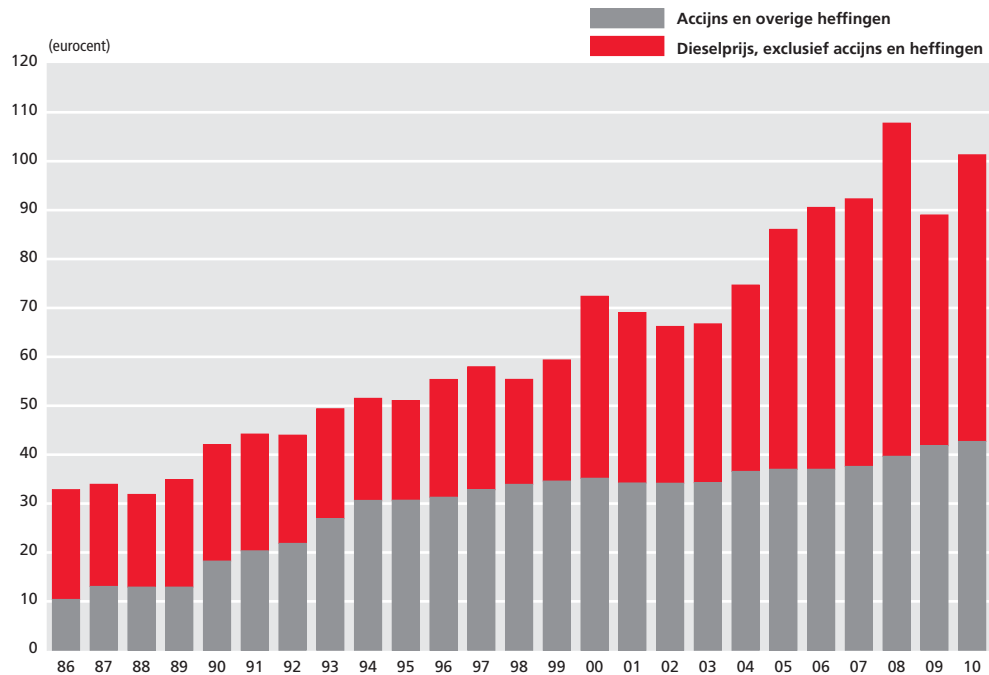
Arbeidskosten in de industrie in diverse landen (2008)

Bron: Institut der Deutschen Wirtschaft

Ontwikkeling gemiddelde dieselprijs en heffingen (1986-2010)

2010 t/m 21 oktober.

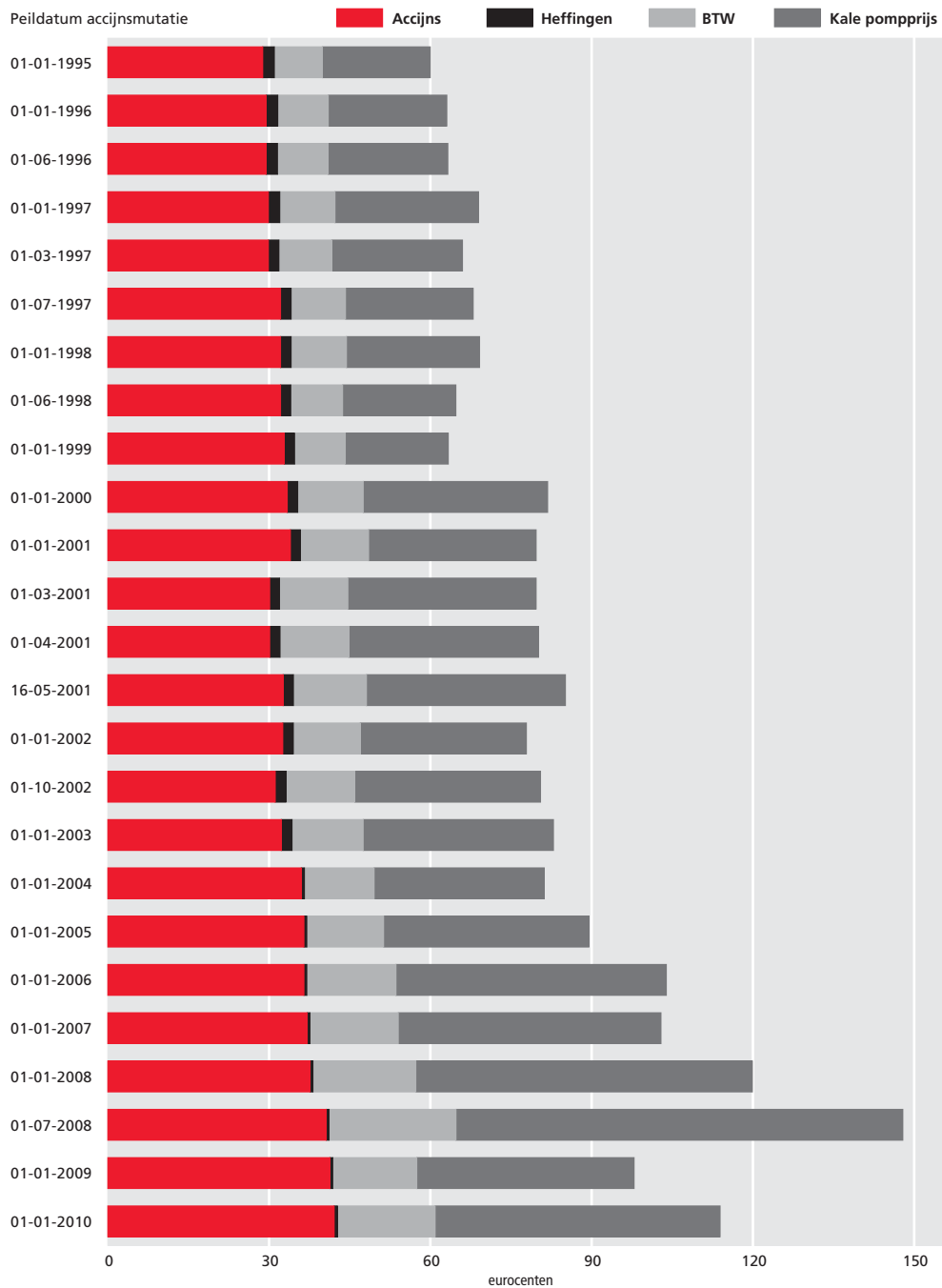
Bron: BP, Ministerie van Financiën

Ontwikkeling van het kostenniveau per deelmarkt in het binnenlands beroepsgoedervervoer over de weg (2000-2010)

(gem. 2008=100)	wagen-lading	kippers	algemeen distributie (solo)	algemeen distributie (combi)	fijnmazige distributie (collogoed)	fijnmazige distributie (palletgoed)	koel-/vries	zee-container	tank/bulk
gem. 2000	76,6	76,8	77,4	76,9	79,4	79,0	77,3	75,3	75,4
gem. 2001	78,6	78,6	79,6	79,0	81,9	81,3	79,1	77,3	77,5
gem. 2002	80,6	80,5	81,9	81,1	84,9	84,2	81,1	79,2	79,7
gem. 2003	82,5	82,2	84,0	83,0	87,2	86,3	82,8	81,1	81,8
gem. 2004	85,4	85,2	86,6	85,8	89,2	88,5	85,6	84,3	84,9
gem. 2005	87,9	87,7	88,5	88,1	89,9	89,5	87,9	87,3	87,6
gem. 2006	90,6	90,5	91,2	90,8	92,5	92,1	90,6	90,2	90,4
gem. 2007	94,5	94,4	95,1	94,7	96,5	96,2	94,6	93,9	94,3
gem. 2008	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
gem. 2009	98,8	98,7	100,2	99,2	102,5	101,7	99,0	97,7	98,2
1 januari 2010	101,1	101,0	102,2	101,4	103,9	103,3	101,2	100,4	100,6

Bron: NIWO

Ontwikkeling samenstelling Nederlandse dieselprijs (1995-2010)

Bron: BP, bewerking TLN

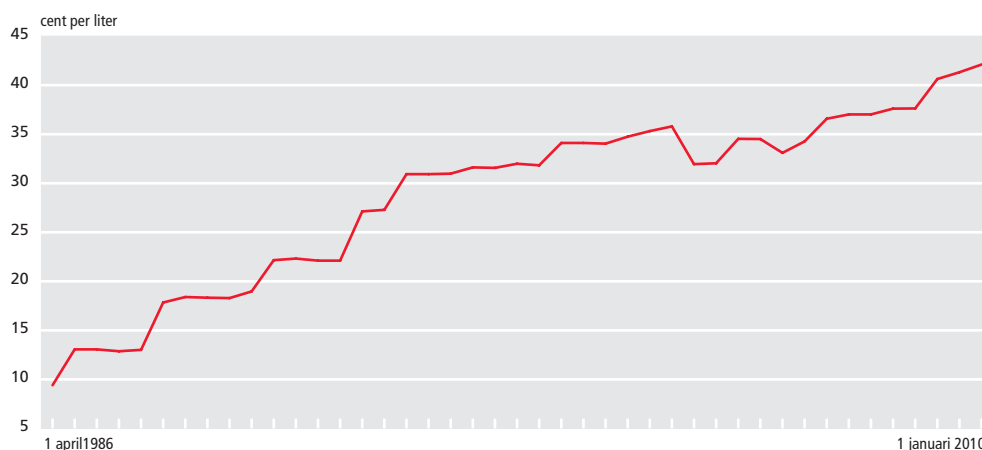
Ontwikkeling accijns en overige heffingen op dieselolie in Nederland (1986-2010)

Datum In Euro	Dieselaccijns per 100 liter	Overige heffingen per 100 liter	Totaal	Datum	Dieselaccijns per 100 liter	Overige heffingen per 100 liter	Totaal
01-04-1986	8,38	1,03	9,41	01-03-1997	29,87	1,96	31,83
01-01-1987	11,55	1,50	13,06	01-07-1997	32,14	1,96	34,11
01-01-1988	11,55	1,50	13,06	01-01-1998	32,14	1,96	34,11
01-01-1989	11,55	1,32	12,87	01-06-1998	32,14	1,90	34,04
01-06-1989	11,55	1,46	13,01	01-01-1999	32,82	1,93	34,75
01-01-1990	16,36	1,48	17,84	01-01-2000	33,38	1,95	35,32
01-02-1990	16,36	2,04	18,40	01-01-2001	33,97	1,83	35,80
01-06-1990	16,36	1,97	18,33	01-03-2001	30,12	1,83	31,95
01-01-1991	16,36	1,93	18,29	01-04-2001	30,12	1,92	32,04
01-03-1991	16,36	2,60	18,97	16-05-2001	32,61	1,92	34,53
06-07-1991	19,54	2,62	22,16	01-01-2002	32,55	1,96	34,51
10-09-1991	19,54	2,78	22,32	01-10-2002	31,15	1,95	33,10
01-01-1992	19,54	2,57	22,11	01-01-2003	32,27	2,00	34,27
01-07-1992	20,20	1,91	22,11	01-01-2004	35,99	0,59	36,58
01-01-1993	25,19	1,93	27,13	01-01-2005	36,49	0,53	37,02
01-08-1993	25,19	2,09	27,29	01-01-2006	36,49	0,53	37,02
01-01-1994	28,82	2,11	30,93	01-01-2007	37,08	0,53	37,61
16-02-1994	28,82	2,11	30,93	01-01-2008	37,63	0,53	38,16
01-01-1995	28,82	2,16	30,98	01-07-2008	40,63	0,53	41,16
01-01-1996	29,46	2,16	31,62	01-01-2009	41,32	0,53	41,85
01-06-1996	29,46	2,11	31,57	01-01-2010	42,11	0,59	42,70
01-01-1997	29,87	2,12	31,99				

Vanaf 01/03/01 accijns en overige heffingen van 'laagzwavelige' diesel.

Bron: Ministerie van Financiën

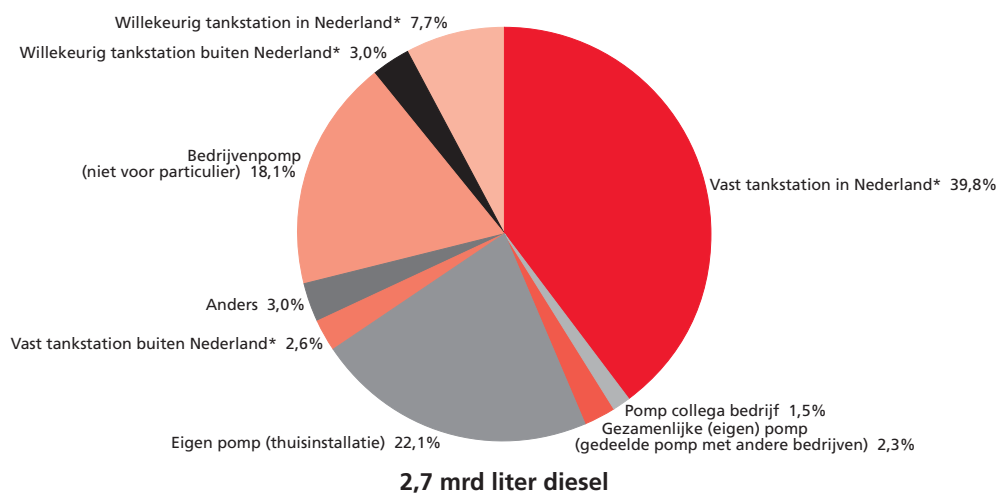
Accijnsverlaging door laagzwavelige diesel kort van duur

Bron: Ministerie van Financiën

Meeste diesel bij vast tankstation in Nederland

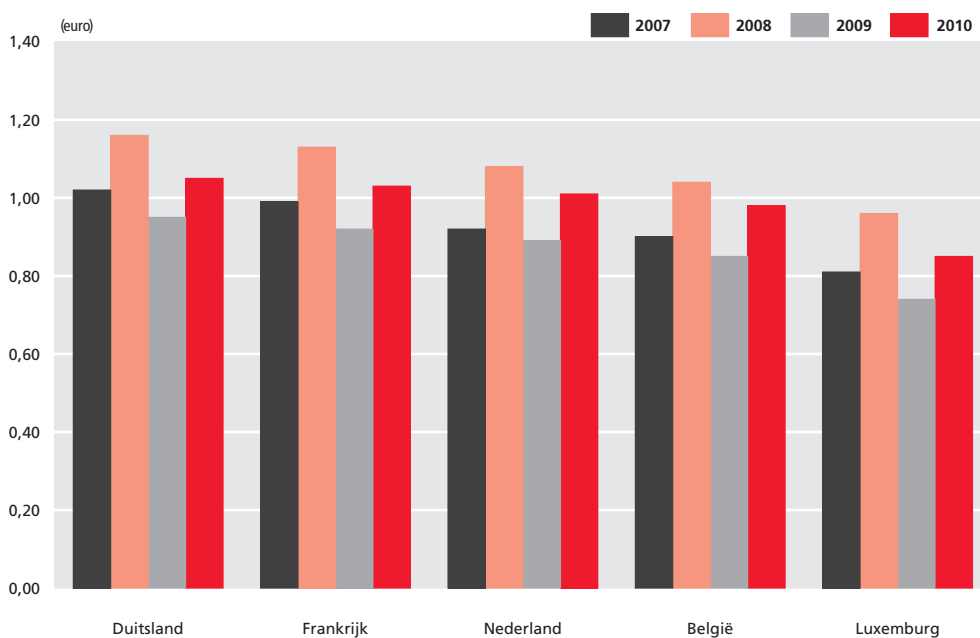
118 Tankgedrag beroepsgoedervervoer over de weg (2007)

* Met of zonder kortingspas oliemaatschappij.

Bron: TLN

119 Ontwikkeling gemiddelde prijs liter diesel (excl. btw) in diverse landen (2007-2010)

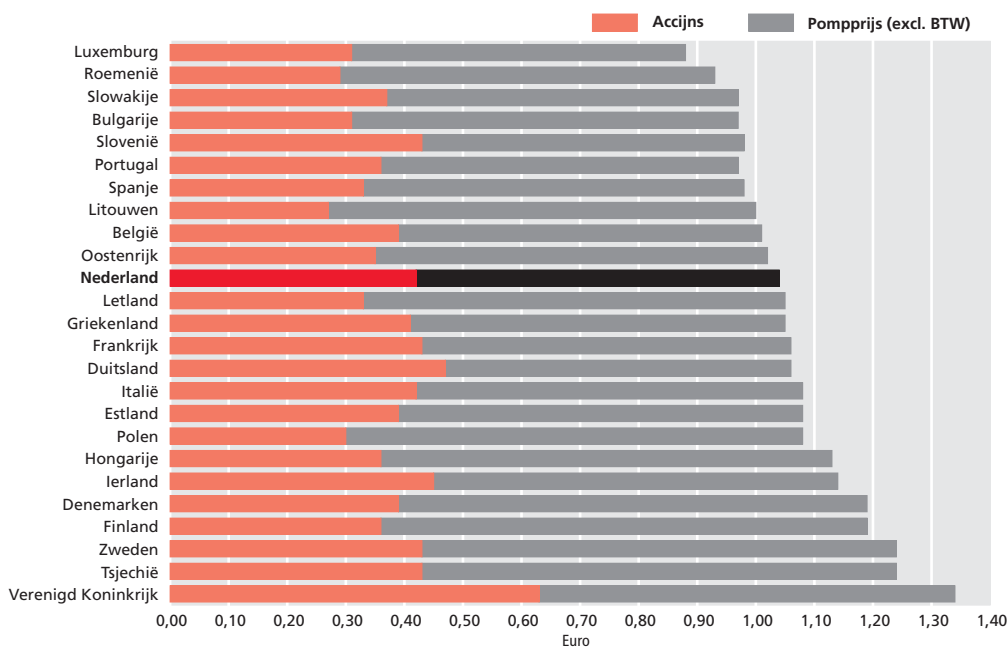

2010 t/m week 42.

Bron: BP

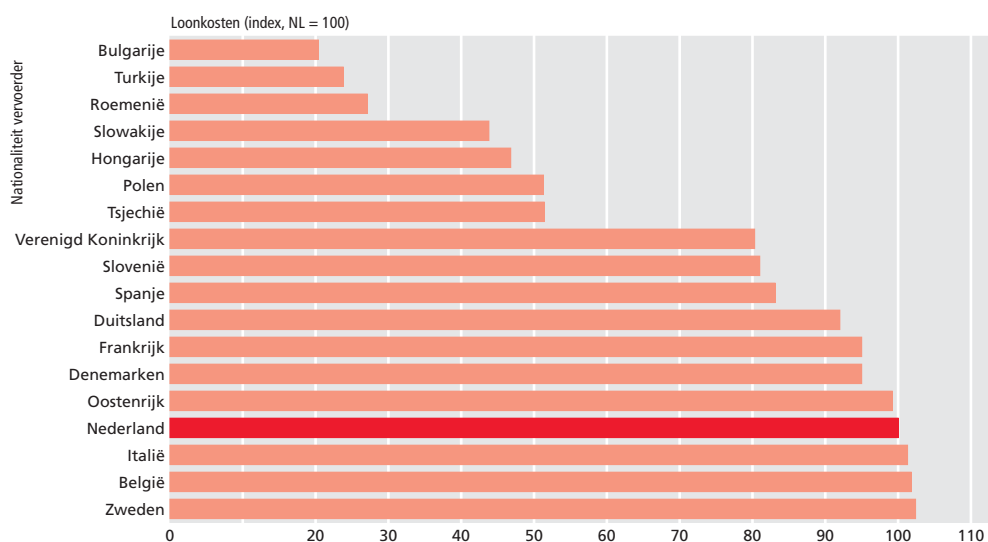
Accijns verklaart ten dele prijsverschillen

120 Pompprijs van 1 liter dieselolie in diverse landen (2010)

dieselprijs week 42, accijns per 1 juli 2010.
Bron: BP, EU, bewerking TLN

121 Vergelijking loonkosten chauffeurs in een aantal Europese landen (1-1-2010)

Bron: NEA (Rapport: Kostenvergelijking en kostenontwikkeling voor het beroepsgoederenvervoer over de weg in Europa).

Kwart onder EU minimum tarief

122

Ontwikkeling accijns op dieselolie per liter in de EU (2004-2010)

eurocent Land	1 jan 2004	1 jan 2005	1 jan 2006	1 jan 2007	1 jul 2007	1 jan 2008	1 jul 2008	1 jan 2009	1 jul 2009	1 jan 2010	1 jul 2010
België	29,00	33,29	34,13	32,20	33,11	31,79	31,79	31,79	33,53	33,53	39,29
Bulgarije	20,28	20,20	21,99	27,36	27,36	30,68	30,68	30,68	30,68	30,68	30,68
Cyprus	23,95	24,85	24,95	24,80	24,80	24,50	24,50	24,50	24,50	24,50	33,00
Denemarken	36,84	40,51	40,39	36,41	36,41	36,47	36,47	38,20	38,20	38,62	38,62
Duitsland	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04
Estland	16,30	24,54	24,54	24,54	24,54	33,01	33,01	33,01	36,99	39,29	39,29
Finland	31,94	31,94	31,94	31,94	31,94	36,40	36,40	36,40	36,40	36,40	36,40
Frankrijk	38,90	41,69	41,69	42,84	42,84	42,84	42,84	42,84	42,84	42,84	42,84
Griekenland	24,50	24,50	24,50	27,60	27,60	29,30	29,30	30,20	30,20	30,20	41,12
Hongarije	33,47	34,52	33,91	30,91	30,91	33,24	33,81	35,18	37,45	36,02	36,02
Ierland	32,67	36,81	36,81	36,81	36,81	36,81	36,81	36,81	40,92	44,92	44,92
Italië	40,32	41,30	41,30	41,60	42,30	42,30	42,30	42,30	42,30	42,30	42,30
Letland	15,40	24,57	23,56	25,58	25,58	27,42	27,42	33,00	33,00	33,04	33,04
Litouwen	24,49	24,52	24,52	24,52	24,52	27,43	27,43	33,02	33,02	27,43	27,43
Luxemburg	25,29	26,54	27,79	29,04	29,04	30,20	30,20	30,20	30,20	31,00	31,00
Malta	23,78	24,55	24,55	33,24	33,24	33,24	33,24	35,24	35,24	35,24	35,24
Nederland	35,99	36,49	36,49	37,08	37,08	37,63	40,63	41,32	41,32	42,11	42,11
Oostenrijk	28,20	30,20	29,70	29,70	34,70	34,70	34,70	34,70	34,70	34,70	34,70
Polen	22,18	26,08	29,05	28,78	28,78	30,29	30,29	33,89	33,89	30,20	30,20
Portugal	29,98	30,83	31,44	36,44	36,44	36,44	36,44	36,44	36,44	36,44	36,44
Roemenië	18,80	20,70	25,99	25,99	25,99	27,46	27,46	28,39	28,39	29,32	29,32
Slovenië	31,44	34,07	30,26	32,33	32,33	30,20	30,20	38,26	43,33	43,20	42,70
Slowakije	35,13	36,18	37,32	38,79	38,79	42,74	42,74	48,13	48,13	36,80	36,80
Spanje	29,39	29,39	29,39	30,20	30,20	30,20	30,20	30,20	33,10	33,10	33,10
Tsjechië	31,20	31,47	34,13	35,17	35,17	36,13	36,13	40,59	40,59	43,08	43,08
Ver. Koninkrijk	73,00	68,17	69,27	71,32	71,32	72,20	72,20	66,11	68,43	61,69	62,79
Zweden	34,89	40,37	39,37	39,86	39,86	45,25	45,25	44,61	44,61	42,55	42,55

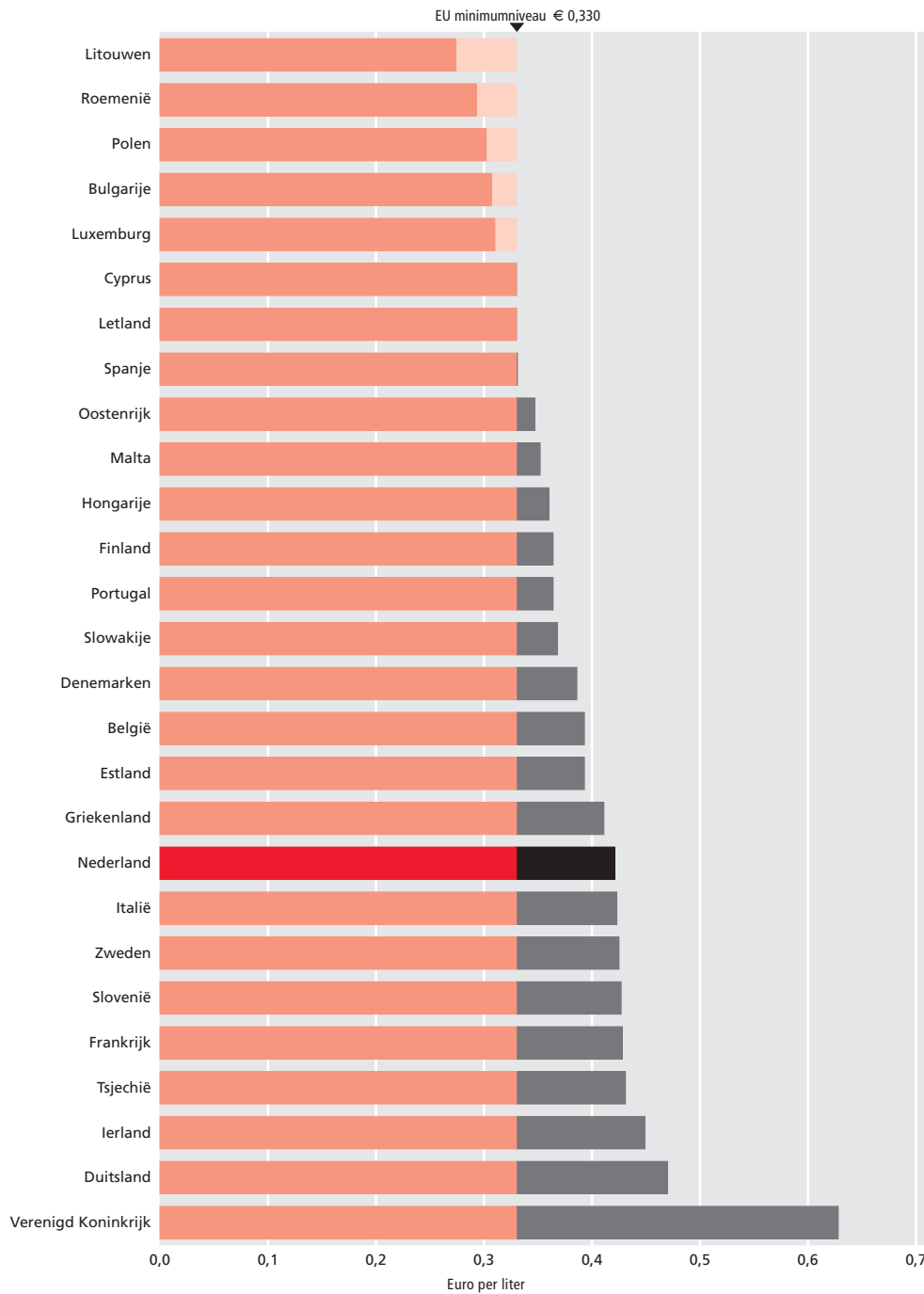
EU minimumtarief 33,00 EUR per 100 liter (jan. 2010).

Heffingen per land, afgestemd op laagste tarief per liter (zwavelarme diesel).

De hoogte van accijns in niet-eurolanden wordt mede bepaald door de waarde van de lokale valuta ten opzichte van de euro.

Bron: EUROSTAT

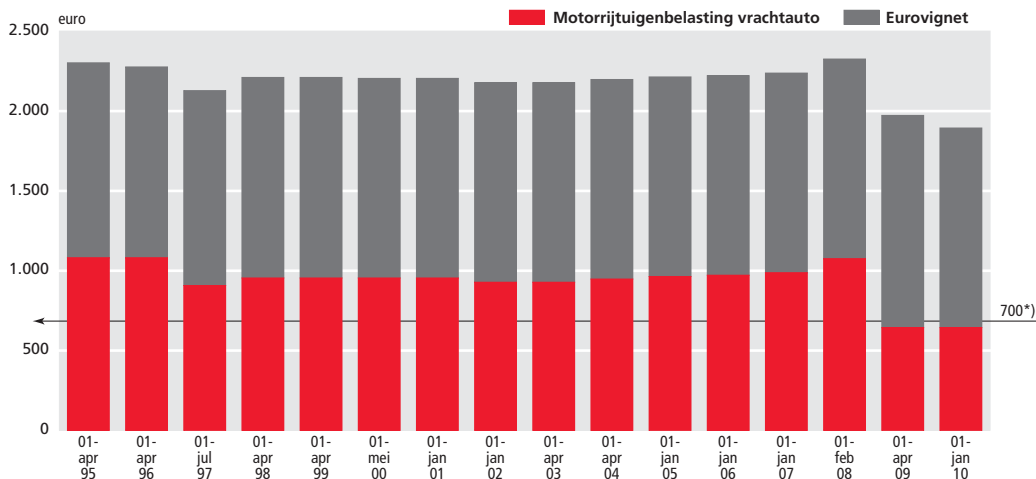
Vergelijking accijnsheffing op dieselolie in diverse landen (2010)

Bron: EU, bewerking TLN

124

Ontwikkeling motorrijtuigenbelasting van zware vrachtautocombinaties (40 ton ttm) in Nederland (1995-2010)

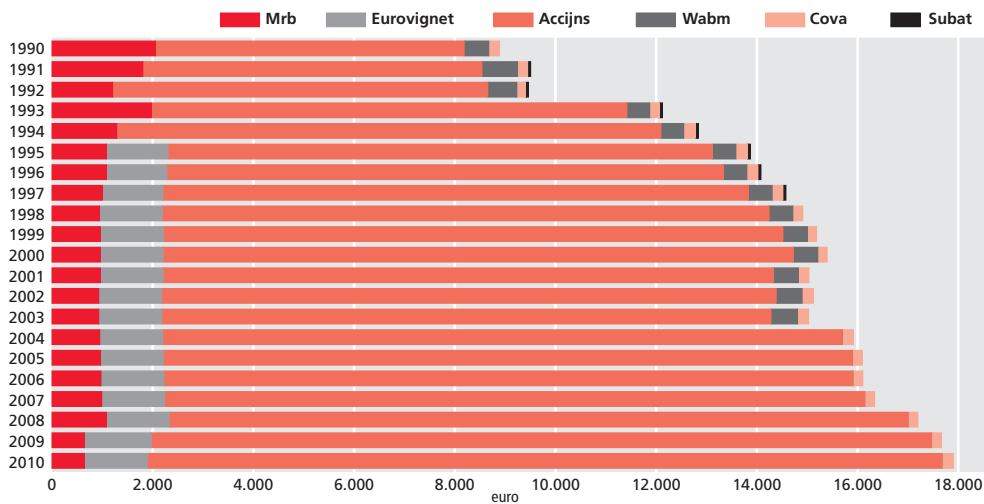
Tarief eurovignet 1 januari 2010 op basis van euronorm 2 t/m 5.
 Tarief MRB op basis van vrachtautocombinatie zonder luchtvering.
 EU basistarief 2+3 assen, 38-40 ton.

Bron: Belastingdienst

Eén vrachtauto goed voor meer dan zeventienduizend euro aan belastingopbrengsten

125

Jaarlijkse belasting en afdrachten voor een vrachtautocombinatie (1990-2009)

Vrachtautocombinatie, 40 ton ttm en 37.500 liter diesel per jaar (verbruik 3,2 km per liter, kilometerage 120.000).

Wabm: Wet Algemene bepalingen milieuhygiene (vanaf 1/1/95 Wet Belasting op Milieugrondslag).

Cova: Centraal orgaan voorraadvorming aardolieproducten.

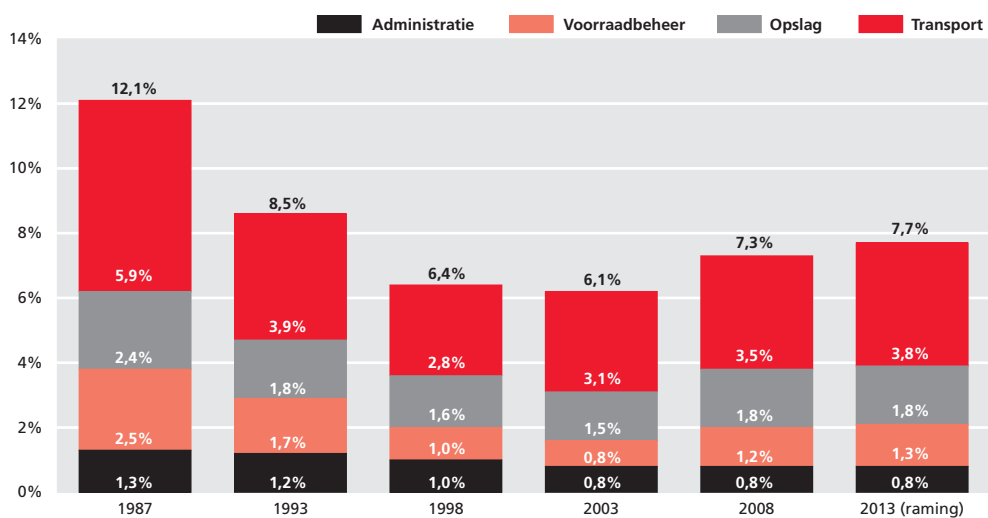
Subat: Stichting uitvoering bodemsanering Amovering Tankstations.

Bron: TLN

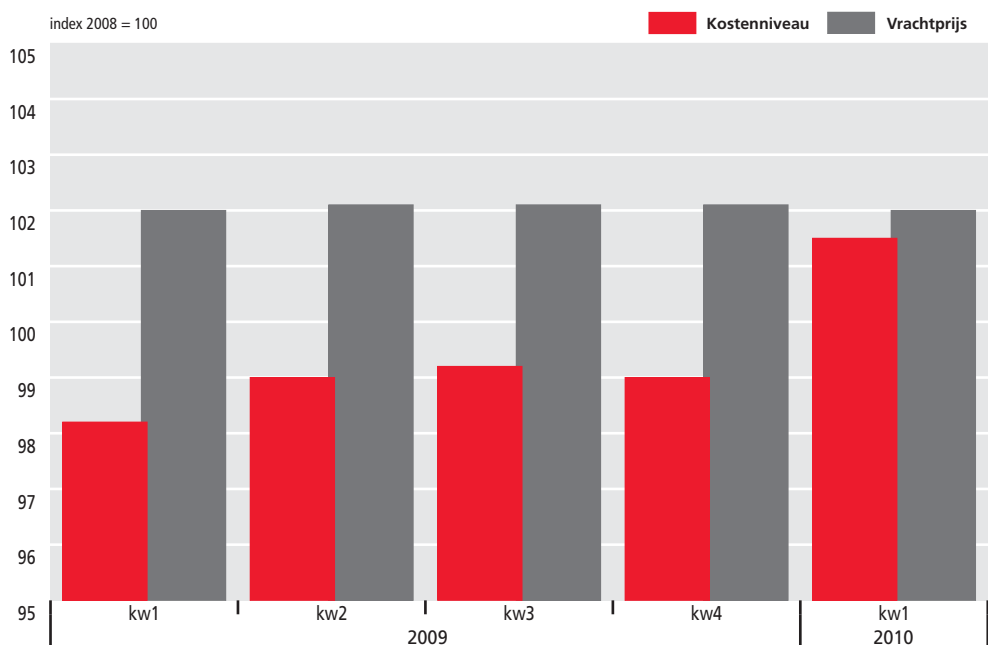
Logistieke kosten nemen weer toe

126 Logistieke kosten als percentage van de omzet in Europa (1987-2013)

Bron: ELA, A.T. Kearney

127 Ontwikkeling kosten- en vrachtprijsniveau Nederlands binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2009-2010)

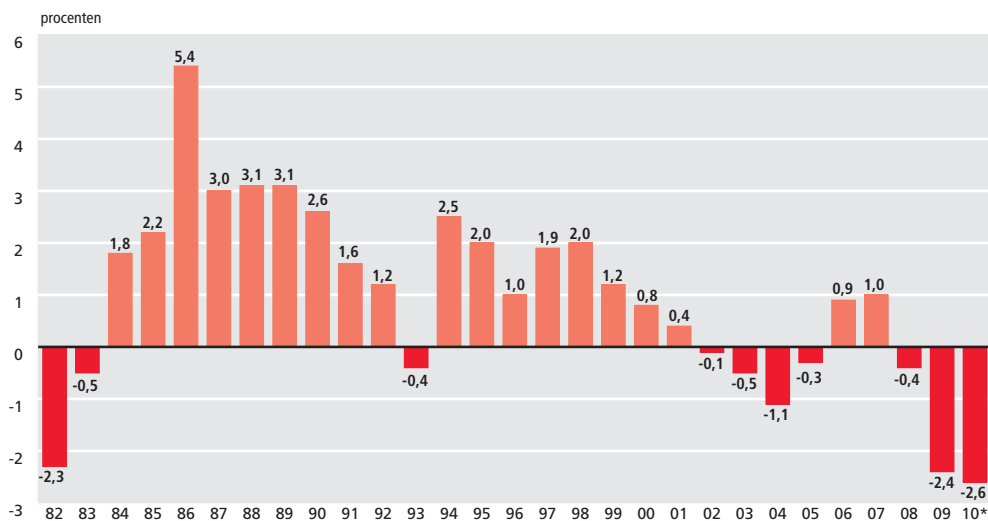

Bron NEA

Verdere verslechtering rendement

128

Ontwikkeling rentabiliteit Nederlands binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (1982-2010)

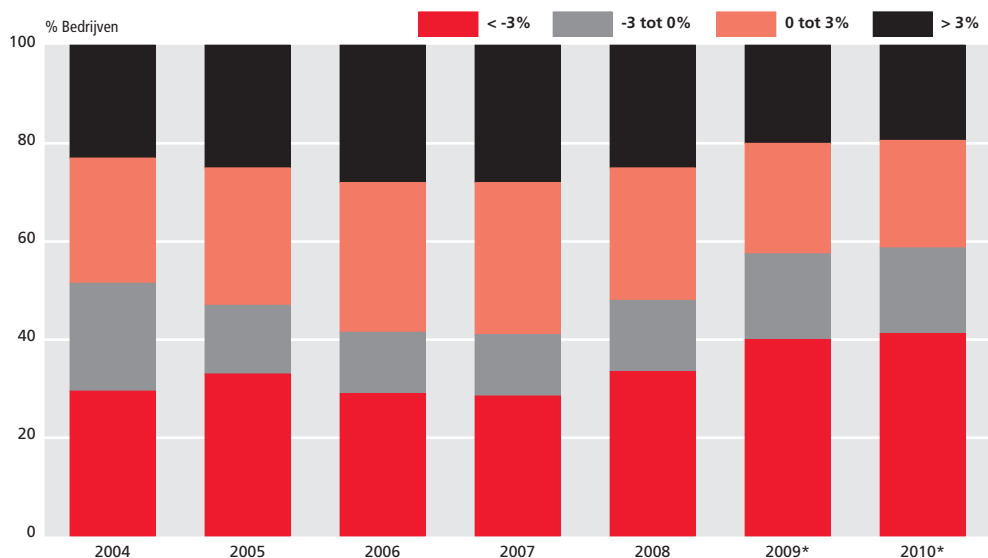
Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

* Raming o.b.v. 1e kwartaal.

Bron: NEA

129

Verdeling bedrijven naar behaalde rentabiliteit in het binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2004-2010)

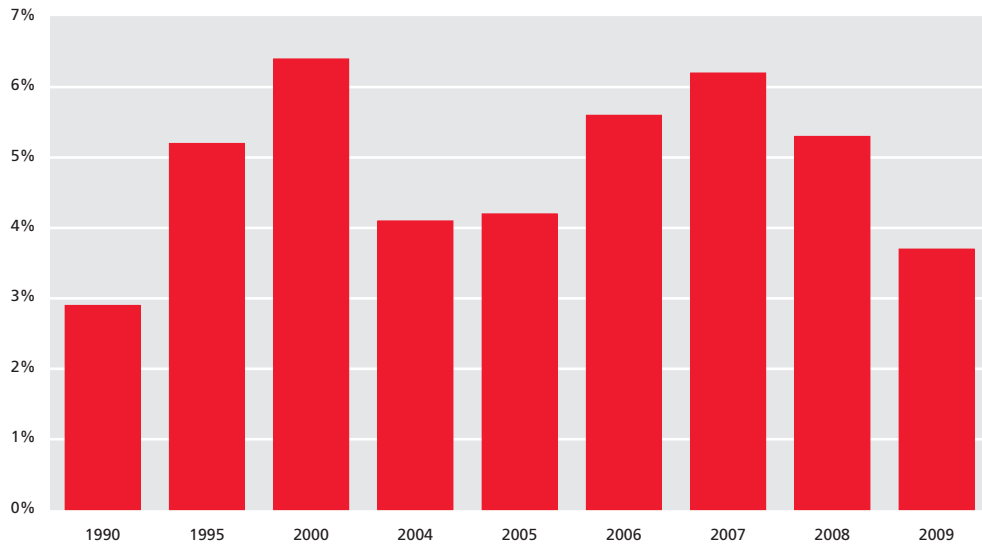

Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

* Raming o.b.v. 1e kwartaal.

Bron: NEA

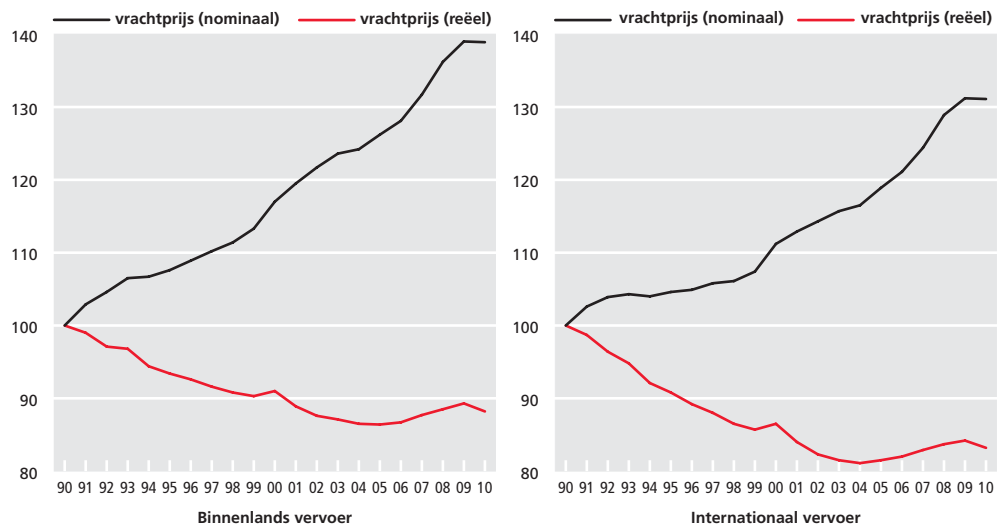
130 Ontwikkeling rentabiliteit fysieke distributie (1990-2009)

Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

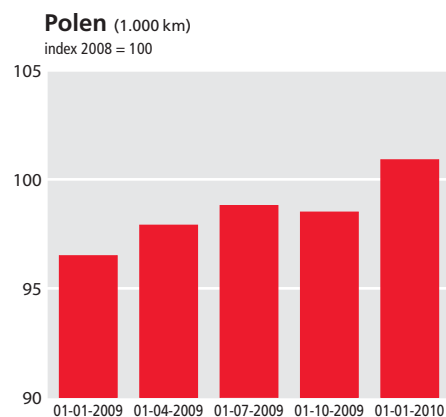
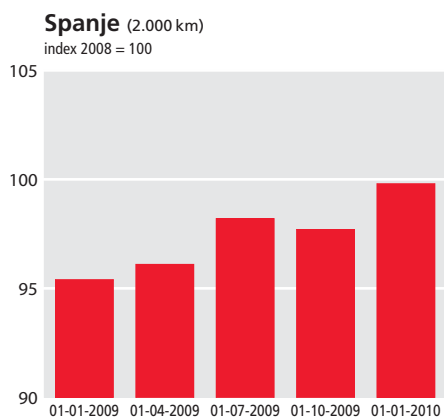
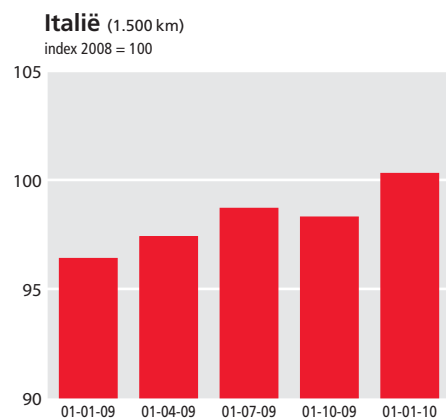
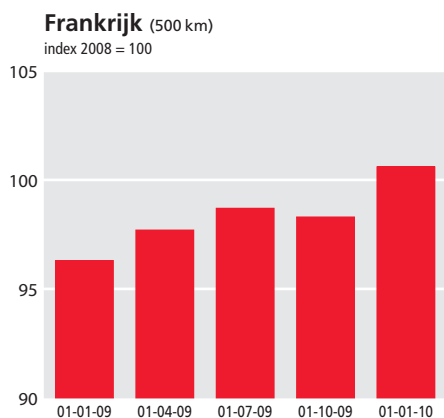
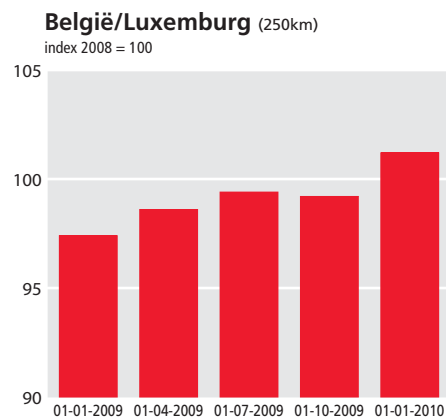
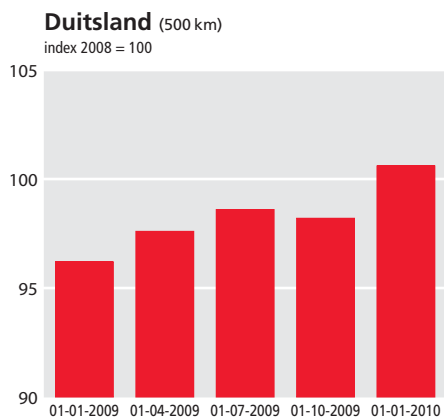
Bron: NEA

131 Ontwikkeling vrachtprijs in het binnenlandse en internationale beroepsgoederenvervoer over de weg (1990-2010)

Bron: NEA, bewerking TLN

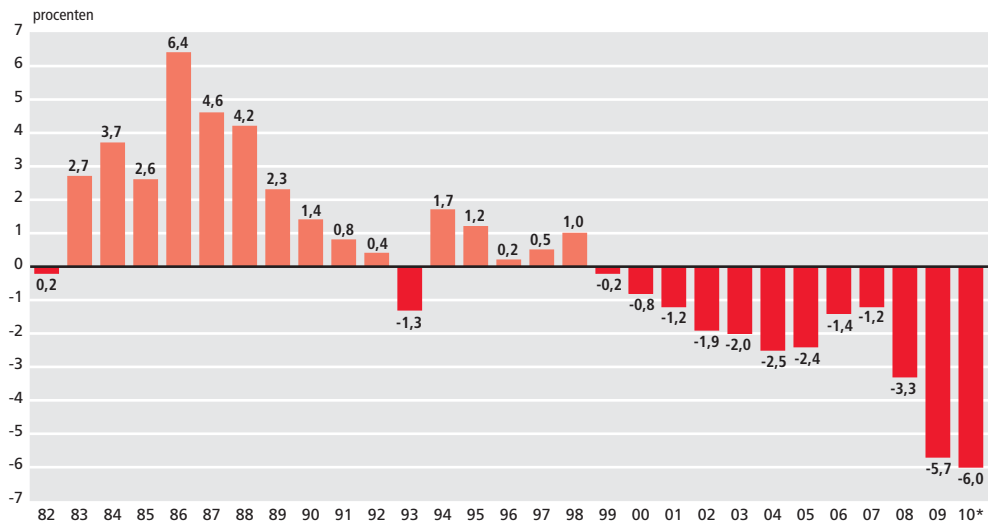
Ontwikkeling kostenniveau Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg voor een aantal landen (2008-2010)

Bron: NIWO

133

Ontwikkeling rentabiliteit Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg (1982-2010)

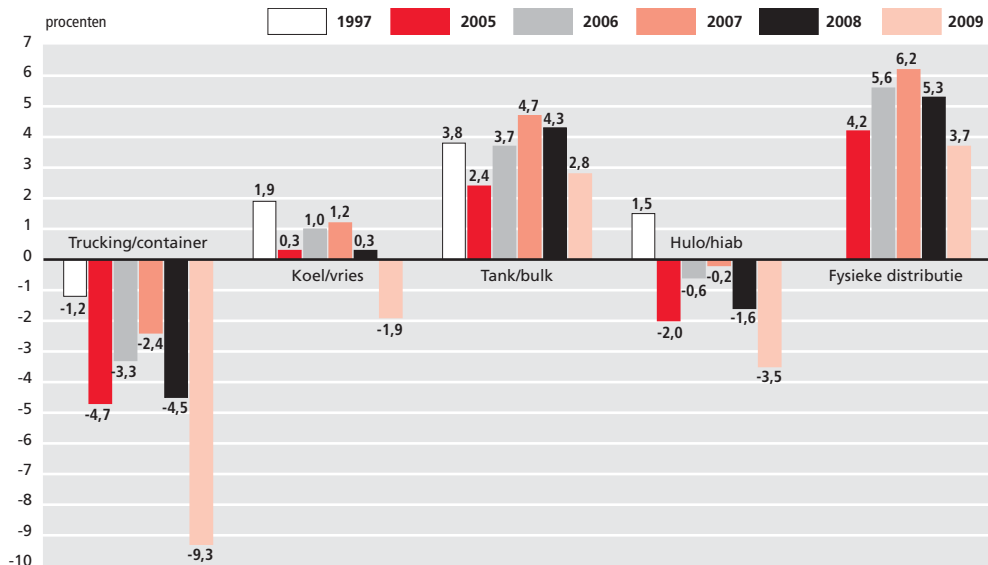
Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

* Raming o.b.v. 1e kwartaal.

Bron: NEA

134

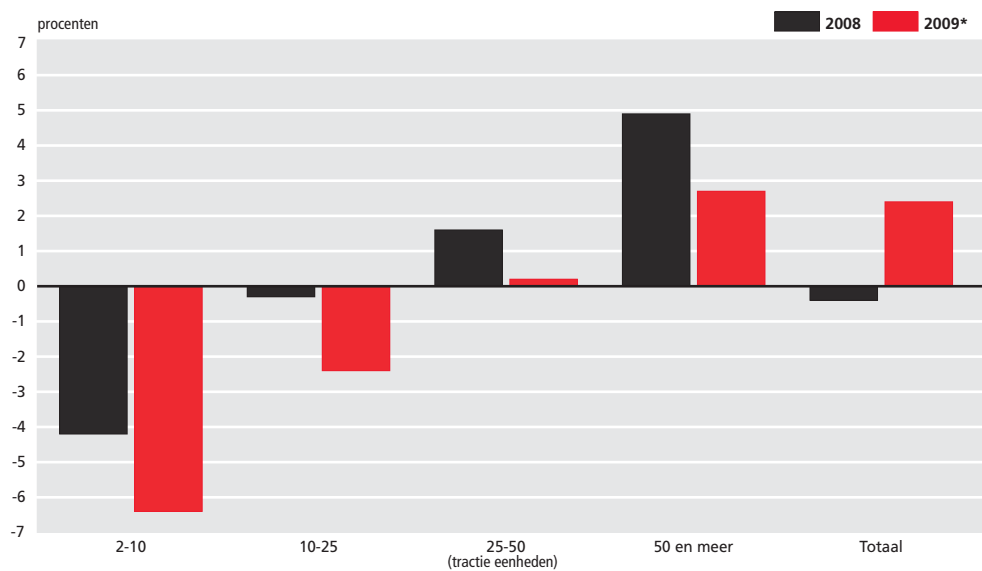
Rentabiliteit Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg naar enkele specialisaties (1997-2009)

Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

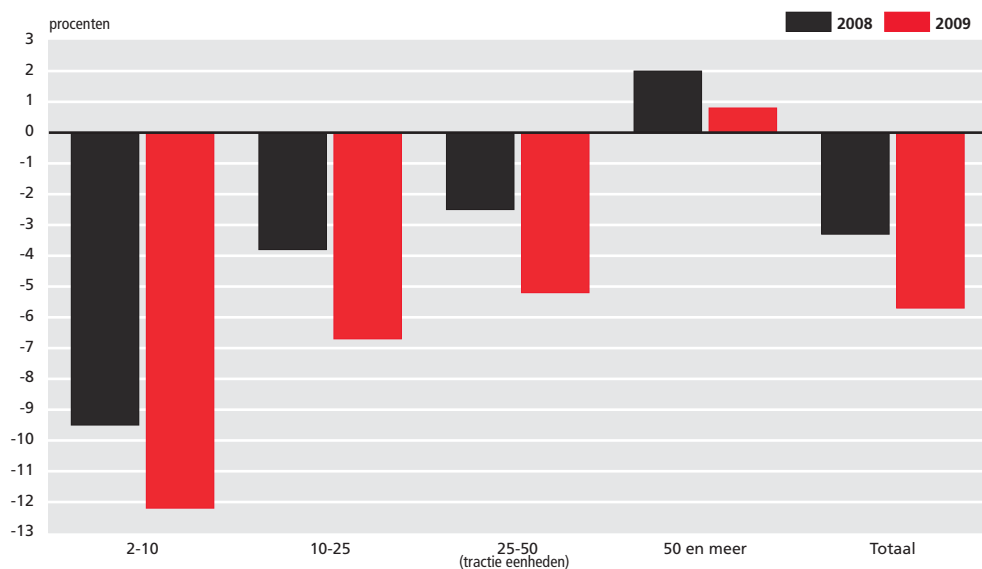
Bron: NEA

135 Rentabiliteit per bedrijfsgrootteklasse binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2008-2009)

Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.
Bron: NEA

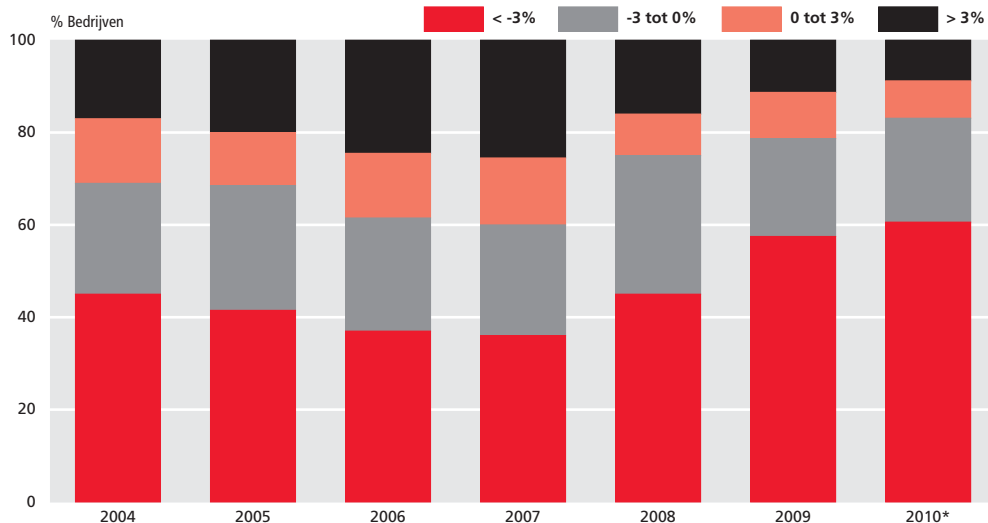
136 Rentabiliteit per bedrijfsgrootteklasse internationaal beroepsgoederenvervoer over de weg (2008-2009)

Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.
Bron: NEA

137

Verdeling bedrijven naar behaalde rentabiliteit in het grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg (2004-2010)

Betreeft bruto rendement na aftrek gevalueerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

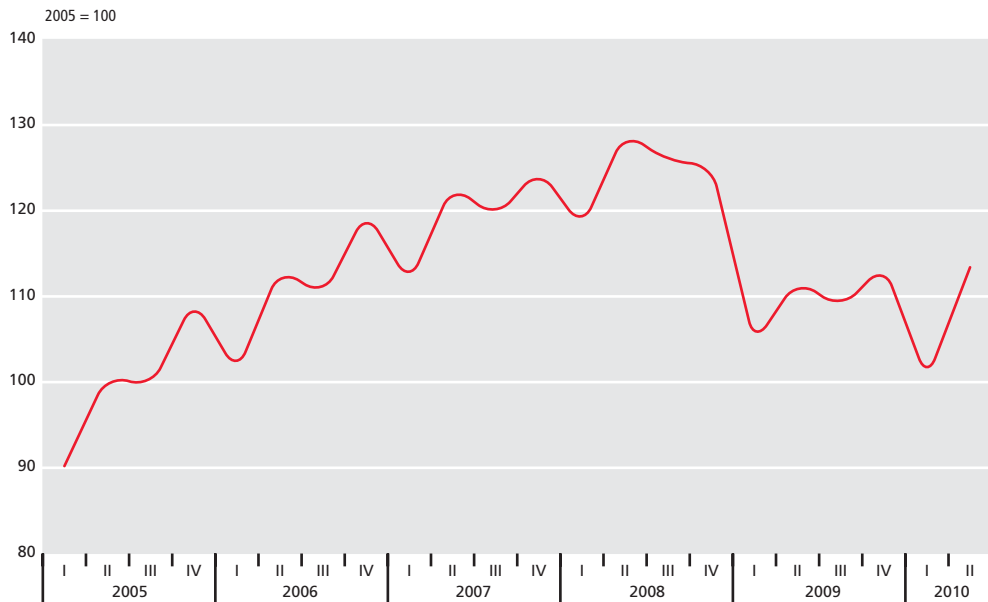
* Raming o.b.v. 1e kwartaal.

Bron: NEA

Scherpe daling omzet in 2009

138

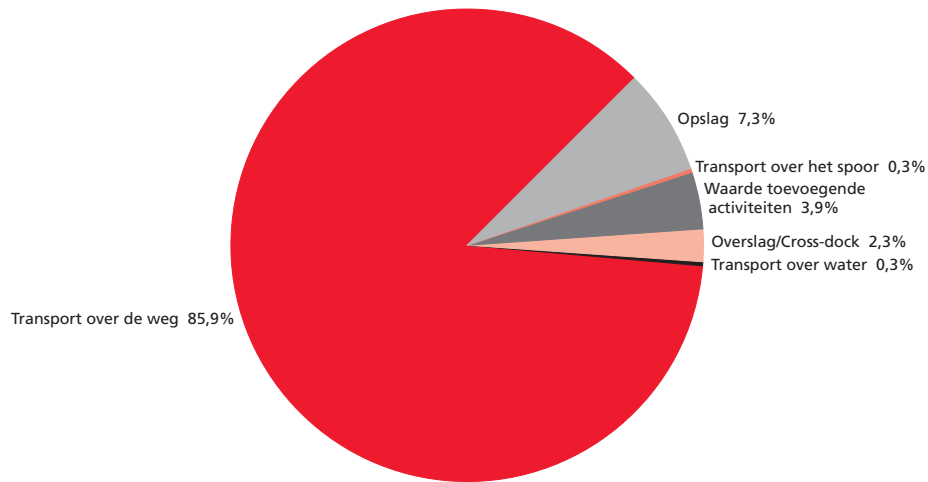
Ontwikkeling omzet Goederenvervoer over de weg (2005-2010)

Goederenvervoer over de weg SBI2008.

Bron: CBS

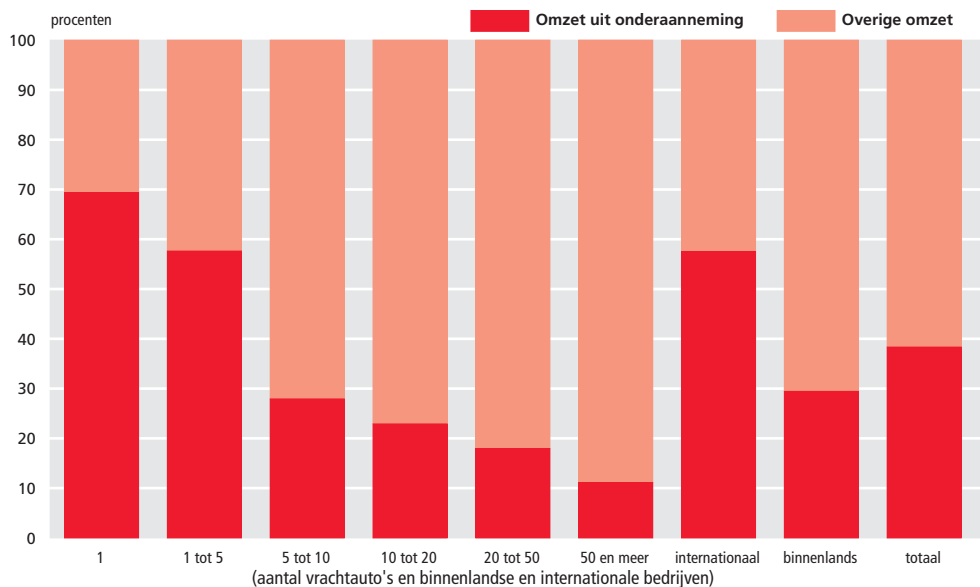
139 Omzetverdeling naar activiteit bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg (2008)

Exclusief verhuis- en koeriersbedrijven.
Bron: TLN

Kleine bedrijven meer afhankelijk van grote bedrijven

140 Omzetverdeling per categorie bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg (2007)

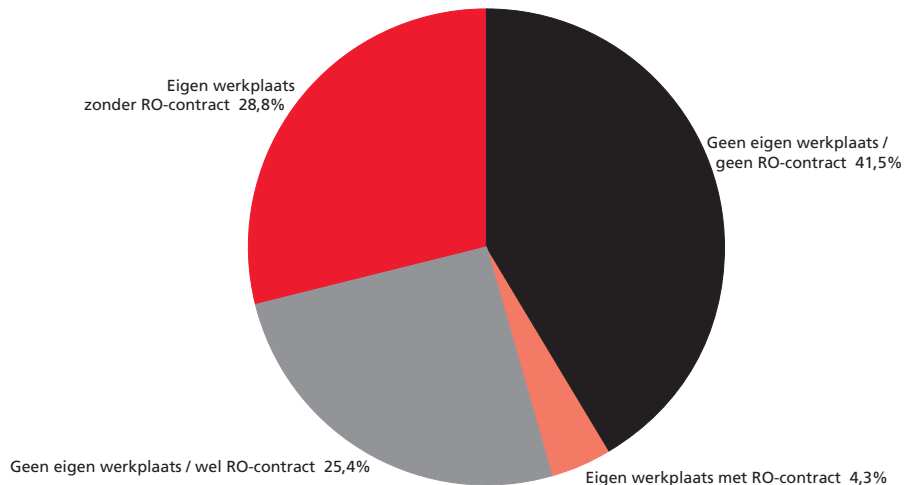

Bron: TLN

141

Verdeling van Nederlandse transportbedrijven met een eigen werkplaats en een reparatie- en onderhoudscontract (2007)

Bron: TLN

142

Effect liberalisatie op het wegvervoer in de USA naar deelmarkt

(1977 vergeleken met 1987)	procentuele verandering grote bedrijven	procentuele verandering vrachtprijs	procentuele verandering kostprijs	procentuele verandering	
				1977 omzet	1987 rentabiliteit
Groupage	-52%	-28%	-28%	2,7%	1,0%
Algemeen distributie	-43%	-58%	-55%	3,2%	2,3%
Machinevervoer	-39%	-29%	-28%	1,6%	0,3%
Olietransport	-43%	-14%	-13%	2,9%	2,0%
Koeltransport	-43%	-27%	-27%	1,8%	1,3%
Bulkgoederen	-51%	-8%	-7%	3,1%	1,0%
Agrarisch	-49%	-13%	-11%	2,4%	0,5%
Autotransporteur	-40%	1%	2%	3,9%	1,5%
Bouwmaterialen	-36%	-23%	-23%	2,5%	2,4%
Hout en mijnbouw	-35%	-5%	-5%	2,6%	2,1%
Speciaal transport	-58%	-27%	-28%	2,8%	1,7%
Lange afstand vervoer	-49%	-33%	-31%	2,8%	1,6%

Bron: Universität Erlangen-Nürnberg

143

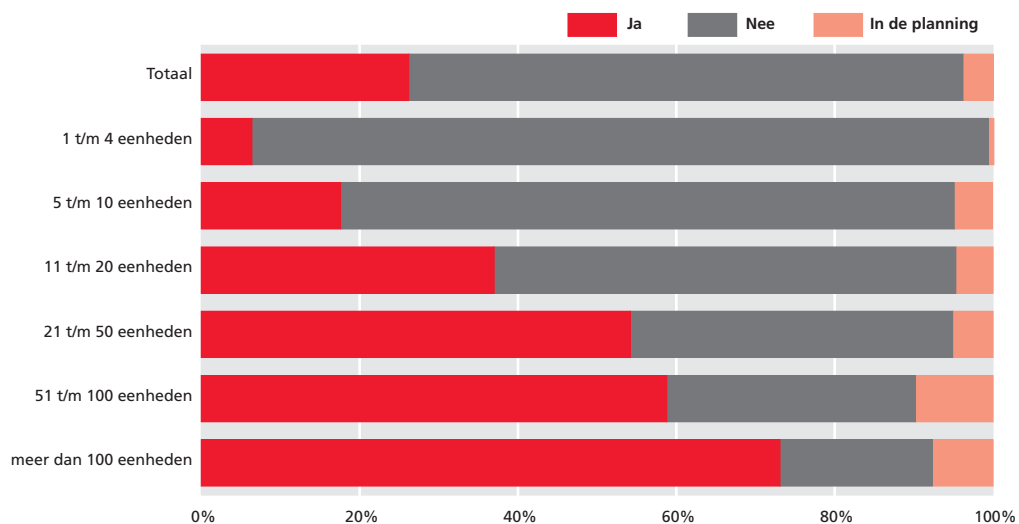
Gebruik van ICT-toepassingen door beroepsgoederenvervoer over de weg (1999-2010)

Mate van gebruik aantal bedrijven in %	1999	2006	2007	2008	2009	2010
Transport Management Systeem (TMS)	-	20%	19%	25%	33%	26%
Warehouse Management Systeem	-	8%	7%	9%	18%	11%
Boekhoudpakket	73%	79%	79%	80%	88%	79%
Salarispakket	13%	21%	20%	25%	39%	25%
Boordcomputer	10%	21%	23%	24%	40%	33%
Navigatiesysteem	6%	50%	66%	70%	73%	83%
Tracking & Tracing	-	14%	17%	18%	31%	28%
Document imaging	-	12%	15%	17%	25%	41%
Internetaansluiting	42%	93%	91%	92%	92%	100%
RFID toepassingen	-	1%	1%	1%	3%	5%
Vrachtuitwisselingssystemen	-	-	21%	24%	35%	25%
Uitleesapparatuur & software digitale tachograaf	-	-	38%	63%	81%	96%
Personeels Administratie Systeem (P.I.S.)	-	-	9%	10%	16%	12%

Bron: TLN

144

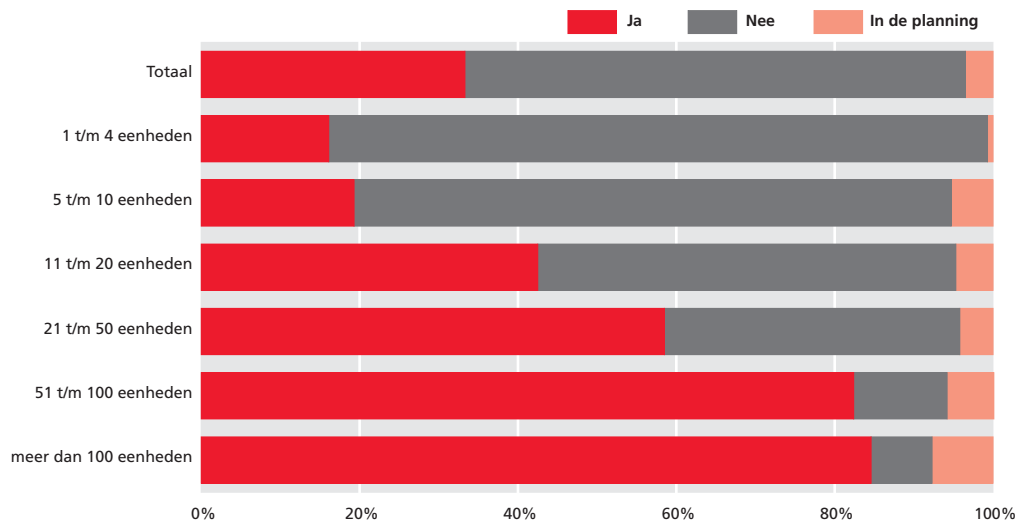
Gebruik tracking & tracing systeem bij transportbedrijven (2010)

Bron: TLN

145

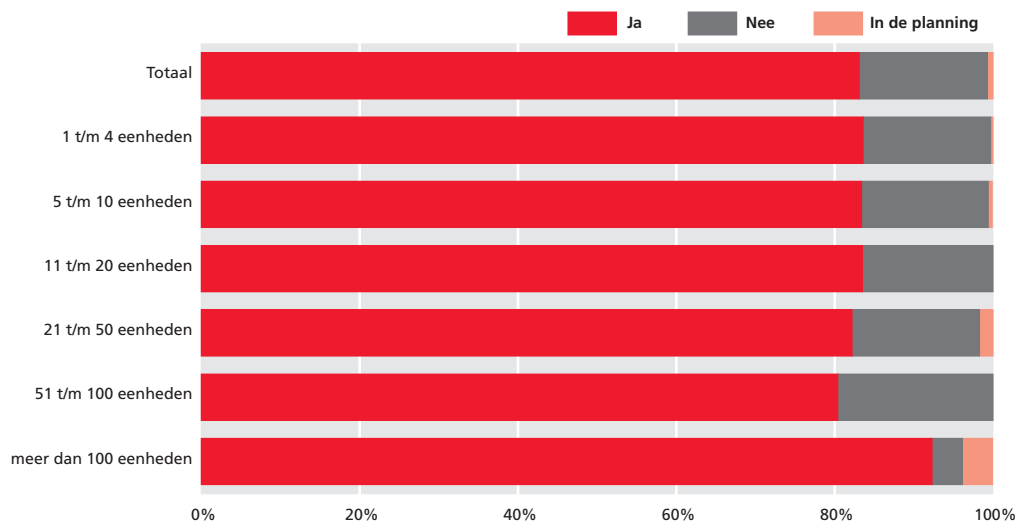
Gebruik boordcomputer bij transportbedrijven (2010)

Bron: TLN

146

Gebruik van navigatiesystemen bij transportbedrijven (2010)

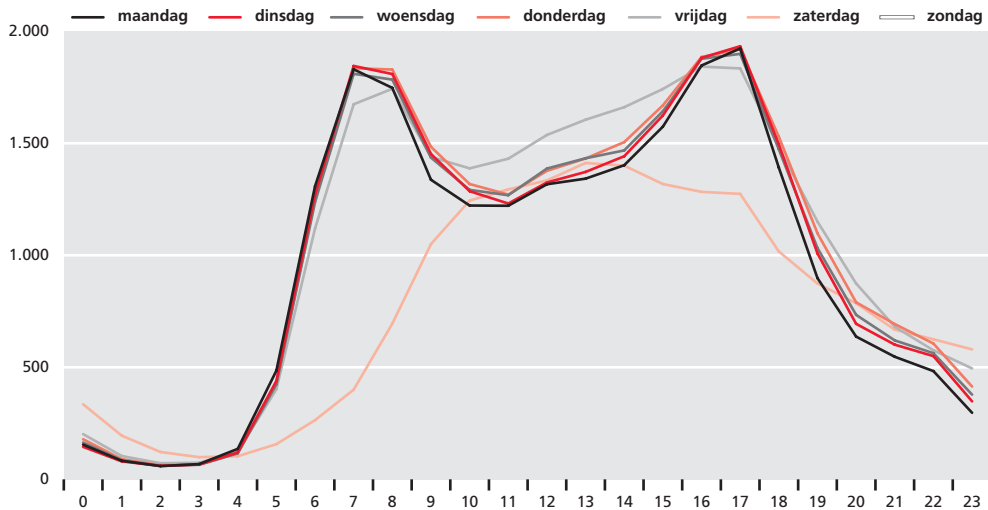
Bron: TLN

Infrastructuur

Vrijdag drukste dag op hoofdwegennet

147

Gemiddeld aantal motorvoertuigen op het Nederlandse hoofdwegennet per uur, per telpunt en per dag (2009)

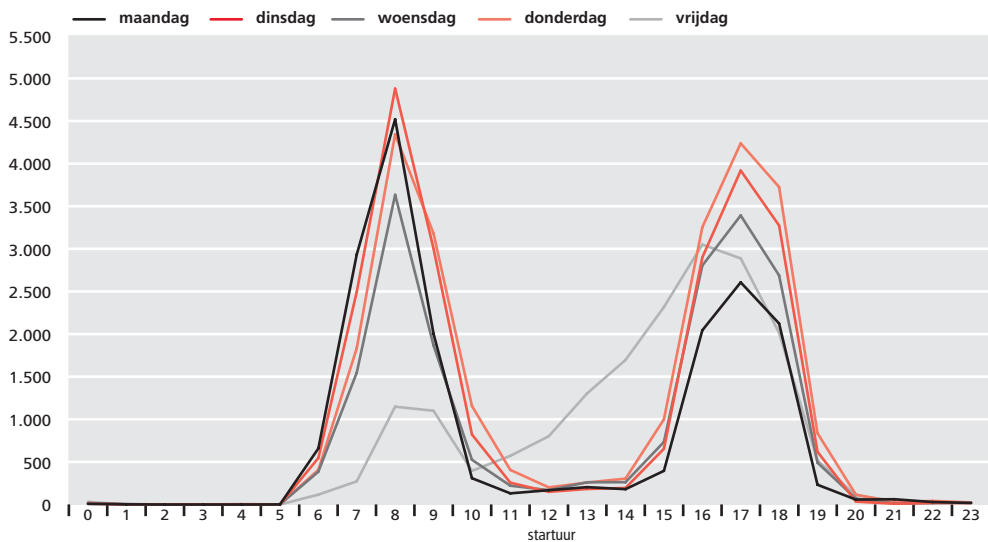

Bron: DVS

Meeste files rond acht uur 's ochtends en vijf uur 's middags

148

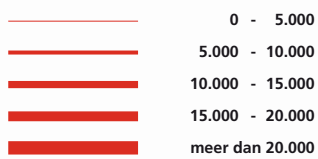
Aantal files met bijbehorend startuur per werkdagsoort (2009)

Bron: DVS

Intensiteiten vrachtverkeer op het hoofdwegennet in 2006

Gemiddeld aantal voertuigen per telvak
per etmaal op werkdagen in 2006

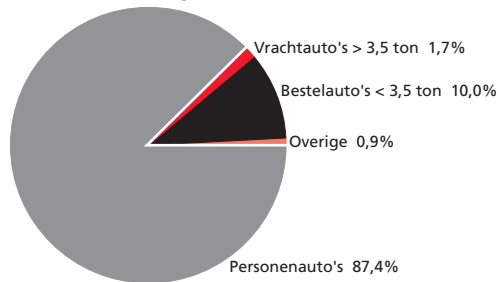
Het hoogste aantal vrachtwagens per etmaal rijdt over de A15 van Rotterdam-Charlois naar knooppunt Vaanplein (30656).
Bron: RWS, DVS

Vrachtverkeer legt gering beslag op wegennet

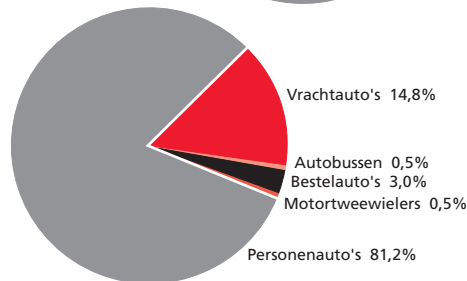
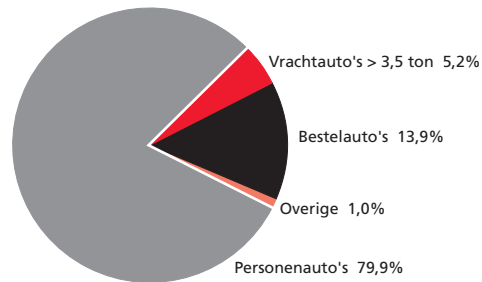
150

Aantallen motorvoertuigen, voertuigkilometers en autosnelweggebruik in Nederland (2009)

Aantallen voertuigen: 8,6 mln

Voertuigkilometers: 129 mld

*) Uitgegaan is van het 'actieve' motorvoertuigenpark, exclusief het aantal motortweewielers en motortweewiel-kilometers.

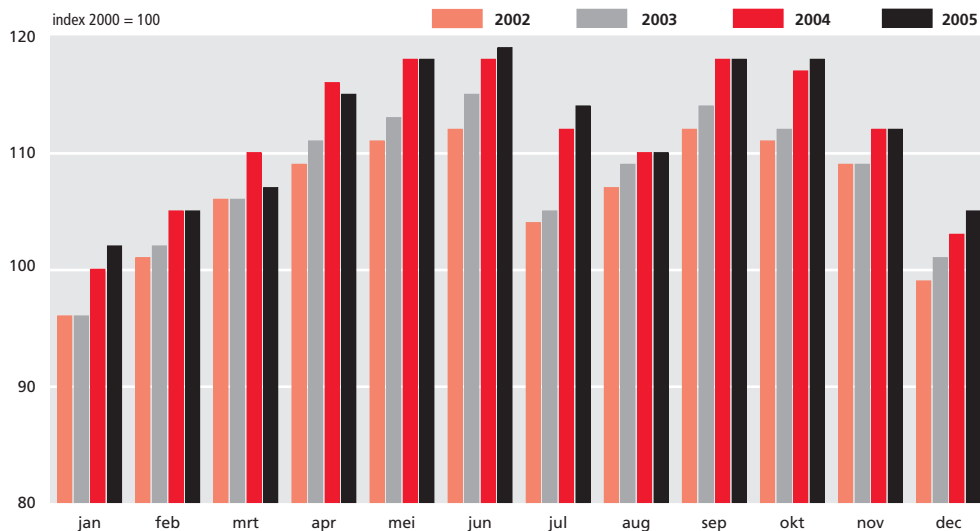
Bron: CBS, DVS

Autosnelweggebruik

Afname intensiteit maart en april

151

Ontwikkeling verkeersintensiteit op Nederlandse hoofdwegen (hoofdtransportassen) per maand (2002-2005)

Bron: CBS

152 File Top-20 in Nederland (2008-2009)

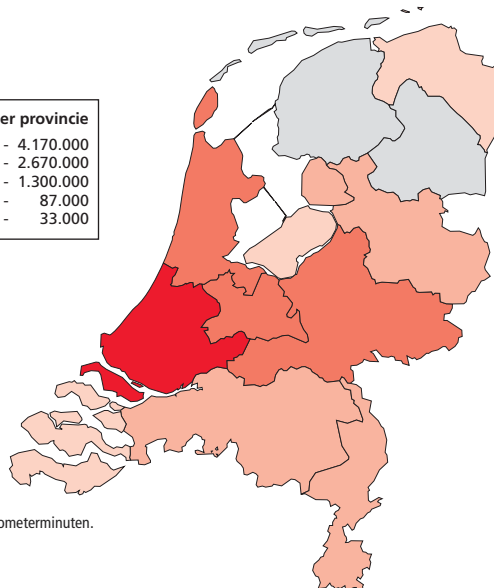
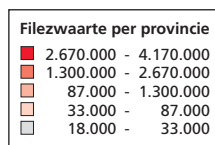
2009 nr.	2008 nr.	Weg	Van - naar	Koplocatie	Filezwaarte 2009	Filezwaarte 2008	toe/afname
1	5	A2	Utrecht - 's-Hertogenbosch	Kerkdriel	255.150	207.364	23%
2	2	A4	Amsterdam - Delft	Brug o.d. Oude Rijn	245.979	264.375	-7%
3	12	A2	Amsterdam - Utrecht	Utrecht Centrum	191.834	139.014	38%
4	6	A20	Hoek van Holland - Gouda	Terbregseplein	179.961	177.685	1%
5	3	A10	De Nieuwe Meer - Coenplein	Coenplein	178.243	228.452	-22%
6	18	A27	Gorinchem - Breda	Merwedeburg	173.957	119.542	46%
7	11	A13	Rijswijk - Rotterdam	Kleinpolderplein	161.457	148.194	9%
8	4	A12	Utrecht - Den Haag	Nieuwerbrug	157.200	215.506	-27%
9	9	A9	Amstelveen - Alkmaar	Brug o.h. Zijkanaal C	154.518	163.651	-6%
10	1	A2	Utrecht - 's-Hertogenbosch	Culemborg	150.872	278.930	-46%
11	7	A15	Rozenburg - Ridderkerk	Vaanplein	140.156	176.009	-20%
12	10	A12	Utrecht - Arnhem	Driebergen	129.790	149.543	-13%
13	15	A16	Breda - Rotterdam	Terbregseplein	127.102	126.345	1%
14	50	A50	Arnhem - Oss	Waalbrug	121.008	79.269	53%
15	14	A1	Amsterdam - Amersfoort	Muiden	118.813	132.266	-10%
16	16	A28	Utrecht - Amersfoort	Den Dolder	111.136	125.839	-12%
17	27	A27	Utrecht - Almere	Bilthoven	110.159	108.524	2%
18	26	A12	Den Haag - Utrecht	Nieuwerbrug	103.937	109.640	-5%
19	43	A9	Alkmaar - Amstelveen	Brug o.h. Zijkanaal C	101.736	88.268	15%
20	23	A13	Rijswijk - Rotterdam	Berkel en Rodenrijs	100.722	114.253	-12%
Totaal					13.218.888	15.452.236	-14%

Bron: VID

Zuid-Holland meeste last van files

153 Filezwaarte per provincie (2009)

Zuid-Holland	4.170.000
Noord-Holland	2.670.000
Utrecht	2.570.000
Gelderland	1.700.000
Noord-Brabant	1.300.000
Limburg	242.000
Overijssel	192.000
Flevoland	87.000
Groningen	37.000
Zeeland	33.000
Friesland	33.000
Drenthe	19.000

De zwaarte van een file is de cumulatie van het product van tijd en lengte in kilometerminuten.

Bron: DVS

File top-20 per traject op basis van economische schade vrachtverkeer (2009)

Rangorde Vracht	Weg	Trajectomschrijving	Schade beide richtingen (mln euro)	Lengte (km)
1	A2	knp Holendrecht – knp Oudenrijn	19	33
2	A12	Gouwe – knp Oudenrijn	18	34
3	A50	knp Grijsoord – knp Valburg	15	15
4	A2	knp Deil – knp Empel	13	21
5	A20	knp Kleinpolderplein – knp Terbregseplein	11	10
6	A13	knp Ypenburg – knp Kleinpolderplein	11	14
7	A2	knp Everdingen – knp Deil	10	18
8	A28	knp Rijnsweerd – knp Hoevelaken	9	20
9	A27	knp Gorinchem – knp Hooipolder	8	21
10	A27	knp Everdingen – knp Gorinchem	8	21
11	A15	knp Vaanplein – knp Ridderkerk	8	11
12	A1	knp Diemen – knp Muiderberg	8	9
13	A16	knp Terbregseplein – knp Ridderkerk	8	13
14	A12	knp Lunetten – knp Maanderbroek	6	47
15	A1	knp Eemnes- knp Hoevelaken	6	17
16	A15	Papendrecht – knp Gorinchem	6	12
17	A4	knp Burgerveen – aansl N11	5	10
18	A9	knp Velsen – knp Rottepolderplein	5	6
19	A27	knp Lunetten – knp Everdingen	5	12
20	A2	knp Empel – knp Vught	5	11
21	A58	knp Galder – knp Batadorp	5	45

Schade heeft uitsluitend betrekking op het aantal verliesuren door files.

Bron: TNO/TLN

File top-10 per corridor op basis van economische schade vrachtverkeer (2009)

Rangorde Vracht	Omschrijving corridor	Schade beide richtingen (mln euro)	Lengte (km)
1	Amsterdam – Utrecht	43	76
2	Rotterdam – Nijmegen	35	136
3	Den Haag – Dordrecht	30	47
4	Rotterdam – Venlo	24	160
5	Amsterdam – Enschede	22	126
6	Utrecht – Breda	22	55
7	Den Haag – Utrecht	21	50
8	Rotterdam – Breda	15	48
9	Amsterdam – Den Haag	14	46
10	Amsterdam – Almere	9	25

Schade heeft uitsluitend betrekking op het aantal verliesuren door files.

Bron: TNO/TLN

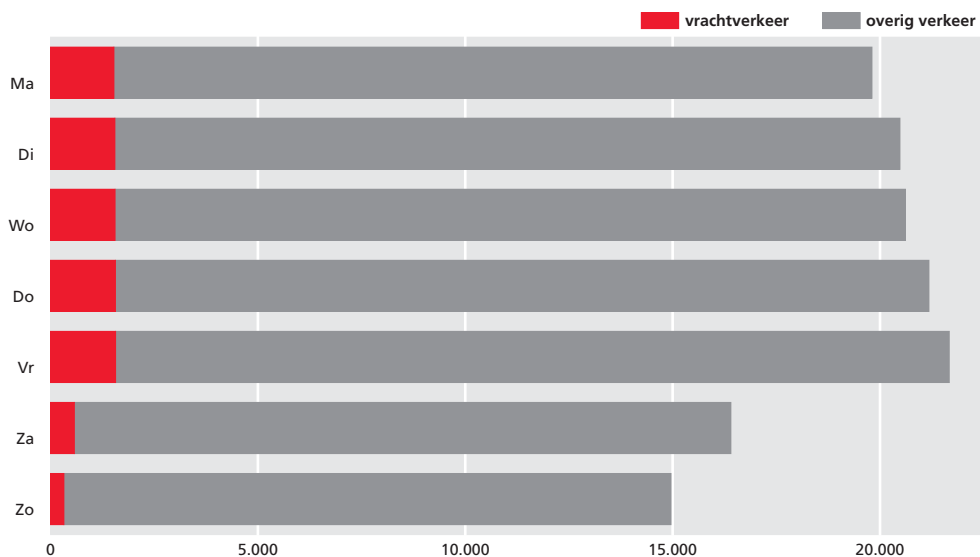
File top-50 op basis van economische schade vrachtverkeer (2009)

Rangorde	Vracht	Weg	Traject			Totale filezwaarte	Voertuig verlies- uren (vracht)	Schade (mln euro)
			van	naar	tussen			
1	A2	Amsterdam	Den Bosch	Hedel en Kerkdriel		252.653	195.910	8,5
2	A12	Arnhem	Den Haag	Woerden en Nieuwerbrug		151.462	158.978	6,9
3	A15	Rozenburg	Ridderkerk	Charlois/Rhoon en Vaanplein		139.216	129.262	5,6
4	A2	Amsterdam	Den Bosch	t-Zand en Utrecht-Centrum		217.389	119.361	5,2
5	A13	Rijswijk	Rotterdam	Overschie en Kleinpolderplein		186.051	116.501	5,1
6	A27	Gorinchem	Breda	Avelingen en Merwedeburg		173.000	110.853	4,8
7	A16	Breda	Rotterdam	Prins Alexander en Terbregseplein		145.990	110.196	4,8
8	A20	Hoek v. Holland	Gouda	Crooswijk en Terbregseplein		176.978	99.530	4,3
9	A4	Amsterdam	Delft	Hoogmade en Brug over De Oude Rijn		242.790	98.208	4,3
10	A12	Den Haag	Arnhem	Reeuwijk en Bodegraven		114.226	83.846	3,6
11	A50	Arnhem	Eindhoven	Heteren en Valburg		112.426	81.341	3,5
12	A10	De Nieuwe Meer	Coenplein	Coentunnel en Coenplein		202.270	77.543	3,4
13	A2	Amsterdam	Den Bosch	Everdingen en Culemborg		107.907	77.380	3,4
14	A50	Arnhem	Eindhoven	Waalbrug en Ewijk		103.516	71.928	3,1
15	A1	Amsterdam	Apeldoorn	Diemen en Brug over A'dam-Rijnkanaal		109.841	65.882	2,9
16	A15	Gorinchem	Ridderkerk	Sliedrecht-Oost en Sliedrecht-West		73.799	65.476	2,8
17	A50	Eindhoven	Arnhem	Waalbrug en Valburg		87.430	62.908	2,7
18	A13	Rijswijk	Rotterdam	Tu Delft en Berkel En Rodenrijs		88.771	59.638	2,6
19	A16	Rotterdam	Breda	Moerdijkbrug en Klaverpolder		68.868	59.040	2,6
20	A9	Amstelveen	Alkmaar	Rottelpolderplein en Brug over Zijkanaal C		181.407	58.418	2,5
21	A2	Den Bosch	Amsterdam	Hintham en Rosmalen		73.266	54.646	2,4
22	A12	Den Haag	Arnhem	Lunetten en Bunnik		139.767	54.189	2,4
23	A27	Utrecht	Gorinchem	Everdingen en Lexmond		63.728	52.264	2,3
24	A2	Amsterdam	Den Bosch	Everdingen en Everdingen		97.630	51.038	2,2
25	A20	Gouda	Hoek v. Holland	Terbregseplein en Crooswijk		87.628	51.023	2,2
26	A28	Utrecht	Zwolle	Maarn en Leusden-Zuid		108.623	50.051	2,2
27	A27	Utrecht	Gorinchem	Lexmond en Noordeloos		57.999	48.379	2,1
28	A2	Den Bosch	Amsterdam	Breukelen en Vinkeveen		69.152	43.447	1,9
29	A27	Gorinchem	Utrecht	Everdingen en Hagestein		61.356	43.305	1,9
30	A27	Gorinchem	Utrecht	Hagestein en Lekbrug		67.938	42.874	1,9
31	A20	Gouda	Hoek v. Holland	Crooswijk en Rotterdam-Centrum		76.296	42.591	1,8
32	A8	Zaandam	Amsterdam	Zaandam en Oostzaan		53.910	41.153	1,8
33	A2	Amsterdam	Den Bosch	Breukelen en Maarssen		68.939	41.120	1,8
34	A20	Gouda	Hoek v. Holland	Moordrecht en Nieuwerkerk a/d IJssel		76.137	40.509	1,8
35	A4	Delft	Amsterdam	Sloten en De Nieuwe Meer		86.358	40.338	1,7
36	A2	Amsterdam	Den Bosch	Empelbrug en Empel		78.084	39.755	1,7
37	A27	Gorinchem	Utrecht	Noordeloos en Lexmond		40.382	38.756	1,7
38	A2	Eindhoven	Maastricht	De Hogt en High Tech Campus		78.739	38.568	1,7
39	A28	Zwolle	Groningen	Dalfsen en Nieuwleusen		60.788	37.895	1,6
40	A50	Arnhem	Eindhoven	Valburg en Waalbrug		53.657	37.283	1,6
41	A12	Den Haag	Arnhem	Woerden en De Meern		53.981	37.163	1,6
42	A9	Alkmaar	Amstelveen	Velsen en Brug over Zijkanaal C		100.674	36.808	1,6
43	A50	Arnhem	Eindhoven	Rijnbrug en Heteren		51.781	36.187	1,6
44	A50	Arnhem	Eindhoven	Grijsoord en Renkum		39.212	35.975	1,6
45	A28	Utrecht	Zwolle	De Uithof en Den Dolder		71.259	35.761	1,6
46	A15	Ridderkerk	Rozenburg	Botlektunnel en Spijkenisse		57.587	35.438	1,5
47	A2	Den Bosch	Amsterdam	Maarssen en Breukelen		55.803	35.399	1,5
48	A2	Den Bosch	Amsterdam	Oudenrijn en Utrecht-Centrum		34.779	35.391	1,5
49	A15	Gorinchem	Ridderkerk	Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht-Oost		33.256	35.159	1,5
50	A12	Den Haag	Arnhem	Bodegraven en Nieuwerbrug		46.743	35.042	1,5

Schade heeft uitsluitend betrekking op het aantal verliesuren door files.

Bron: TNO/TLN

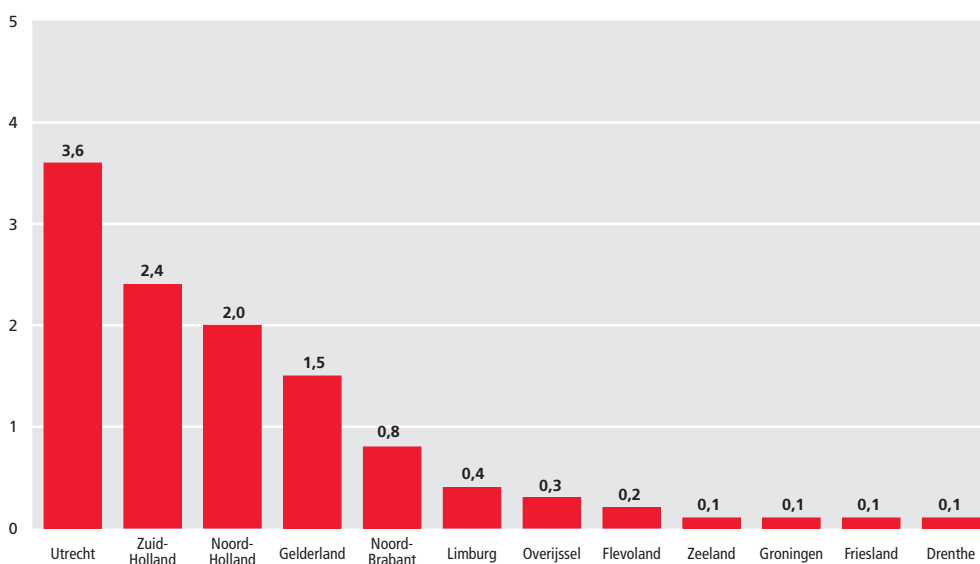
157 Gemiddelde verkeersintensiteit per etmaal (2009)

Gemiddelde alle telpunten.
Vrachtverkeer inclusief autobussen.
Bron: DVS

Utrecht probleemprovincie

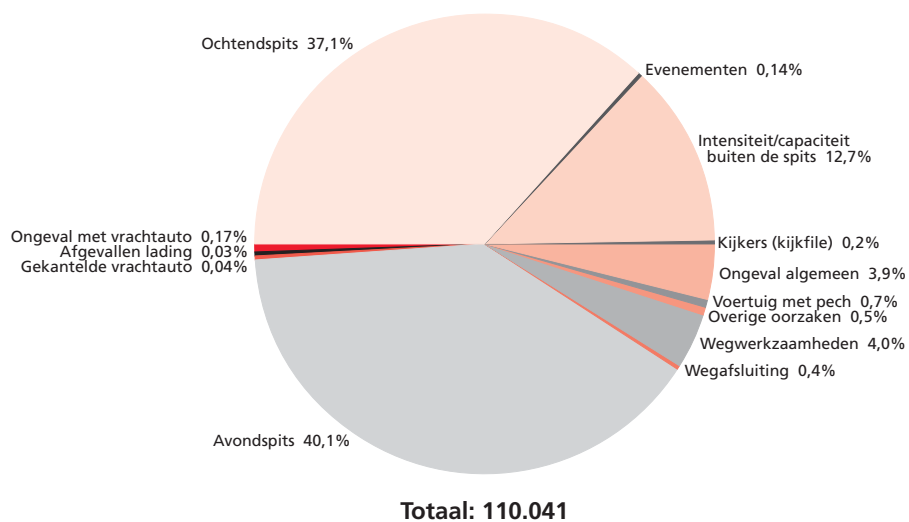
158 Filezwaarte per provincie per geregistreerd motorvoertuig (2009)

Bron: CBS, DVS

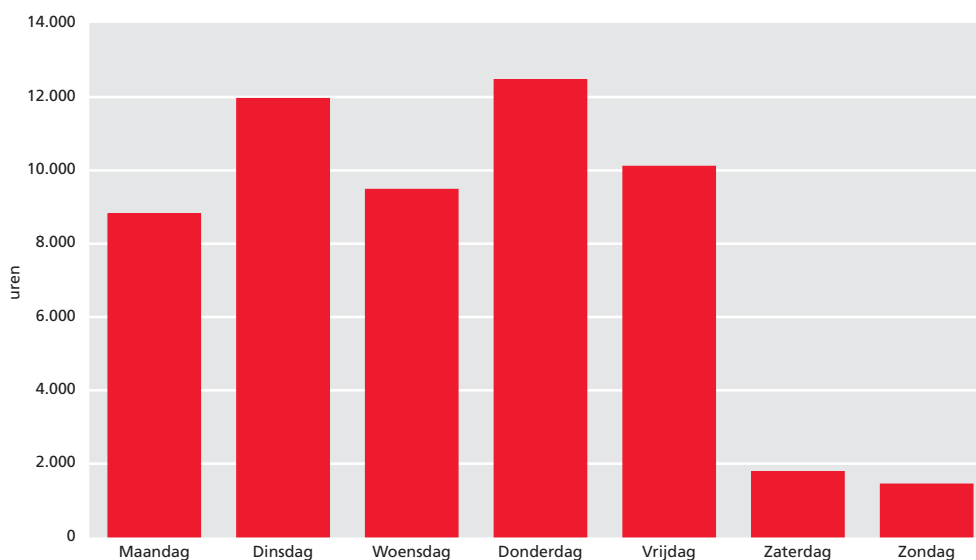
Meer dan driekwart in ochtend- en avondspits

159 **Overzicht aantal files naar oorzaak (2009)**

Bron: DVS

160 **Totale fileduur in uren per dag (2009)**

Bron: DVS

161

Ontwikkeling aantal files, mede ontstaan door een vrachtauto (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Ongeval met vrachtauto	181	188	273	247	182
Gekantelde vrachtauto	38	35	50	41	41
Afgevallen lading ¹⁾	47	36	32	28	33
Totaal door vrachtauto	266	259	355	316	256
Totaal aantal files	83.712	144.123	149.387	129.455	110.041
Aandeel files door vrachtauto	0,32%	0,18%	0,24%	0,24%	0,23%

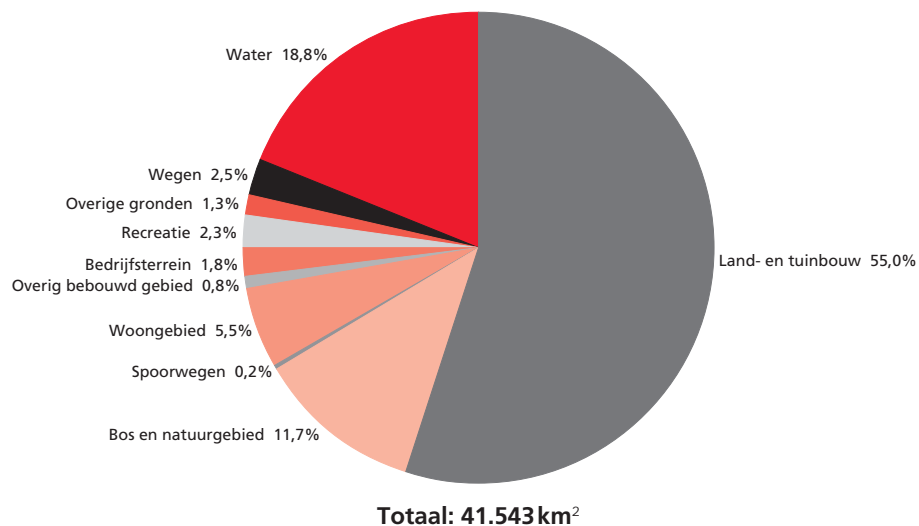
1) Inclusief andere motorvoertuigen.

Bron: DVS

Nog geen 3 procent voor weginfrastructuur

162

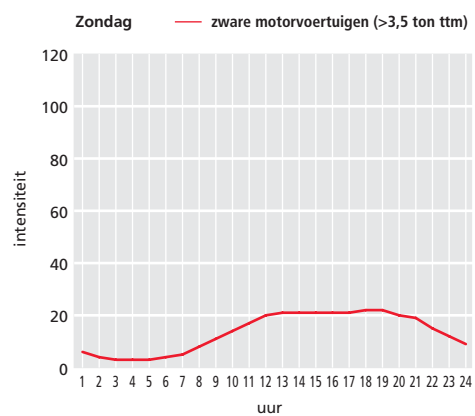
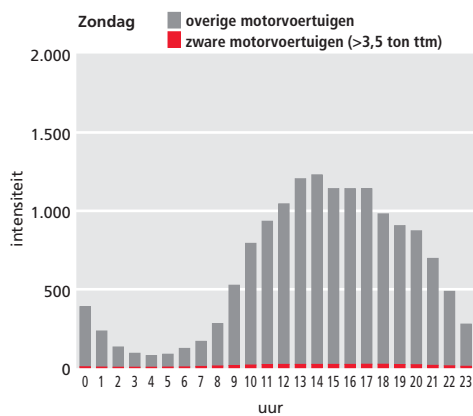
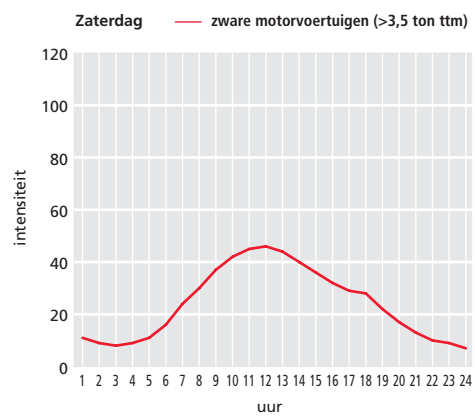
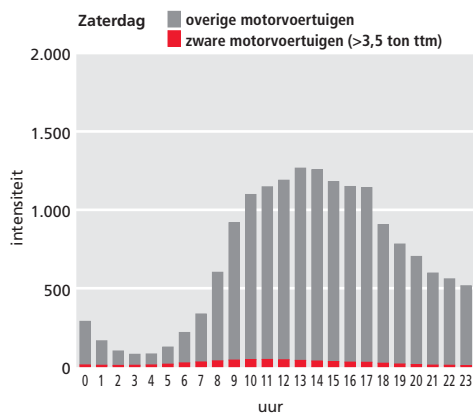
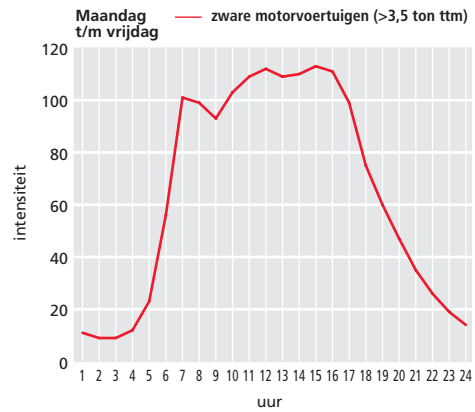
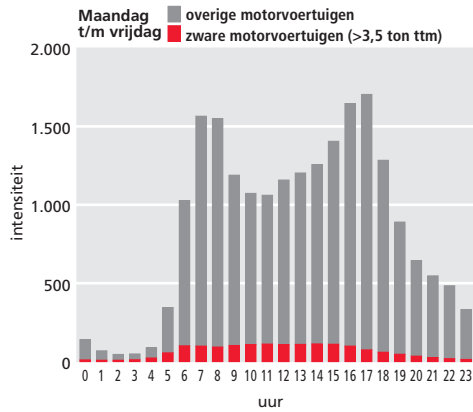
Bodemgebruik in Nederland (2006)

Bron: CBS

Meeste zware motorvoertuigen op doordeweekse dagen

Gemiddelde verkeersintensiteit op het Nederlandse hoofdwegennet (2009)

Vrachtverkeer inclusief autobussen.

Bron: DVS, bewerking TLN

	Wegennet (km)					Spoor- wegen	Vaar- wegen
	Snel- wegen	Nationale wegen	Provinciale wegen	Overige wegen	Totaal wegen		
België	1.763	12.613	1.349	137.870	153.595	2.955	1.532
Bulgarije	418	2.975	16.032	:	19.425	2.827	470
Cyprus	257	2.131	1.950	3.504	7.842	:	:
Denemarken	1.111	2.755	:	69.331	73.197	633	:
Duitsland	12.594	40.420	178.180	:	231.194	19.645	7.309
Estland	96	3.896	12.473	41.547	58.012	131	320
Finland	700	12.629	13.466	51.365	78.160	3.067	9.677
Frankrijk	10.958	9.861	377.377	628.987	1.027.183	15.401	5.372
Griekenland	1.103	10.189	30.864	75.600	117.756	264	6
Hongarije	858	6.746	23.579	158.760	189.943	2.848	1.440
Ierland	269	5.159	11.645	79.447	96.520	52	:
IJsland	11	4.213	3.999	4.825	13.048	:	:
Italië	6.588	19.290	156.258	:	182.136	11.927	1.562
Kroatië	959	7.160	10.544	10.375	29.038	985	:
Letland	:	1.647	18.532	49.608	69.787	257	12
Litouwen	309	6.387	14.625	59.394	80.715	122	425
Luxemburg	147	837	:	1.891	2.875	262	37
Macedonië	221	690	3.774	9.155	13.840	234	:
Malta	:	184	665	1.379	2.228	:	:
Nederland	2.582	2.430	7.899	122.559	135.470	2.155	6.215
Noorwegen	239	27.091	27.073	38.466	92.869	2.552	:
Oostenrijk	1.696	10.410	23.652	71.059	106.817	3.510	351
Polen	663	17.859	28.455	211.934	258.910	11.856	3.638
Portugal	2.613	5.883	4.406	:	12.902	1.460	124
Roemenië	281	15.837	64.775	:	80.893	3.974	1.779
Slovenië	579	976	4.921	32.233	38.709	503	:
Slowakije	365	3.374	14.144	25.942	43.825	1.577	251
Spanje	13.014	12.832	140.165	501.053	667.064	8.770	70
Tsjechië	657	6.191	48.736	74.919	130.503	3.078	664
Turkije	1.987	31.333	30.579	:	63.899	1.928	:
Verenigd Koninkrijk	3.673	49.016	122.281	245.027	419.997	5.318	1.065
Zweden	1.806	13.519	83.131	326.984	425.440	7.866	390
Zwitserland	1.383	381	18.136	51.446	71.346	3.557	1.240

Bron: EUROSTAT

165 Rijksinkomsten uit het wegverkeer (1990-2011)

(x mln euro)	Totaal wegverkeer					
	1990	2000	2005	2009	2010 ¹⁾	2011 ²⁾
Rijksinkomsten weggebruikers						
Belasting personenauto's en motorrijwielen	1.187	2.872	3.198	2.361	1.923	1.898
Accijns op benzine	1.682	3.103	3.935	3.951	4.038	4.061
Accijns op diesel en LPG	797	2.069	2.645	3.282	3.472	3.586
Motorrijtuigenbelasting	933	2.092	2.399	3.316	3.646	3.837
Belasting op zware motorvoertuigen	-	99	111	115	115	118
Belasting op brandstoffen (milieu)	-	482	-	-	-	-
BTW inkomsten ³⁾	1.252	3.039	3.576	3.619	3.836	3.900
Totaal	5.850	13.756	15.864	16.644	17.030	17.400

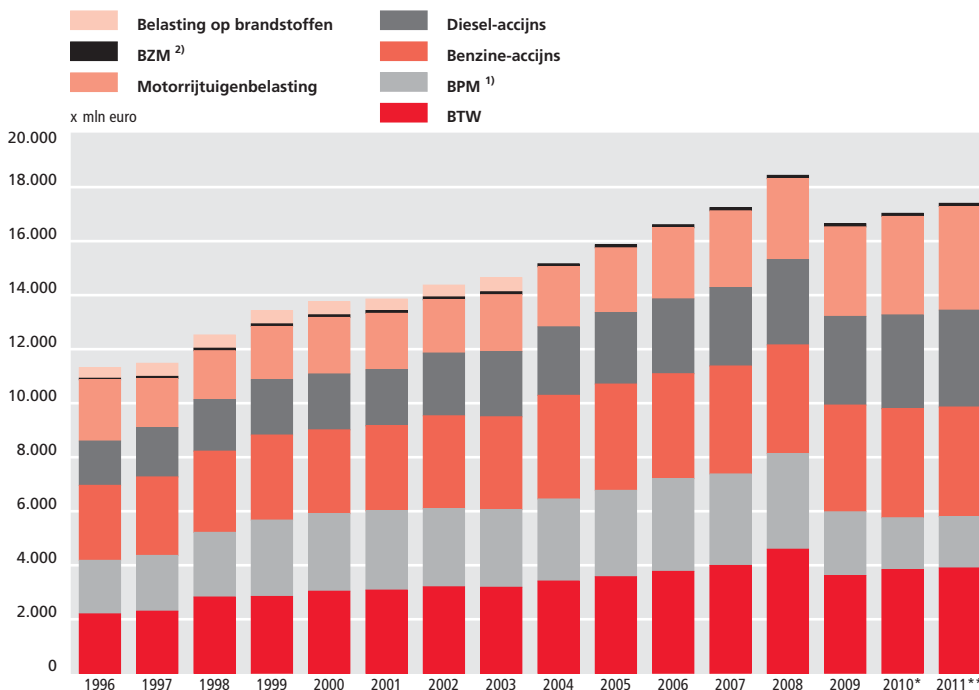
1) Vermoedelijke uitkomst.

2) Ontwerpbegroting.

3) BTW over aanschaf, reparatie/onderhoud, lease en verhuur motorvoertuigen, brandstoffen en opleidingen.

Bron: Miljoenennota, bewerking TLN

166 Ontwikkeling Rijksinkomsten uit wegverkeer (1996-2011)

1) Belasting op personenauto's en motorrijwielen.

2) Belasting op zware motorrijtuigen (Eurovignet).

* Vermoedelijke uitkomst.

** Ontwerp begroting.

Bron: Miljoenennota

167 Ontwikkeling Rijksuitgaven verkeersvoorzieningen (2008-2014)

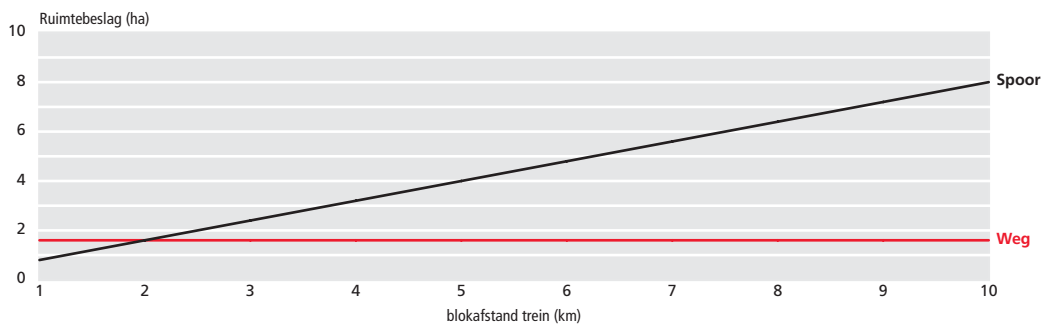
x mln euro	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hoofdwegennet	3.058	2.443	2.909	2.757	2.898	3.018	3.694
Spoorwegen	1.835	2.680	2.976	2.386	2.264	2.258	2.200
Mega projecten ¹⁾	275	241	98	198	153	274	285
Regionale en lokale infrastructuur	286	379	275	242	384	437	257
Totaal	5.455	5.744	6.258	5.583	5.699	5.988	6.436

¹ Betuwelijn, HSL en Zuiderzeelijn.

Bron: Rijksbegroting Infrastructuurfonds 2010

Meer ruimtebeslag bij grote blokafstand

168 Ruimtebeslag 30 vrachtautoladingen bij vervoer over spoor of weg, naar blokafstand trein

Bron: TLN

169 Indicatie van toltarieven voor personenauto's en vrachtautocombinaties op autosnelwegen in Frankrijk, Italië en Spanje (2010)

Traject	Tol in euro per voertuigtype		Km	Tol in eurocent per kilometer		Factor
	auto	vracht		auto	vracht	
Frankrijk						
A1 Lille – Paris	14,60	43,30	224	6,52	19,33	2,97
Italië						
A1 Milano - Napoli	46,70	113,30	773	6,04	14,66	2,43
Spanje						
AP 68 Bilbao - Zaragoza	26,15	55,10	304	8,60	18,13	2,11

Bron: TLN

170

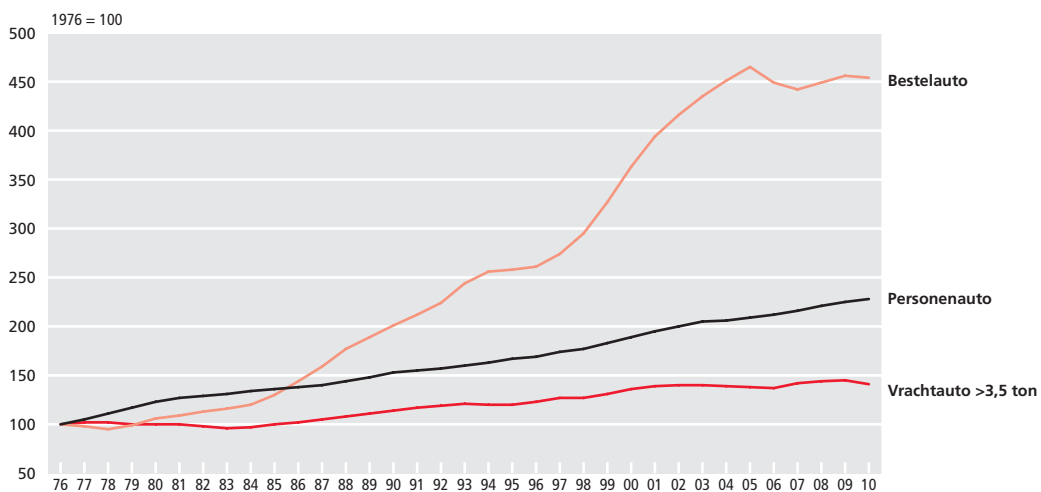
Beheers- en onderhoudskosten Rijksinfrastructuur in eurocent per voertuigkilometer (2002)

	Variabel	Vast	Totaal
Vrachtauto (Euro 5)			
Solo < 12 ton	0,40	0,91	1,31
Solo > 12 ton	2,22	0,91	3,13
Met aanhanger > 12 ton	6,21	0,91	7,12
Met oplegger > 12 ton	5,16	0,91	6,07
Binnenschip			
minder dan 250 ton	53	142	195
250 - 400 ton	53	195	248
400 - 650 ton	53	266	319
650 - 1.000 ton	53	373	426
1.000 - 1.500 ton	53	418	471
1.500 - 2.000 ton	53	520	573
2.000 - 3.000 ton	53	558	611
meer dan 3.000 ton	53	811	864
Goederentrein			
Elektrisch (Betuwelijn)	170	433	603
Diesel (Betuwelijn)	150	404	554
Elektrisch (gemengd net)	418	413	831
Diesel (gemengd net)	370	382	752

Bron: IBO

171

Groei wagenpark personenauto's, bestelauto's en vrachtauto's in Nederland (1976-2010)

Bron: CBS, bewerking TLN

Milieu

172

Energieverbruik en emissies door wegverkeer in Nederland (1980-2009)

Energieverbruik (x mln liter)	1980	1985	1990	2007	2008	2009
Personenauto's						
- benzine	4.537	4.165	4.207	5.253	5.294	5.410
- diesel	356	747	1.082	2.085	2.186	2.198
- LPG	896	1.336	1.415	447	452	452
Autobussen						
- diesel	196	196	216	211	216	218
Vrachtauto's						
- diesel	1.114	1.060	1.132	915	908	840
Trekkers						
- diesel	578	631	768	1.425	1.461	1.351
Bestelauto's						
- benzine	248	207	190	27	24	23
- diesel	197	302	620	1.574	1.614	1.613
- LPG	45	63	61	29	28	28
Speciale voertuigen						
- benzine	16	24	9	3	3	3
- diesel	154	112	99	195	205	212
Emissies (x mln kg)						
Personenauto's						
- kooldioxyde	13.134	13.996	15.183	18.722	19.080	19.375
- stikstofoxyden	160,8	159,5	137,6	39,2	37,4	35,6
- zwaveldioxyde	3,42	3,81	4,51	0,20	0,20	0,20
Autobussen						
- kooldioxyde	519	518	580	563	576	580
- stikstofoxyden	9,6	9,8	10,7	5,0	4,7	4,4
- zwaveldioxyde	1,04	0,63	0,61	0,00	0,00	0,00
Vrachtauto's						
- kooldioxyde	2.953	2.794	3.024	2.431	2.415	2.233
- stikstofoxyden	51,4	45,4	44,1	20,4	19,4	17,5
- zwaveldioxyde	5,87	3,38	3,22	0,02	0,01	0,01
Trekkers						
- kooldioxyde	1.521	1.660	2.047	3.782	3.879	3.586
- stikstofoxyden	35,6	38,2	33,0	35,0	33,9	29,6
- zwaveldioxyde	3,05	2,02	2,18	0,02	0,02	0,02
Bestelauto's						
- kooldioxyde	1.177	1.388	2.202	4.289	4.388	4.379
- stikstofoxyden	13,8	13,7	14,7	15,7	15,3	14,5
- zwaveldioxyde	1,12	1,04	1,83	0,03	0,03	0,03
Speciale voertuigen						
- kooldioxyde	444	351	287	529	556	575
- stikstofoxyden	5,9	4,4	4,0	4,9	5,1	5,4
- zwaveldioxyde	0,82	0,37	0,29	0,00	0,00	0,00

1) Emissies 2009 voorlopig cijfer.
Energieverbruik wegverkeer o.b.v. raming.
Bron: CBS

(x mln kg)	1990	1995	2000	2006	2007	2008	aandeel
Kooldioxide (CO₂)							
Totaal (stationair + mobiel)	167.700	178.500	179.800	184.600	184.700	189.100	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	7.500	8.100	7.500	6.500	7.000	8.000	4,2%
Raffinaderijen	11.000	11.700	12.100	11.600	11.700	11.800	6,2%
Industrie, totaal	39.500	35.200	32.900	33.200	33.600	33.300	17,6%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	4.200	4.200	4.400	3.800	3.900	3.700	2,0%
Bouwmaterialenindustrie	3.000	2.800	2.900	2.400	2.500	2.500	1,3%
Chemische industrie	21.000	16.900	15.500	16.300	16.600	16.100	8,5%
Basismetalenindustrie	7.600	7.800	6.400	7.100	7.300	7.300	3,9%
Overige industrie	3.800	3.600	3.700	3.600	3.300	3.800	2,0%
Huishoudens	20.900	22.200	20.500	18.600	17.200	19.100	10,1%
Energiesector	41.700	49.600	50.900	52.800	54.500	54.600	28,9%
Handel, Diensten, Overheid	8.800	10.200	8.800	12.000	10.200	11.200	5,9%
Milieudienstverlening	4.600	5.300	7.200	7.200	7.700	7.900	4,2%
Overige stationaire bronnen	600	800	700	800	800	800	0,4%
Mobiele bronnen, totaal	33.100	35.400	39.200	41.900	42.000	42.500	22,5%
Mobiele bronnen in de landbouw	1.500	1.200	1.200	1.300	1.100	1.300	0,7%
Wegverkeer	23.555	25.519	28.152	30.070	30.686	31.273	16,5%
aandeel wegverkeer:	14,0%	14,3%	15,7%	16,3%	16,6%	16,5%	
waarvan personenauto's	15.183	15.840	17.367	18.409	18.722	19.080	10,1%
aandeel in wegverkeer:	64,5%	62,1%	61,7%	61,2%	61,0%	61,0%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	5.071	5.865	5.890	6.038	6.213	6.294	3,3%
aandeel in wegverkeer:	21,5%	23,0%	20,9%	20,1%	20,2%	20,1%	
Binnenvaart	1.900	1.900	2.100	2.000	2.000	2.000	1,1%
Spoorwegen	100	100	100	100	100	100	0,1%
Luchtvaart	300	500	600	700	700	700	0,4%
Visserij	900	1.000	900	600	600	600	0,3%
Zeevaart	3.600	3.700	4.600	5.400	5.100	4.600	2,4%
Overige mobiele bronnen	1.200	1.500	1.600	1.800	1.600	1.900	1,0%

Bron: CBS

(x mln kg)	1990	1995	2000	2006	2007	2008	aandeel
Zwavel dioxide (SO₂)							
Totaal (stationair + mobiel)	243,4	182,6	138,3	131,2	120,1	91,2	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	1,0	0,6	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1%
Raffinaderijen	67,1	61,2	33,1	32,4	29,9	25,7	28,2%
Industrie, totaal	51,1	29,9	13,4	15,0	15,1	14,5	15,9%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	1,8	1,1	0,5	0,6	0,5	0,7	0,8%
Bouwmaterialenindustrie	10,1	4,9	2,7	3,1	3,0	2,9	3,2%
Chemische industrie	19,9	11,5	3,1	4,0	4,0	3,3	3,6%
Basismetalenindustrie	14,9	12,2	7,0	6,9	7,3	7,1	7,8%
Overige industrie	4,3	0,3	0,2	0,4	0,4	0,5	0,5%
Huishoudens	1,1	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5%
Energiesector	45,6	17,2	15,1	9,8	8,8	6,3	6,9%
Handel, Diensten, Overheid	2,0	0,9	0,5	0,4	0,5	0,2	0,2%
Milieudienstverlening	4,6	0,6	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3%
Overige stationaire bronnen	0,7	0,6	0,8	0,1	0,1	0,1	0,1%
Mobiele bronnen, totaal	70,3	71,1	74,4	72,7	64,8	43,5	47,7%
Mobiele bronnen in de landbouw	1,7	1,3	1,3	1,3	1,1	0,7	0,8%
Wegverkeer	12,7	12,2	3,0	0,3	0,3	0,3	0,3%
aandeel wegverkeer:	5,2%	6,7%	2,2%	0,2%	0,2%	0,3%	
waarvan personenauto's	4,5	3,5	1,2	0,2	0,2	0,2	0,2%
aandeel in wegverkeer:	35,6%	29,0%	40,4%	71,4%	71,4%	71,4%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	5,4	5,6	1,0	0,04	0,04	0,03	0,0%
aandeel in wegverkeer:	42,6%	46,2%	34,1%	14,3%	14,3%	10,7%	
Binnenvaart	1,9	1,9	2,1	2,0	2,0	1,2	1,3%
Spoorwegen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1%
Luchtvaart	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1%
Visserij	1,0	1,1	0,9	0,6	0,6	0,3	0,3%
Zeevaart	51,7	53,2	65,5	66,9	59,6	40,2	44,1%
Overige mobiele bronnen	1,1	1,3	1,3	1,4	1,1	0,7	0,8%

Bron: CBS

(x mln kg)	1990	1995	2000	2006	2007	2008	aandeel
Koolmonoxide (CO)							
Totaal (stationair + mobiel)	1.131,9	915,7	780,2	681,0	660,2	664,9	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	1,3	1,4	1,3	1,1	1,2	1,4	0,2%
Raffinaderijen	4,9	2,2	2,8	5,2	4,0	5,3	0,8%
Industrie, totaal	267,5	212,7	157,9	155,3	147,0	148,5	22,3%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	6,1	7,3	3,6	4,1	4,4	4,4	0,7%
Bouwmaterialenindustrie	5,6	18,9	19,6	2,2	2,1	2,2	0,3%
Chemische industrie	23,9	34,6	26,5	19,2	19,0	15,8	2,4%
Basismetalenindustrie	225,3	148,7	106,1	125,1	117,4	121,9	18,3%
Overige industrie	6,6	3,2	2,1	4,6	4,1	4,2	0,6%
Huishoudens	70,4	61,7	60,0	54,1	53,7	54,2	8,2%
Energiesector	6,5	9,1	16,0	6,8	4,7	5,2	0,8%
Handel, Diensten, Overheid	2,6	2,6	2,5	3,0	2,6	2,3	0,3%
Milieudienstverlening	4,0	2,7	2,8	2,0	2,0	2,1	0,3%
Overige stationaire bronnen	0,3	0,3	0,5	0,8	1,4	1,0	0,2%
Mobiele bronnen, totaal	774,5	622,9	536,4	452,8	443,7	444,9	66,9%
Mobiele bronnen in de landbouw	6,5	4,9	4,8	4,1	3,6	3,8	0,6%
Wegverkeer	693,2	521,0	426,1	342,7	335,4	337,7	50,8%
aandeel wegverkeer:	61,2%	56,9%	54,6%	50,3%	50,8%	50,8%	
waarvan personenauto's	585,9	422,2	341,9	262,9	255,5	257,6	38,7%
aandeel in wegverkeer:	84,5%	81,0%	80,2%	76,7%	76,2%	76,3%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	20,4	18,6	12,4	12,5	13,4	14,1	2,1%
aandeel in wegverkeer:	2,9%	3,6%	2,9%	3,6%	4,0%	4,2%	
Binnenvaart	22,1	22,9	26,2	28,0	27,8	27,5	4,1%
Spoorwegen	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,0%
Luchtvaart	4,2	4,7	4,3	4,0	4,0	4,1	0,6%
Visserij	2,2	2,5	2,2	1,5	1,4	1,4	0,2%
Zeevaart	14,2	14,6	17,9	20,8	20,0	18,3	2,8%
Overige mobiele bronnen	31,7	52,1	54,7	51,5	51,1	51,9	7,8%

Bron: CBS

(x mln kg)	1990	1995	2000	2006	2007	2008	aandeel
Stikstofoxiden (NO_x)							
Totaal (stationair + mobiel)	648,4	552,9	499,5	455,7	426,0	403,5	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	8,7	13,8	13,0	10,6	10,8	11,6	2,9%
Raffinaderijen	18,8	17,0	10,3	10,1	9,3	8,5	2,1%
Industrie, totaal	78,7	56,5	34,0	32,7	31,6	31,4	7,8%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	7,8	5,6	3,6	3,3	3,3	3,0	0,7%
Bouwmaterialenindustrie	16,3	8,0	5,1	5,3	5,7	5,9	1,5%
Chemische industrie	38,7	28,1	15,1	13,9	13,0	13,1	3,2%
Basismetalenindustrie	7,8	9,8	6,6	7,0	7,0	6,7	1,7%
Overige industrie	8,1	5,0	3,5	3,2	2,7	2,6	0,6%
Huishoudens	20,3	20,7	18,4	14,2	12,7	13,5	3,3%
Energiesector	85,0	66,3	55,6	42,0	34,2	29,7	7,4%
Handel, Diensten, Overheid	12,4	12,4	11,9	12,6	10,5	8,8	2,2%
Milieudienstverlening	7,1	4,4	4,5	3,8	3,9	4,4	1,1%
Overige stationaire bronnen	0,7	0,4	1,0	0,8	1,0	0,9	0,2%
Mobiele bronnen, totaal	416,7	361,4	350,8	329,0	312,1	294,8	73,1%
Mobiele bronnen in de landbouw	20,0	15,5	15,3	14,2	12,1	13,7	3,4%
Wegverkeer	244,2	188,1	155,0	124,9	120,8	116,4	28,9%
aandeel wegverkeer:	37,7%	34,0%	31,0%	27,4%	28,4%	28,9%	
waarvan personenauto's	137,6	91,8	65,8	41,8	39,2	37,4	9,3%
aandeel in wegverkeer:	56,3%	48,8%	42,5%	33,5%	32,5%	32,1%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	77,0	69,0	59,6	56,3	55,4	53,3	13,2%
aandeel in wegverkeer:	31,6%	36,7%	38,4%	45,1%	45,8%	45,8%	
Binnenvaart	30,7	27,3	30,0	28,2	28,9	28,6	7,1%
Spoorwegen	1,6	1,7	2,1	1,8	1,7	1,6	0,4%
Luchtvaart	1,4	1,8	2,4	2,9	2,9	2,9	0,7%
Visserij	16,5	18,2	15,9	11,1	10,7	10,3	2,6%
Zeevaart	88,5	90,9	110,8	130,6	121,9	107,4	26,6%
Overige mobiele bronnen	13,9	17,9	19,2	15,2	13,0	13,8	3,4%

Bron: CBS

(x mln kg)	1990	1995	2000	2006	2007	2008	aandeel
Fijn stof (PM10)							
Totaal (stationair + mobiel)	77,47	57,53	47,70	42,01	40,93	39,05	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	5,86	5,79	6,06	6,23	6,55	6,78	17,4%
Raffinaderijen	6,46	4,78	3,34	1,71	1,46	1,36	3,5%
Industrie, totaal	28,84	16,88	9,62	8,68	8,81	8,21	21,0%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	7,17	3,05	2,62	2,58	2,78	2,62	6,7%
Bouwmaterialenindustrie	3,46	2,77	1,59	1,66	1,66	1,61	4,1%
Chemische industrie	4,42	3,58	1,54	1,27	1,07	0,90	2,3%
Basismetalenindustrie	10,27	6,16	2,64	2,00	2,12	1,86	4,8%
Overige industrie	3,52	1,33	1,23	1,16	1,18	1,22	3,1%
Huishoudens	4,38	3,91	3,78	3,34	3,38	3,35	8,6%
Energiesector	1,49	0,56	0,30	0,37	0,31	0,31	0,8%
Handel, Diensten, Overheid	1,78	1,35	1,29	0,89	0,99	1,01	2,6%
Milieudienstverlening	0,90	0,09	0,03	0,17	0,05	0,05	0,1%
Overige stationaire bronnen	1,03	1,07	1,26	1,27	1,33	1,34	3,4%
Mobiele bronnen, totaal	26,75	23,09	22,02	19,35	18,05	16,64	42,6%
Mobiele bronnen in de landbouw	1,83	1,27	1,11	0,83	0,69	0,75	1,9%
Wegverkeer	15,40	12,20	10,19	8,25	8,09	7,83	20,1%
aandeel wegverkeer:	19,9%	21,2%	21,4%	19,6%	19,8%	20,1%	
waarvan personenauto's	6,00	4,35	3,96	3,37	3,28	3,25	8,3%
aandeel in wegverkeer:	38,9%	35,7%	38,9%	40,8%	40,5%	41,6%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	4,73	4,24	2,50	1,53	1,43	1,26	3,2%
aandeel in wegverkeer:	30,7%	34,8%	24,6%	18,6%	17,7%	16,1%	
Binnenvaart	1,36	1,37	1,36	1,17	1,18	1,09	2,8%
Spoorwegen	0,06	0,06	0,07	0,06	0,06	0,05	0,1%
Luchtvaart	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,1%
Visserij	0,39	0,43	0,38	0,26	0,25	0,24	0,6%
Zeevaart	6,13	6,30	7,72	7,99	7,13	5,95	15,2%
Overige mobiele bronnen	1,56	1,42	1,15	0,74	0,61	0,68	1,7%

Emissies PM10 en NMVOS m.b.t. personenauto's, vrachtauto's en trekkers geschat (gewogen) o.b.v. totalen wegverkeer.

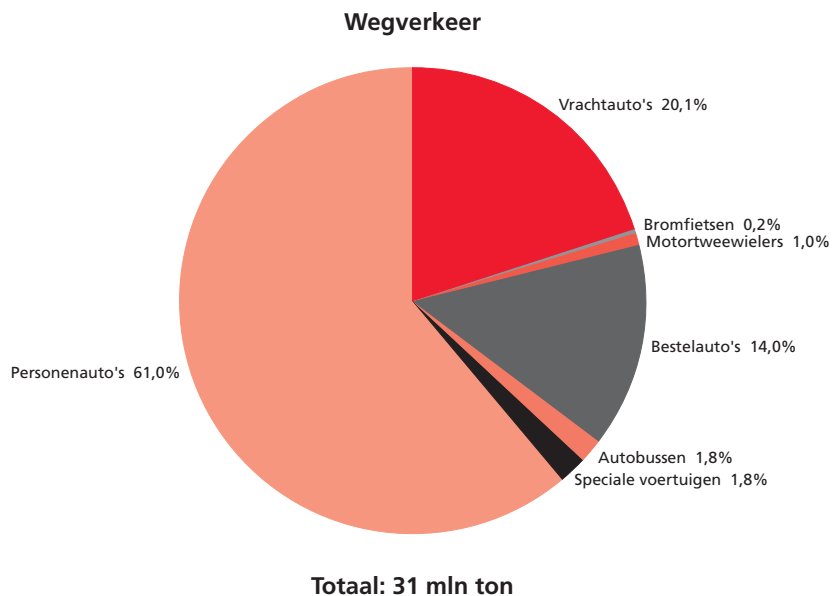
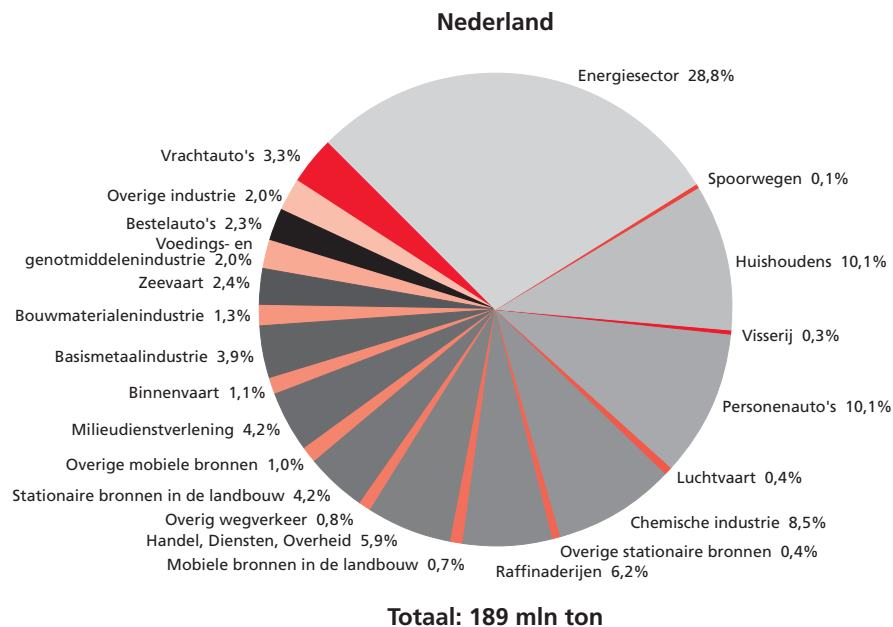
Bron: CBS

(x mln kg)	1990	1995	2000	2006	2007	2008	aandeel
Vluchtige organische stoffen (NMVOS)							
Totaal (stationair + mobiel)	464,39	326,02	233,97	172,16	168,78	168,13	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	1,80	1,91	1,78	1,50	1,61	1,78	1,1%
Raffinaderijen	15,32	11,89	14,04	9,72	8,02	7,62	4,5%
Industrie, totaal	133,74	87,52	55,18	37,43	37,85	38,08	22,6%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	7,56	6,98	6,39	5,34	5,83	5,69	3,4%
Bouwmaterialenindustrie	5,40	3,29	3,28	2,02	1,98	1,98	1,2%
Chemische industrie	33,82	18,81	13,05	8,55	7,82	7,72	4,6%
Basismetalenindustrie	4,94	3,56	1,99	1,48	1,37	1,60	1,0%
Overige industrie	82,02	54,87	30,46	20,03	20,86	21,08	12,5%
Huishoudens	37,42	37,16	33,60	31,72	32,02	32,16	19,1%
Energiesector	17,14	14,79	13,82	7,28	8,20	7,89	4,7%
Handel, Diensten, Overheid	51,43	30,89	16,99	19,72	19,55	19,98	11,9%
Milieudienstverlening	1,91	2,53	1,72	1,26	1,19	1,14	0,7%
Overige stationaire bronnen	21,93	17,20	14,44	8,27	8,27	8,42	5,0%
Mobiele bronnen, totaal	183,71	122,13	82,41	55,27	52,08	51,06	30,4%
Mobiele bronnen in de landbouw	3,47	2,55	2,38	1,75	1,47	1,57	0,9%
Wegverkeer	163,95	100,75	62,83	39,89	37,87	37,72	22,4%
aandeel wegverkeer:	35,3%	30,9%	26,9%	23,2%	22,4%	22,4%	
waarvan personenauto's	130,53	75,93	44,91	25,37	23,75	24,11	14,3%
aandeel in wegverkeer:	79,6%	75,4%	71,5%	63,6%	62,7%	63,9%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	7,55	6,33	3,63	2,51	2,34	2,09	1,2%
aandeel in wegverkeer:	4,6%	6,3%	5,8%	6,3%	6,2%	5,5%	
Binnenvaart	8,20	9,54	7,71	5,00	4,83	4,41	2,6%
Spoorwegen	0,07	0,08	0,09	0,07	0,07	0,07	0,0%
Luchtvaart	0,42	0,39	0,29	0,27	0,27	0,26	0,2%
Visserij	0,73	0,80	0,70	0,49	0,47	0,45	0,3%
Zeevaart	2,73	2,81	3,42	3,90	3,58	3,08	1,8%
Overige mobiele bronnen	4,13	5,21	4,97	3,90	3,52	3,49	2,1%

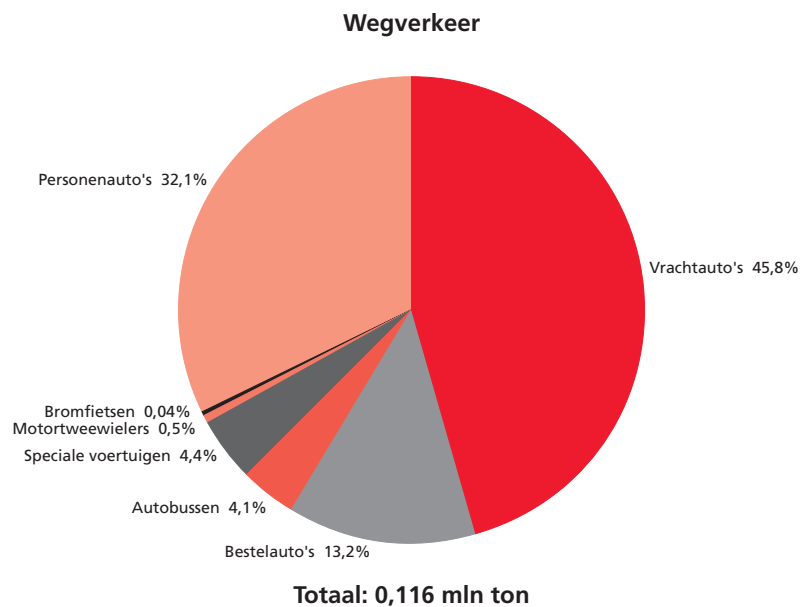
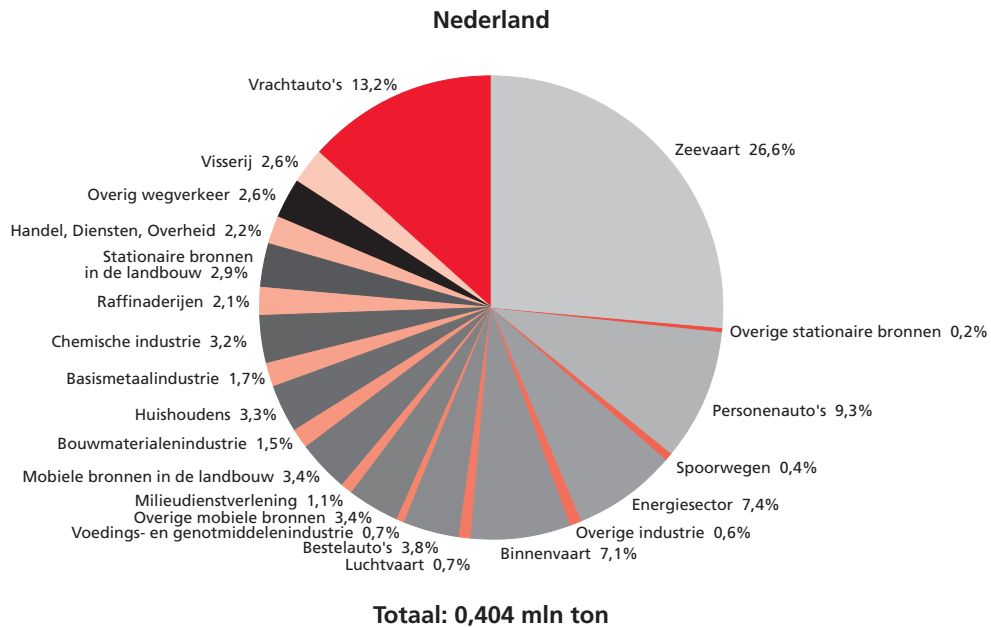
Emissies PM10 en NMVOS m.b.t. personenauto's, vrachtauto's en trekkers geschat (gewogen) o.b.v. totalen wegverkeer.

Bron: CBS

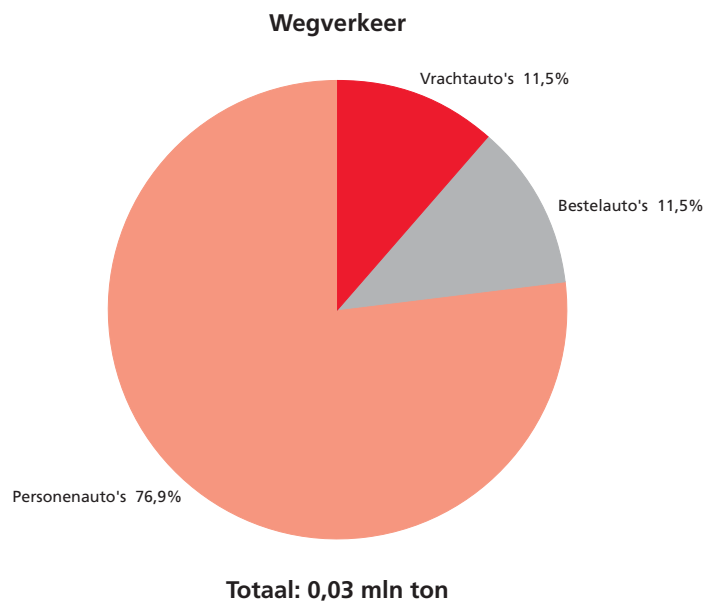
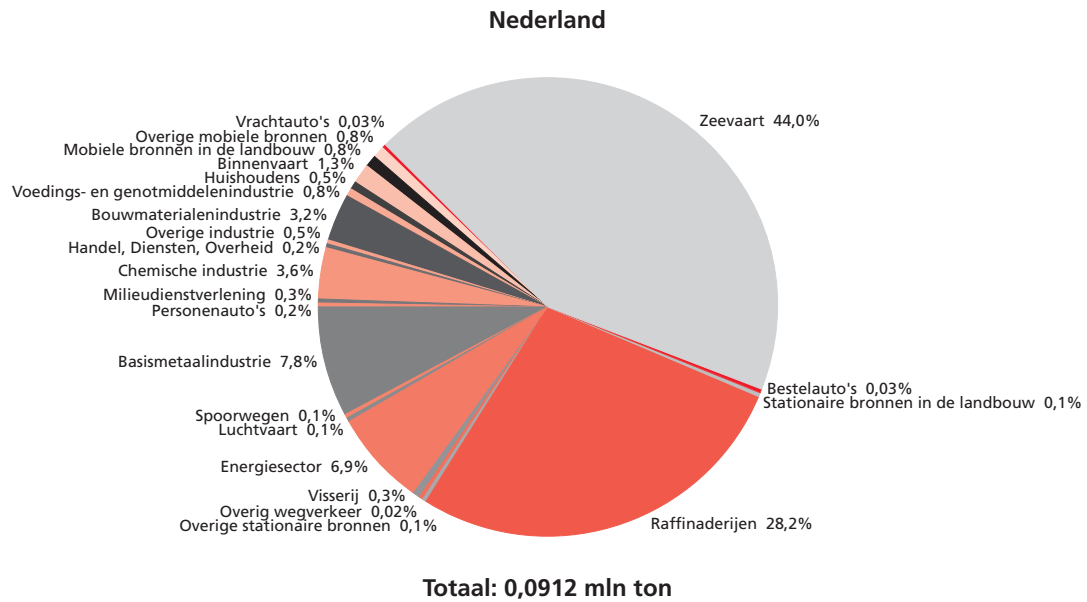
Verdeling CO₂-uitstoot in Nederland (2008)

Bron: CBS

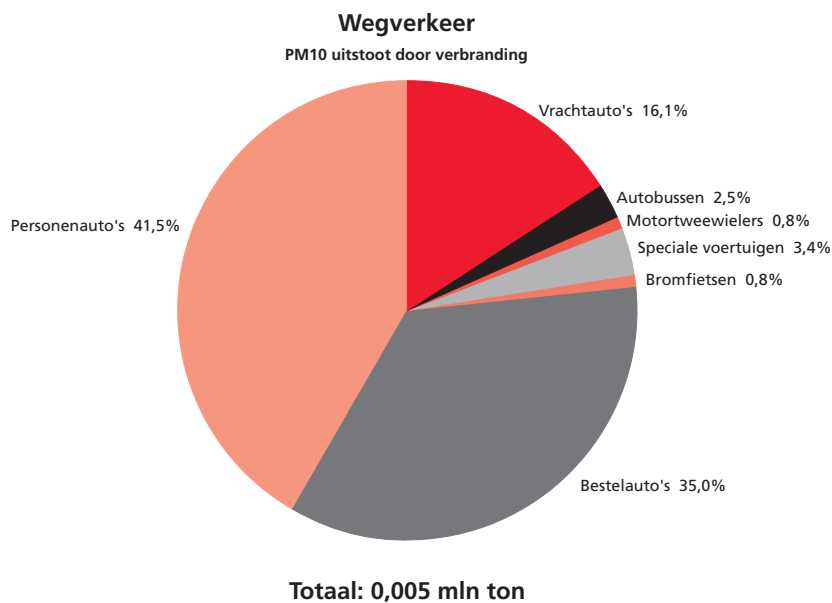
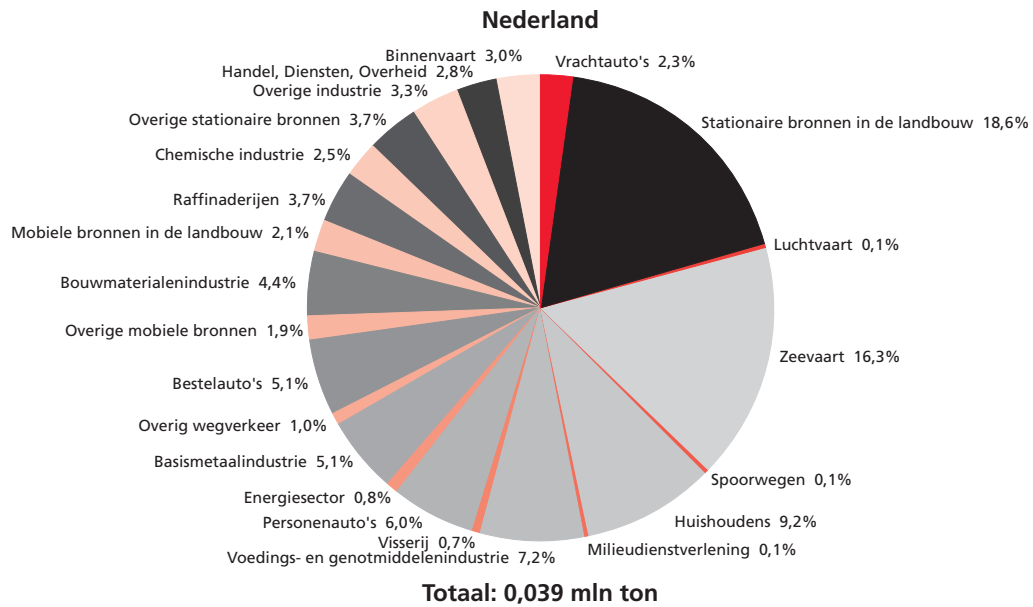

Bron: CBS

176 Verdeling SO₂-uitstoot in Nederland (2008)

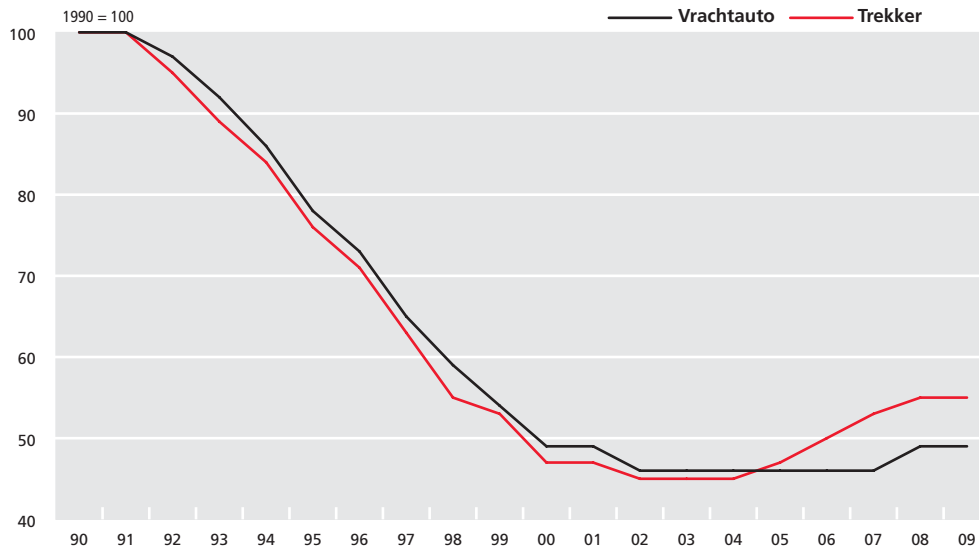
Bron: CBS

Bron: CBS

178

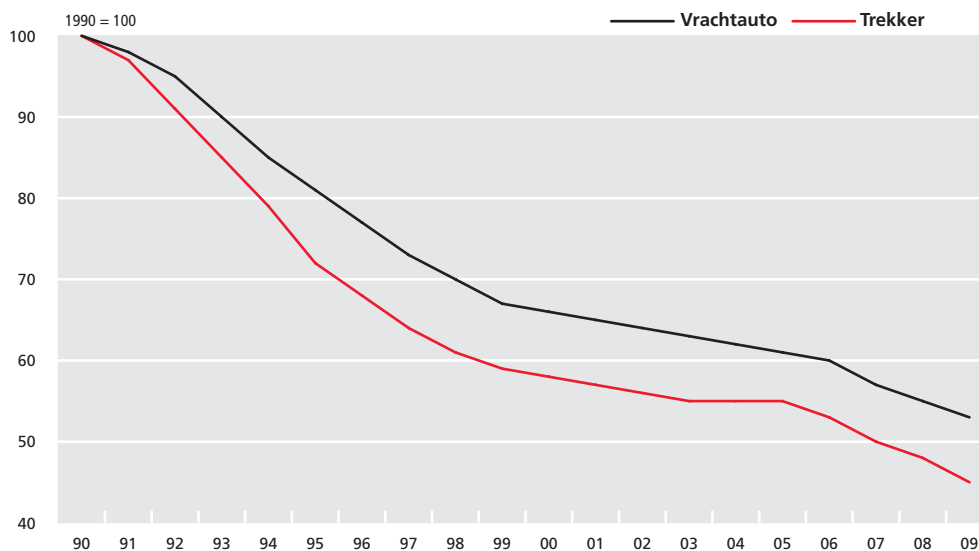
Ontwikkeling gemiddelde uitstoot koolmonoxyde (CO) vrachtauto's en trekkers per eenheid, per voertuigkilometer (1990-2009)

Bron: CBS

179

Ontwikkeling gemiddelde uitstoot stikstofoxyden (NO_x) vrachtauto's en trekkers per eenheid, per voertuigkilometer (1990-2009)

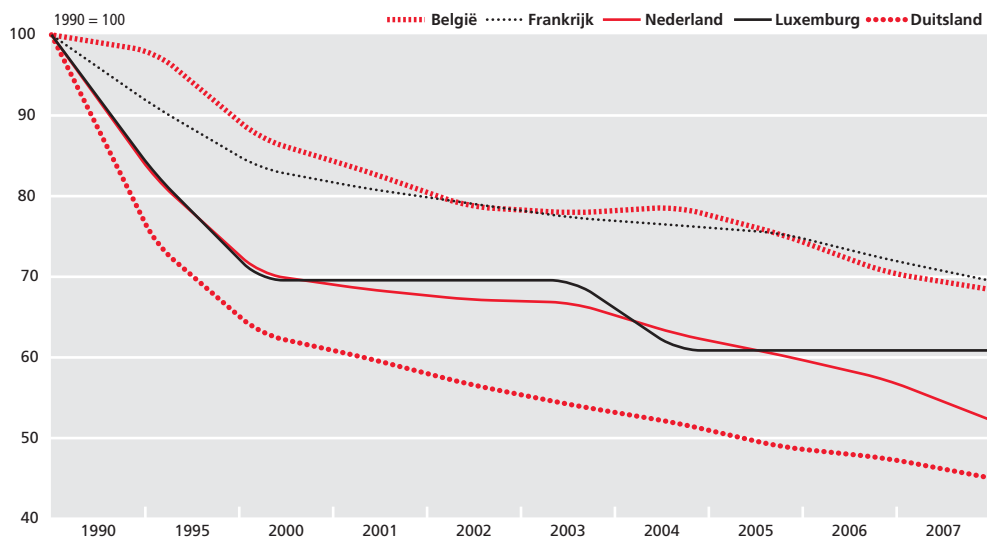
Bron: CBS

Verdeling kooldioxide en stikstofoxiden gemotoriseerd wegverkeer binnen en buiten de bebouwde kom (2008)

mln kg	Bebouwde kom	aandeel	Buitenwegen	aandeel	Autosnelwegen	aandeel	Totaal	aandeel
Stikstofoxiden (NO_x)								
Autobussen	2,58	8,5%	1,04	3,4%	1,12	2,0%	4,74	4,1%
Bestelauto's	4,36	14,4%	5,28	17,2%	5,70	10,3%	15,33	13,2%
Bromfietsen	0,04	0,1%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,05	0,0%
Motortweewielers	0,09	0,3%	0,15	0,5%	0,36	0,7%	0,60	0,5%
Personenauto's	10,15	33,5%	10,93	35,6%	16,28	29,4%	37,36	32,1%
Speciale voertuigen	3,42	11,3%	1,06	3,4%	0,59	1,1%	5,07	4,4%
Vrachtauto's	9,68	31,9%	12,27	39,9%	31,32	56,6%	53,26	45,8%
	Bebouwde kom	aandeel	Buitenwegen	aandeel	Autosnelwegen	aandeel	Totaal	aandeel
Kooldioxide (CO₂)								
Autobussen	264	3,2%	146	1,6%	166	1,2%	576	1,8%
Bestelauto's	1.149	14,1%	1.438	16,2%	1.801	12,6%	4.388	14,0%
Bromfietsen	49	0,6%	5	0,1%	0	0,0%	54	0,2%
Motortweewielers	108	1,3%	108	1,2%	108	0,8%	325	1,0%
Personenauto's	5.231	64,1%	5.784	65,1%	8.065	56,6%	19.080	61,0%
Speciale voertuigen	378	4,6%	110	1,2%	68	0,5%	556	1,8%
Vrachtauto's	977	12,0%	1.287	14,5%	4.031	28,3%	6.294	20,1%

Bron: CBS

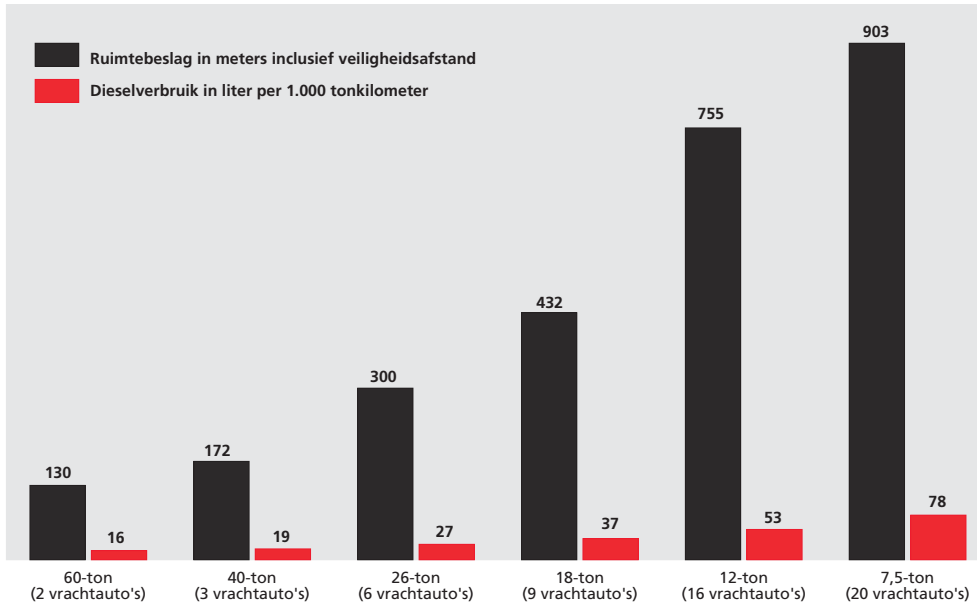
Ontwikkeling NO_x-emissie in België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland (1990-2007)

Bron: EEA

182

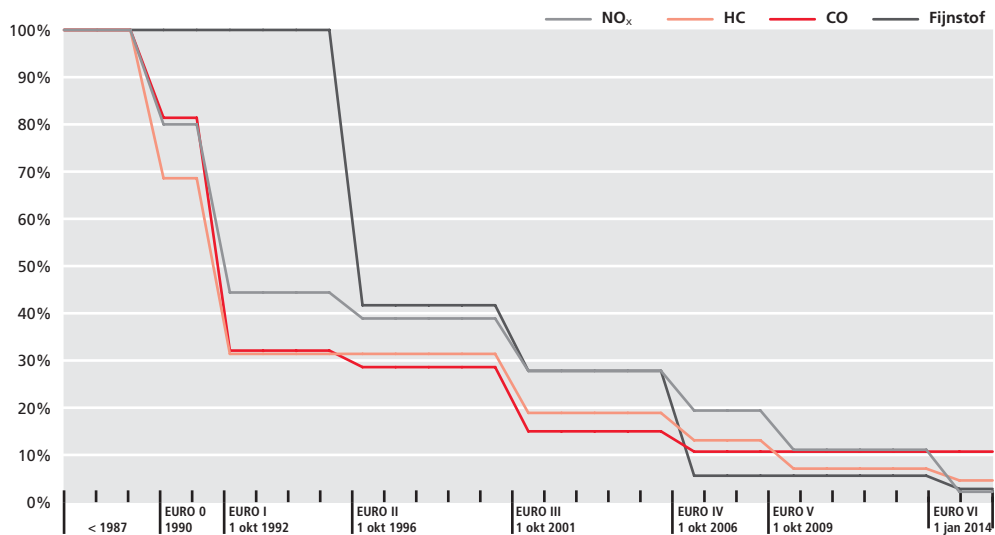
Vergelijking naar voertuig grootte van ruimtebeslag en brandstofverbruik bij vervoer van 106 pallets

Bron: BGA

183

Gestelde Euronormen aan reductie emissies van vrachtauto's ten opzichte van Euronorm 0 (1990-2014)

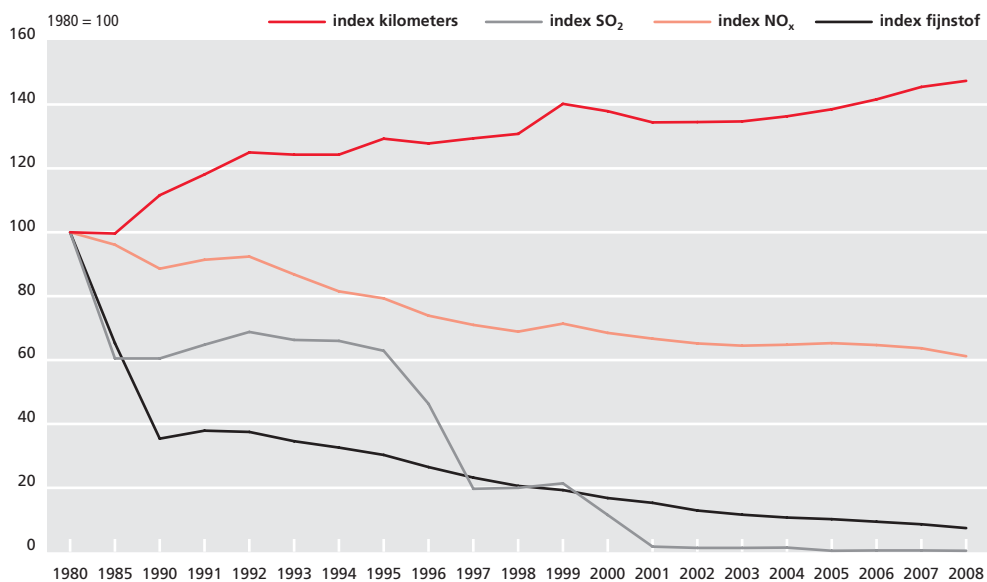

Bron: EU

Dalende trend bij uitstoot schadelijke stoffen

184

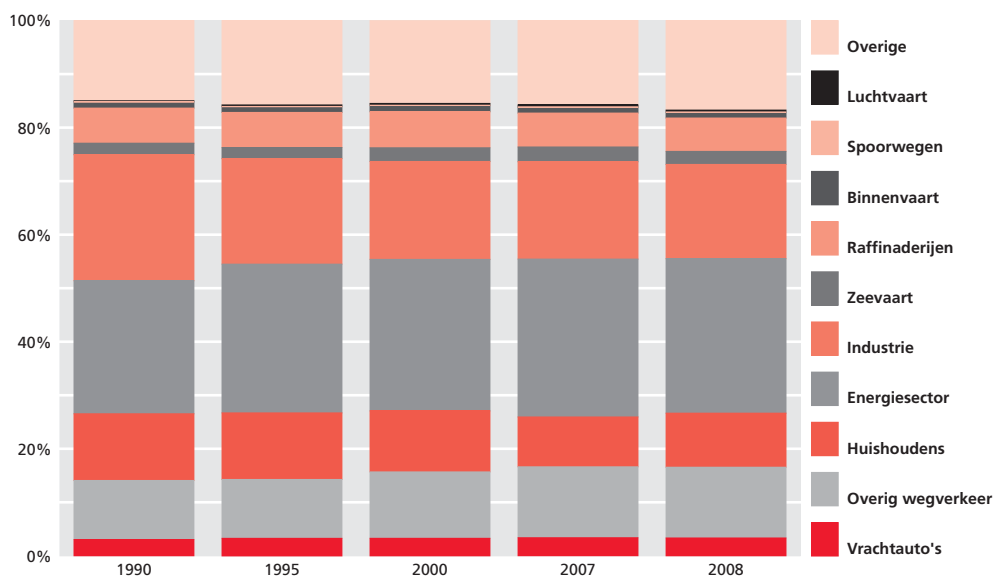
Ontwikkeling emissies door vrachtauto's in Nederland (1980-2008)

Bron: CBS, bewerking TLN

185

Verdeling CO₂-emissie in Nederland (1990-2008)

Bron: CBS

Ander perspectief met emissies in buitenland

186

CO₂-uitstoot in binnen- en buitenland door Nederlanders (1997)

	Nederlanders in Nederland		Nederlanders in buitenland		Nederlanders totaal	
	mln kg	aandeel	mln kg	aandeel	mln kg	aandeel
Personenauto's	16.996	9,7%	1.417	5,6%	18.413	9,2%
Bestelauto's	3.161	1,8%	201	0,8%	3.362	1,7%
Vrachtauto's	4.833	2,8%	3.152	12,5%	7.985	4,0%
Overig wegverkeer	1.174	0,7%	210	0,8%	1.384	0,7%
Luchtvaart	355	0,2%	10.240	40,6%	10.595	5,3%
Zeescheepvaart	166	0,1%	8.585	34,0%	8.751	4,4%
Binnenvaart	1.283	0,7%	1.435	5,7%	2.718	1,4%
Spoor*	104	0,1%	0	0,0%	104	0,1%
Totaal (incl. andere sectoren)	175.000	100%	25.240	100%	200.240	100%

* Alleen dieseltractie

Bron: CBS

187

NO_x-uitstoot in binnen- en buitenland door Nederlanders (1997)

	Nederlanders in Nederland		Nederlanders in buitenland		Nederlanders totaal	
	mln kg	aandeel	mln kg	aandeel	mln kg	aandeel
Personenauto's	92,5	23,0%	7,7	3,2%	100,2	15,5%
Bestelauto's	14,3	3,6%	0,9	0,4%	15,2	2,3%
Vrachtauto's	57,8	14,4%	38,8	15,9%	96,6	14,9%
Overig wegverkeer	2,6	0,6%	2,8	1,1%	5,3	0,8%
Luchtvaart **	1,4	0,3%	37,5	15,3%	38,9	6,0%
Zeescheepvaart	3,3	0,8%	169,0	69,1%	172,3	26,6%
Binnenvaart	23,8	5,9%	25,3	10,4%	49,1	7,6%
Spoor*	1,7	0,4%	0,0	0,0%	1,7	0,3%
Totaal (incl. andere sectoren)	403	100%	244	100%	647	100%

* Alleen dieseltractie

** Schatting TLN

Bron: CBS

Emissies verkeer en vervoer (2008)

(x mln kg)	CO	NO _x	PM10	SO ₂	CO ₂	NMVOS
Mobiele bronnen (totaal)	444,9	294,80	16,64	43,54	42.464	51,06
Binnenlands verkeer en vervoer (totaal)	374,7	179,10	10,32	10,07	35.693	43,60
Wegverkeer (totaal)	337,7	116,40	7,83	0,28	31.273	37,72
Personenauto's	257,6	37,36	3,81	0,20	19.080	23,83
Vrachtauto's	14,1	53,26	1,48	0,03	6.294	2,06
Bestelauto's	7,1	15,33	3,22	0,03	4.388	1,23
Wegverkeer-overig	58,9	10,45	-0,68	0,02	1.511	10,60
Binnenvaart (totaal)	27,5	28,60	1,09	1,17	1.998	4,41
Binnenvaart personenvervoer	0,4	1,80	0,14	0,07	114	0,21
Binnenvaart vrachtvervoer	5,4	24,60	0,90	1,07	1.698	1,34
Binnenvaart recreatievaart	21,7	2,20	0,05	0,03	186	2,86
Visserij	1,4	10,30	0,24	0,33	551	0,45
Spoorwegen (totaal) ¹⁾	0,2	1,60	0,05	0,05	89	0,07
Spoorwegen personenvervoer ¹⁾	0,1	0,30	0,03	0,02	27	0,04
Spoorwegen vrachtvervoer ¹⁾	0,1	1,30	0,02	0,04	62	0,03
Luchtvaart	4,1	2,90	0,04	0,11	711	0,26
Zeevaart binnengaats	3,8	19,30	1,06	8,13	1.072	0,68
Zeevaart op Nederlands Continentaal Plat	14,5	88,10	4,89	32,06	3.515	2,40
Mobiele werktuigen (totaal)	55,7	27,60	1,43	1,42	3.255	5,07
Mobiele werktuigen landbouw	3,8	13,70	0,75	0,73	1.330	1,57
Mobiele werktuigen bouwnijverheid	8,7	8,60	0,52	0,55	1.310	1,04
Mobiele werktuigen overige sectoren	43,1	5,20	0,15	0,14	615	2,45
Nederland (totaal)	664,9	403,50	39,05	91,20	189.100	168,13
Aandeel	CO	NO _x	PM10	SO ₂	CO ₂	NMVOS
Mobiele bronnen (totaal)	66,9%	73,1%	42,6%	47,7%	22,5%	30,4%
Binnenlands verkeer en vervoer (totaal)	56,4%	44,4%	26,4%	11,0%	18,9%	25,9%
Wegverkeer (totaal)	50,8%	28,8%	20,1%	0,3%	16,5%	22,4%
Personenauto's	38,7%	9,3%	9,8%	0,2%	10,1%	14,2%
Vrachtauto's	2,1%	13,2%	3,8%	0,03%	3,3%	1,2%
Bestelauto's	1,1%	3,8%	8,2%	0,03%	2,3%	0,7%
Wegverkeer-overig	8,9%	2,6%	-1,7%	0,02%	0,8%	6,3%
Binnenvaart (totaal)	4,1%	7,1%	2,8%	1,3%	1,1%	2,6%
Binnenvaart personenvervoer	0,1%	0,4%	0,4%	0,1%	0,1%	0,1%
Binnenvaart vrachtvervoer	0,8%	6,1%	2,3%	1,2%	0,9%	0,8%
Binnenvaart recreatievaart	3,3%	0,5%	0,1%	0,0%	0,1%	1,7%
Visserij	0,2%	2,6%	0,6%	0,4%	0,3%	0,3%
Spoorwegen (totaal) ¹⁾	0,0%	0,4%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
Spoorwegen personenvervoer ¹⁾	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Spoorwegen vrachtvervoer ¹⁾	0,0%	0,3%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Luchtvaart	0,6%	0,7%	0,1%	0,1%	0,4%	0,2%
Zeevaart binnengaats	0,6%	4,8%	2,7%	8,9%	0,6%	0,4%
Zeevaart op Nederlands Continentaal Plat	2,2%	21,8%	12,5%	35,2%	1,9%	1,4%
Mobiele werktuigen (totaal)	8,4%	6,8%	3,7%	1,6%	1,7%	3,0%
Mobiele werktuigen landbouw	0,6%	3,4%	1,9%	0,8%	0,7%	0,9%
Mobiele werktuigen bouwnijverheid	1,3%	2,1%	1,3%	0,6%	0,7%	0,6%
Mobiele werktuigen overige sectoren	6,5%	1,3%	0,4%	0,2%	0,3%	1,5%
Nederland (totaal)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

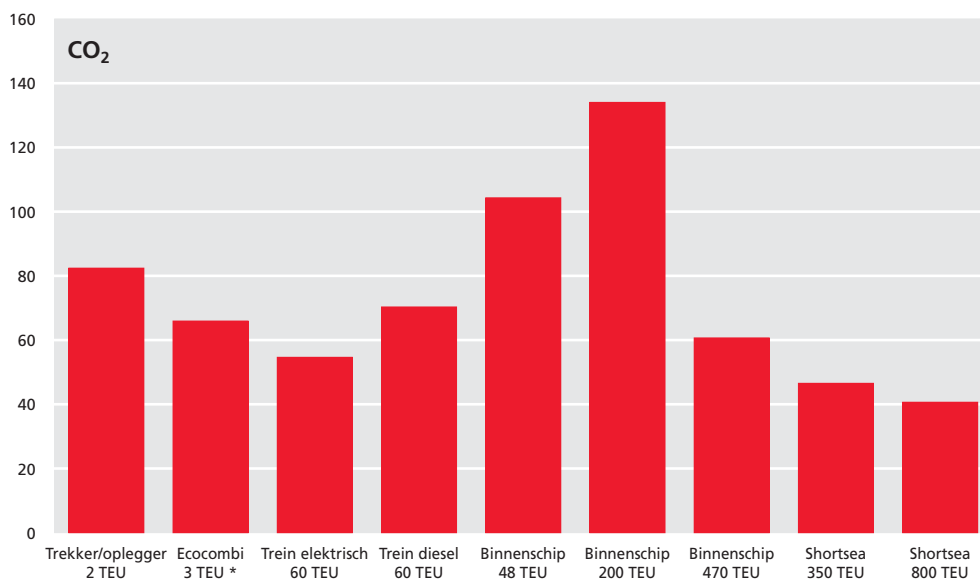
1) Exclusief elektriciteit.

Bron: CBS

Shortsea meest klimaatvriendelijk

189

Emissie CO₂ in lange afstandsvervoer containers in gram per tonkilometer (2010)

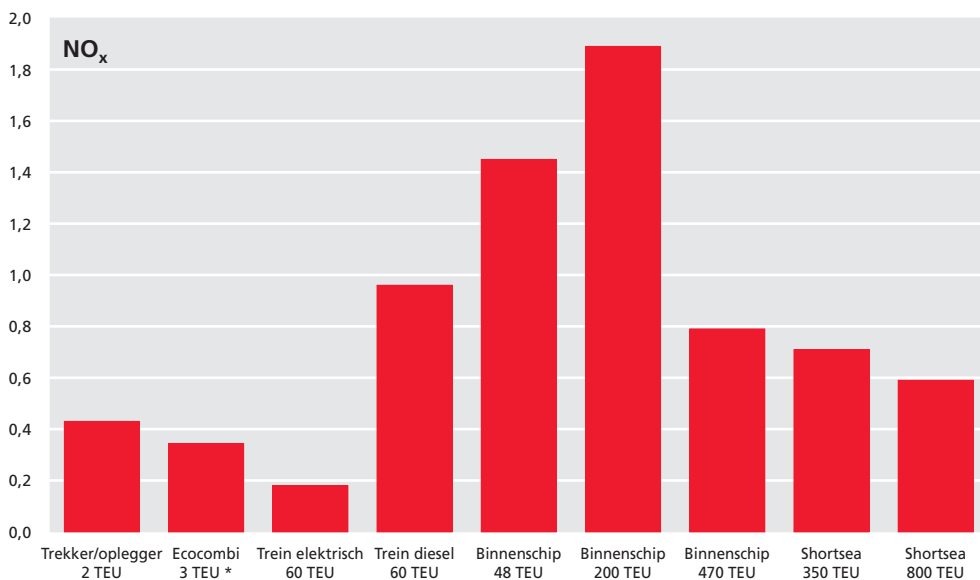

Bron: CE, (* bewerking TLN)

Vrachtauto schoner dan dieseltrein en schip

190

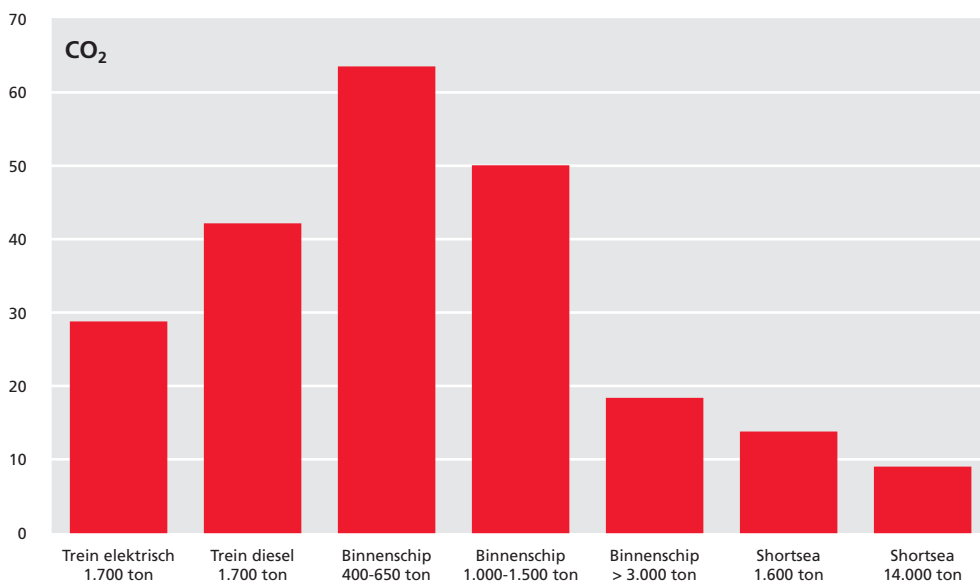
Emissie NO_x in lange afstandsvervoer containers in gram per tonkilometer (2010)

Bron: CE, (* bewerking TLN)

Grote schepen meest klimaatvriendelijk

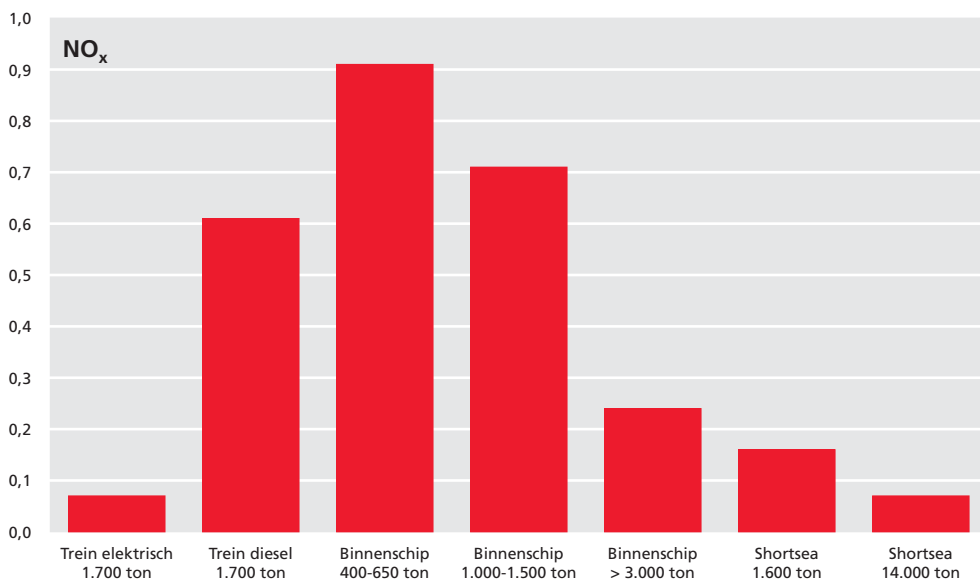
191 Emisatie CO₂ in bulkvervoer over lange afstand in gram per tonkilometer (2010)

Bron: CE

Elektrische trein en groot shortsea zeeschip het schoonst

192 Emisatie NO_x in bulkvervoer over lange afstand in gram per tonkilometer (2010)

Bron: CE

Drastische verlaging emissies door Euronormen voor vrachtauto's

193

Euronormen uitlaatgassen bij verschillende vervoerswijzen (1987-2014)

(gram/kWh)	NO _x	HC	CO	fijnstof
Vrachtauto				
< 1987	18,0	3,50	14,00	
Euronorm 0 (vrijwillig)	14,4	2,40	11,40	
Euronorm 1 (1-10-1992)	8,0	1,10	4,50	0,36
Euronorm 2 (1-10-1996)	7,0	1,10	4,00	0,15
Euronorm 3 (1-10-2001)	5,0	0,66	2,10	0,10
Euronorm 4 (1-10-2006)	3,5	0,46	1,50	0,02
Euronorm 5 (1-10-2009)	2,0	0,25	1,50	0,02
EEV	2,0	0,25	1,50	0,02
Euronorm 6 (1-01-2014)	0,4	0,16	1,50	0,01
Diesellocomotief				
2003 (geen norm)	12,0	0,65	2,92	0,40
Binnenschip				
< 2002 (geen norm)	11,0	0,60	1,60	0,41
vanaf 2002 ¹⁾	9,2 - 13,0	1,30	5,00	0,54

1) Bij meest voorkomende motor > 130 kW en 1600 - 1800 toeren.

Bron: EU, CCR, CE

194

Indicatieve geluidsnormen (1972-1996)

dB(A) ¹⁾	Ingangsdatum			
	1972	01-10-1982	1-10-1989	1-10-1996
Personenauto	82	80	77*	74*
Vrachtauto				
max. massa < 3,5 ton	84	81		
max. massa > 3,5 ton	89	86		
max. massa > 12 ton en vermogen > 200 pk	91	88		
max. massa < 2 ton			78*	76*
max. massa > 2 ton en < 3,5 ton			79*	77*
max. massa > 3,5 ton				
< 75 kW			81	77
≥ 75 kW en < 150 kW			83	78
> 150 kW			84	80
Locomotief	x	x	x	x
Binnenschip	x	x	x	x

x Geen normering.

* Voor dieselveertuigen met directe inspsuiting mag de norm met 1 dB(A) worden verhoogd.

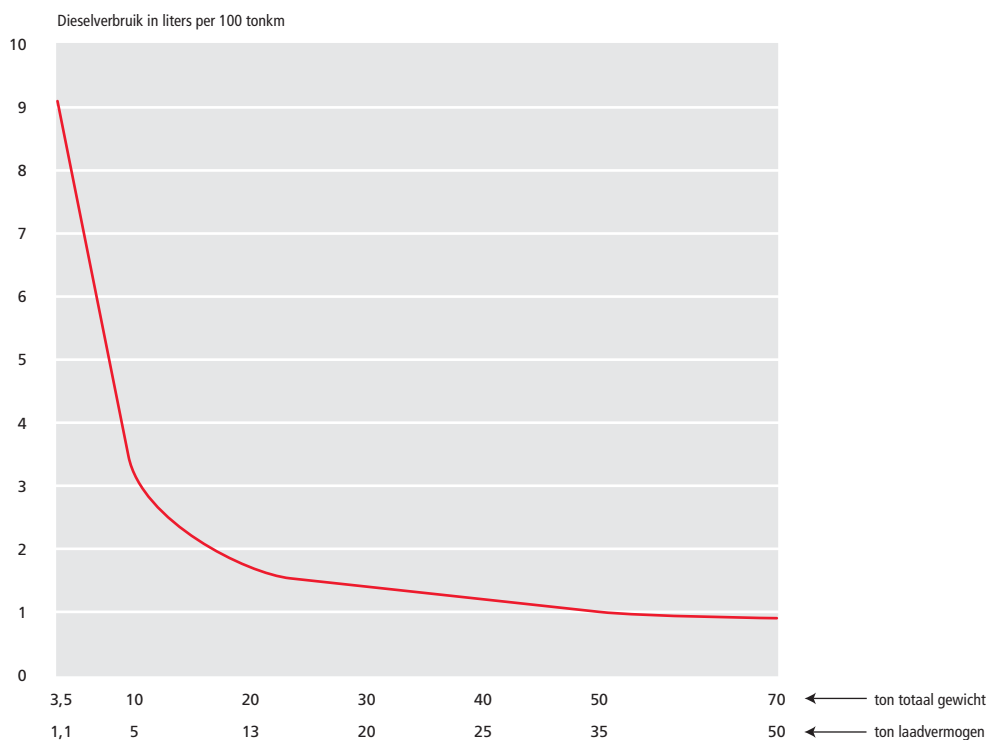
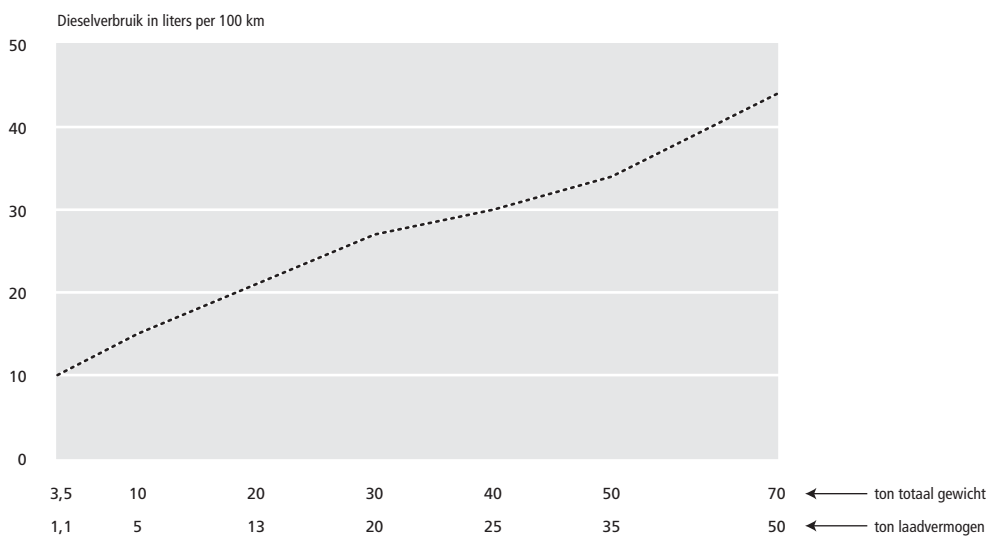
1) Verlaging met 3 dB(A) staat gelijk aan halvering van het geluid.

Bron: EU

Milieu gebaat bij grotere voertuigen

195

Dieserverbruik gerelateerd aan grootte voertuig en laadvermogen

Bron: DAF, RWTH Aachen, TLN

Beroepsvervoer efficiënter dan eigen vervoer

196

Ontwikkeling beladingsgraad Nederlands goederenvervoer over de weg (1996-2008)

	Beroepsvervoer					Eigen vervoer				
	1996	2005	2006	2007	2008	1996	2005	2006	2007	2008
Naar afstand (kilometers)										
totaal binnenlands en internationaal	78,7%	72,1%	72,2%	71,5%	72,8%	71,0%	59,8%	67,6%	64,2%	66,3%
binnenlands	73,3%	66,5%	69,7%	69,2%	74,4%	69,2%	60,2%	68,2%	63,5%	67,2%
totaal internationaal	82,9%	76,9%	74,6%	73,8%	71,3%	79,6%	53,9%	60,0%	70,4%	56,0%
bilateraal	82,8%	78,2%	75,3%	74,8%	72,3%	79,9%	74,8%	71,8%	74,0%	71,1%
cabotage	76,1%	55,5%	51,2%	55,5%	53,7%	66,7%	35,0%	46,6%	65,7%	43,8%
derde landen	85,1%	82,2%	83,2%	82,1%	79,6%	75,0%	82,6%	81,8%	85,0%	79,5%
	1996	2005	2006	2007	2008	1996	2005	2006	2007	2008
Naar inhoud (ton) ¹⁾										
totaal binnenlands en internationaal	71,4%	52,9%	52,6%	51,1%	47,8%	57,1%	42,4%	41,2%	42,0%	40,0%
binnenlands	61,5%	46,0%	44,7%	44,4%	42,6%	57,4%	40,3%	38,5%	38,2%	36,7%
totaal internationaal	77,5%	57,1%	57,7%	55,9%	51,7%	56,1%	48,8%	49,5%	49,5%	48,5%
bilateraal	79,7%	56,4%	56,4%	55,5%	50,4%	55,9%	48,2%	48,4%	49,3%	46,9%
cabotage	62,8%	49,3%	53,1%	44,4%	46,5%	50,0%	46,0%	47,2%	37,4%	42,8%
derde landen	70,1%	63,7%	65,5%	62,6%	61,6%	70,4%	59,6%	66,5%	63,1%	67,2%

1) Beladingsgraad van de inhoud geeft geen uitsluitsel over benutting van volume (m³).

Bron: CBS

197

Schaduwrijzen voor emissies binnen en buiten bebouwde kom, in euro per kg (2002)

Emissie		Waardering emissie buiten bebouwde kom (in euro)	Waardering emissie binnen bebouwde kom (in euro)
Kooldioxide	CO ₂	0,017	0,017
Stikstofdioxide	NO _x	5	7
Koolwaterstof	HC	5	7
Stofdeeltjes	PM ₁₀	20	150
Zwavel dioxide	SO ₂	3	3

Bron: CE, RIVM, TNO

Maximale marginale maatschappelijke kosten en heffingen per kilometer (2002)

(eurocent per km)	Marginale kosten					Heffing	Dekking
	infra	emissies	veiligheid	geluid	totaal		
Vrachtauto							
solo < 12 ton	2,3	2,2	2,8	1,7	9,1	6,7	74%
solo > 12 ton	2,6	2,6	2,8	1,5	9,4	7,7	82%
combinatie	3,7	3,6	1,8	1,3	10,5	11,3	108%
Goederentrein							
elektrisch	283,3	29,4	19,5	233,6	565,7	32,8	6%
diesel	149,9	200,7	19,5	233,6	603,7	114,2	19%
Binnenschip							
rivier	51,0	391,7	6,3	0,0	449,0	0,0	0%
kanaal	165,6	391,7	6,3	0,0	563,6	94,7	17%

Bron: CBS, CE, ECMT, Financiën, IOO, IWW/Infras, NEA, RIVM, SWOV, TNO, V&W, VU, bewerking TLN

Maximale marginale en integrale kostentoekening via heffing per kilometer of liter en kWh en maximaal effect op transportkosten (2002)

	Kilometerheffing* (in eurocent)		Heffing per liter of kWh (in eurocent)		Transportkosten (in procent)	
	marginaal	integraal	marginaal	integraal	marginaal	integraal
Vrachtauto						
solo < 12 ton	+2,4	+5,6	+16,1	+37,4	+2%	+6%
solo > 12 ton	+1,7	+4,8	+10,1	+28,4	+2%	+5%
combinatie	-0,8	+4,2	-3,2	+17,0	-1%	+4%
Goederentrein						
elektrisch	+532,9	+3.779,9	+25,6	+181,3	+53%	+378%
diesel	189,5	+2.694,2	+102,7	+565,1	+49%	+269%
Binnenschip						
rivier	+449,0	+743,0	+40,0	+66,2	+37%	+62%
kanaal	+469,0	2414,1	+41,8	+215,2	+39%	+201%

* Inclusief verkeersonveiligheidskosten die beter via verzekeringspremies zijn te internaliseren.

Bron: CBS, CE, ECMT, Financiën, IOO, IWW/Infras, NEA, RIVM, SWOV, TNO, V&W, VU, bewerking TLN

200 Totaal aan maximale marginale kosten en integrale inkomsten (2002)

(x mln euro)	Kosten				Inkomsten	Dekking	
	infrastructuur	emissies	veiligheid	geluid			
Wegvervoer	243,8	319,3	168,7	105,1	836,9	732,2	87%
Spoorvervoer	19,5	10,4	1,8	21,5	53,1	6,6	12%
Binnenvaart	45,8	165,5	2,7	0	213,9	20	9%
Totaal	309,1	495,2	173,2	126,6	1103,9	758,8	69%

Bron: CBS, CE, ECMT, Financiën, IOO, IWW/Infras, NEA, RIVM, SWOV, TNO, V&W, VU, bewerking TLN

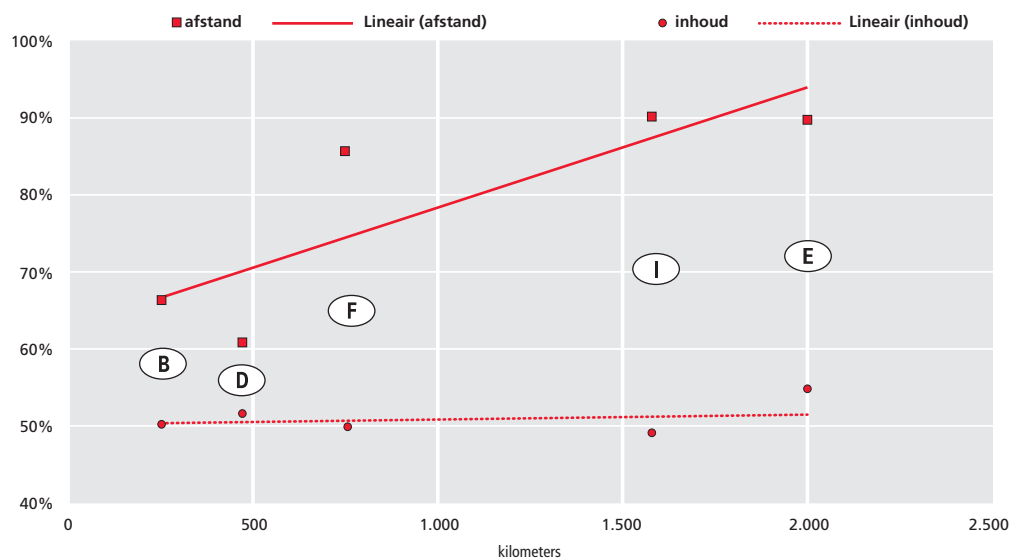
201 Indicatie van effecten van hogere heffingen en efficiëntie op kostenstijging (2002)

	Transportprijs in euro/km	Effect heffingen op transportprijs	Effect van kostenefficiëntie	Resulterende kostenstijging
Vrachtautocombinatie	1,0	- 1%	- 0 à 5%	0 à 4%
Goederentrein	10,0	+ 52%	- 25 à 50%	2 à 27%
Binnenschip	12,0	+ 38%	- 5 à 10%	28 à 33%

Bron: CBS, CE, ECMT, Financiën, IOO, IWW/Infras, NEA, RIVM, SWOV, TNO, V&W, VU, bewerking TLN

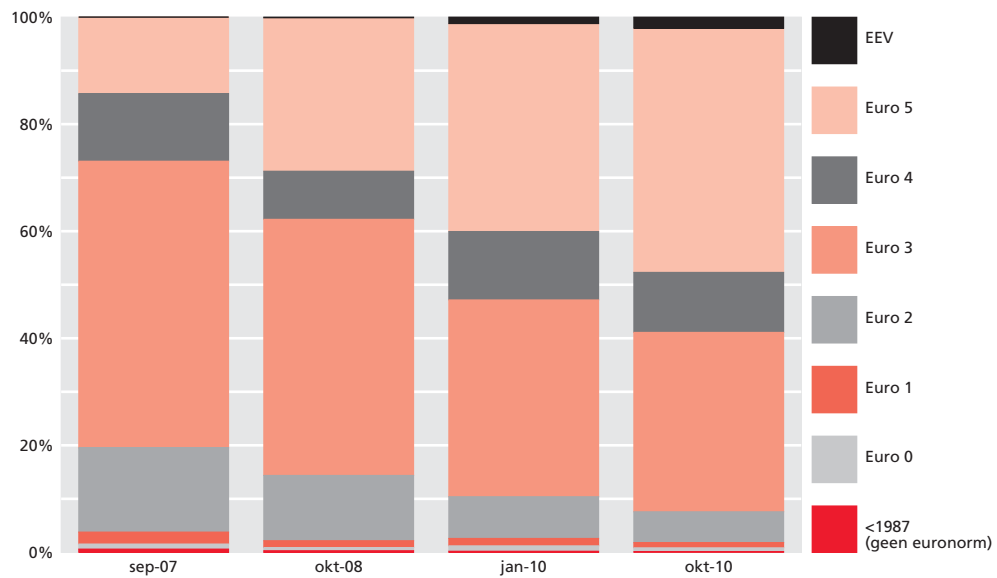
Op langere afstand hogere bezettingsgraad

202 Bezettingsgraad afstand en inhoud Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2008)

Bron: CBS, bewerking TLN

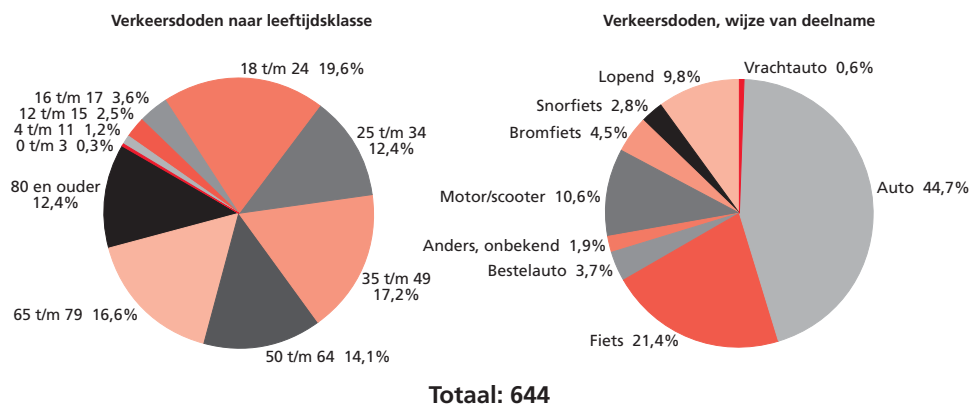
Nederlands park vrachtauto's beroepsgoederenvervoer over de weg, verdeeld naar milieuklasse (2007-2010)

Bron: TLN

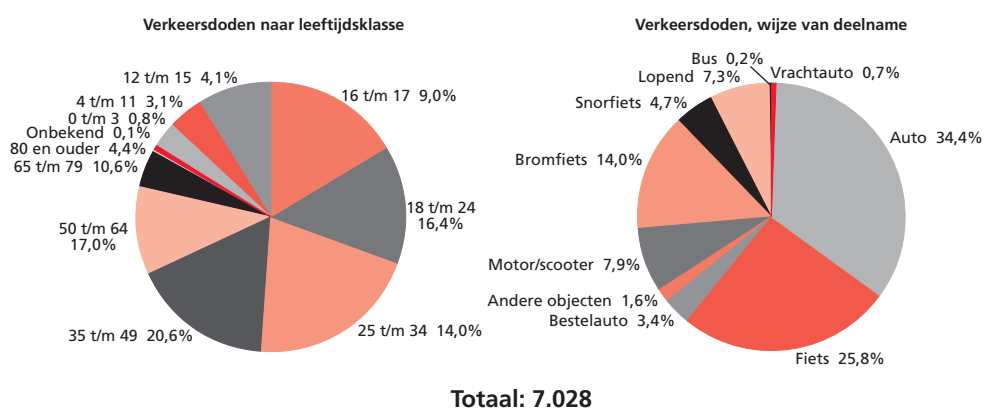
Verkeersveiligheid

204 Aantal verkeersdoden naar leeftijdscategorie en wijze van verkeersdeelname (2009)

Bron: DVS

205 Aantal verkeersgewonden¹⁾ naar leeftijdscategorie en wijze van verkeersdeelname (2009)

1) Waarbij ziekenhuisopname noodzakelijk was.

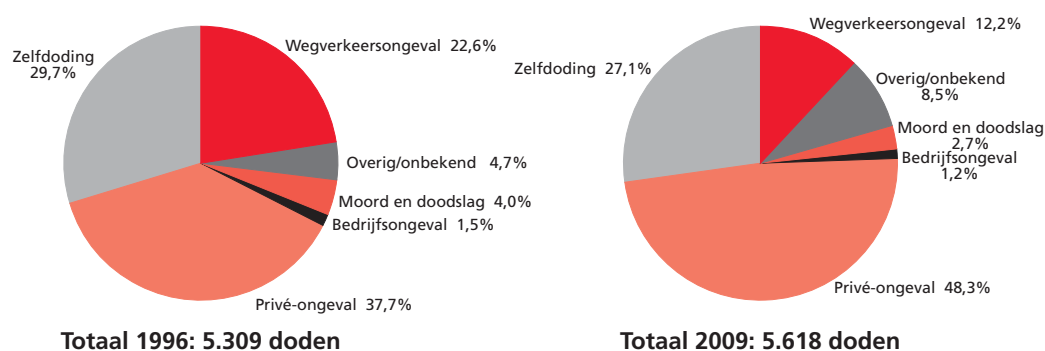
Bron: DVS

Verkeersdoden en -gewonden bij ongevallen met bestel- en vrachtverkeer (2000-2009)

Geregistreerde aantallen								
Vervoerswijze	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bestelauto								
Binnen bestelauto (doden)	52	55	14	20	21	35	28	24
Binnen bestelauto (z.h. gewonden)	471	422	414	375	405	329	323	242
Buiten bestelauto (doden)	71	100	76	62	61	43	59	52
Buiten bestelauto (z.h. gewonden)	955	873	835	825	785	740	803	580
Bestelauto betrokken en veroorzaker (doden)	73	85	44	38	45	45	57	51
toe-/afname			-48,2%	-13,6%	18,4%	0,0%	26,7%	-10,5%
Bestelauto betrokken en veroorzaker (z.h. gewonden)	827	778	752	767	743	669	705	562
toe-/afname			-3,3%	2,0%	-3,1%	-10,0%	5,4%	-20,3%
Vrachtauto								
Binnen vrachtauto (doden)	8	8	10	11	9	7	10	4
Binnen vrachtauto (z.h. gewonden)	91	61	80	68	61	72	82	48
Buiten vrachtauto (doden)	151	137	121	88	117	108	88	81
Buiten vrachtauto (z.h. gewonden)	587	485	422	415	391	452	367	278
Vrachtauto betrokken en veroorzaker (doden)	65	53	52	51	61	43	53	40
toe-/afname			-1,9%	-1,9%	19,6%	-29,5%	23,3%	-24,5%
Vrachtauto betrokken en veroorzaker (z.h. gewonden)	354	285	255	246	243	272	271	176
toe-/afname			-10,5%	-3,5%	-1,2%	11,9%	-0,4%	-35,1%

Bron: DVS

Verdeling aantal doden niet natuurlijke oorzaak (1996, 2009)

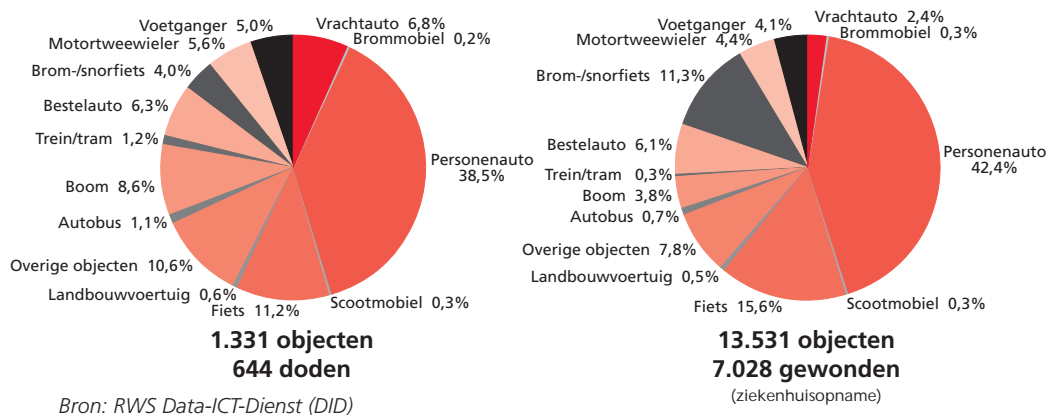
Bron: CBS

Betrokkenheid voertuigen bij verkeersongevallen waarbij doden en (letsel-)gewonden vielen (2009)

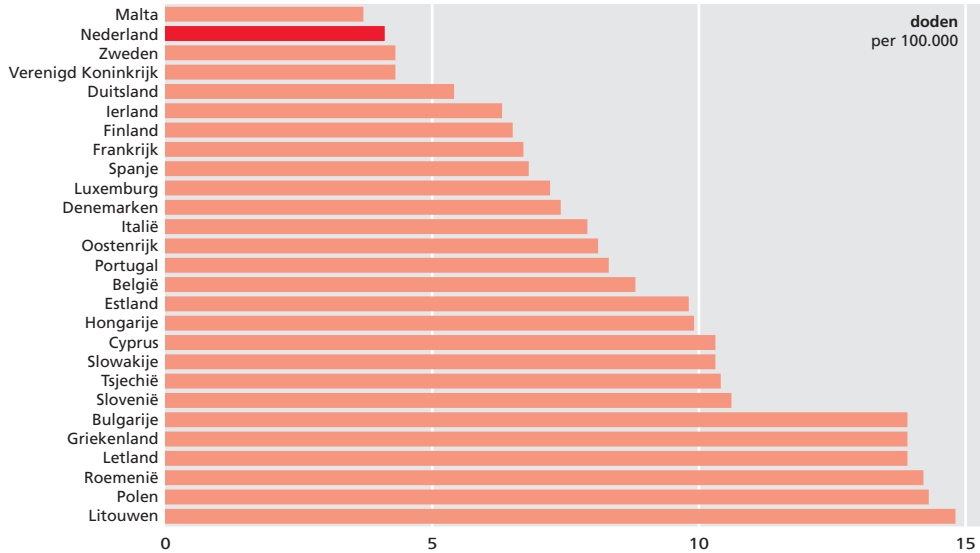
	doden	gewonden	totaal
Personenauto	513	5.737	6.250
Bestelauto	84	827	911
Vrachtauto	42	163	205
Trekker	40	135	175
Trekker met oplegger	8	26	34
Autobus	14	90	104
Motortweewieler	74	589	663
Landbouwvoertuig	8	64	72
Trein/tram	16	39	55
Bromfiets	35	1.160	1.195
Snorfiets	18	365	383
Brommobiel	3	37	40
Fiets	149	2.113	2.262
Scootmobiel	4	34	38
Onbekend voertuig i.g.v. bestuurder		16	16
Voetganger	67	551	618
Dier	1	39	40
Boom	115	527	642
Lichtmast	23	175	198
Overig vast object	52	382	434
Los voorwerp	10	26	36
Overig wegmeubilair	55	436	491
Overig	18	92	110
Totaal	1.349	13.623	14.972

Bron: RWS Data-ICT-Dienst (DID)

Betrokkenheid voertuigen, voetgangers, dieren en andere objecten naar soort verkeersongevallen (2009)

Aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners in Europese Unie per lidstaat (2008)

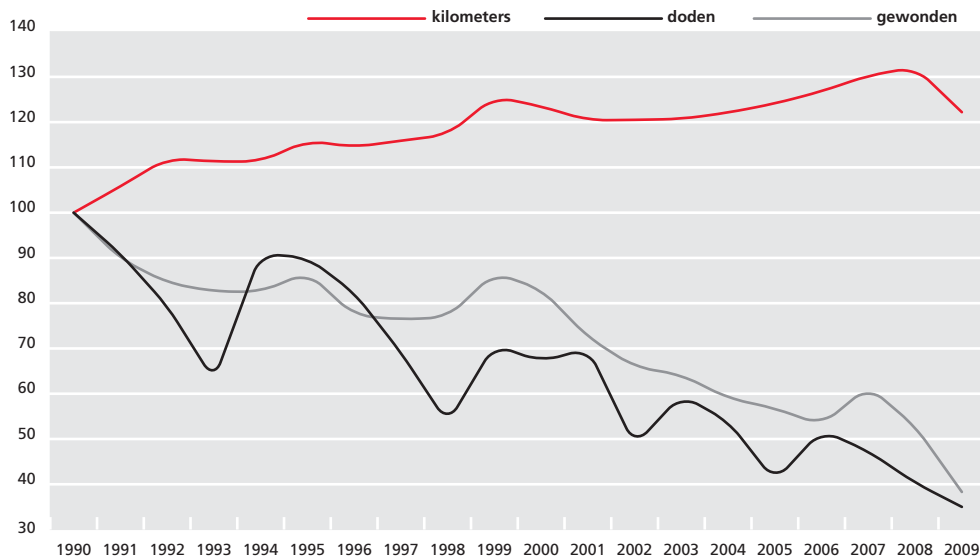

(Overleden binnen 30 dagen als gevolg van verkeersongeval).

Bron: EUROSTAT

Dalende tendens aantal verkeersslachtoffers

Ontwikkeling vrachtautokilometers en verkeersslachtoffers waarbij een vrachtauto betrokken was (1990-2009)

Bron: CBS, DVS

Trends in verkeersslachtoffers, wagenpark, motorvoertuigkilometers, bevolking en verkeersintensiteit (1989-2009)

jaar	doden	gewonden (zh-opname)	wagenpark (x1.000)	verkeers- intensiteit	bevolking (x1.000)	kilometers motor- voertuigen*
1989	1.456	13.661	5.800	104	14.891	92.676
1990	1.376	13.658	5.929	110	15.009	93.608
1991	1.281	12.020	6.027	111	15.127	93.659
1992	1.253	11.648	6.206	116	15.237	98.364
1993	1.235	11.552	6.378	119	15.340	98.165
1994	1.298	11.735	6.529	122	15.424	99.852
1995	1.334	11.688	6.645	126	15.494	98.972
1996	1.180	11.964	6.859	129	15.567	100.605
1997	1.163	11.717	7.043	135	15.654	103.159
1998	1.066	11.733	7.319	140	15.760	106.264
1999	1.090	12.387	7.641	145	15.864	111.383
2000	1.082	11.505	7.927	148	15.987	113.365
2001	993	11.028	8.168	151	16.105	115.227
2002	987	11.018	8.388	156	16.193	117.209
2003	1.028	10.596	8.495	157	16.258	118.593
2004	804	9.487	8.627	158	16.306	121.837
2005	750	9.401	8.716	158	16.334	121.690
2006	730	9.051	8.863	161	16.358	122.160
2007	709	9.683	9.059	-	16.405	124.377
2008	677	9.310	9.249	-	16.486	127.043
2009	644	7.028	9.340	-	16.578	122.000

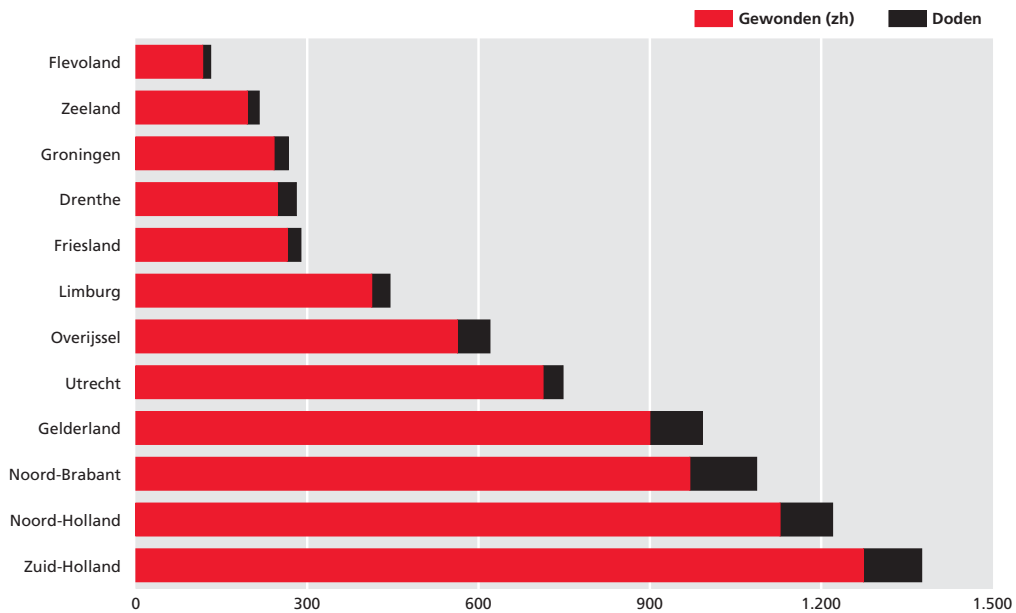

jaar	doden	gewonden (zh-opname)	wagenpark	verkeers- intensiteit	bevolking	kilometers motor- voertuigen
(1989 = 100)						
1989	100	100	100	100	100	100
1990	95	100	102	105	101	101
1991	88	88	104	107	102	101
1992	86	85	107	111	102	106
1993	85	85	110	114	103	106
1994	89	86	113	117	104	108
1995	92	86	115	121	104	107
1996	81	88	118	124	105	109
1997	80	86	121	129	105	111
1998	73	86	126	134	106	115
1999	75	91	132	139	107	120
2000	74	84	137	142	107	122
2001	68	81	141	145	108	124
2002	68	81	145	149	109	126
2003	71	78	146	150	109	128
2004	55	69	149	151	110	131
2005	52	69	150	151	110	131
2006	50	66	153	154	110	132
2007	49	71	156	-	110	134
2008	46	68	159	-	111	137
2009	44	51	161	-	111	132

* Totaal aantal voertuigkilometers op Nederlands grondgebied. 2006 t/m 2008 = voorlopig cijfer, 2009 = schatting.

Bron: CBS, DVS

213 Aantal verkeersdoden en ziekenhuisgewonden per provincie (2009)

Bron: DVS

Relatief meeste verkeersdoden in de leeftijdsgroep 18 t/m 24 jaar

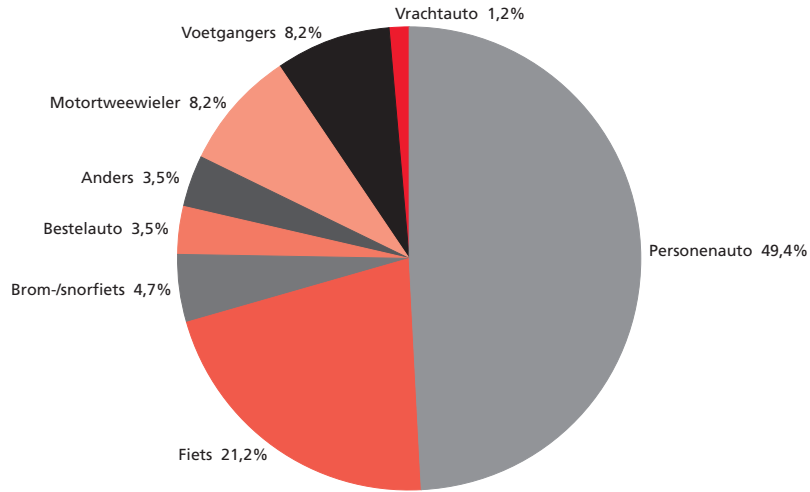
214 Verdeling van verkeersdoden en bevolking naar leeftijd (1990-2009)

leeftijdsklasse (jaar)	1990			2007			2008			2009		
	verkeers doden aantal	%	bevolking %	verkeers doden aantal	%	bevolking %	verkeers doden aantal	%	bevolking %	verkeers doden aantal	%	bevolking %
0 - 3	13	0,9	5,0	3	0,4	4,7	3	0,4	4,5	2	0,3	4,5
4 - 11	56	4,1	9,6	15	2,1	9,7	8	1,2	9,7	8	1,2	9,7
12 - 15	45	3,3	4,9	21	3,0	4,9	17	2,5	4,8	16	2,5	4,8
16 - 17	67	4,9	2,9	29	4,1	2,5	27	4,0	2,5	23	3,6	2,5
18 - 24	281	20,4	11,8	134	18,9	8,3	107	15,8	8,4	126	19,6	8,5
25 - 34	240	17,4	16,8	101	14,2	12,6	103	15,2	12,3	80	12,4	12,1
35 - 49	205	14,9	21,6	122	17,2	23,5	125	18,5	23,3	111	17,2	23,1
50 - 64	162	11,8	14,6	103	14,5	19,4	113	16,7	19,7	91	14,1	19,9
65 en ouder	307	22,3	12,8	181	25,5	14,5	174	25,7	14,7	187	29,0	15,0
totaal	1.376			709			677			644		

Bron: CBS, DVS

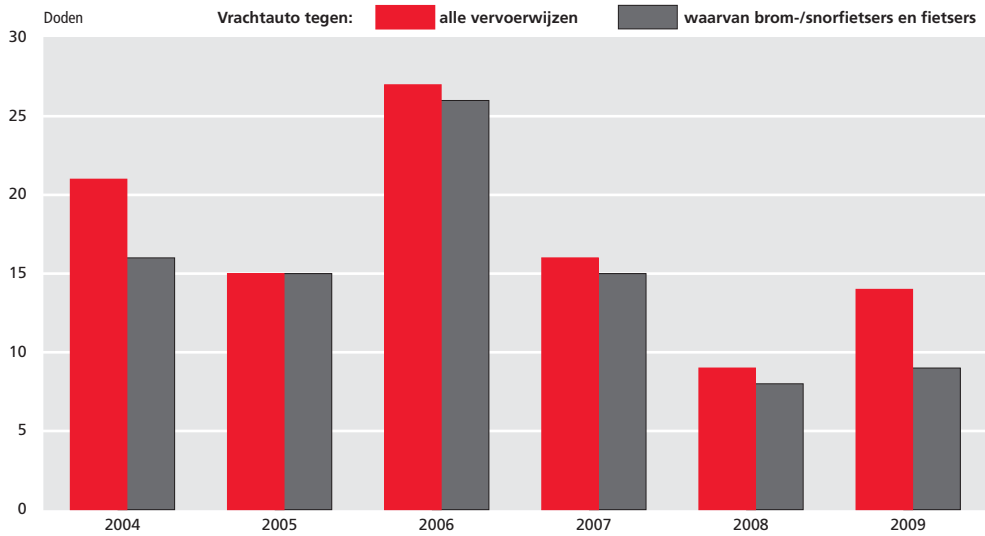
215 Doden bij ongevallen met vrachtauto's, naar wijze verkeersdeelname (2009)

Totaal: 85 doden

Bron: DVS

216 Doden bij rechtsafslaannde vrachtauto's (2004-2009)

Bron: RWS Data-ICT-Dienst (DID)

217

Aantal geregistreerde doden en geregistreerde ziekenhuisgewonden per provincie per 100.000 inwoners (1985-2009)

provincie	1985		2006		2007		2008		2009	
	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden
Drenthe	19	108	7	65	7	79	6	71	7	51
Flevoland	18	167	3	32	4	37	3	34	4	30
Friesland	11	95	5	49	5	53	5	44	4	41
Gelderland	11	104	6	60	5	64	6	62	5	45
Groningen	9	78	5	64	3	62	5	59	4	42
Limburg	10	99	5	51	6	57	4	49	3	37
Noord-Brabant	11	124	5	67	5	69	5	60	5	40
Noord-Holland	9	106	4	55	4	63	3	61	3	42
Overijssel	12	107	5	68	4	73	4	76	5	50
Utrecht	10	103	3	55	4	58	4	62	3	58
Zeeland	12	129	10	81	5	72	7	72	6	51
Zuid-Holland	7	75	3	40	3	41	2	44	3	36
Nederland	10	100	4	55	5	64	4	57	4	42

Bron: DVS

218

Aantal voertuigen betrokken bij verkeersongevallen met doden en gewonden in relatie tot voertuigkilometers in Nederland (2009)

	Ongeval met doden	Ongeval met gewonden	Totaal letsel ongeval	Km's (x mln) *	Ongeval met doden per mln km	Ongeval met gewonden per mln km	Totaal letsel ongeval per mln km
Motortweewieler	74	589	663	2.374	0,03	0,25	0,28
Personenauto	513	5.737	6.250	103.235	0,00	0,06	0,06
Bestelauto < 3,5 ton	84	827	911	18.125	0,00	0,05	0,05
Vrachtauto > 3,5 ton	90	324	414	7.159	0,01	0,05	0,06
Autobus	14	90	104	642	0,02	0,14	0,16
Brom-/snorfiets	53	1.525	1.578	1.010	0,05	1,51	1,56

* Kilometers vrachtauto betreft voorlopig cijfers. Kilometers overige voertuigen betreft raming.

Bron: CBS, RWS Data-ICT-Dienst (DID)

Verklaring van gebruikte tekens en afkortingen in deze uitgave

ml	miljard
mln	miljoen
NSTR	Nomenclature uniforme des marchandises pour les Statistiques de Transport, Revisée
ttm	totaal toegestane massa
FTE	Fulltime equivalent
zh	verkeersgewonden (ziekenhuisopname)

Organisaties

ANFAC	Asociación Española de Fabricantes de Automóviles y Camiones
AVc	Stichting Aanpak Voertuigcriminaliteit
AVV	Adviesdienst Verkeer en Vervoer (tegenwoordig DVS)
BGA	Bundesverband des Deutschen Gross- und Aussenhandels
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCR	Centrale Commissie voor de Rijnvaart
CE	Centrum voor energiebesparing en schone technologie
DVS	Dienst Verkeer en Scheepvaart (voormalig AVV)
ECMT	European Conference of Ministers of Transport
EEA	European Environment Agency
ELA	European Logistics Association
EU	Europese Unie
IBO	Interdepartementaal Beleidsonderzoek
IOO	Instituut voor Onderzoek en Overheidsuitgaven
KBA	Kraftfahrt Bundesamt
NIWO	Stichting Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie
RAI	Nederlandse Vereniging voor de Rijwiel- en Automobielandustrie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RWTH	Rheinland-Westfälische Technische Hochschule Aachen
SWOV	Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid
TLN	Transport en Logistiek Nederland
TNO	Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
UIRR	Union Internationale des sociétés de transport combiné Rail-Route
VID	Verkeers Informatie Dienst
V&W	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
VU	Vrije Universiteit

Emissies

CO	Koolmonoxyde
CO₂	Kooldioxyde
NO_x	Stikstofoxyden
PM10	Fijnstof
SO₂	Zwaveloxyde
Vos/HC	Vluchtige organische stoffen (Koolwaterstoffen of Stofdeeltjes)

Colofon

Uitgave
Transport en Logistiek Nederland
Boris Pasternaklaan 22
Postbus 3008, 2700 KS Zoetermeer
Telefoon 079 3636111, fax 079 3636200
E-mail info@tln.nl, internet www.tln.nl

Samenstelling en redactie
Afdeling Research
Auteur Eric Doppert (edoppert@tln.nl)

Nadere inlichtingen
Afdeling Research

Grafische verzorging
Twinzet Leidschendam (dtp)
BDU Grafisch Bedrijf (druk)

November 2010